

Dacă moartea este în cărți,
ai vrea să știi?

MISTERUL CĂRȚILOR DE TAROT

KATY HAYS

„Atrăgătoare și plină de atmosferă,
o poveste fascinantă și acaparatoare.”

Kate Mosse, autoarea bestsellerului *Labirintul*

LITERA

buzz
BOOKS

Katy Hays
Misterul cărților de tarot

*Pentru Andrew Hays
(și pentru Queso)*

„Ziua cea dintâi a vieții omului o hotărăște deja pe cea din urmă.”

Seneca, *Oedipus*

Prolog

Moartea mă vizita întotdeauna în august. O lună leneșă și încântătoare, pe care noi o prefăceam în ceva iute și brutal. O schimbare rapidă, ca un truc cu cărțile de joc.

Ar fi trebuit să știu că o să se întâmple. Felul în care cadavrul avea să fie așezat pe podeaua bibliotecii, felul în care grădinile aveau să fie răvășite de cercetări. Felul în care invidia, lăcomia și ambiția noastră așteptau să ne devoreze pe toți, ca un șarpe care își înghite coada. *Ouroboros*. Și, deși cunosc secretele întunecate pe care le ascundeam unii de alții în acea vară, o parte din mine încă tânjește după *The Cloisters*, după cea care eram înainte.

Crezusem că ar fi putut să fie și altfel. Că aș fi putut

să refuz postul sau pe Leo. Că aş fi putut să nu merg la Long Lake în seara aceea. Chiar şi că medicul legist ar fi putut hotărî să nu facă autopsie. Însă n-am avut niciodată de ales. Ştiu asta acum.

În zilele astea mă gândesc mult la noroc. *Luck*. Probabil din germana vorbită în Evul Mediu Clasic, *Glück*, care însemna noroc sau întâmplare norocoasă. Dante o numea pe Fortuna *ministra di Dio*, reprezentanta lui Dumnezeu. Fortuna, doar un echivalent demodat al lui „soartă”. Grecii şi romanii antici făceau totul pentru soartă. Construiau în cinstea ei temple şi îşi legau vieţile de capriciile ei. Consultau sibile şi profeţi. Ghiceau viitorul în măruntaie de animale şi studiau semnele. Se spune că până şi Iulius Cezar a trecut Rubiconul doar după ce a aruncat două zaruri. *Alea iacta est* – zarurile au fost aruncate. Întreaga soartă a Imperiului Roman a depins de acea aruncare. Cel puţin, de data aceea, Cezar a avut noroc.

Şi dacă întreaga noastră viaţă – felul în care trăim şi murim – ne-a fost deja hotărâtă? Ai vrea să ştii, în cazul în care o rostogolire a zarurilor sau o împărţire a cărţilor ţi-ar putea spune rezultatul? Poate viaţa să fie aşa de fragilă, de îngrijorătoare? Şi dacă nu suntem cu toţii decât Cezar? Aşteptând aruncarea norocoasă, refuzând să vedem ce ne aşteaptă în idele lui martie.

A fost uşor la început să treacă neobservate semnele

care bântuiau The Cloisters în vara aceea. În grădini era mereu o revărsare de flori sălbatice și ierburi aromate, ghivece de teracotă cu lavandă, și mărul Pink Lady cu flori drăgălașe și albe. Aerul era așa de cald, că pielea ne era mereu umedă și înroșită. Un viitor inevitabil, care ne-a găsit el pe noi, nu invers. O aruncare a zarurilor nenorocoasă. Pe care aș fi putut s-o prevăd, dacă – la fel ca grecii și romanii – aș fi știut ce să caut.

1

Am ajuns la New York la începutul lui iunie. Într-un moment în care căldura creștea – acumulată în asfalt și reflectându-se din sticlă – până ce ajungea la un punct culminant care n-avea să dispară decât după o mare parte din septembrie. Mergeam spre est, spre deosebire de mulți dintre cei din anul meu de la Whitman College, care se îndreptau spre vest, spre Seattle și San Francisco, unii spre Hong Kong.

Adevărul era că nu mă duceam în est, acolo unde sperasem inițial, și anume la Cambridge sau New Haven, sau chiar la Williamstown. Însă când au venit e-mailurile de la catedre zicând că *le pare foarte rău... o serie de candidați dintre care e greu de ales... mult noroc în încercările viitoare...* am fost recunoscătoare că una

dintre cereri a primit răspuns pozitiv: „Programul de vară pentru asistenți” de la Metropolitan Museum of Art. O favoare, știu, din partea îndrumătorului meu, profesorul emerit Richard Lingraf, care fusese cândva un astru în Ivy League, înainte ca vremea de pe Coasta de Est – sau să fi fost o întâmplare discutabilă la universitatea sa? – să-l fi alungat spre vest.

Îi spuneau program pentru „asistenți”, însă era o stagiatură cu salariu mic. Pentru mine nu conta: mi-aș fi luat două servicii și i-aș fi plătit eu ca să pot fi acolo. La urma urmei, era Met. Genul de aprobare prestigioasă de care avea nevoie cineva ca mine – o provincială de la o școală de care n-auzise nimeni.

Mă rog, Whitman nu era cu totul necunoscut. Însă, din pricină că crescusem în Walla Walla, orașelul prăfuit cu case fără etaj din sud-estul statului Washington în care se afla Whitman, rareori întâlnisem pe cineva din afara statului care să fi auzit de el. Toată copilăria îmi fusese legată de acest colegiu, o experiență care, încetul cu încetul, îi ștersese o mare parte din magie. În vreme ce studenții ceilalți veneau în campus entuziasmați să-și înceapă viața de adult, mie nu-mi era îngăduit un astfel de început. Asta, din pricină că amândoi părinții lucrau la Whitman. Mama, în zona bucătăriei, unde planifica meniuri și serate tematice pentru studenții din primul an care locuiau în

cămine: bască, etiopiană, *asado*¹. Dacă aş fi locuit în campus, poate că ar fi planificat şi mesele mele, însă dispensa oferită de Whitman angajaţilor acoperea doar studiile, aşa că locuiam acasă.

Însă tata fusese lingvist – cu toate că nu unul din corpul didactic. Era un autodidact care lua cu împrumut cărţi de la Biblioteca Penrose din Whitman şi m-a învăţat diferenţele dintre cele şase cazuri din limba latină şi cum să analizez dialectele italiene rurale, totul în vreme ce îşi făcea turele de întreţinere prin colegiu. Asta, înainte să fie îngropat alături de bunicii mei în spatele bisericii luterane de la marginea oraşului, în vara dinaintea ultimului meu an de studiu, victimă a unui accident de maşină în care şoferul a fugit de la locul faptei. Nu mi-a spus niciodată de unde îi venea dragostea pentru limbi, doar că era recunoscător că i-o împărtăşeam.

— Tatăl tău ar fi fost atât de mândru de tine, Ann, a zis Paula.

Era sfârşitul turei mele la restaurantul la care lucram şi unde Paula, amfitrioana, mă angajase cu aproape un deceniu înainte, la vârsta de cincisprezece ani. Spaţiul era lung şi îngust, cu un tavan de tinichea pătat, şi lăsasem uşa din faţă deschisă, sperând că aerul curat o

¹ Grătar – tehnică de gătit şi eveniment social în unele ţări din America de Sud (în limba spaniolă).

să mai alunge din mirosurile cinei. Din când în când, o mașină se târa pe strada largă din față, cu farurile despicând întunericul.

— Mulțumesc, Paula.

Îmi număram bacșișurile pe tejghea, străduindu-mă din răspuțeri să nu bag în seamă semilunile roșii ale arsurilor care îmi înfloreau pe antebraț. Iureșul de la cină – mai mare decât de obicei din pricina absolvirii la Whitman – mă silise să pun teancuri de farfurii fierbinți din cuptor direct pe braț. Distanța din bucătărie până în sală era destul de mare ca porțelanul să mă ardă la fiecare drum.

— Știi, poți oricând să te întorci, a zis John, barmanul, care a dat drumul robinetului și mi-a dat o halbă.

N-aveam voie să bem decât o bere în timpul turei, dar rareori regula era respectată.

Am netezit ultimul dolar și am pus bancnotele îndoite în buzunarul de la spate.

— Știu.

Însă nu voiam să mă întorc. Tata, dispărut în mod atât de inexplicabil și brusc, bântuia fiecare bucată de trotuar care înconjura centrul, chiar și peticul maroniu de iarbă din fața restaurantului. Evadările pe care mă bazam – cărțile și cercetarea – nu mă mai duceau destul de departe.

— Chiar dacă e toamnă și n-avem nevoie de personal, a continuat John, tot o să te angajăm.

Încercam să-mi stăpânesc panica la gândul să mă întorc în Walla Walla în toamnă, când am auzit-o pe Paula zicând:

— Am închis.

M-am uitat peste umăr spre ușa din față, unde se strânsese un cârd de fete, unele citind meniul din vestibul, altele împingând ușa cu plasă de țânțari, ceea ce a făcut pancarta cu ÎNCHIS să se lovească de lemn.

— Dar încă mai serviți, a zis una, arătând spre berea mea.

— Îmi pare rău. Am închis, a zis John.

— Of, haide, a zis alta.

Aveau fețele îmbujorate de căldura alcoolului, însă vedeam deja cum avea să li se termine seara, cu pete negre sub ochi și vânătăi ici și colo pe picioare. După patru ani la Whitman, nu avusesem niciodată o astfel de seară – doar halbe și piele arsă.

Paula le-a adunat la un loc cu brațele întinse și le-a mânat înapoi pe ușa din față; eu mi-am îndreptat iar atenția spre John.

— Le cunoști? a întrebat el, ștergând degajat teigheaua de lemn a barului.

Am clătinat din cap. Era greu să-ți faci prieteni în colegiu când erai singurul student care nu locuia la

cămin. Whitman nu era ca o școală de stat, unde astfel de lucruri sunt obișnuite; era un mic colegiu de științe umaniste, un colegiu mic, *costisitor*, de științe umaniste în care toți locuiau în campus, sau măcar își începeau așa primul an.

— Orașul se umple de lume. Aștepți cu nerăbdare absolvirea?

S-a uitat la mine, așteptând, însă n-am făcut decât să ridic din umeri. Nu voiam să vorbesc despre Whitman sau absolvire. Nu voiam decât să-mi duc banii acasă și să-i pun bine alături de celelalte bacșișuri economisite. Tot anul muncisem cinci seri pe săptămână, luând chiar și ture de zi când îmi permitea orarul. Dacă nu eram la bibliotecă, eram la muncă. Știam că epuizarea n-avea să mă ajute să scap de amintirea tatălui meu sau de respingeri, însă netezea un pic ascuțișul realității.

Mama nu zicea niciodată nimic despre programul meu, sau că nu veneam acasă decât ca să dorm, dar, ce-i drept, și ea era prea ocupată cu propria jelire și dezamăgire ca să le înfrunte pe ale mele.

— Marți e ultima mea zi, am zis, îndepărtându-mă de bar, am dat pe gât ce mai rămăsese în halbă, apoi m-am întins și am pus-o pe uscător. Mai am doar două ture de făcut.

Paula a venit din spate, m-a cuprins cu brațul de

mijloc și, oricât de nerăbdătoare aş fi fost să se facă marți, m-am lăsat moale și mi-am rezemat capul de al ei.

— Știi că el e acolo, da? Vede că ți se întâmplă asta.

N-o credeam; nu credeam pe nimeni care-mi spunea că e în toate o magie, o logică, dar m-am silit să încuviințez. Învățasem deja că nimeni nu vrea să audă cum e cu adevărat pierderea cuiva.

Peste două zile purtam o robă albastră de poliester și îmi primeam diploma. Mama era acolo ca să facă o fotografie și să participe la petrecerea dată de Facultatea de Istoria Artei, care se desfășura pe un petic de peluză de la Memorial Building, construcție semi-gotică, cea mai veche din campusul Whitman. Fusesem întotdeauna foarte conștientă cât de tânără era clădirea, terminată în 1899, față de cele de la Harvard sau Yale. Claquato Church, o construcție metodistă modestă acoperită cu șindrilă, construită în 1857, era cea mai veche clădire pe care o văzusem vreodată cu ochii mei. Poate că de aceea mi se părea atât de ușor să fiu sedusă de trecut – n-avusesem parte de el în tinerețe. În partea de est a statului Washington erau mai mult lanuri de grâu, magazine cu hrană pentru animale, silozuri argintii care nu-și arătau vârsta.

De fapt, în cei patru ani petrecuți la Whitman, fusesem singura care studia Renașterea Timpurie. Ferită de realizările artiștilor de prim rang precum Michelangelo și Leonardo, am preferat să studiez personaje minore și pictori uitați care aveau nume ca Bembo sau Cossa, porecle ca „Tom-cel-Bramburit” sau „chiondorâșu”. Am studiat ducate și curți, niciodată imperii. La urma urmei, curțile erau încântător de meschine și fascinate de cele mai ciudate chestii – astrologie, amulete, coduri lucruri în care îmi era cu neputință să cred. Însă aceste fascinații însemnau și că sunt adesea singură: la bibliotecă sau la un studiu independent cu profesorul Lingraf, care venea, greoi, la întâlnirile noastre, cu cel puțin douăzeci de minute întârziere, în cazul în care își amintea măcar de ele.

În ciuda caracterului nepractic al tuturor acestor lucruri, periferia trecută cu vederea a Renașterii mă captivase cu poleiala și fastul ei, credința în magie, spectacolele puterii. Faptul că lumii mele îi lipseau aceste lucruri făcuse alegerea ușoară. Însă când am început să mă gândesc la studiile postuniversitare, am fost avertizată că foarte puține facultăți ar fi interesate de munca mea. Era prea marginală, prea mărunță, nu destul de ambițioasă sau amplă. Whitman își încuraja studenții să reexamineze disciplina, să fie eco-critici, să exploreze calitățile multisenzoriale ale viziunii umane.

Erau momente în care mă întrebam dacă nu cumva lucrurile pe care le studiam eu, obiectele trecute cu vederea pe care nu le voia nimeni, nu mă aleseseră, de fapt, ele pe mine, pentru că adesea mă simțeam incapabilă să le abandonez.

În umbră, mama își mișca mâinile în cercuri, cu brățările de argint clinchetind, în vreme ce vorbea cu alt părinte. M-am uitat în jur după coama de păr alb a lui Lingraf, dar era clar că refuzase să participe. Cu toate că lucraserăm împreună în cea mai mare parte a celor patru ani, rareori își făcea apariția la recepțiile facultății sau vorbea despre propria muncă de cercetare. Nu știa nimeni la ce lucra în aceste zile, sau când avea să înceteze în cele din urmă să se arate în campus. Într-un fel, studiul cu Lingraf fusese un dezavantaj. Adesea, când alți studenți și chiar cadre didactice auzeau că e îndrumătorul meu, întrebau dacă sunt *sigură* că așa este; atât de rar accepta studenți. Însă eram sigură. Lingraf îmi semnase disertația, formularele de specializare, scrisorile de recomandare – tot. Și asta, în ciuda faptului că refuza să facă parte din comunitatea de la Whitman, preferând să lucreze în biroul său, cu ușa închisă ca să nu fie deranjat, întotdeauna îngrămădindu-și hârtiile într-un sertar când intra cineva.

Când am terminat de privit petrecerea, Micah

Yallsen, un coleg de an, mi s-a alăturat.

— Ann, a zis, am auzit că vara asta o să fii la New York.

Micah crescuse împărțindu-și timpul între Kuala Lumpur, Honolulu și Seattle. Genul de program de călătorie epuizant pentru care era nevoie de un avion particular sau cel puțin bilet la clasa întâi.

— Unde o să stai?

— Am găsit ceva de subînchiriat în Morningside Heights.

A împuns un cubuleț palid de brânză cedar de pe farfuria de carton pe care o ținea în mână. Whitman nu arunca niciodată banii pe catering, și eram sigură că cei din departamentul mamei mele pregătiseră ei înșiși gustările.

— E numai pentru trei luni, am adăugat.

— Și după aceea? a zis el mestecând.

— Încă nu știu, am zis.

— Mi-aș dori să-mi iau un an liber, a zis, învârtind gânditor prin gură scobitoarea.

Micah fusese acceptat în programul de doctorat Istorie, Teorie și Critică de la MIT², unul dintre cele mai prestigioase din țară. Însă îmi imaginam că anul lui liber ar fi arătat foarte diferit de al meu.

² Massachusetts Institute of Technology.

— Aș fi fost bucuroasă să primesc aprobarea, am subliniat.

— Atâta doar că e așa de greu să găsești în ziua de azi un loc în care să studiezi Renașterea Timpurie, a zis el. Disciplina noastră s-a schimbat. Asta e spre bine, desigur.

Am încuviințat din cap. Era mai ușor decât să protestez. La urma urmei, era un refren cunoscut.

— Dar, chiar și așa. Avem nevoie de oameni care să continue munca generațiilor trecute. Și e bine să fii interesat de ceva – să fii *pasionat* de ceva.

A împuns alt cubuleț.

— Însă ar trebui să te gândești și la tendințe.

Eram soiul de om pentru care tendințele fuseseră întotdeauna o problemă insolubilă. Până să-mi pice fisa, deja mi se scurgeau printre degete. Ceea ce mă atrăgea la mediul academic era faptul că părea un loc în care aș fi putut să ignor fericită tendințele, un loc în care te instalai într-un subiect și nu mai plecai de acolo. Lingraf nu publicase decât cărți despre artiștii din Ravenna; niciodată nu mersese până la Veneția.

— Aceste lucruri contează acum, zicea Micah. Mai ales deoarece nu mai este mare lucru de făcut despre secolul al XV-lea, nu-i așa? În acest moment a fost acoperit cam tot terenul. Gata cu descoperirile. În afară de cazul în care cineva încearcă să atribuie altcuiva un

Masaccio.

A răs și a folosit momentul ca să alunece în altă conversație, mai benefică. Dăduse sfatul; își îndeplinise obligația. *Uite, Ann, hai să-ți spun de ce au venit acele respingeri.* De parcă n-aș fi știut deja.

— Ai nevoie de ajutor?

Mama era rezemată de cadrul ușii dormitorului meu, în care scoteam cărți din rafturi și făceam teancuri pe podea.

— Mă descurc, am zis.

Dar tot a intrat, s-a uitat prin cutiile pe care le umplusem și a tras sertarele scrinului meu vechi.

— N-a mai rămas mare lucru, a zis, așa de încet că aproape n-am auzit-o. Ești sigură că nu vrei să lași aici câte ceva?

Dacă m-am simțit vreodată vinovată că o las singură în Walla Walla, instinctul de conservare a dat deoparte acel sentiment. Chiar și când trăia tata consideram că locuiesc doar temporar în acest dormitor. Voiam să văd locurile pe care le aducea el acasă în cărțile de la Biblioteca Penrose – campanilele Italiei, coasta bătută de vânt a Marocului, zgârie-norii sclipitori din Manhattan. Locuri în care nu-mi permiteam să călătoresc decât pe pagini.

În ziua în care a murit, tata vorbea zece limbi și

putea să citească în cel puțin cinci dialecte moarte. Limba era felul său de a se aventura afară dintre cei patru pereți ai casei noastre, dincolo de copilăria sa. Îmi părea rău că nu-i aici ca să mă vadă făcând lucrul pe care întotdeauna și l-a dorit cel mai mult. Însă mama se temea de călătorie – de avioane, de locuri pe care nu le cunoștea, de ea însăși –, așa că de obicei tata alegea să stea cu ea, aproape de casă. Nu puteam să nu mă întreb: dacă ar fi știut, dacă ar fi știut că va muri tânăr, oare nu s-ar fi străduit mai tare să vadă mai multe lucruri?

— Am vrut să mă asigur că poți să închiriezi camera dacă ai nevoie.

Am terminat de umplut cu cărți o cutie, și sunetul dispenserului de scotch ne-a făcut pe amândouă să tresărim.

— Nu vreau să locuiesc aici nimeni altcineva.

— Într-o zi s-ar putea să vrei, am zis cu blândețe.

— Nu. De ce zici asta? Unde ai locui, dacă aș închiria camera ta? Cum aș putea să te văd dacă nu vii aici, nu te întorci?

— Ai putea să vii tu să mă vezi, m-am încumetat să zic.

— Nu pot. Știi că nu pot.

Am vrut s-o contrazic, să mă uit la ea și să-i spun că poate. *Ar putea* să ia un avion, și eu aș fi acolo,

așteptând-o la aeroport, dar știam că n-are rost. N-ar veni niciodată să mă vadă la New York, iar eu n-aș putea să rămân aici. Dacă aș fi făcut-o, știam cât de ușor ar fi fost să mă prind în pânzele de păianjen, întocmai așa cum făcuse ea.

— Încă n-am înțeles de ce vrei să pleci, de fapt. Într-un oraș mare ca acela. Ai fi mult mai bine îngrijită aici, unde lumea te știe. Ne știe.

Era o discuție pe care o cunoșteam bine, însă nu voiam să-mi petrec în acest fel ultima seară în casă – așa cum ne petrecuserăm atât de multe seri după moartea tatălui meu.

— O să fie bine, mamă, am zis, fără să rostesc lucrul pe care mi-l spuneam în gând.

Trebuie să fie.

A luat o carte de pe colțul patului și a răsfoit-o. În dormitorul meu aveau loc doar un corp de bibliotecă și un scrin, patul era lipit de perete.

— Nu mi-am dat seama că ai așa de multe, a zis.

Cărțile ocupau mai mult spațiu decât hainele mele. Întotdeauna fusese așa.

— Riscurile meseriei, am zis, ușurată că schimbase subiectul.

— Bine, a zis, lăsând cartea din mână. Presupun că trebuie să termini.

Și asta am făcut, am îndesat cărțile în cutiile care

aveau să fie expediate și am tras fermoarul genții de sport. Am băgat mâna sub pat, pipăind după cutia de carton în care îmi țineam bacșișurile. Am simțit în poală greutatea banilor.

Măine o să fiu la New York.

2

— Mă tem că nu te putem primi la Met în această vară, a zis Michelle de Forte.

Stăteam în biroul ei, având încă prins de bluză ecusonul cu denumirea departamentului meu și numele meu, Ann Stilwell.

— După cum știi, erai repartizată să lucrezi cu Karl Gerber.

Vorbea într-un fel plat, sacadat, căruia nu-i puteai distinge originea, însă nu putea fi decât cultivat în cele mai bune școli.

— Pregătește o expoziție iminentă cu tema Giotto, dar s-a ivit o ocazie la Bergamo și a trebuit să plece pe neașteptate.

Am încercat să-mi imaginez o slujbă în care cineva poate fi chemat de pe o zi pe alta la Bergamo, și, pe de altă parte, să-mi imaginez genul de angajator care m-ar lăsa pe mine să merg. În ambele cazuri, n-am izbutit.

— Ar putea avea nevoie de câteva săptămâni ca să

termine ceea ce trebuie făcut. Nu pot spune decât că îmi pare foarte rău, însă nu mai avem un loc pentru tine.

Michelle de Forte, directoarea Departamentului Personal de la Metropolitan Museum of Art, m-a luat deoparte de cum am ajuns acolo de dimineață ca să fiu îndrumată, m-a scos din încăperea plină cu carafe cu cafea fierbinte și patiserie dulce și m-a dus în biroul său, unde m-am așezat pe un scaun de plastic Eames. Aveam încă rucsacul în poală. S-a uitat la mine peste birou, pe deasupra ochelarilor albaștri de plexiglas care îi alunecaseră în jos pe nas. Degetul, subțire, ca de pasăre, bătea ritmic ca un metronom.

Dacă se aștepta să zică ceva, nu știam ce ar putea să fie. Se părea că sunt o neglijență în planificarea verii lor. Un inconvenient administrativ.

— Îți dai seama că suntem într-o poziție neplăcută, Ann.

Am dat să înghit în sec, însă gâtul îmi era uscat. N-am putut decât să clilesc și să încerc să nu mă gândesc la locuința subînchiriată, la cutiile cu cărți nedesfăcute, la alți asistenți cărora avea să li se permită să rămână.

— În acest moment, toate locurile din alte departamente sunt ocupate. N-avem nevoie să dublăm personalul de la Antice și, sincer, nu ești calificată să

lucrezi în domeniile noastre mai active.

Nu era lipsită de bunăvoință, doar vorbea fără menajamente. Era practică. Făcând totalul nevoilor sale în opoziție cu prezența mea, acum, din nefericire, nepotrivită. Pereții de sticlă ai biroului ei dezvăluiau un flux lent de membri ai personalului care soseau, unii cu un crac al pantalonilor suflecat și casca de biciclist încă pe cap, alții cu tolbe de piele roasă și buze de un roșu aprins – aproape toți ținând în mână o cană cu cafea. Îmi petrecusem dimineața trecând în revistă puținele lucruri din dulap până să mă hotărâsc să port ceva ce credeam că este practic și profesional: o bluză de bumbac cu nasturi, o fustă gri și teniși. Pe ecusonul meu ar fi putut să scrie ȚINUTUL PE CARE NU-L VIZITEAZĂ NIMENI.

Calculam în minte pierderea salariului de la Met față de banii din bacșișuri. Am socotit că am destui ca să stau la New York până la jumătatea lui iulie, și exista șansa să-mi găsesc ceva de lucru, chiar orice. Nu era nevoie să-i dau vestea mamei. Acum, că ajunseseam aici, era nevoie de mai mult decât o respingere din partea lui Michelle de Forte ca să mă facă să plec. Cuvântul „înțeleg” mi se alcătuia pe buze, mâinile îmi erau deja gata să mă propulseze de pe scaun, când s-a auzit un ciocănit în fereastra din spatele meu.

Un bărbat și-a făcut mâinile căuș pe sticlă și s-a uitat

înăuntru. Ochii lui i-au întâlnit pe ai mei, apoi a intrat, încovoiindu-se ca să nu dea cu creștetul de partea de sus a ușii.

— Patrick, vrei să aștepți un pic? Trebuie să rezolv asta.

Eu eram *asta*.

Deloc descurajat, Patrick s-a așezat pe scaunul de lângă mine. I-am privit cu coada ochiului profilul: bronzat, cu riduri atrăgătoare în jurul ochilor și gurii, câteva fire albe în barbă presărată. Era mai în vârstă, însă nu bătrân, cincizeci de ani sau un pic peste. Chipeș, dar nu în mod evident. A întins o mână spre mine și i-am strâns-o. Era uscată și bătătorită, plăcută la atingere.

— Patrick Roland, a zis, înainte ca măcar să se uite spre Michelle, custode la The Cloisters.

— Ann Stilwell, asistentă în programul de vară din departamentul Renaștere.

— Ah. Foarte bine.

Patrick a schițat un zâmbet amuzat.

— Ce fel de Renaștere?

— Ferrara. Uneori Milano.

— Ceva anume?

— Cel mai recent, bolta cerească, am zis, gândindu-mă la munca mea cu Lingraf. Astrologia din Renaștere.

— Prin urmare, „Renașterea puțin probabilă”.

Felul în care m-a privit, pieziș, cu jumătate de față, dar cu toată atenția, m-a făcut să uit, fie și doar pentru o clipă, că împărțeam încăperea cu cineva care avea de gând să mă concedieze.

— E nevoie de ceva curaj ca să muncești într-un domeniu în care arhiva este încă o necesitate, a zis. În care lucrurile sunt rareori traduse. Impresionant.

— Patrick... a încercat iarăși Michelle.

— Michelle.

Patrick și-a lipit mâinile una de alta și s-a întors cu totul spre ea.

— Am o veste proastă.

S-a aplecat în față și a întins spre ea telefonul, peste birou.

— Michael ne-a părăsit. Din senin. S-a angajat la departamentul de arte și cultură al unei companii informatice. Se pare că e deja în drum spre California. Mi-a trimis săptămâna trecută un e-mail, însă nu l-am văzut decât în această dimineață.

Michelle a citit ceea ce nu puteam decât să presupun că era scrisoarea de demisie a lui Michael de pe telefonul lui Patrick, derulând din când în când în sus și în jos.

— Aveam prea puțin personal chiar și înainte de asta. După cum știi, n-am reușit să găsim un

asistent-custode potrivit, și Michael și-a asumat acest rol. Cu toate că în niciun caz nu era calificat. Asta a lăsat-o pe Rachel cu sarcină dublă în toate privințele, și mă tem că îi punem prea mult în cârcă. Avem câteva ajutoare suplimentare în departamentul Educație, însă, pur și simplu, nu-i destul.

Michelle i-a înapoiat lui Patrick telefonul și a aranjat un teanc de hârtii de pe birou.

— Sperasem că ar putea veni Karl să ne ajute câteva săptămâni, până putem găsi pe cineva, a zis el.

Pe tot parcursul discuției am stat acolo în tăcere, sperând că, dacă nu mă mișc, Michelle ar putea să uite că sunt acolo, să uite că mi-a spus să plec.

— Karl a plecat la Bergamo pe timpul verii, Patrick, a zis Michelle. Îmi pare rău. N-avem pe nimeni în plus. The Cloisters va trebui să se descurce. Deja am fost destul de generoși dându-vă bugetul pentru plata pe tot anul a lui Rachel. Acum, dacă nu te superi...

A arătat spre mine.

Patrick s-a lăsat pe spătar și m-a cântărit cu privirea.

— Poți să mi-o trimiți pe ea? a întrebat, împungând cu degetul spre mine.

— Nu pot, a zis Michelle. Ann era pe cale să ne părăsească.

Patrick s-a aplecat peste brațul scaunului, cu trunchiul acum atât de aproape, încât îi simțeam

căldura. A trecut un moment până să-mi dau seama că îmi țineam respirația.

— Vrei să vii să lucrezi cu mine? a întrebat. N-ar fi aici. Ar fi la The Cloisters. E în nord, lângă autostradă. Unde locuiești? Ți-ar fi incomod?

— Morningside Heights, am zis.

— Bine. Ești chiar lângă linia de tren A, care te duce până acolo. Oricum, probabil e mai puțin de mers decât traversarea parcului.

— Patrick, a intervenit Michelle, n-avem bugetul necesar ca să ți-o trimitem pe Ann. Rachel consumă deja bugetul vostru de vară pentru asistenți.

El a ridicat un deget, și-a scos telefonul și a derulat lista contactelor până a găsit numărul pe care îl voia. Cineva a răspuns.

— Alo. Da. *Herr Gerber*. Uite, e important. Pot s-o iau eu pe asistenta ta...

S-a uitat la mine întrebător și a pocnit din degete.

— Ann Stilwell, am zis.

— Pot s-o iau eu pe Ann Stilwell pe perioada verii? Cine este? Cred că trebuia să fie asistenta ta pe timpul verii, Karl, însă ai plecat.

S-a uitat la mine pentru confirmare și am încuviințat din cap. Au trecut la limba germană pentru câteva minute, apoi Patrick a râs și i-a întins telefonul lui Michelle.

În cea mai mare parte a timpului ea a ascultat. Dar la câteva minute o dată zicea chestii cum ar fi „Doar dacă sunteți sigur” și „O să pierdeți bugetul”. La sfârșit, doar dădea din cap și scotea sunete aprobatoare.

— Bine... Mmhmm... în ordine.

I-a înapoiat telefonul lui Patrick, care a râs tare și a repetat de două-trei ori cuvântul *ciao*, cu un tremolo încântător.

— Bine.

S-a ridicat de pe scaun și m-a bătut pe umăr.

— Vino cu mine, Ann Stilwell.

— Patrick, a protestat Michelle, fata nici măcar n-a zis că e de acord.

El s-a uitat la mine cu o sprânceană înălțată.

— Da, firește, am zis, cuvintele au țâșnit din mine.

— Bine, a zis el, netezindu-și o încrețitură a cămășii.

Acum să terminăm cu asta și să te scoatem de aici.

În vreme ce Michelle era ocupată să-mi explice de ce nu pot să rămân aici, camera se umpluse de asistenți pe timpul verii care puteau să rămână. Programul avea reputația că selecta doar câțiva absolvenți din cele mai bune școli și acționa rapid și pe tăcute, în spatele scenelor, ca să le asigure succesul viitor. Când venise scrisoarea mea de acceptare, am presupus că este o greșeală, însă până la sfârșitul acelei veri aveam să

învăţ că în viaţă există puţine greşeli.

Angajaţii cu normă întreagă erau de faţă şi, cu toate că n-aveau ecusoane, i-am recunoscut pe câţiva dintre ei: tânărul asistent-custode de la arta islamică, venit direct de la Penn, custodele de la arta romană, care era invitat în mod regulat în serialul despre civilizaţiile antice produs de PBS³. Toţi frumoşi, şi deştepti, şi inaccesibili. Greutatea rucsacului mi-a atârnat mai stângaci pe şolduri când mi-am dat seama că sunt singura care am aşa ceva.

— Mă întorc în câteva minute, a zis Patrick. Ia-ţi nişte cafea... A arătat spre cafetiere. Apoi pornim spre The Cloisters.

S-a uitat prin încăpere, era destul de înalt ca să-i vadă cu uşurinţă pe toţi cei de faţă.

— Rachel n-a ajuns încă. Dar sunt sigur că-i cunoşti pe câţiva dintre ceilalţi asistenţi, nu-i aşa?

Am dat să spun că nu-i cunosc, însă Patrick s-a îndepărtat, petrecându-şi braţul pe după umerii unui bărbat mai vârstnic cu sacou de tweed uzat. Simţeam un strop de sudoare cum mi se prelinge într-o parte; mi-am lipit braţul de trup ca să-i opresc înaintarea.

De aceea ajunsesem devreme, desigur. Ca să nu fiu nevoită să intru în discuţiile altora. Când ajungi

³ Public Broadcasting Service – organizaţie din SUA care difuzează programe de televiziune educative

primul, lumea n-are de ales, trebuie să-ți vorbească. Până să se adune un grup aş fi fost instalată confortabil într-un cerc al altora sosiți devreme. În loc de asta, mi-am vârât degetele prin chingile rucsacului și m-am uitat în jur, încercând să mă prefac că sunt în căutarea unui prieten. Cu toate că era un mic-dejun de întâmpinare, nu era, mi-am dat seama, cu prezentări. Privind cercurile de asistenți, felul familiar în care vorbeau între ei, era limpede că avuseseră deja ocazii să se cunoască între ei în diferite feluri în ultimii patru ani – simpozioane și conferințe care duceau la serate și cugetări stropite cu alcool până târziu în noapte. M-am apropiat treptat de un grup, ca să pot auzi cel puțin ce discută.

— Am crescut în LA, zicea o fată, și nu e ce crede lumea. Toți își închipuie că-s doar vedete și purificare cu sucuri și romantism. Dar avem o adevărată scenă a artelor. Înfloritoare.

Cei din cerc dădeau din cap.

— De fapt, vara trecută am lucrat la Gagosian din Beverly Hills, iar Jenny Saville și Richard Prince au venit să le țină prelegeri artiștilor plastici. Dar nu sunt doar galeriile mari, a continuat ea, sorbind dintr-un pahar fără picior din sticlă suflată manual.

Am profitat de pauză ca să-mi vâr umărul în cerc și am fost recunoscătoare când fata din stânga mea a

făcut un pas în spate.

— Mai avem și spații experimentale și proiecte artistice comunitare. Ba chiar unul dintre prietenii mei conduce un proiect în colaborare de alimentație și artă contemporană, numit „Culturi Active”.

Acum deslușeam ecusonul fetei: Stéphanie Pearce, Pictură Contemporană.

— Vara trecută, când eram la Marfa... a început altcineva din cerc.

Însă propoziția i-a murit pe buze când Stéphanie Pearce și-a îndreptat atenția spre intrare, unde Patrick vorbea deoparte cu o fată al cărei păr avea o nuanță de blond atât de deschisă, încât nu putea fi decât natural. Din celălalt capăt al încăperii, fata s-a uitat drept la mine, apoi și-a dat după ureche o șuviță și i-a șoptit ceva lui Patrick. Orice o fi răspuns el, ea a izbucnit în râs, și felul în care i s-a scuturat trupul alcătuit doar din curbe, cu o nuanță de moliciune, m-a făcut să mi-l conștientizez acut pe al meu.

Când eram mai mică îmi imaginam cum e să fii atât de frumoasă. Toate femeile fac asta, cred. Dar sânii nu s-au arătat niciodată, fața nu mi s-a armonizat până la urmă cu nasul. Părul meu închis la culoare, creț, era mai degrabă sălbatic decât romantic, iar pistruii presărați inegal pe față și brațe aveau o culoare întunecată de la verile petrecute în soarele din estul

statului Washington. Singurul meu atu erau doi ochi mari, depărtați între ei, însă nu erau destul ca să compenseze tot restul banalității de care mă bucuram.

— E Rachel Mondray? a întrebat fata de lângă mine.

Stéphanie Pearce și alți câțiva din cerc au încuviințat.

— Am cunoscut-o în weekendul meu de prospecție la Yale, a zis Stéphanie. Tocmai absolvise, însă lucra deja la The Cloisters de aproape un an. A fost angajată după ce și-a petrecut ultima vară în Italia, la Colecția Carrozza.

— Zău? a întrebat altcineva din cerc.

Colecția Carrozza era alcătuită dintr-o arhivă și un muzeu particular aflate nu departe de Lago di Como și ajungeai acolo doar cu invitație. Se zvonea că ar conține unele dintre cele mai prețioase manuscrise renascentiste din lume.

— Se pare că la Carrozza i-au oferit un post cu program complet după absolvire, însă i-a refuzat. Stéphanie Pearce s-a uitat la mine și a adăugat: A preferat Harvardul.

În vreme ce Stéphanie vorbea, o priveam pe Rachel cum vine prin încăpere. Erau fete bogate și la Whitman, desigur. Fete ai căror părinți aveau avioane particulare și case de vacanță în Sun Valley. Însă nu le cunoscusem cu adevărat pe acele fete, doar auzisem de ele – zvonuri despre vieți incredibile, pe care nu

cutezam să mi le imaginez. Rachel n-a avut nevoie de invitație ca să intre în cercul nostru, s-a materializat, pur și simplu, în el.

— Nu te-am mai văzut din primăvară, Stéph, a zis Rachel, privind în jur la fiecare. Ce ai hotărât?

— În cele din urmă, am ales Yale.

— O să-ți placă acolo, a zis Rachel cu atâta căldură, încât părea că gândește cu adevărat asta.

— Eu mă duc la Columbia, a șoptit fata de lângă mine.

Nu mă puteam împiedica să-i invidiez pe cei din jur, viitorul lor – cel puțin în următorii ani – asigurat de programe de masterat foarte valoroase. O clipă mi-am făcut griji că m-ar putea întreba cineva ce planuri am pentru anul următor, dar era clar că nimeni nu se sinchisește. Lucru pentru care eram în același timp recunoscătoare și rușinată.

— Ann, a zis Rachel, citindu-mi ecusonul. Patrick mi-a spus că vei lucra cu noi în vara asta.

A traversat cercul ca să mă prindă în brațe. Nu o îmbrățișare fleșcăită, ci una strânsă, care mi-a îngăduit să văd cât de moale este, ce miros de citrice are, cu note de bergamotă și ceai negru. Atingerea ei era răcoroasă, și din nou mi-au atras atenția zonele transpirate de pe trupul meu, mi-am simțit asprimea hainelor. Când am încercat să mă trag deoparte m-a

mai ținut o clipă, destul ca să-mi fac griji că ar putea să simtă neliniștea imprimată fierbinte și lunecos pe pielea mea.

Toți din cerc ne-au evaluat interacțiunea, așa cum ai putea evalua performanța unui cal de curse condus de un nou jocheu.

— O să fim doar noi două, a zis ea, dându-mi în sfârșit drumul. Nimeni altcineva nu mai ajunge vreodată la The Cloisters. Însă e un loc plăcut în care să fii abandonat.

— Credeam că te ocupi de Renaștere, a zis Stéphanie, căutând confirmarea pe ecusonul meu.

— Da, însă e tocmai ceea ce ne trebuie, a zis Rachel. Așa că Patrick s-a asigurat că o culegem pe Ann imediat. A furat-o de la voi toți, cei din Met.

Eram recunoscătoare că nu trebuie să explic mai amănunțit situația mea.

— Ei bine, atunci haide, a zis Rachel, a întins mâna și m-a ciupit de braț. Ar trebui să mergem.

Mi-am încleștat mâna pe acel loc și, în ciuda fierbințelii și durerii care urca spre claviculă, am fost surprinsă să mă pomenesc că savurez emoția tuturor acestora – atenția, ciupitura, faptul că n-am să fiu aici cu Stéphanie Pearce. Totul, pentru că hotărâsem să stau în biroul lui Michelle doar un moment în plus, doar cât Patrick să treacă pe acolo și să bată la ușă.

Nu cred că voi uita vreodată cum a fost să ajung în acea zi de iunie la The Cloisters. În spatele nostru era aglomerația de pe Museum Mile – acea porțiune de pe Fifth Avenue unde Frick, Met și Guggenheim erau pline de grupuri organizate de agenții de turism și taxiuri, copii veniți din tabere și cei care vizitau pentru prima oară, cu toții entuziasmați de fațadele de marmură iar în fața noastră era verdeața din Fort Tryon Park, la marginea nordică a orașului. Când a apărut muzeul, m-am străduit din răspuțeri să nu mă rostogolesc în poala lui Rachel pe când mă aplecam în partea cealaltă a mașinii ca să văd mai bine; nu mi-a dat prin cap să mă prefac indiferentă. Aici era ca și cum am fi părăsit cu totul orașul, am fi ieșit printr-un loc nemarcat și ne-am fi pomenit sub o rețea deasă de frunze de arțar cu puf pe ele. Drumul spre The Cloisters se arcuia pe un delușor și dezvăluia un zid de piatră cenușie, năpădit de mușchi și iederă, desfășurat într-un staccato de trunchiuri de copaci. O campanilă pătrată cu ferestre romane înguste se iveau peste coroanele copacilor. Nu fusesem niciodată în Europa, însă îmi închipuiam că așa ar arăta: umbroasă, pavată cu piatră, gotică. Genul de loc care îți amintește cât de

vremelnic e trupul omenesc, dar cât de trainică e piatra.

The Cloisters⁴, știam asta, fusese înființat – la fel ca multe alte instituții – de John D. Rockefeller Jr. Fiul industriașului rapace transformase douăzeci și șapte de hectare izolate și o colecție mică de artă medievală într-o mănăstire medievală completă. Pe tot parcursul anilor '30 au fost importate din Europa ziduri năruite de abații și mănăstiri din secolul al XII-lea și reconstruite sub ochiul atent al arhitectului Charles Collens. Clădiri care fuseseră lăsate pradă ravagiilor vremii și războaielor au fost reasamblate și lustruite până la strălucirea lumii noi – au fost restaurate capele întregi din secolul al XII-lea, colonade de marmură au fost șlefuite până și-au recăpătat luciul inițial.

I-am urmat pe Patrick și Rachel în sus pe o cărare șerpuitoare pavată cu piatră cubică din spatele muzeului și printr-un culoar natural alcătuit dintr-o cascadă de tufe de ilice, ale căror frunze înțepătoare și bobite roșii mă trăgeau de păr. Ca în colonada unei abatii adevărate, nu se auzea decât sunetul pașilor noștri. Am mers până am ajuns pe metereze, unde înaintarea ne-a fost oprită de o arcadă mare de piatră care încadra o poartă de metal negru; aproape că mă

⁴ Clastru – curte interioară a unei mănăstiri, mărginită pe toate laturile de un portic acoperit.

așteptam să ne întâmpine un paznic în armură din secolul al XIII-lea.

— Nu-ți face griji, a zis Patrick. Poarta e ca să țină lumea afară. Nu ca să te țină pe tine închisă înăuntru.

Pe blocurile de piatră cioplite grosolan care alcătuiau fațada clădirii abia puteam să deslușesc locurile în care fuseseră tăiate, șanțulețele în care izbise capul de bronz al unui topor. Patrick a scos din buzunar un card și l-a trecut printr-un cititor din plastic gri, care se contopea atât de bine cu pietrele, încât nu-l observasem. Ascunsă în zidul de piatră era o ușă mică, rotunjită, pe care Rachel a ținut-o deschisă; a trebuit să ne aplecăm ca să intrăm.

— În mod normal, o să intri prin față, dar asta-i mai distractiv, a zis el din spatele meu. Cu cât o să stai mai mult aici, cu atât o să descoperi mai multe coridoare ascunse și unghere nebăgate în seamă.

De cealaltă parte a ușii era o grădină coplesită de fiori roz și albe și de pământufuri delicate de salvie argintie. Era unul dintre spațiile verzi, una dintre colonadele de la care își luase numele muzeul. În aer domnea o tăcere pe care păreau s-o respecte până și insectele, singurele sunete erau un zumzet slab și, din când în când, pocnetul unor pantofi pe podelele de calcar. Voiam să mă opresc și să privesc plantele care se revărsau din ghivece și peste straturi, să întind

mâna și să ating zidurile de piatră care înconjurau spațiul, să pipăi realitatea acestei lumi care părea un vis. Tare îmi mai doream să închid ochii și să trag în piept amestecul de lavandă și cimbru, până când s-ar fi șters mirosul din biroul lui Michelle de Forte, însă Rachel și Patrick se mișcau deja.

— De obicei, a zis Rachel, orice grădină medievală înconjurată de ziduri ca aceasta era numită colonadă. Asta e Cuxa Cloister, numită după mănăstirea benedictină Saint Michel de Cuxa din Pirinei. Planul grădinii a fost făcut în 878 î.Hr., iar când au fost clădite colonadele, constructorii din New York au păstrat axa originală nord-sud. Avem alte trei grădini ca aceasta.

Aleea era mărginită de coloane de marmură, fiecare cu un capitel sculptat cu vulturi care își desfăceau aripile, lei așezați, chiar și o sirenă care își ținea în mâini coada; între coloane, arcadele erau decorate cu palmete și porțiuni de zăbrele de piatră. Și, cu toate imaginile cu catedrale medievale pe care le văzusem, nu eram pregătită pentru scara copleșitoare a muzeului The Cloisters, pentru complexitatea cu care era sculptat totul, pentru atât de mulți ochi sculptați și pictați care mă priveau, pentru felul în care piatra păstra răcoarea în grădină. Era genul de lume care avea să-mi ofere în continuare surprize, indiferent cât de mult m-aș fi obișnuit cu ea.

I-am urmat pe Rachel și Patrick prin niște uși și, la capătul colonadei, în muzeul propriu-zis. Încăperea era o lume medievală șocantă în miniatură: grinzi de lemn din secolul al XIII-lea brăzdau tavanul și în ziduri erau ferestre mari cu vitalii. În vitrine pline de aurării scânteiau pietre prețioase – rubine sângerii și safire întunecate ca marea fără lumina lunii. Mi-a atras privirea o miniatură smălțuită – avea culori vii, în ciuda vechimii – și i-am cercetat vitrina, cu degetele pe marginea sticlei. Acestea erau obiectele, atât de mici, despre care crezusem întotdeauna că m-ar putea face mare, prin asociere.

— Vino, a zis Rachel, oprindu-se să mă aștepte în susul unei scări.

Patrick deja nu se mai vedea.

N-aveai cum să nu fii copleșit de cutia cu bijuterii care era The Cloisters – nu era precum Metropolitanul, în care ochii puteau să se odihnească. Întregul spațiu intra în joc. Am fost recunoscătoare când scara a dus în jos spre holul principal și intrare, unde vizitatorii aveau hărți și ghiduri audio care le arătau ce galerii găzduiesc cele mai cunoscute lucrări. Intrarea în The Cloisters, la fel ca în Met, era gratuită pentru locuitorii din New York.

— Moira, a zis Patrick ducându-se spre o femeie al cărui păr negru era presărat cu cenușiu la tâmple. Ea

este Ann. Ni se alătură pe timpul verii.

— Ar trebui să știi, a zis Moira ieșind din spatele biroului de informații, că Leo a fumat din nou în șopronul din grădină. Am simțit mirosul. Și dacă eu am simțit mirosul, sunt sigură că îl simt și vizitatorii. El se află încă pe terenul muzeului. Fumatul nu este permis. Este deja a patra oară luna asta.

Patrick a înlăturat îngrijorarea Moirei cu iscusința cuiva deprins să asigure pacea instituțională.

— Ann, iat-o pe Moira, care se ocupă de recepție.

— Și coordonatoarea programului de ghizi ai muzeului, a adăugat ea privindu-mă doar în fugă, după care și-a întors iar atenția spre Patrick.

— Și face o treabă excelentă, a zis Patrick.

— Mă gândeam, a zis Moira, punând mâna pe mâneca lui Patrick, că am putea să instalăm detectoare de fum în zona de întreținere a grădinii. Asta ar putea...

— Așa face tot timpul, a zis Rachel, aplecându-se ca să-mi șoptească la ureche. Dacă întârzii, să știi că o să țină minte exact cu câte minute.

Era plăcut să conspir cu cineva, fie și numai o clipă, cu răsuflarea ei fierbinte pe gâtul meu, arzând cuvintele doar între noi.

— Moira, a zis Patrick, suntem în drum spre pază. Voiam doar s-o prezint pe Ann. Crezi că am putea...

— Să vorbim despre asta mai încolo?

Patrick a încuviințat.

— O să pun pe cineva să vorbească cu Leo.

— Te rog s-o faci.

Am mers mai departe spre biroul paznicilor, o ușă de metal mohorâtă în fața căreia Patrick s-a despărțit de noi, în cele din urmă. Însă nu înainte să-mi ofere un zâmbet de scuză și să-mi facă semn cu ochiul. O clipă mi s-a părut că i-am văzut mâna poposind pe mijlocul lui Rachel, dar s-a întâmplat atât de repede – la fel ca dimineața, sosirea noastră, drumul prin galerii – încât nu puteam fi sigură. N-am avut timp să zâmbesc până să fiu fotografiată, să primesc un card de acces, și Rachel a pornit mai departe pe coridor, adâncindu-se și mai mult în birourile personalului.

— Vii, da? a întrebat peste umăr, în vreme ce eu încă mă trudeam să-mi prind de bluză cardul.

Am încercat să nu fug după ea.

Birourile din The Cloisters erau un labirint de coridoare de piatră și uși gotice, slab luminate de sfeșnice puse pe perete la distanțe un pic prea mari, lăsând găuri de umbre. Rachel m-a prezentat celor din departamentul Educație, unde ferestrele de cristal care dădeau spre fluviul Hudson erau proptite ca să stea deschise. De acolo m-a dus să-mi arate bucătăria personalului, care era surprinzător de modernă și plină

de aparatură de inox europeană.

Alături era sala de conservare, în care câțiva restauratori cu halate și mănuși erau absorbiți de procesul lent al răcâirii lacului de câteva secole de pe o pictură a cărei ramă aurită, filigranată, fusese desprinsă și pusă deoparte. Apoi a fost o sală plină de lumini fluorescente și sertare de depozitare – *adăugiri la colecții*, a zis Rachel – unde mii de opere de artă mai mici erau găzduite ca niște specimene științifice. Am înregistrat cât de multe am putut: fețe, numărul de uși dintre bucătărie și birourile Educației, unde văzusem ultima dată o toaletă. Și, în sfârșit, după ce am pornit pe un traseu arcuit înapoi spre holul principal, Rachel m-a dus într-o cameră anexă plină de rafturi, toate pliate, cu mecanismele gata să le desfacă.

— Depozitul se învecinează cu biblioteca printr-o ușă din spate, a zis Rachel, însă biblioteca, în care lucrăm noi, este despărțită de birourile personalului.

Am mers printre rafturi, cu tălpile de cauciuc ale încălțărilor mele scârțâind pe podelele de mozaic. A împins o ușă grea de lemn care s-a deschis în bibliotecă – o încăpere lungă, cu tavanul jos, cu bolți ogivale care se intersectau deasupra unor uriașe mese de stejar și scaune tapițate cu piele verde, cu nasturi mari de alamă. Era genul de bibliotecă dintr-o casă de țară luxoasă, cu ferestre cu vitralii și pereții acoperiți cu

cărți legate, cu unele titluri scrise de mână pe legăturile de pânză.

— Biroul lui Patrick este dincolo de ușa din capăt.

Rachel a arătat spre o ușă de lemn împodobită cu fier forjat care înfățișa doi cerbi cu coarnele încleștate în luptă.

— Însă tu și cu mine vom lucra aici, chiar în bibliotecă. The Cloisters n-are destul spațiu de birouri ca să putem sta altundeva.

Privind în jur prin bibliotecă, nu-mi puteam imagina să trebuiască să lucrez între cei patru pereți albi ai unui birou obișnuit când exista această posibilitate. Ani în șir am zăbovit asupra imaginilor, nu doar de picturi, ci și de arhive – camere slab luminate pline cu cărți și hârtii, istoria materială pe care îmi doream cu disperare s-o țin în mâini, s-o văd cu ochii mei. Și iată însăși biblioteca din The Cloisters. E adevărat, nu erau acolo manuscrise rare – cu toate că erau expuse multe în galerii, și încă mai multe conservate în „adăugirile la colecții” –, însă era un spațiu plin de ediții princeps și titluri rare care venerau morții la fel de mult ca mine, și datorită acestui lucru mă simțeam ca acasă.

O simțeam pe Rachel privindu-mă cum absorb totul. Era imposibil să afectez nonșalanța arătată de ea în acest tur, ca și cum toate astea – bolțile gotice și pielea – erau, pur și simplu, ceva normal. De rigoare. Am tras

un scaun și mi-am pus pe el rucsacul.

— Nu vrei să vezi colecția? a întrebat ea. Asta – și-a fluturat mâna spre bibliotecă – nu-i decât camera de lucru.

N-a așteptat să spun „da” – poate că răspunsul mi se citea deja limpede pe chip –, ci a deschis ușa principală a bibliotecii, și am fost orbită pe loc de soare.

— Iată Trie Cloister, a zis.

Grădina era ancorată de un crucifix de piatră din mijloc și înconjurată de o năvală de flori sălbatice, unele atât de mici și modeste, încât își făcuseră loc prin crăpăturile din aleea de cărămidă care o înconjură.

— A fost plantată ca să semene cu covorul de flori pe care îl vezi pe tapiseriile cu unicorni din secolul al XV-lea, a explicat ea. Și în capătul celălalt este o cafenea. Vor deschide pentru prânz peste câteva ore. Cafea și salate excelente.

— Ni se face o reducere? am întrebat, și imediat mi-a părut rău.

Rachel s-a uitat la mine în vreme ce ne îndreptam spre altă ușă.

— Desigur.

Am dat drumul aerului din piept, dându-mi seama că îmi fusese frică să respir de când am ajuns la The Cloisters, îngrijorată că, dacă ocup prea mult loc, ei s-ar putea răzgândi.

— Patrick mi-a spus ce s-a întâmplat cu Michelle, a zis Rachel, coborând vocea, pe când intram într-o încăpere al cărei tavan înalt dezvăluia o întreagă capelă medievală în miniatură.

Ferestrele cu vitralii roșii aruncau o lumină trandafirie pe pardoseala de culoarea nisipului.

— Nu-mi vine să cred că a făcut asta. Te-a adus până aici, de unde? Din Portland?

— Washington, am zis, sperând că nu mă înroșesc de jena că o corectez.

Ceva din Rachel mă făcea să-mi doresc cu disperare aprobarea ei; dacă în acel moment aș fi putut să fac în așa fel încât să fiu din Portland, aș fi făcut. Poate că era felul în care se purta, văzându-și de drum fără oprire. Chiar și când unul dintre restauratori ne-a spus că nu putem să intrăm, Rachel doar a dat din umeri, ținând ușa deschisă ca să văd totul – sticlele de patru litri cu terebentină și ulei de in.

— Am avut un prieten de la Spence care a studiat la Reed. Sasha Zakharov?

— Nu cunosc pe nimeni de la Reed. E destul de departe de Whitman, am zis.

— Aha.

Rachel nu părea stingherită de greșală, și m-am întrebat cum e să te simți atât de sigură pe o poziție încât să nu conteze dacă auzi corecturile colegei tale.

Ne-am oprit în fața a două sarcofage de piatră cuibărite în nișe din zid.

— Vreau să știi, am zis, poate că un pic prea pe nerăsuflăte, că, deși am venit să lucrez în departamentul Renaștere, am multă experiență în zona medievală. Iar dacă nu știu ceva, îmi pot face timp să învăț.

Nu știam de ce doream cu disperare să spun asta. Rachel nu mă întrebase ce am studiat și nici nu-și exprimase vreo îndoială față de competențele mele.

Rachel mi-a alungat neliniștea.

— Sunt sigură că o să fie bine.

N-am spus nimic, sperând că o să continue.

— Patrick nu angajează pe oricine. S-a uitat la mine pentru prima dată, cântărind ceea ce vedea, trecând în revistă încălțăminte, hainele, pistruii. Trebuie să fi știut că ești potrivită pentru noi.

Stăteam în fața mormintelor, în vreme ce vizitatorii mișunau în jur, cercetând etichetele de pe perete.

— Ești pentru prima dată la New York? a întrebat Rachel, privindu-mă în ochi.

— Da.

Cu toate că în clipa aceea mi-aș fi dorit să nu fie adevărat.

— Chiar? a zis ea, cu brațele încrucișate. Vreo părere de început?

— Nu cred că am văzut destul ca să am păreri. Nu sunt aici decât de trei zile.

Mi-am petrecut prima zi despachetându-mi geanta de sport și spălând ceva lipicios de pe toate farfuriile și tigăile din garsoniera subînchiriată. În ziua următoare am învățat traseul navetei, pe care n-aveam să-l mai folosesc niciodată – am luat metroul de la periferie până în stația Eighty-First Street și am traversat pe jos Central Park. În ciuda faptului că Manhattanul era celebru pentru uriașii zgârie-nori de ciment și sticlă, mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului în parcuri luxuriante.

— Totuși, trebuie să fi avut păreri înainte să vii?

— Păi, da...

Grijile mamei îmi răsunau în cap – mărimea orașului, caracterul impersonal, incapacitatea mea de a-i face față.

— Și se ridică la înălțimea lor?

— Sinceră să fiu, e cu totul altfel.

— Ăsta-i orașul. În același timp tot ce ți-ai imaginat că va fi și nimic din ce te așteptai. Poate să-ți ofere lumea sau să ți-o ia într-o clipă.

Mi-a zâmbit, coborând privirea spre încălțările mele, care scârțâiseră pe pardoseală de când am ajuns aici, apoi s-a îndreptat spre camera de alături și mi-a făcut semn s-o urmez.

— Ce crezi tu despre oraș? am zis, încercând să întrețin conversația și ținându-mă după ea.

— Am crescut aici.

— O, nu mi-am dat seama.

— Nu-i nimic. Spence? Am crezut că o să ghicești.

— Nu știu ce e Spence.

— Probabil e mai bine așa, a zis, râzând. Cu toții avem relații complicate cu orașul natal.

Am intrat într-o încăpere cu o vitrină plină cu miniaturi smălțuite. Imagini strălucitoare ale lui Iona înghițit de balenă, Eva mușcând dintr-un măr atât de roșu, că sclipea. Mici capodopere vechi de peste opt sute de ani.

Rachel a fluturat mâna spre paznic, care trecea spre postul următor.

— Când începe Matteo tabăra de vară, Louis? a strigat după el.

El s-a oprit înainte să ajungă la post.

— Săptămâna viitoare. Cred că o scoate din minți pe maică-sa. Încă o dată mulțumesc că ai stat cu el sâmbăta trecută.

Rachel a făcut semn cu mâna că nu-i nevoie de mulțumiri.

— Ne-am plimbat doar prin parc. Am petrecut o grămadă de timp cu bărcile.

Am încercat să mi-o imaginez pe Rachel

supraveghind un copil, dar n-am izbutit.

— Adoră bărcile alea, a zis Louis.

— Și eu, a zis Rachel. Louis, apropo, ea este Ann. O să fie aici în vara asta. Louis este șeful pazei.

Louis a venit la noi și a întins mâna.

— Azi țin locul cuiva în galerii.

I-am strâns mâna și l-am salutat.

— Mai avem o oprire, a zis Rachel, prinzându-mă de încheietura mâinii și trăgându-mă de lângă Louis.

De cum am ieșit din cameră, mi-a șoptit la ureche:

— Fiul lui Louis e o pacoste. Am acceptat s-o fac doar pentru că el mă acoperă față de Moira când întârzii, sau când țigara mea declanșează senzorul de incendiu.

Am trecut prin altă serie de galerii, deja pline de vizitatori care sorbeau cu nesaț interioarele răcoroase, întunecate, unde zugrăveli de animale magice erau amestecate cu degete tăiate de la sfinți. Eram atrasă de aceste obiecte, de ciudățenia lor. M-am oprit în fața unei racle cu moaște ale Sfântului Sebastian, sculptura torsului pictat cu crem și roșu, cu coastele străpunse de săgeți. Într-o cutiuță de sticlă din mijlocul sculpturii se vedea osul încheieturii mâinii lui – sau al încheieturii cuiva.

Rachel se oprise în fața unei casete de sticlă plină cu cărți de tarot pictate; pe una era un schelet călare,

împodobit cu lanțuri de aur – Moartea. Alta arăta un copil dolofan, înaripat – un *putto* – care ținea deasupra capului soarele, ale cărui raze aurii brăzdau cartea. Pachetul era incomplet, însă alături, pe eticheta de pe perete, scria că era de la sfârșitul secolului al XV-lea. Și, cu toate că nu îmi erau cunoscute, imaginile le știam – o serie de simboluri care bântuiseră de-a lungul anilor pe la marginea muncii mele de cercetare. Imagini care mă făcuseră curioasă, însă n-am avut niciodată timpul sau resursele să le aprofundez.

— De câțiva ani umblu între The Cloisters, Morgan Library și Beinecke, a zis Rachel, studiind istoria tarotului. Așadar, la fel ca tine, nu sunt medievistă în sensul strict. La urma urmei, istoria tarotului nu începe cu adevărat în Renașterea Timpurie. N-a catadicsit să se uite la mine înainte să continue: The Cloisters se străduiește să promoveze astfel de opere de artă. La Met au treabă doar cu tablouri mari și nume mari. Dar să lucrezi în anonim și să produci ceva atât de frumos – a închis o clipă ochii – este adevărata măiestrie.

Mi s-a părut romantic felul în care vorbea despre cărțile de tarot, de parcă pătratele de pergament pictat ar fi fost doar adormite, așteptând ca noi să le trezim. Când a deschis ochii, m-am uitat repede în altă parte, sperând că n-o să-și dea seama că mă holbam la ea.

— La asta are nevoie Patrick de ajutor, a zis ea, aruncând o privire spre cărțile de tarot. Pregătim o expoziție despre divinație. Despre tehnicile și obiectele de artă folosite pentru a citi viitorul.

Am coborât privirea spre Regina de bâte. În veșminte bleumarin, cu corsajul împodobit cu stele din foiță de aur, cu un baston cu măciulie în mâna ridicată. M-am încumetat:

— Era o perioadă în care toată lumea era fascinată de ideea sorții.

— Da. Întocmai. Ți-a fost deja scrisă soarta? Era predestinat? Sau puteai să-i schimbi cursul?

— Și aveai liberul-arbitru ca s-o faci?

— Așa e. Romanii antici se temeau așa de tare de puterea sorții, încât o venerau pe zeița Fortuna. Fortuna – soartă, noroc – era în miezul vieții civice, personale și religioase. Pliniu spunea întotdeauna: „Fortuna este singura zeitățe pe care o invocă toată lumea”. Nici Renașterea nu s-a eliberat vreodată de acea obsesie.

— Pentru că, am zis, într-o perioadă de conflicte permanente, cunoașterea viitorului, sau credința că îl poți cunoaște, era nespus de puternică.

— Acea credință poate fi și o povară, a zis Rachel, atât de încet, că aproape nu i-am prins vorbele. Apoi s-a îndepărtat de vitrină și s-a uitat peste umăr La

mine. Vii?

4

În acea primă săptămână la The Cloisters, așa cum a fost, plină de răpăitul blând al ploilor de după-amiază și de mirosul de piatră udă și ierburi în floare, Patrick a arătat clar cât de mult așteaptă de la noi, de la mine. Expoziția lui era doar în fazele de planificare, ceea ce însemna că grosul cercetării – materialul de bază de care Patrick avea nevoie ca să identifice opere de artă și să ceară împrumuturi – a căzut pe umerii noștri. Nu aveam la dispoziție decât luna august ca să punem totul cap la cap, o cerință dificilă la care eram nerăbdătoare să dovedesc că pot răspunde. Și, chiar dacă era ferm în privința termenelor de predare, Patrick îmi prezenta cu răbdare materialul și locul însuși.

— Astea sunt listele cu care o să lucrezi, a zis, punând jos un vraf de hârtii, și și-a tras un scaun lângă mine la masa din bibliotecă la care lucram noi. Desigur, Rachel le are deja.

Le-am răsfoit. Conțineau practici de divinație cunoscute în lumea antică, totul de la cleromanție, adică aruncarea sau extragerea unor obiecte dintr-un grup, până la piromanție. Unii termeni din liste, ca

„augur”, îi cunoșteam doar ca pe cuvinte folosite ca să descrie ceva care prevestește sau prefigurează. Însă aveam să aflu că definiția originală a lui „augur” era practica folosirii formațiunilor de păsări – stoluri și migrații – la ghicirea viitorului. Erau liste cu documente și cărți care trebuia să fie luate din bibliotecă și cercetate amănunțit în căutarea mențiunilor despre divinație, precum și secțiuni separate cu obiectele de artă pe care le avea Patrick în vedere pentru expoziție.

— O să ne întâlnim o dată pe săptămână ca să-ți vedem progresele. Între timp, Rachel ar trebui să fie în stare să te ajute cu orice întrebări ai putea să ai.

Am răsfoit din nou materialul. Chiar și împărțind între noi munca, rămânea faptul că erau de citit mii de pagini, de trecut în revistă sute de opere de artă, de explorat zeci de practici de divinație.

— Ann, a zis el.

Era încă așezat lângă mine, cotierele scaunelor noastre se atingeau. În cealaltă parte a mesei, Rachel parcurgea jurnalele lui Girolamo Cardano, faimosul astrolog al Renașterii. Cu toate că la câteva minute o dată furișa o privire peste întinderea de stejar cioplită rudimentar care ne despărțea, spre locul în care discutam cu Patrick.

— Nu aduc cu ușurință oameni la The Cloisters. Aici

suntem ca o familie, și succesul tău e succesul nostru. Dacă faci treabă bună aici în vara asta, te putem ajuta.

Eram cu fața spre Patrick, dar percepeam la marginea câmpului meu vizual privirea lui Rachel.

— Ce vrei să te ajutăm să realizezi, Ann?

Încă nu mă mai întrebase vreodată cineva așa, de-a dreptul, despre scopurile mele, ca să nu mai vorbim de oferta clară de a mă ajuta să le ating. În vreme ce mă trudeam să găsesc ceva potrivit de spus, pe Patrick părea că nu-l deranjează tăcerea, stătea cu mâinile încrucișate în poală și cu ochii urmărindu-mi fiecare foială.

În cele din urmă, am zis:

— Sunt aici pentru că vreau să fiu cărturar.

La urma urmei, asta era adevărul. Și era mai acceptabil decât celelalte adevăruri, pe care nu eram gata să le împărtășesc: că, după ultimul an, Walla Walla avea să mi se pară întotdeauna un fel de moarte, că n-aveam de ales, că n-aveam încredere că o să pot supraviețui într-o slujbă care cerea să trăiesc în prezent. Că, la un anumit nivel, făceam toate astea pentru tata, pentru noi.

— Putem să te ajutăm la asta, a zis Patrick, începând ceea ce era pe cale să zică prin lungirea intenționată a vocalelor. Să te prezentăm oamenilor potriviți. Să-ți obținem scrisorile de recomandare potrivite. Ba chiar

m-aș bucura să-ți citesc lucrarea înainte s-o prezinți și să-ți ofer sugestii. Și, deși calitatea de cărturar e un lucru valoros și important, nu poate fi singurul lucru. Nu ne susține. Nu cu adevărat. Chiar dacă ne dorim să poată. Te-am văzut în galerii, Ann. Felul în care îți petreceai timpul cu o singură lucrare; priveai cu iubire, fără grabă. Ești mai mult decât cărturar.

Patrick, mi-am dat seama, avea un fel al său de a înlătura suprafețele plăcute ale interacțiunii umane. Era o intensitate în felul în care vorbea și observa, dar era mereu politicos, întotdeauna avea grijă să fii în largul tău. Așadar, chiar dacă simțeam că tatonează dincolo de fațada profesională pe care voiam s-o arăt, nu era neplăcut. Era o ușurare să-i arăt adevărul gol-goluț. Chiar și lui Rachel. Și, desigur, el avea dreptate. Toate astea – locul, obiectele, magia trecutului, caracterul de cărturar – însemnau mai mult decât munca. Erau transformarea pe care o căutam. O cale de a deveni altcineva.

Înainte să pot spune toate astea, a continuat:

— Știi, Ann, după ce ai venit aici am hotărât să mă uit la cererea ta. Firește, doar ca să mă asigur că îți folosim calificarea în cel mai bun fel posibil. Și am fost foarte surprins. Zici că ai crescut în Walla Walla?

— Da.

— Dar vorbești șase limbi?

— Șapte, am zis. Cu toate că trei dintre ele sunt moarte. Practic, citesc în latină, greaca veche și dialectul liguric din Genova secolului al XIII-lea. Vorbesc italiana, germana și napolitana. Și engleza, desigur.

— Oricum, e remarcabil.

— Nu prea era altceva de făcut în Walla Walla, am zis, ridicând din umeri. În afară de învățatură. Și muncă.

Eram deprinsă să bagatelizez influența pe care fascinația față de limbi a tatălui a avut-o asupra vieții mele. Analizarea unor limbi demult pierdute și învățarea codurilor lor secrete era ceva ce împărtășeam doar noi doi. N-a fost niciodată în slujba avansării în cariera mea. Sau a lui. Iar în momente ca acesta dragostea noastră față de limbi părea o taină pe care voiam s-o păstrez pentru mine, chiar dacă Patrick avea de gând să stoarcă din mine tot restul.

— Și ai lucrat cu Richard, nu-i așa?

Nu mai auzisem pe nimeni spunându-i pe numele mic îndrumătorului meu, și o clipă m-am străduit să-mi dau seama cine o fi Richard. Dar, desigur, Patrick citise materialele care însoțeau cererea mea, văzuse scrisoarea de recomandare a lui Richard Lingraf.

— Da. În toți cei patru ani.

— L-am cunoscut pe Richard. Acum multă vreme. Când eram masterand la Penn, el făcea o cercetare foarte îndrăzneată la Princeton. Ai fost norocoasă să ai un mentor ca el. Cu atâta curiozitate și talent. Și apoi, mai mult pentru sine decât pentru mine, a zis: încă mă întreb de ce s-a dus la Whitman. Ce loc ciudat în care să ajungă!

— Întotdeauna i-a plăcut vremea de acolo.

— Da, mă rog, a zis Patrick, bătând darabana iute cu degetele pe masă. Sunt sigur că a fost o parte din motivație. După o pauză, a adăugat: Nu-ți pot garanta nimic, Ann. Însă, dacă munca ta e așa de bună cum mă aștept, atunci nu mă îndoiesc că The Cloisters te poate ajuta să ajungi într-un loc în care să te bucuri că te afli.

— Mulțumesc.

Am șovăit. Pe tot parcursul discuției, Rachel stătuse acolo, ascultând. Voiam să las lucrurile așa, să-i mulțumesc lui Patrick pentru ofertă și sprijin, însă trebuia să adaug ceva, chiar dacă ar fi pus capăt definitiv nonșalanței pe care încercasem s-o afișez în preajma lui Rachel de când ajunseserăm la muzeu.

— Și după această vară? Încă nu mi-am găsit serviciu, dar aș vrea să rămân în oraș. Și aici, dacă aveți nevoie de mine.

M-am uitat peste masă și am întâlnit ochii lui Rachel, străduindu-mă din răspuțeri să ridic un pic mai sus

bărbia, să-i susțin un pic mai mult privirea.

— Să vedem cum merge, a zis Patrick. Cine știe ce ne rezervă viitorul?

Atunci am observat că Patrick răsucește ceva între degete, ceva ce trebuie să fi scos din buzunar – o bucată de panglică roșie – ca un soi de obicei reflexiv, ca o meditație.

M-am mai uitat o dată pe listele pe care mi le dăduse.

— Avem nevoie de tine aici, Ann. Avem nevoie de acest ajutor, a zis, cercetându-mi fața. Să nu uiți asta. Nu ești o operă de binefacere.

În clipa aceea eram, cred, un pic îndrăgostită de el. Felul în care ne cerea părerea despre cercetarea sa, felul în care îmi prețuia competența lingvistică, dându-mi adesea texte de tradus, complet încrezător în iscusința mea. Chiar și felul în care ne lăsa să trecem înaintea lui pe ușă și ne aducea cafea după-amiaza; era prima dată când cineva aflat în poziție de forță era cu adevărat bun cu mine. Și deja îmi dădea mai multă atenție decât cei mai mulți dintre băieții pe care îi cunoscusem în colegiu. Când i-am citit, în cele din urmă, lucrarea despre sistemul calendaristic medieval, n-ar fi trebuit să fiu surprinsă că mi se pare revoluționară, dar am fost. Încercam să-mi stăpânesc culoarea care îmi urca în obraji de câte ori vorbea cu

mine, dar nu puteam face mare lucru. În acele prime zile am încercat să aflu dacă e într-o relație cu cineva – în plan romantic. Dar singura dovadă pe care am văzut-o vreodată a fost un braț moale pe rama geamului din dreptul pasagerului, în mașina lui. Doar un braț, nu o față.

Vocea mamei a venit prin telefon, întretăiată de o vulnerabilitate cunoscută.

— În niciun caz n-o mai pot duce așa.

Moartea tatălui meu îi smulsese ancora. După ce el n-a mai fost, structura fermă a vieții noastre de zi cu zi a slăbit: laptele expira și nu era înlocuit, peticul nostru de peluză era năpădit de ierburi, mama nu mai schimba cearșafurile. Apoi venea o zi în care făcea totul să fie iar așa cum fusese, o bruscă strângere a frâului. Dar slăbirea revenea. O scăpare înceată a hățurilor la început, apoi o desfacere iute, fără regret – iar și iar.

Acele zile, cele de strângere, erau precedate de disperarea mamei în privința stării în care era casa. „De ce sunt aici trei cești de cafea? Nu pune nimeni nimic la loc? Cum te poți aștepta să trăiesc așa?” Numai că mama se aștepta ca eu să trăiesc așa. Ori de câte ori strângeam lucrurile, striga din cealaltă cameră: „Ce s-a întâmplat cu paharul de apă?” sau „De ce ai

aruncat laptele?” Era ca și cum, dacă lăsa acolo lucrurile, ar fi putut să încetinească timpul, să-l țină în frâu. Dar asta era cel mai greu lucru în privința morții: înaintarea neabătută a timpului, îndepărtarea de omul pe care l-ai pierdut.

— Sunt peste tot, Ann, a zis ea, cu vocea tot mai ascuțită, mai crispată. Lucrurile lui. Cămășile, celelalte haine, încălțările, hârtiile. Nu mai pot. E prea mult. Locul ăsta-i vraiste. El l-a lăsat vraiste, știi?

Spălam vasele și le ștergeam cu singurul prosop de bucătărie pe care îl găsisem în garsoniera subînchiriată, cu telefonul ghemuit lângă obraz. Eram prea zgârcită ca să cumpăr prosoape de hârtie.

— Poate că-i vremea să donezi o parte dintre ele, mamă?

Mai îndrăznisem să propun asta. Și, cu toate că întotdeauna a zis „da” pe moment, în următoarele zile dădea înapoi, lăsa totul așa cum era în ziua în care el a murit. Un mausoleu cu creme de ras pe jumătate folosite și șosete murdare.

— Asta o să fac. O să donez. Totul. Iar pe celelalte o să le arunc.

— Mm-hmm.

M-am dus la aparatul de aer condiționat, care începuse să zdrăngăne ucigător, și l-am pocnit tare într-o parte. Asta a părut să readucă frecvența la

nivelul de fâșâit.

— Nu vreau să te văicărești când o să dispară totul. Când vii acasă și a dispărut totul. Nu vreau să aud de asta.

— N-o să auzi, mamă. Jur.

Nu voiam să mai văd vreodată casa.

— Poate o să-ți trimit câteva lucruri la New York. Acum vorbea mai mult cu sine. Nici măcar nu știu ce să trimit. Nu-s decât ciurucuri, știi? Ne-a lăsat, pur și simplu, cu ciurucuri. Chiar le vrei? Ce vrei? Ceva din ele?

M-am gândit la lucrurile tatălui meu și că în cea mai mare parte a timpului mama se mișca printre ele tăcută și fără să le bage în seamă. De-abia în aceste momente, când casa părea că a trezit-o din somn, observa cărțile, și hârtiile, și hainele lui, felul în care el se agăța încă de spațiul nostru.

— Sigur, mamă. O să iau o parte din lucrurile tatei. Trimite-mi orice crezi că mi-ar plăcea, bine?

O auzeam la celălalt capăt cotrobăind: sticlă, hârtie, plastic, toate ciocnindu-se între ele undeva, prin casa care fusese cândva un cămin și apoi devenise un mausoleu.

Nu fusese întotdeauna așa. Fusese o vreme în care casa era plină de discuții, și de căldură, și de chicotitul încet al tatei, plin de umor și surprindere. Însă tata

fusesse precum chitul care umplea rupturile dintre mama și mine, locurile în care nu ne potriveam, și fără acel chit ne tot izbeam una de alta, doar unghiuri dure și fragilitate.

— Mamă, trebuie să te las. E târziu. Suntem cu trei ore înainte, îți amintești?

Am așteptat să răspundă. Însă tot ce am auzit a fost foșnetul mișcării ei neconținute, respirând neatentă și iute în telefon, așa că am închis.

La sfârșitul celei de-a doua săptămâni era clar că, oricât aș fi încercat să copiez felul în care se îmbrăca Rachel și conștiinciozitatea cu care se ocupa de textele vechi, nu mă ridicam la înălțimea ei. Pentru fiecare sarafan frumos de in neșifonat pe care îl purta Rachel de-abia izbuteam să pun la un loc două lucruri care se asortau. Față de luxul ȣesăturilor și accesoriilor ei, tot ce aveam eu părea o imitație mohorâtă. Nici măcar respectul blând pe care li-l arăta Moirei și lui Louis nu-l puteam imita fără să-mi sune fals în urechi.

Îmi imaginam că, atunci când vizitatorii muzeului ne vedeau împreună – așa cum am fost aproape întotdeauna în vara aceea –, le era milă de mine, purtarea ei fără efort contrasta cu disperarea mea. Cum să nu le fie? Rachel, cu doi pași în față; Rachel, sigură pe sine, îndrumându-i pe cei care se rătăciseră;

Rachel care se mișca fără zgomot, în vreme ce pantalonii mei ieftini scoteau sunete de frecare de câte ori mergeam prin galerii. Și dacă sunetul mi se părea mie tare, nu puteam să nu mă întreb dacă nu cumva îl observau și alții.

Nu îmbunătățea lucrurile faptul că de obicei ajungeam la muncă deja cu transpirația răzbătând prin bluză, uneori și prin pantaloni, cu părul trudindu-se să scape din eforturile mele simple de a-l stăpâni. Naveta nu era lungă – Patrick avusese dreptate, era mai repede decât să parcurg tot drumul până la Fifth Avenue –, însă până mergeam pe străzile din Morningside Heights spre linia de tren A, oprindu-mă doar să iau o cafea de la cârciuma din colț, apoi urcam cărările șerpuite din Fort Tryon Park până la unul dintre cele mai înalte puncte din Manhattan, umiditatea făcea pagube. Trupul meu, neobișnuit cu o căldură așa de înăbușitoare, reacționa violent, abundent, aproape scuzându-se.

La sfârșitul primei săptămâni, Moira m-a privit din cap până în picioare când am ajuns și mi-a spus că aș putea să iau autobuzul care mergea o dată la cincisprezece minute din stația de tren până la muzeu. De asemenea, avea aer condiționat. Oricât de recunoscătoare am fost pentru pont, n-a trecut neobservat felul în care Moira a făcut un pas înapoi

când m-a văzut, înroșită și asudată, cu părul tot mai zburlit. Rachel, desigur, cobora netulburată dintr-o limuzină discretă, care o depunea în capătul aleii de sus, în fața porții de metal, în fiecare dimineață la ora nouă.

Însă, chiar dacă umezeala era copleșitoare – mai ales pentru mine, o fată a cărei piele era obișnuită cu câmpurile aride din estul statului Washington –, muzeul însuși era plin de adieri răcoroase care răzbăteau dinspre fluviul Hudson și ciufuleau coroanele ulmilor, ca un covor uriaș scuturat în aer. Părea mai degrabă că lucrăm pe o proprietate privată decât într-o instituție publică. Pe care Patrick o supraveghea din intimitatea bibliotecii.

— A fost primul lui serviciu, mi-a spus Rachel la sfârșitul celei de-a doua săptămâni, imediat după absolvire. Nu că ar fi avut nevoie. De un serviciu, desigur. Bunicul lui Patrick avea afaceri cu cariere de piatră din nordul statului, a continuat Rachel. Pietrele folosite ca să construiască meterezele și să astupe golurile din The Cloisters au fost extrase de firma bunicului său. A fost cea mai mare operațiune privată de extracții din New York. Până în anii '60, când a cumpărat-o Cargill. Patrick încă locuiește în casa familiei, în Tarrytown. Vine cu mașina în fiecare dimineață.

Am încercat să-mi imaginez un Patrick tânăr în cariera bunicului, cu bronzul luminos contrastând puternic cu pantele terasate umede și întunecate. Uneori, împotrivirea unui copil la moștenirea familiei era aproape moleculară, ca și cum trupul i-ar fi devenit alergic la peisajele și împrejurimile casei; alteori se stabileau în ea, se scufundau înapoi în țesătură, în urzeala și băătura tradiției. Eu fusesem întotdeauna din prima categorie, și poate că și Patrick era.

Rachel mi-a întrerupt visarea.

— Deci, mergem să bem o cafea?

Eu îmi făceam pachete pentru prânz și nu le mâncam după ce am observat că Rachel rareori prânzea, se mulțumea cu două țigări și cafeină. M-a surprins cât de iute mi-a pierit foamea și câți bani am economisit, ca urmare.

— Ăsta-i viciul meu, a zis odată, când am surprins-o la marginea grădinii, cu un cârcel subțire de fum înălțându-se din țigara pe care o ținea în mână. Mă rog, unul dintre ele.

Am plecat din bibliotecă și ne-am așezat în cafeneaua cuibărită printre coloanele de la marginea lui Trie Cloister, năpădite de flori sălbatice printre care albinele zumzăiau și aproape se ciocneau între ele, ca bețivii. După-amiaza era așa de caldă și plină de zumzetul blând al naturii, încât o clipă am crezut că

sunt ruda săracă dintr-un roman de Édith Wharton, invitată în lux pentru prima oară, deja îngrozită de ziua în care ar putea să dispară, dar dorind cu disperare să-l guste la maximum cât timp poate.

Rachel și-a lăsat brațul să se rezeme de zidul de piatră scund care înconjura grădina și și-a scos ochelarii de soare; o sanda i se legăna pe vârful piciorului. Cu toate că ne petrecuserăm aproape tot timpul împreună, nu fuseseră multe discuții neoficiale. De cele mai multe ori aveam capetele aplecate sârguincios asupra textelor, căutând mențiuni despre oameni – vrăjitoare, șamani, sfinți – care ar fi putut să ghicească viitorul în secolul al XIII-lea sau al XIV-lea. Adesea fără prea mult succes. Înfruntând tăcerea, studiam sculpturile așezate în nișe din zidul care înconjura colonada. Rachel privea grădina cu acea lenevie de care se bucură doar cei care au mare încredere în sine – cei care refuză să-și ia telefonul sau o carte când cinează singuri.

Au sosit cele două cappuccino, cu cuburi de zahăr neregulate. După ce a plecat chelnerul, Rachel a scos din buzunar un biscuit scurt și cafeniu. Era dintre cei pe care îi aveau de vânzare la casa de marcat, și n-o văzusem plătindu-l când am făcut comanda.

— Poftim.

L-a rupt în două și mi-a oferit o bucată.

— L-ai furat?

Ea a ridicat din umeri.

— Nu-l vrei? Sunt tare buni.

M-am uitat în jur.

— Și dacă observă cineva?

— Și ce dacă observă?

A mușcat din biscuit și a împins iarăși spre mine cealaltă jumătate. Am luat-o și am ținut-o în mână.

— Haide, gustă.

Am mușcat o dată și am lăsat restul pe farfurie. Avea dreptate, era delicios.

— Ei bine, m-am înșelat?

Am clătinat din cap.

— Nu. Deloc.

Rachel s-a lăsat pe spătar. Satisfăcută.

— Au gust și mai bun când sunt gratis.

M-am uitat din nou în jur ca să mă asigur că nu-i acolo chelnerul ca să mă vadă mâncând restul jumătății pe care mi-o dăduse ea, dar în loc de asta, ochii mi-au zăbovit pe o figură sculptată așezată în zid – o femeie înaripată care ținea o roată, cu reliefurile pătate și ros de vreme. În fiecare punct cardinal al roții fuseseră legate personaje, cu cuvinte în latină gravate pe trupul fiecăreia.

— Poți să deslușești acele cuvinte? a întrebat Rachel, urmărindu-mi privirea. *Regno*, a zis, arătând spre

figura din vârful roții.

— Domnesc, am zis în mod reflex.

Ea a confirmat din cap.

— *Regnavi.*

— Am domnit.

— *Sum sine regno?*

— Sunt fără domnie.

— *Regnabo.*

— Voi domni.

Rachel a pus în cană cubul de zahăr și m-a privit cu admirație.

— Am auzit asta săptămâna trecută, știi. Că poți să citești în latină. Și în greacă. Mai ai și alte secrete, Ann din Walla Walla?

„Ce ar fi viața fără secrete?“, m-am gândit. Însă cu voce tare am zis:

— Nu-mi vine în minte niciunul.

— Ei bine, putem rezolva asta.

Rachel s-a întins peste masă și a luat restul biscuitului meu, dezvăluind o fulgerare de roșu, o panglică de satin din jurul încheieturii care contrasta cu pielea ei palidă. Știam unde o văzusem. În bibliotecă, răsucită printre degetele lui Patrick.

După asta am început să luăm mai des pauzele împreună. În vreme ce Rachel fuma la marginea

grădinii, stăteam cu ea, așezată pe piatra răcoroasă a meterezelor, legănându-mi picioarele prin smocurile de iarbă bogată care îmi gâdilau gleznele. Acela a fost momentul în care a început să mă întrebe. Întâi despre viața mea amoroasă – neinteresantă, doar câțiva tipi în liceu și chiar mai puțini în studenție. Apoi despre mama – cu ce se ocupă, unde a crescut. Și, de asemenea, despre Walla Walla și Whitman – cum e acolo, pentru ce este cunoscut, dacă avem târguri agricole. Entuziasmul întrebărilor ei m-a surprins. Voia să știe cât de mare e orașul (mic), de câtă vreme era acolo familia mea (de patru generații), cum e acolo (cald, până nu mai e cald, apoi plictisitor) și cum sunt studenții de la Whitman (ca studenții de la Bard, numai că de pe Coasta de Vest).

— Sunt obsedată de locurile în care n-am fost niciodată, a zis Rachel în chip de explicație. Și de relațiile dintre oameni. E atâta loc să-ți imaginezi cum s-ar putea desfășura o poveste când nu știi nimic despre cadrul ei.

Însă de câte ori o întrebam despre relațiile și familia ei schimba vorba, își strivea țigara și zicea: „O, mult prea plicticos”, sau „Prefer să-mi vorbești despre tine”, apoi se întorcea în bibliotecă.

Într-o după-amiază o așteptam pe o bancă de piatră din Bonnefont Cloister; întreaga grădină era mărginită

de arcade gotice și ferestre cu vitralii. În ghivecele de teracotă de lângă mine creșteau tămâie și smirnă din trunchiuri noduroase care culminau cu flori albe ca niște pene a căror aromă se încălzea în soarele de la sfârșitul după-amiezii. M-am aplecat spre flori și le-am simțit atingându-mi obrazul.

— Are spini, să știi.

Ținea o găleată cu unelte de grădinărie și avea vârată o pereche de mănuși de piele cafenie, roase, în buzunarul din față al blugilor mânjiți de noroi și rupți.

— Smirna, a zis el, are spini.

M-am tras mai departe pe bancă.

— N-o să vină după tine.

— Știu.

Chiar dacă nu eram sigură că-l cred. Era ceva cu lucrurile găzduite de The Cloisters – obiectele de artă, chiar și florile – care le făcea să pară că ar putea să prindă viață.

— Egiptenii o foloseau la îmbălsămare.

— Poftim?

— Smirna. Era folosită în Egiptul antic ca să pregătească pentru îmbălsămare cadavrele.

— De asemenea, era purtată la gât în Renaștere ca să alunge puricii, am zis, venindu-mi în fire.

El a râs.

— Pe mine încă nu m-a alungat. Leo, a zis,

arătându-și pieptul cu un deget murdar.

— Ann.

— Știu, a zis, s-a aplecat și a dat un bobârnac ecusonului meu. Te-am văzut pe aici. Fata cea nouă.

Am confirmat din cap, iar el s-a lăsat în genunchi lângă mine, a dat deoparte frunzele de livan, a scos o foarfecă ruginită, care scârțâia, și s-a apucat să curețe frunzele moarte.

— Lucrezi cu Rachel?

— Și cu Patrick.

— Se pare că cei doi vin la pachet.

Era ceva tăios în felul în care a spus-o, volubil și dur, pe când puneă în găleată ce tăiașe.

— Îmi place de ei, am zis, neștiind de ce simt nevoia să-i apăr.

El s-a lăsat pe vine și i-am observat pentru prima dată bocancii de lucru solizi și faptul că are brațele vinoase, fără să fie prea musculoase.

— Tuturor le place Rachel, a zis, iscodindu-mă cu privirea. Cum să nu le placă?

Nu m-a surprins că Rachel ar putea să-i pară atrăgătoare cuiva ca Leo. Mi-l imaginam uitându-se la ea în grădină cum fumează pe furiș, cum freacă între degete ierburi și apoi își atinge gâtul cu uleiurile lor. Mi-am înfrânat o nevoie copleșitoare să-i cer să-mi spună tot ce știe despre ea.

Doar l-am întrebat:

— Cât de bine o cunoști?

El a arătat în jur.

— A început să lucreze în toamnă, când era în ultimul an la Yale. Doar în weekenduri, până la absolvire.

— Au lăsat-o să lucreze în funcție de orarul ei?

El a clătinat din cap.

— Nu știi? Fetele ca Rachel Mondray capătă tot ce cer.

A rupt cu dinții o bucată de bandă adezivă cafenie și a înfășurat cu ea o creangă de smirnă ruptă. Tandrețea cu care a dat deoparte frunzele contrasta cu restul lui.

— Și tu, Ann Stilwell? Capeți ce ai cerut?

Întrebarea și felul în care își așezase trupul mă făceau să mă simt prinsă în capcană pe bancă, dar nici nu voiam să fiu liberă.

— Știi ce este mătura-măcelarului⁵?

A arătat ghiveciul din cealaltă parte a mea.

— Nu.

— E din familia asparagusului, însă dacă mănânci mult din el poate să-ți spargă sau să-ți distrugă globulele roșii.

M-am uitat la planta cu frunze verzi lucioase și

⁵ Ghimpe pădureț (*Ruscus aculeatus*).

bobițe de un roșu viu.

— Cultivăm o mulțime de plante otrăvitoare la The Cloisters, a zis. Va trebui să ai grijă. Unele dintre ele sunt incredibil de frumoase și par comestibile. Nu sunt.

— Poți să-mi arăți? am zis, simțind un val de încredere în mine ca să întreb ce voiam.

Apropierea lui Leo era ca și cum aș fi ținut mâna deasupra unui curent electric – o pulsație ascuțită, înșuflețitoare – pe care n-am avut niciodată curajul să-l ating. Acum tânjeam să ating cablul electric fără izolație.

S-a împins în călcâie, s-a ridicat și s-a dus spre un strat cu ierburi care se învolburau și cădeau unele peste altele; I-am urmat.

— În acest strat cultivăm cucută și mătrăgună, de care probabil ai auzit. Dar mai cultivăm și altele, măselariță și limba-câinelui, verbină și mandragoră. Toate sunt ierburi găsite în medicina și magia medievale. De fapt, toată această grădină e plantată cu otrăvuri și remedii pe care le găsești în secolul al XI-lea sau al XV-lea. În urnele de acolo (a arătat spre două vase de piatră înalte, pline cu frunze verzi cerate și flori trandafirii) sunt leandri. Ucigători, dar și o oblojeală foarte populară în Roma antică. Dacă dai deoparte frunzele poți să vezi etichetele.

M-am aplecat în față, în vreme ce el ținea deoparte o cascadă de flori de cucută, dezvăluind o plăcuță de ceramică pe care era gravat frumos numele latin al cucutei, *Conium maculatum*.

— Aici avem *Catananche caerulea*, a zis, ținând între degete o floare albastră.

Am dat deoparte vițele viguroase și am găsit plăcuța, pe care scria SĂGEATA LUI CUPIDON.

— Se credea că îi vindecă pe cei bolnavi de iubire, a zis cu vocea joasă și atât de aproape de gâtul meu, încât am simțit cum mi se ridică firișoarele de păr de pe ceafă.

Nevoia imperioasă de a mă apropia de el m-a surprins.

M-a condus spre alt strat, cu mâna bătătorită pusă pe brațul meu. Simțeam cum crește în mine o izbucnire oarbă de atracție, o senzație care nu s-a domolit nici când am observat-o pe Rachel în spatele unei arcade ascuțite care ducea spre grădină, urmărindu-ne cu privirea. Era ceva în faptul că eram privită care m-a făcut mai îndrăzneță, care m-a făcut să reduc distanța dintre trupurile noastre când Leo și-a mutat mâna de pe braț pe mijlocul meu, ceea ce m-a făcut să-mi mușc buza pe dinăuntru, nerăbdătoare. Am ajuns la un strat plin cu roiniță, notele calde de citrice amestecându-se cu aromele lavandei și salviei din jurul ei.

— E și mai puternic dacă închizi ochii, a zis el, închizându-i pe ai săi și trăgând adânc aer în piept.

În cealaltă parte a curții am văzut-o pe Rachel înălțând sprâncenele.

— Trebuie să plec, am zis.

El mi-a urmărit privirea până la Rachel.

— Desigur, a zis el. Rachel capătă întotdeauna ceea ce vrea.

Aș fi vrut să spună mai mult, însă Rachel a ridicat încheietura mâinii și a arătat spre ceas. Stătusem deja cu Leo o jumătate de oră.

— Îmi pare rău, am zis, neștiind prea bine cum să mă rup de ciudata intimitate a momentului.

Când am ajuns la ea, Rachel mi-a înconjurat umerii cu brațul, degajat, însă posesiv.

— Te distrezi?

— Doar învăț despre plante.

— Și despre profesor?

N-am privit înapoi decât când mergeam pe coridorul spre bibliotecă, însă când am făcut-o l-am văzut cum tunde o tufă groasă plină de bobite negre. Mătrăgună, spusese Leo.

condiționat de la fereastră nu făcea față, doar găfâia și bolborosea în noaptea liniștită care se lipea de străzile de afară. Am zăcut în pat, iritată de fiecare centimetru de cearșaf care îmi atingea pielea, până când cerul a început să se lumineze. M-am gândit la singurul loc cu siguranță răcoros din oraș pe care îl cunoșteam, cu capelele și bolțile lui de piatră masive, și am hotărât că la cinci fără un sfert nu-i prea devreme să mă duc la lucru.

Dacă paznicii au fost surprinși să mă vadă, n-au arătat-o. Mi-a fost dată, fără vâlvă, o pagină din registrul orelor peste program pe care să semnez și m-am dus în bibliotecă. În galerii, statuetele aruncau umbre înguste care urcau pe pereți ca niște păianjeni. Cu singura lumină a soarelui din zori, pietrele prețioase de pe raclele cu moaște zugrăveau pe podea pete apoase, colorate. Pașii mei erau singurul sunet care stârnea ecoul prin holurile din secolul al XII-lea. Când am trecut pe lângă un paznic tolănit pe scaun, cu ochii închiși, nu l-am învinovățit. Aici era mai răcoros și mai comod și decât în locuința mea.

Ușa bibliotecii nu era încuiată, însă când am deschis-o, în spațiu era ceva diferit – o îngroșare a aerului și mirosul de sulf al chibriturilor. Am bâjbâit pe peretele de piatră cioplită grosolan căutând întrerupătorul înainte ca ușa să se închidă, luând

puțină lumină care era. În beznă, am întins în față mâinile și am înaintat încet până m-am lovit de una dintre mesele de studiu, am prins veioza și am tras de șnur, făcând să se lumineze abajurul de sticlă verde, un biet far care își trimitea lumina pe masa de stejar, nu în toată încăperea. Nu observasem că în întuneric răsuflarea îmi devenise precipitată; am observat de-abia acum, când a revenit la normal.

Draperiile din toată biblioteca fuseseră închise peste ferestrele gotice, ferestre care de obicei umpleau spațiul cu destulă lumină naturală ca veiozele de pe mese să pară accesorii inutile. M-am dus la ferestre și am început să trag în lături draperiile, lăsând să intre lumina slabă a zilei și privind cum firișoare de praf dansează prin încăpere. Poate că paznicii le închideau în fiecare seară, iar eu sosisem, pur și simplu, înainte de rutina tragerii în lături? Am deschis un pic o fereastră și ciripitul matinal al păsărilor s-a cernut în încăpere, alungând orice mi-oi fi imaginat eu în biblioteca întunecată.

Am început să-mi golesc geanta pe masa la care lucram de obicei cu Rachel, am scos laptopul, carnetul și câteva texte pe care le foloseam ca referințe – monografii ale gândirii medievale despre astrologie și oracole, un manual de interpretare a viselor din secolul al XIII-lea. Însă am observat pe masă pete roșii, netede.

Când mi-am vârât unghia sub una dintre ele, aceasta s-a clintit. Am apăsat până ce am simțit cum îmi intră în carne, când s-a desprins de masă cu ușurință. Am frecat discul roșu între degete. Ceară. Ceară care a picat din lumânări? Am desprins picăturile de pe masă și le-am pus deoparte, o grămăjoară clădită frumos pe o foaie de hârtie.

Îmi plăcea să fiu în bibliotecă singură și devreme. Într-un moment în care singurele sunete erau pașii mei și ai paznicilor, când lumina era slabă și mă puteam mișca neobservată. La urma urmei, singurătatea era felul meu de a fi standard, unul dintre principalele motive pentru care mă atrăsese mediul academic, de fapt: posibilitatea de a mă afla nesupravegheată în prezența unor obiecte captivante și povești vechi. Preferam asta ideii de a lucra într-un birou cu bârfe și ședințe nesfârșite, cu intimitatea silită a exercițiilor de consolidare a echipei. Mediul academic se descotorosise de toate astea. Și îi eram recunoscătoare.

Până să ajungă Patrick intrasem în depozit și desfăcusem două seturi de rafturi destul de mult încât să-mi pot vârî trupul între ele, sperând ca acea carte de care aveam nevoie să nu fie pe un raft aflat mai jos, pentru că nu era destul loc ca să mă aplec. I-am auzit pașii înainte să-l văd trecând prin spațiul îngust de la capătul rafturilor, ca o fantomă. Apoi s-a oprit și a

venit înapoi până în dreptul meu.

— Pare strâmt, a zis, lăsându-și mâna să apese puternic pe manivelă.

Rafturile s-au apropiat un pic mai mult. Era doar un milimetru, însă am ridicat instinctiv mâna ca să mă împotrivesc mișcării. Spațiul strâmt îmi dădea claustrofobie, și ceva din faptul că eram apăsată, în vreme ce Patrick stătea în loc deschis, mi-a făcut inima să-mi sară în gât.

— N-o să te strivesc, Ann, a râs Patrick. Am văzut registrul cu semnături. Te-ai trezit devreme?

— N-am putut să dorm, am zis, am luat de pe raft volumul pe care îl căutam și m-am strecurat afară din strâmtoarea rafturilor, înapoi la căruciorul pe care îl umplusem cu cărți.

Patrick și-a plimbat degetul peste titluri.

— Ai adunat aici o colecție pe cinste.

Am strâns la piept cartea, stingherită de iuțeala cu care neliniștea mea dintre rafturi se transformasem în râvnă. Doream cu disperare să-i fac pe plac, atât de mult încât am zăbovit asupra vorbelor lui, asupra laudei lui pentru felul în care făceam cercetare. De parcă toate cărțile ar fi fost pentru el, ca și venirea devreme; simțeam îmbujorarea pe obraji, căldura.

— Spune-mi, Ann, a zis el, citind ultimul titlu, Richard a vorbit cu tine despre practicile divinatorii

din Renașterea Timpurie italiană?

Cunoșteam bine rolul esențial pe care cel puțin o metodă de divinație – astrologia – îl jucase în timpul Renașterii. Faptul că îndrumase micile hotărâri, cum ar fi când să-ți razi barba sau să faci baie, precum și pe cele mari, cum ar fi când să pornești un război. Faptul că aristocrații și papii credeau că tavanele lor pictate – cunoscute azi sub numele de „bolta cerească”, decorate cu constelații și semnele zodiacului – puteau să aibă asupra sortii lor o influență la fel de mare ca stelele însele. Ba chiar mă ocupasem pentru scurt timp de geomanția din Veneția – pasiunea orașului pentru citirea viitorului într-o mână de pământ aruncată pe jos. Curțile Renașterii adorau magia și practicile oculte și se pricepeau surprinzător de bine să le potrivească în mentalitatea creștină. Știam că Lingraf avea o slăbiciune pentru această muncă, un interes romantic și exaltat pe care îl atribuisem întotdeauna pasiunilor personale, nu rigorii academice. Și, într-o anumită măsură, îl încurajase la mine, iar eu îl lăsasem să înflorească.

— Da, am confirmat eu.

Însă Lingraf nu fusese niciodată dornic să-și împărtășească munca. Era prietenos. Încurajator. Niciodată deschis.

— Așa e. Ai pomenit în biroul lui Michelle o parte

din activitatea ta.

M-am întrebat din nou cât de amănunțit cercetase Patrick dosarul cu cererea mea. Dacă i se adresase lui Lingraf ca să afle mai multe.

— Și ce crezi despre toate astea? Despre expoziția la care lucrăm? a continuat el. În linii mari.

— Cred că reflectă faptul că, deși Renașterea este considerată adesea o epocă a logicii și științei, oamenii erau seduși cu ușurință de practici străvechi, care nu includeau geometria și anatomia, ci, mai degrabă, o credință în oracole și tradiții mistice. Din unele puncte de vedere erau și foarte... Am tăcut un pic... Anti-știință. În linii mari, desigur.

— Desigur, a zis Patrick, privindu-mă.

M-a izbit din nou faptul că era foarte chipeș. Chiar și în lumina fluorescentă din depozit, falca și pomeții păreau să strălucească de sănătate. În prima săptămână aici încercasem să-mi dau seama câți ani are căutând data dizertației lui. Avea, promisem confirmarea, spre cincizeci de ani sau un pic peste. Tânăr ca să fie custode oriunde, dar în special la The Cloisters.

— De ce presupui, a zis el, scoțând un volum despre viziuni medievale ales de mine și răsfoindu-l, că erau seduși de aceste lucruri?

— Ne dorim să explicăm lumea din jurul nostru, am

zis. Să găsim un sens necunoscutului.

Sau, cel puțin, știu că eu doream. Impulsul, la un anumit nivel, era universal.

— Te-ai gândit vreodată, a zis Patrick ridicând privirea, cu degetul pe pagină, că poate există ceva în aceste practici, oricât de greu ne-ar fi să credem acum, care ar putea să aibă o parte... M-a privit în ochi... De adevăr?

— Ce vrei să spui? Că prin studierea poziției planetelor am putea să prezicem cea mai bună zi pentru a... Am căutat cel mai ciudat lucru pe care îmi aminteam că-l citisem într-un manuscris astrologie... Trata guta?

Patrick a încuviințat, cu o umbră de zâmbet în colțul gurii.

— Nu cred, am zis, cugetând la întrebare.

Ideea că oamenii ar putea fi în stare să ghicească viitorul privind cum migrează planetele pe cerul nopții a captivat timp de secole întregi imaginația savanților și misticilor. Însă, după părerea mea, era imposibil să crezi în astrologie. Văzusem cu ochii mei cât de necruțătoare, cât de aleatorie poate să fie soarta. Eram sigură că este un lucru pe care nu putem niciodată să-l cunoaștem deplin. Cu toate acestea, nu voiam să-l dezamăgesc, să mă arăt prea cinică, așa că am adăugat:

— Desigur, și în ziua de azi oamenii încă mai cred în

astrologie.

— Avem tendința să desconsiderăm lucrurile pe care nu le înțelegem, a zis Patrick. Să le respingem pe loc ca demodate sau neștiințifice. Însă dacă e să iei cu tine un lucru din timpul petrecut aici, vreau să fie faptul că le-ai acordat acestor sisteme de credințe ceea ce li se cuvine. Nu-i nevoie ca tu să crezi în divinație pentru ca ea să fi fost adevărată pentru un aristocrat din secolul al XIV-lea. A lăsat cartea din mână. Chiar să fie din nou adevărată.

Când m-am întors în bibliotecă, hârtia cu grămăjoara de picături de ceară dispăruse. M-am uitat în coșul de gunoi, dar nu era nicăieri. Patrick și cu mine eram singurii care ajunseseră aici.

*

— Îl cauți pe Leo? a zis Rachel, trăgând din țigară.

Căldura dimineții lăsase locul unei după-amiezi înnorate, ploaia amenința de cealaltă parte a fluviului, și Rachel profita de avantajul aerului mai răcoros stând la marginea parcului Bonnefont Cloister; își ținea mâna dincolo de metereze, ca să nu observe nimeni că fumează.

— Nu chiar, am zis, cu toate că era o minciună.

Îl căutasem toată ziua, ba chiar zăbovisem prin bucătărie, prin grădini, prin preajma toaletelor personalului, sperând că ar putea să treacă pe acolo.

— Nu te pricepi deloc să minți, a zis Rachel privindu-mi profilul în vreme ce strivea țigara. Lunea lucrează de obicei în șopronul din grădină, nu prin colonade. Nu că te-ar interesa asta.

Privea scena: vizitatorii care se plimbau respectuoși pe cărările pavate cu cărămidă ale grădinii, cu mâinile la spate. Îmi imaginam că ar fi putut să fie la fel acum cinci sute de ani.

— Slavă Domnului că s-a terminat căldura, a zis.

Nu că Rachel ar fi părut afectată de căldură sau de umezeală.

— Am venit devreme, am zis. N-am mai putut suporta. Însă când am ajuns în bibliotecă pe mese erau picături de ceară. Sau, cel puțin, am crezut că e ceară. Care crezi că ar fi putut să fie cauza lor?

Rachel a privit dincolo de metereze, spre fluviu.

— Nu știu, a zis.

— Crezi că ar aprinde cineva lumânări în bibliotecă?

— Poate că în weekend a fost o recepție pentru donatori. Nu ți-ar veni să crezi ce am găsit în bibliotecă – chiar și prin galerii – după unele dintre ele.

Părea plauzibil. Și nu că ar fi fost multă comunicare între departamentele Evenimente și Custozi din muzeu.

— Atât doar că a fost ciudat. De ce să aducă cineva lumânări într-o încăpere plină de cărți rare?

— Călugării făceau asta tot timpul, a zis Rachel, ridicându-se în picioare.

După aceea ziua a trecut repede, însă, în ciuda cerului vânat, orașul nu s-a ales decât cu umezeală și nemișcare. Mi-a părut rău să plec din bibliotecă la ora șase, zidurile ei de piatră, răcoroase, îmi deveniseră rapid mai familiare decât garsoniera; frumusețea lucrurilor care mă înconjurau în timpul zilei făcea, cumva, ca realitatea nopților mele să fie și mai rea.

Pe când mergeam prin galerii și sub bolțile înalte ale holurilor, în drum spre autobuz, mintea mi s-a abătut spre căldură. Nu fusesem pregătită pentru ea, pentru umezeală. Și am început să mă întreb dacă am destui bani pentru un aparat de aer condiționat nou; era un magazin de aparatură la două străzi de locuința mea. Însă când am început să compar aerul răcoros cu realitatea bugetului meu, mi-am dat seama că marjele sunt atât de mici, încât trebuia să flu sigură. Am dat să deschid calculatorul de pe telefon, dar mi-am dat seama că îl uitasem pe scaunul din bibliotecă. M-am întors repede, dar când am înconjurat Bonnefont Cloister, i-am văzut – Rachel și Leo – stând în arcada care ducea la șopronul din grădină, adânciți în discuție. Rachel era rezemată de zid, cu brațele ținute la spate, cu mâna lui Leo așezată deasupra capului ei.

Fără să mă gândesc, m-am oprit în spatele uneia

dintre coloane și i-am privit din cealaltă parte a grădinii. Am auzit-o râzând în vreme ce a scuturat pachetul, a scos o țigară, a aprins-o și i-a întins-o lui. El n-a luat-o, dar i-a ridicat încet mâna până la gură și a tras un fum. Iritată, Rachel și-a eliberat mâna cu o smucitură și a alunecat de lângă zid, lăsându-l pe Leo singur.

Am profitat de ocazie ca să mă strecur în bibliotecă nevăzută. Mi-au trebuit câteva minute ca să-mi găsesc telefonul, așa de greu îmi era să mă concentrez prin amestecul de gelozie și dorință care făcea să mă doară palmele. Cu telefonul în mână, m-am dus să mă sprijin de ușa de lemn a bibliotecii, când am auzit vocea lui Patrick din cealaltă parte.

— Cred că-i vremea s-o punem în temă pe Ann.

— E prea devreme, Patrick, a răspuns Rachel.

— E aici ca să fie un atu.

Patrick scăzuse vocea, ceea ce m-a făcut să mă lipesc cu tot trupul de ușa, cu urechea la deschizătură. Când Rachel a vorbit din nou, i-am simțit prin lemnul gros, umed, frustrarea din glas:

— Încă nu știm dacă putem să avem încredere în ea. Cu toate că deja e curioasă. Știi că a găsit ceara? Te-a întrebat despre asta?

— Am rezolvat problema.

Apoi tăcere, în afară de sunetul pulsului meu care

îmi bătea în urechi.

— Haide, a zis Patrick, pe un ton moale pe care nu i-l mai auzisem. Să nu ne certăm pentru asta. Tu ai vrut-o.

— Cred că poate să ajute, a recunoscut Rachel, și am simțit că această discuție nu este doar despre expoziție, ci despre ceva mai mult, ceva ce încă nu reușeam să văd.

— Uneori trebuie să ne asumăm riscuri, a insistat Patrick. Apoi o pauză. Ai încredere în mine?

Rachel trebuie să fi încuviințat, pentru că el a adăugat:

— Așa te vreau. Știi că nu cred că ea a ajuns aici din întâmplare, nu-i așa?

Clanța a început să se răsucească și m-am dus repede în celălalt capăt al bibliotecii, apoi m-am strecurat în depozit înainte ca ușa să apuce să se deschidă. Am trecut prin coridorul personalului, pe lângă bucătărie. Cu capul aplecat în coridorul slab luminat, aproape că ajunseseam în holul principal când m-am ciocnit de-a dreptul de Leo.

— Ești bine? a întrebat el, m-a prins de umeri și m-a privit din cap până-n picioare.

— Da. Scuze. Eu...

Eram prea tulburată, prea cu sufletul la gură de la grabă ca să mă pot concentra pe ce voiam să spun.

— Ia-o mai încet, Ann. E un muzeu. Nimeni nu

salvează vieți aici.

— Da. Știu. Am dat drumul aerului din piept. Încercam doar să ajung la timp la autobuz.

— Tocmai a plecat, a zis el, făcând un pas în spate.

— La dracu'!

— Ce-ar fi să mergem pe jos?

Mi-a făcut semn s-o iau înainte. Felul în care își mișca brațul îmi amintea felul în care îl întinsese deasupra capului lui Rachel – cu forță, posesiv. Voiam să-l simt deasupra capului meu, înfășurat pe mijloc, pe umeri, dur și strâns.

Am ieșit din întunericul muzeului sub coroanele copacilor din parc, unde aleile șerpuitoare traversau întinderi de iarbă într-un ritm amețitor. Leo mergea alături, fredonând din când în când câteva măsuri dintr-o melodie pe care n-am recunoscut-o.

După ce am trecut de un grup de copii care erau conduși ținându-se de mânuțe ca un lanț împletit din margarete, s-a întors spre mine și a întrebat de-a dreptul:

— De ce ești aici?

— Ce întrebare-i asta?

Întrebarea lui era aspră. Și îmi amintea, de parcă n-aș fi știut deja, că sunt nouă și lipsită de experiență, chiar nedorită.

O parte din mine știa că e mai bine să ignor ce

văzusem și auzisem în acea zi, să clădesc o barieră între mine și Leo, Rachel și Patrick. Între lumea muzeului și lucrurile pe care aveam nevoie să le înfăptuiesc – acceptarea într-o școală importantă, o viață afară din Walla Walla. De asemenea, în întrebarea lui Leo era o implicație care începuse să mă îngrijoreze: „De ce te bagi în lumea noastră?”

Trebuie să fi tăcut prea mult timp, pentru că a adăugat, mai blând:

— Vreau să zic, de ce nu Los Angeles sau Chicago sau Seattle? De ce aici?

Am arătat cu mâna în jur, ușurată.

— Am auzit că e cel mai grozav oraș din lume.

Leo a râs.

— Așteaptă un pic și o să vezi.

Ultimul țânc a tropăit pe lângă noi, plimbându-și mâna liberă prin iarba înaltă până la genunchi.

— E arta, presupun, am zis, ridicând privirea spre profilul lui.

Însă am ținut pentru mine celelalte motive: se afla la mii de kilometri de biserica luterană unde era îngropat tata, era un oraș care nu te învinuia niciodată pentru ambițiile tale, chiar dacă alții ar fi putut. Mergeam alături, Leo cu mâinile vârâte adânc în buzunare, cu cureaua genții de-a curmezișul pieptului.

— E singurul loc în care pot să fac ceea ce vreau să

fac, m-am hotărât eu.

— La ce ești dispusă să renunți pentru muncă?

Întrebarea avea un tăiș, și mi-am înfundat mâinile în buzunare, ridicând din umeri; nu eram pregătită să-l las să afle mai multe, când eu încă știam atât de puțin despre el.

Leo m-a înghiontit cu umărul.

— Nu toată lumea e așa de sensibilă pe aici, a zis. N-ar trebui să pui așa la inimă întrebările. Iar dacă o faci și nu vrei să răspunzi, spune-le oamenilor, pur și simplu, să se ducă dracului. Încerc doar să-mi dau seama dacă o să-ți placă la noi. Apropo, pe cei mai mulți de aici îi doare în cot dacă le place sau nu. Câtă vreme își fac treaba. Însă mie îmi place. Cel puțin, îmi place grădinăria. Munca mea, cum ai zis. Chiar dacă nu pot suferi vizitatorii. Uneori, în zilele liniștite, mă pot preface că e așa cum trebuie să fie. Un complex pre-turistic-industrial. Economie timpurie.

— Pentru mine, The Cloisters întotdeauna pare așa. Cu totul altă lume.

Am ajuns la stația de metrou, cu intrarea construită într-un ieșind stâncos și iederă curgând pe laturi. Părea o stație care își avea locul în Roma, nu în capătul nordic al Manhattanului.

— Asta e stația ta, a zis el, făcând semn cu capul spre scări.

— Mulțumesc că ai venit cu mine, am zis, jenată că suna așa de copilăresc, de parcă m-ar fi ținut de mână ca prichindeii pe lângă care trecuserăm.

— Îmi place să merg cu tine, Ann Stilwell. A șovăit. E un loc incredibil – orașul, The Cloisters. Numai să nu-l lași să te tocească. Mai bine fă-l să te ascută.

A doua zi, un răpăit constant de ploaie își bătea ritmul pe geamurile bibliotecii în care lucram împreună cu Rachel. Viteza cu care reușea să parcurgă textele încă mă uluia, citea rapid și incisiv. Când ploaia a încetat, în cele din urmă, Rachel s-a ridicat, a plecat de la masă și a bătut la ușa lui Patrick. Timp de aproape o oră am tras cu ochiul spre ușă, respingând gândul că, dacă mai trec cinci minute, aș putea avea timp să mă apropiu, să prind, poate, un cuvânt sau două din discuția dinăuntru. Însă tocmai când mă pregăteam să mă uit la rafturile aflate cel mai aproape de biroul lui, Rachel a ieșit și a ținut ușa în spatele său până ce s-a închis doar cu un foșnet.

— Patrick vrea să știe dacă ești de acord să vii la cină la el acasă vineri, a zis ea, așezându-se în fața mea.

Nu m-am putut împiedica să nu mă gândesc la ce auzisem prin ușa bibliotecii cu o zi înainte, însă dacă era acum în vorbele lui Rachel vreo undă de resemnare, n-am putut s-o deslușesc.

La Whitman nu fusesem niciodată invitată la cină acasă la vreun profesor. Cu toate că școala era mică, se păstra distanța între studenți și angajați. La urma urmei, astfel de invitații dădeau apă la moară speculațiilor despre relații necuviincioase. Însă eram curioasă cum e casa lui Patrick încă de când o pomenise Rachel pentru prima oară, iar invitația părea să fie inițierea pe care o așteptam.

— E o tradiție, a continuat ea. Eu merg de obicei o dată pe săptămână. Uneori sunt și alți oaspeți. Mai degrabă un salon intelectual. Săptămâna asta o să fie Aruna Mehta, custodele manuscriselor rare de la Beinecke Library.

— Nu știu cum să ajung în Tarrytown, am zis, începând să-mi fac griji cum să ajung într-o stare prezentabilă, nu udă de la mersul pe jos sau călătoria sufocantă cu Metro-North.

— Putem merge împreună cu mașina, a zis Rachel, ridicând o mână. Vin să te iau la cinci.

6

Vineri, Rachel a venit cu o limuzină neagră, cu șoferul său la volan.

— Ți-am adus câte ceva, a zis ea, ridicând o sacoșă liliachie uriașă, burdușită.

— Mi-ai cumpărat haine? am zis, scoțând din geantă o fustă care avea încă eticheta cu prețul.

— Nu. Sigur că nu. Făceam ordine în dulap și m-am gândit că ar putea să te intereseze unele dintre lucrurile astea. Pe multe nu le-am purtat. Aveam de gând să le donez.

Felul în care a spus-o, spontan, m-a făcut să cred că nu era în asta nimic mai mult, însă o parte din mine se întreba dacă se săturase să mă vadă în fiecare zi în hainele mele șterse, viața mea de amestec practic bumbac-poliester. M-am uitat la câteva haine, am pipăit țesătura. Nu era de mirare că Rachel arăta întotdeauna minunat.

— Mulțumesc, am zis.

— Vrei să te îmbraci acum cu ceva...?

Era o îmboldire blândă, destul de blândă ca să nu mă simt imediat rușinată, dar destul ca să cobor privirea spre pantalonii pe care îi alesesem pentru seară. Până și cuvântul – *pantaloni* – făcea să fie clară greșeala mea.

— Te superi?

— Deloc. John, vrei, te rog, să înconjori clădirea? l-a întrebat Rachel pe șofer, care a încuviințat. Vin cu tine sus.

— Nu!

Gândul la Rachel în garsoniera mea strâmtă, văzându-mi hainele atârinate pe sfoara de rufe pe care

o prinsesem peste scara de incendiu, așa cum făceau vecinii, farfuriile murdare – ea încercând să se înghesuie pe singurul petic de canapea care nu era acoperit cu cărți și însemnări – mă făcea să amețesc de panică.

— Vreau să zic, o să fiu extrem de rapidă. Nu-i nevoie.

— E acolo o rochie neagră care ar fi perfectă. O rochie simplă. Asta aș purta eu.

Sus, în vreme ce scotoceam prin sacoșă, eram bucuroasă că Rachel nu-i acolo, privind singura încăperea a locuinței subînchiriate. Ca s-o fac să arate ca acasă, pusesem pe pereți o fotografie a părinților mei, precum și niște ilustrate cu tablouri pe care nu le văzusem în realitate, însă îmi ocupaseră cea mai mare parte a timpului și eforturilor la Whitman: o serie de fresce din Palazzo Schifanoia din Ferrara. Numele Schifanoia venea din expresia *schivar la noia*, a scăpa de plictiseală. Un palat de agrement de la periferia Ferrarei, unde Borso d'Este, excentricul cârmuitor al unui ducat influent, avea o întreagă sală de banchete pictată cu scene din zodiac. Era o procesiune cu Venus într-o caleașcă trasă de lebede. Dedesubt, un Taurus strălucitor, un taur cafeniu cu stele aurii presărate pe coaste, îi binecuvânta trecerea. Borso gândise sala astfel încât să-și impresioneze oaspeții – astrologia ca

spectacol al puterii, ca totem purtător de noroc. Însă unii cărturari au argumentat că e mai profund decât asta, că Borso și astrologii Renașterii care proiectaseră încăperea credeau că *picturile* corpurilor cerești pot să aibă asupra sorții individului o influență la fel de mare ca aștrii de deasupra. Ca și cum imaginea desenată a Leului ar putea să afecteze într-un fel fericit horoscopul privitorului – în acest caz, al lui Borso. Arta în culmea puterii sale, poate. Era un argument pe care Lingraf mă încurajase întotdeauna să-l iau în serios.

Mi-am pus rochia neagră și mi-am strâns părul buclat într-o coadă de cal pe ceafă, folosind ca taburet cutia primită de curând de la mama, ca să-mi pot vedea mai mult din trup în oglinda mică din baie. Diferența era izbitoare: părul un pic romantic în involburarea lui, decolteul destul de adânc ca să arate sexy, în vreme ce croiala era degajată și confortabilă, ajungând exact în locul potrivit de pe coapse ca să fie totuși potrivită pentru un salon cultural – primul la care fusesem invitată vreodată. Nu părea să fi fost purtată de Rachel mai mult de o dată, poate de două ori; se simțea ca un lucru care nu fusese dat la spălat. Mi-am înfrânat impulsul să scotocesc mai departe prin sacoșă și să văd ce alte lucruri îmi dăruise Rachel. În loc de asta, am coborât în goană scările. Nu voiam s-o fac să aștepte.

— O, am știut că o să fie perfect, a zis când m-am strecurat în mașină lângă ea.

Complimentul părea la fel de natural ca țesătura rochiei pe pielea mea.

Am mers spre nord, sau, mai degrabă, am înaintat ca melcul pe autostrada aglomerată, mărginită de copaci; Rachel tasta ceva pe telefon, eu priveam cum zgârie-norii lasă treptat locul ieșirilor împădurite spre zonele de dincolo de suburbii, până când șoferul a urmat curba unei ieșiri și a mers lejer prin labirintul străzilor mai liniștite. Rachel n-a spus nimic pe tot drumul, iar eu, nedorind să par prea nerăbdătoare, prea disperată, am tăcut. În cele din urmă, când mergeam pe o alee lungă cu pietriș, Rachel și-a pus telefonul înapoi în geantă și a zis:

— Am ajuns.

A apărut casa – o colecție ordonată de lespezi cenușii și ferestre cu ochiuri de cristal, împărțite de fâșii de metal întretăiate într-un *patchwork* de rame. Aleea circulară era mărginită de brazi canadieni și fagi; ușa principală era o arcadă gotică încadrată de arbuști ornamentali tunși cu grijă. În atât de multe privințe îmi amintea de The Cloisters – culoarea pietrei, estetica fals-gotică, felul în care aleea ațâța imaginația, tachinând șoferul cu dezvăluirea lentă ba a unui horn, ba a unei vechi roze a vânturilor de aramă. M-am

întrebat dacă John o să ne aștepte tot timpul așezat în mașină, cu un sandwich împachetat în portbagaj, cum făcea în fiecare săptămână.

Nu ne-a întâmpinat nimeni la ușă. Rachel a intrat, pur și simplu, în foaierul oval ancorat de o scară de piatră. La stânga noastră era biblioteca și, pe când Rachel mă conducea prin ea, am făcut tot ce-mi stătea în puteri ca să-mi întipăresc în minte amănuntele. Era prima mea imagine dintr-o casă din mediul academic: erau expuse pagini de manuscris înrămate și un triptic encaustic, o masă plină de zaruri albe cu forme ciudate, rafturi pline de cărți legate în piele. Era o colecție bogată și bine organizată, care depășea mult salariul lui Patrick la The Cloisters, eram sigură. Voiam să zăbovesc, să ating țesătura groasă a canapelelor, să pipăi mahonul răcoros al meselor, însă Rachel traversase deja spațiul de parcă ar fi fost ceva banal și mă aștepta la o ușă dublă de sticlă deschisă spre seara de vară.

Din curtea cu dale de piatră de dincolo de bibliotecă se vedea în jos locul în care Tappan Zee făcea pod între districtele Rockland și Westchester de dincolo de Hudson. Aerul era încețoșat și plin de zumzetul neîncetat al insectelor. Sub o copertină în dungi stăteau Patrick și o femeie, cu pahare de băutură pe care se prelingeau picuri de condens. Trupul ei mărunț abia

umplea fotoliul, însă rochia de un corai viu, țesută pe alocuri cu fir auriu, făcea ca prezența femeii să fie foarte mare. Cu doar patru participanți, eram prea puțini ca să fie un salon cultural; era mai degrabă un dineu intim.

Cine știe de ce – probabil împrejurimile, biblioteca, ferestrele pe care vechimea le făcuse uleioase –, mă așteptasem să vină cineva să ia comanda de băutură, așa că am fost surprinsă să-l văd pe Patrick că se ridică, intră pe o ușă din fundul curții – bucătăria, aveam să află – și ne prepară el însuși băuturile.

— Negroni, a explicat, întinzându-mi un pahar cu picior de cristal gravat.

Am aflat că femeia care stătea în fotoliu este Aruna Mehta. Din Punjab, via Oxford. Ea și Patrick fuseseră colegi la masterat – aproape douăzeci de ani de prietenie, a zis ea. Aruna avea părul lucios ridicat elegant pe cap și ochelari care îi atârnavă la gât. Rachel a sărutat-o pe obraji înainte să se așeze. Chiar dacă era un salut neoficial, intimitatea gestului și siguranța de sine cu care l-a făcut Rachel m-au surprins. Niciun profesor nu mă invitase vreodată să mă bucur de așa familiaritate.

— Prima dată? a zis Aruna.

— Da, am zis. E incredibil.

— Mulțumesc, a zis Patrick, ridicând un pahar.

N-am niciun merit.

— E meritul tău restaurarea măiastră.

Aruna și-a ciocnit paharul de ale noastre.

— Noroc!

— Asta da, a zâmbit Patrick.

— Cei mai mulți custozi nu trăiesc așa, a zis Aruna, aplecându-se spre mine cu un aer fals confidențial.

Apropierea ei părea un colac de salvare.

— Patrick e unic în această privință. Așa cum e în multe altele.

Patrick a râs, și am observat pentru prima oară că are gropițe abia schițate sub un strat de barbă nerasă. M-am întrebat de ce nu are pe nimeni aici, cu el, în casa asta – soție, familie, măcar o menajeră. Trebuie să fi fost zeci de încăperi.

— Aruna, încetează, a zis Patrick, fără urmă de avertizare în voce.

— Rachel știe.

Aruna a făcut semn cu ochiul.

Era o reamintire a faptului că sunt pe dinafară. Poate că o amintire deliberată a faptului că Rachel a băut de multe ori Negroni în curtea lui Patrick, că poate a știut cum arăta casa înainte de restaurare. Că o cunoscuse pe Aruna, mi-a spus ea, în anii de la Yale. Și, în vreme ce eu îmi petrecusem anii de studenție nebăgată în seamă de profesorii care contau, ea fusese deja

identificată ca cineva special, care trebuie să fie urmărit. Mi-am reamintit că de aceea venisem la New York, în primul rând, ca să mă remodelez în cineva ca Rachel. Cineva pe care oamenii să-l ia în serios, cineva pe care *eu* aş putea să-l iau în serios.

— Ai auzit de chestia de la Morgan? a întrebat Aruna. Anul acesta au propus ca subiect istoria ocultismului renescentist.

— Da, a zis Patrick. Le-am propus s-o pună pe Rachel moderatoare la masa rotundă despre tarot.

Rachel s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit la ureche:

— Au refuzat.

— În schimb, voi prezenta eu, a adăugat Patrick.

— E aşa de interesant că, după atâţia ani în care au susţinut că e un subiect care nu merită să fie examinat, au hotărât să se ocupe de asta în acelaşi timp în care tu lucrezi la o expoziţie despre divinaţie. Nu-i aşa, Patrick?

Aruna a muşcat capătul benzii de coajă de portocală şi l-a mestecat gânditoare.

— Pluteşte ceva în aer, a zis Rachel, sorbind din Negroni, şi enormul cub de gheaţă a clinchetit lovindu-se de pahar.

— Şi tu, Ann? Aruna a şters un strop de condens care picase de pe pahar pe rochia sa. Ăştia doi au făcut din tine o credincioasă?

— Mă tem că încă nu.

M-am străduit să citesc tonul acestor discuții, să înțeleg cum se face că Patrick și Rachel, iar acum Aruna, vorbeau despre cărțile de tarot și practicile de divinație ca și cum ar fi putut să fie reale.

— Ah, încă nu, a zis Aruna. Înseamnă că mai e timp să te convingă?

— Nu-i nevoie să te convingă cineva, a intervenit Patrick, acum aplecat în față în fotoliu, cu coatele pe genunchi și mâinile în jurul paharului. Trebuie să fii deschis la proces. La încercarea de a înțelege de ce aceste practici contau. Și că încă ar mai putea să conteze. Vorbim despre sisteme de credințe care ne modelează felul în care vorbim despre soartă chiar și în ziua de azi. Să luăm tarotul...

— Da, însă tarotul, i-a tăiat vorba Aruna, n-a devenit parte din ocultism decât în secolul al XVIII-lea. Înainte era un joc cu atuuri. Ca bridge, jucat de aristocrație. Patru oameni așezați în jurul unei mese, amestecând și împărțind un simplu pachet de cărți. De-abia când s-a implicat șarlatanul de Antoine Court de Gébelin cărțile de tarot au fost transformate în ceva mai... — și-a fluturat mâinile — ...mistic.

— Gébelin, a zis Rachel, întorcându-se spre mine, a fost un desfrânat faimos de la curtea franceză din secolul al XVIII-lea. Și a sugerat că preoților egipteni,

care au folosit *Cartea lui Thoth*, nu italienilor din secolul al XV-lea, li se datorează crearea cărților de tarot, alcătuite, desigur, din patru serii, cum sunt cărțile noastre obișnuite, plus douăzeci și două de cărți pe care le numim acum Arcanele Majore. Cum e Marea Preoteasă, de exemplu. Care fusese Papesa.

Începusem să văd fulgerări de lumină care zburau în zigzag, lăsând în urmă dâre de neon în vreme ce amurgul se întuneca. Licurici, luminându-ne conversația cu magia palpabilă a naturii.

— Între egiptomania din Franța secolului al XVIII-lea, a continuat Rachel, și atmosfera unei curți căreia îi plăceau secretele și misterele, tarotul a dezvoltat o folosire cu totul diferită. Însă cred că mai este un argument pentru folosirea tarotului în secolul al XV-lea, în special undeva între Veneția, Ferrara și Milano. O zonă care era un fel de triunghi de aur al practicilor experimentale, magice. Vedeți, știm că aristocrații din primii ani ai Renașterii erau fascinați de practicile de divinație străvechi. Lucruri precum geomanția și cleromanția. Așadar, de ce nu cărți de joc? Dominicanii respingeau cu tărie cărțile de tarot. Știm că în Franța Henric al III-lea pusese taxă pe ele. Știm că cineva a fost arestat la Veneția la începutul secolului al XVI-lea pentru cartomanție. Și avem numeroase indicații în înregistrările istorice ale

faptului că aceste cărți de tarot au provocat *scandaluri publice*, o expresie pe care cred că o putem analiza în diferite feluri.

M-am uitat de la ea la Patrick, care se lăsase iar pe spătarul fotoliului, cu vârfurile degetelor unite.

— Și, desigur, a zis Rachel, nu putem privi Arcanele Majore – Luna, Steaua, Roata Destinului, Moartea, îndrăgostiții – fără să recunoaștem faptul că un interes față de ocultism larg răspândit în secolul al XV-lea în Italia se poate să fi influențat imaginile, dacă nu funcționarea cărților de tarot.

Când am crescut mi-a fost imposibil să cred că ceva cum este horoscopul sau ghicitul în tarot mi-ar putea da un avantaj, mi-ar putea arăta conturul viitorului meu. Acest soi de credință era un lux pe care nu-l aveam. Și mi s-a părut prea dureros să-mi imaginez că stelele m-ar fi putut avertiza de moartea tatălui meu, chiar dacă știam că romanii antici n-ar fi fost de acord. Poate că nici cei trei de față.

— Dar, desigur, a zis Patrick, Rachel încă n-a reușit să adune toate resursele de care are nevoie ca să demonstreze această teorie. Și mulți dintre noi am încercat.

Era ceva tăios în asta, în felul în care a zis *încercat* – scurt și dur și cu ranchiună. Și din asta mi-am dat seama că proiectul nu era doar al lui Rachel, ci și al lui.

Poate că un proiect ratat. Cu orice ocazie, Patrick părea să dea de înțeles că e mai mult decât cercetare, ceva real și tangibil, în vreme ce Rachel încă mai avea rezerve. Cu toate că observasem că prefera să nu le dea glas în preajma lui Patrick.

— Gândiți-vă doar la legitimitatea pe care ar da-o practicii astăzi – dacă am ști că există un pachet de cărți din secolul al XV-lea, un pachet timpuriu, poate chiar *cel mai* timpuriu folosit în acest scop, a conchis Patrick.

— Dar sunt puține însemnări de la arestări, a zis Rachel. Și încă și mai puține menționări ale practicii.

— Probabil că nu există însemnări de la arestări, am zis, regăsindu-mi vocea. Nu mi-l pot imagina pe Borso sau pe Ercole d'Este arestând pe cineva în Ferrara pentru așa ceva.

Familia d'Este s-a stabilit în Ferrara în secolul al XIII-lea, unde a domnit peste un ducat libidinos și mistic, care era pe cât de superstițios, pe atât de ambițios.

— Nu mi-i pot imagina consemnând așa ceva.

— Nici eu, a zis Rachel.

În vreme ce soarele cobora în Hudson, făcând fluviul să arate auriu și negru, Rachel nu și-a ferit privirea, ci, cu un zâmbet mulțumit, m-a examinat de parcă mă vedea pentru prima oară.

— Hai să mergem înăuntru și să-i arătăm lui Ann cum funcționează, a zis Patrick, bătând din palme și întorcându-și atenția spre Rachel.

S-au ridicat cu toții, însă eu am rămas un moment pe fotoliu, întrebându-mă ce mă aștepta înăuntru și dacă vreau să aflu ceea ce erau pe cale să-mi arate. Mă obsedau cuvintele lui Patrick spuse zilele trecute – *e vremea*. Am simțit un amestec ciudat de neîncredere și credulitate – teama că n-o să fiu în stare să cred ceea ce era limpede că ei vor să cred, și, pe de altă parte, teama că o să cred. Cu ușurință, de fapt. Când Rachel a ajuns la ușa livingului, s-a întors spre locul în care stăteam și, pe dată, ca la comandă, m-am ridicat și am urmat-o.

Înăuntru, se adunaseră în jurul unei măsuțe de cafea joase pe care Patrick o eliberase de cărți. Avea un pachet de cărți de joc, mai înalt decât cele obișnuite, și mai gros, cu marginile zdrențuite și pe dos cu o serie de sori galbeni așezați în dale hexagonale de un portocaliu profund. Patrick a pus pachetul pe masă și m-a privit nerăbdător.

— Amestecă-le, a zis.

Imboldul de a râde nervos era copleșitor. Voiam să râd ca să priceapă toți că înțeleg și că m-am prins de glumă. Pentru că era o glumă, nu-i așa?

— Haide. Amestecă-le, a zis Rachel.

Am îngenuncheat lângă măsuța de cafea și am luat

în mână pachetul de cărți. Era uzat, plăcut la pipăit, însă când am vrut să desfac în evantai cărțile, s-au împotrivit.

— Nu, a zis Patrick, împrăstie-le. Atinge-le, pune-ți energia pe ele. Apoi fă-le iar teanc și taie pachetul în trei.

Am răspândit cărțile pe masă și m-am străduit să le ating. Eram sigură că sunt vechi – nu pictate de mână sau făcute din pergament, dar tot trecuseră peste ele cel puțin două sute de ani. Era primul pachet de cărți de tarot pe care îl mânuisem vreodată și, oricât de fugar, m-am întrebat dacă ar putea să simtă asta în energia mea, înainte să-mi dau seama de ciudățenia gândului. Dar era ceva acolo, cum stăteam ghemuită pe podeaua livingului lui Patrick, înconjurată de obiecte medievale și cărți rare, privită cu atenție de cei trei mentori ai mei, care m-a făcut să mă întreb, fie și doar o clipă, dacă *era* cu putință. Să cred. Cărțile păreau electrice și cu totul în largul lor în mâinile mele.

Când am terminat de tăiat pachetul, Patrick a etalat cinci cărți cu fața în sus. Ilustrațiile erau sărace, dar pline de simboluri ezoterice – *ouroboros*-ul de pe cartea Roata Destinului, un leu pe cartea pe care scria *la force*, puterea. Cărțile cu cifre aveau o grafică discretă – un Trei de bâte era desenat subțire pe un fundal albastru ca oul de măcăleandru, iar Cinci de monede avea

simbolurile zodiacului pe un verde ca eucaliptul. Iar o carte pe care scria *protection* era ilustrată cu un orizont apos plin de făpturi marine care se zvârcoleau și făceau spumă în prim-plan. M-a stingerit faptul că m-am pomenit atât de atrasă de imagini, încât am întins mâna peste masă și am luat una dintre cărți – un Trei de bâte – ca să mă uit mai bine la inscripție.

— E un pachet de cărți Etteilla, a zis Rachel. Original. Unul dintre primele pachete de cărți oculte tipărit. Această ediție e din 1890.

— Ce înseamnă? am întrebat, punând la loc cartea și ridicând privirea spre Patrick.

El a cercetat cărțile etalate în fața sa.

— Vedem aici, a zis, arătând spre cartea plină cu făpturi marine, un ocean de posibilități, de putere, de explorare, dar și de autodistrugere. *Ouroboros*-ul, desigur, un simbol al renașterii, morții și asumării propriului destin. Leul, o carte puternică, temperată de cărțile cu cifre, care ne amintesc de echilibru și dorință.

În vreme ce vorbea m-am pomenit că încerc să plasez cărțile în viața mea, căutând să creez un înțeles din imaginile lor schițate misterios. În trupul *ouroboros*-ului – silit ca veșnic să se devoreze pe sine – era un ecou al trecutului meu pe care nu eram pregătită să-l aud.

— Acesta este un pachet, a zis Rachel,

smulgându-mă din visare, despre care știm că a fost folosit pentru divinație. Însă ceea ce ne trebuie este să găsim un pachet de cărți din secolul al XV-lea care să ne spună că a fost folosit pentru același lucru. Un pachet ale cărui imagini să fie clar separate de alte practici divinatorii, sau material din arhive care să ne permită să susținem acest lucru despre cărțile existente.

— Există multe cărți răzlețe din secolul al XV-lea, a adăugat Aruna, însă pachete complete de atunci, sau aproape complete, cum sunt cele de la Beinecke și Morgan, sunt incredibil de rare. Este mult mai obișnuit să găsești pachete complete din această epocă. La urma urmei, tiparul a permis să existe un pachet principal și multe copii. Asta era mai puțin adevărat atunci când cărțile erau făcute de mână de pictori.

— Și probabil nu sunt decât câteva, am zis, îndepărtându-mi privirea de pachet.

Nu-mi puteam imagina că pragmaticii florentini sau locuitori ai Romei și-ar fi permis astfel de idei, dar eram surprinsă să mă pomenesc, când m-am confruntat cu imaginile de aici, că simt atracția posibilității.

— Descoperirea unui astfel de pachet ar fi o descoperire remarcabilă, a zis Rachel, nu doar în istoria artei, ci și în istoria ocultismului. Ar da

legitimătatea unei practici pe care o folosesc atât de mulți oameni în ziua de azi. Acesteia.

A arătat spre cărțile etalate dintre noi.

Dacă mi se spusese adesea că n-a mai rămas nimic nou de studiat în Renaștere, atunci asta cu siguranță părea ceva nou. Nu doar nou, ci ezoteric și încântător de misterios. Și, cu toate că era o idee pe care în alte împrejurări poate că aș fi tins s-o resping, aici mă simțeam sedusă. Faptul că, măcar de data asta, lucrul pe care cercetătorii îl despuiaseră de magie avea să aibă magia restaurată. Nu de aceea, la urma urmei, deveniserăm savanți și cercetători, în primul rând? Ca să descoperim arta ca practică, nu doar ca obiect?

Ne-am dus înapoi în curte ca să cinăm, un amestec fără pretenții de legume la grătar, cod și felii de pâine rustică pe care Patrick le-a adus din bucătărie. În ciuda impresiei mele inițiale că Patrick trebuie să fi avut o mulțime de servitori care să se ocupe de o casă atât de mare, era clar că se descurcă bucuros de unul singur, și am mâncat cuibăriți în jurul unei măsuțe, nu în sufrageria mare, cum crezusem la început. După ce am mâncat tot și ne-am lăsat la loc pe spătarele fotoliilor, în noaptea care mai păstra căldura zilei, Rachel s-a ridicat și a luat farfuria ei și pe a mea înainte ca Patrick să i se alăture cu restul. Le-am privit trupurile

întorcându-se în bucătărie, lumina slabă din interior dezvăluind doar vagi umbre înăuntru. Auzeam zăngănitul farfuriilor și cratițelor puse în mașina de spălat vase și în chiuvetă.

— Ar putea zăbovi acolo un pic, a zis Aruna, care și-a scos o țigară și mi-a oferit și mie una înainte ca a ei să prindă viață în întuneric; masa era luminată doar de flacăra unui felinar.

— Să mă duc să-i ajut? am zis, dând să mă ridic.

— Nu, a zis ea, punându-mi o mână pe braț. Ei nu-ți vor ajutorul.

Felul în care a spus-o, cu un strop de tăiș de avertizare, m-a luat prin surprindere.

— Aha.

— Știi în ce intri aici, Ann?

Aruna a suflat un norișor de fum.

— Cred că da.

O văzusem pe Aruna bând cel puțin patru pahare de vin și m-am întrebat dacă asta are de-a face cu bunăvoința ei de a-mi împărtăși ceva în timp ce stăteam singure în curte.

— Nu cred că știi.

A scuturat cenușa din vârful țigării pe dalele de piatră.

— Trebuie să te ții departe de asta. A arătat spre ușa bucătăriei. Noi, ceilalți, ne ținem departe de asta.

Suntem mai prudenți. Nu-i un loc pentru tine sau pentru mine, Ann. Locul nostru e aici, în curte. Nu în casă. N-avem nevoie să știm ce se petrece în casă.

Desigur, știam ce vrea să spună Aruna. O știusem, mi-am dat seama, de când am văzut bucata de panglică roșie din jurul încheieturii lui Rachel. Înăuntru încetase zăngănitul vaselor și curgerea apei în chiuvetă. Ei dispăruseră de zece minute.

— N-o lăsa pe Rachel să te implice, a zis Aruna. Ai grijă să rămâi tu însăși. Să ții o bucată pentru tine, deoparte. Pentru că asta – a arătat spre Hudson și înapoi spre casă – poate fi prea mult pentru unii.

Am rămas în tăcere, în vreme ce corul greierilor era tot mai puternic, un zumzet pe care-l simțeam în gâtlee, până ce Rachel și Patrick s-au întors, în cele din urmă, la masă. Am observat, pe când mergeau unul lângă altul, că Patrick a întins o dată mâna și a atins brațul lui Rachel; silueta le era desenată pe lumina din bucătărie.

Când am mers spre casă era târziu, și gândul la garsoniera mea părea străin și rece. Luminile autostrăzii licăreau afară, o strălucire portocalie, ca din altă lume.

— Mă bucur că ești aici, a zis Rachel încet din cealaltă parte a banchetei.

A întins mâna, a pus-o pe brațul meu și a lăsat-o să

zăbovească un pic prea mult.

7

După seara aceea Rachel și cu mine nu ne-am mai luat zile libere. Când a venit weekendul, am găsit un motiv ca să stăm la The Cloisters chiar și când nu era acolo Patrick. Și, dacă crezusem că vraja mersului pe sub tavanele casetate, cu nesfârșite podoabe de bolți ogivale și, din loc în loc, foiță de aur, avea să se diminueze, n-a fost așa. Frumusețea era îmbătătoare, și m-am întrebat dacă m-aș fi simțit la fel la Met, pe Fifth Avenue, unde asistenții din programul de vară lucrau la șiruri de calculatoare. În schimb, The Cloisters mă luase într-o lume de piatră umedă și o abundență de flori, unde obiectele de artă însele, cu luciul encaustic și de smalt, ardeau cu flacără vie.

Și presiunea legată de muncă a crescut – fiecare minut în care nu dormeam era ocupat cu domeniul ocult, fiecare minut în care nu dormeam era dedicat dovedirii faptului că merit ca Patrick și Rachel să-și asume riscul – începusem să nu mai răspund când eram sunată la telefon de acasă. La început mesajele mamei erau „doar să văd ce faci”. Să verifice dacă sunt bine. Să verifice cum îmi petrec vara. Să verifice dacă am primit hârtiile pe care mi le-a trimis. Apoi au

devenit „doar să văd”. Doar să vadă dacă am timp s-o sun. Doar să vadă dacă sunt acolo. Doar să vadă dacă am primit mesajele ei. Într-unul mi-am dat seama că plânse, și a fost ca și cum aș fi putut s-o văd cum stă în bucătărie, purtând hainele lui, cu harababură și tristețe peste tot. I-am trimis mesajul: „Sunt bine, sănătoasă, doar foarte prinsă cu munca”.

Și era adevărat, eram ocupați, însă nu chiar atât încât să n-o fi putut suna, să nu fi putut să văd ce mai face. Cred că, poate, mă sprijineam pe munca la muzeu, chiar și pe orașul însuși, ca să mă ascund de vinovăția pe care o simțeam pentru că nu eram acolo s-o îndrum înapoi spre viața normală. De parcă aș fi putut s-o conving să părăsească insula de jale pe care și-o crease. Dar era mai bine aici, la New York, și mi se părea tot mai greu să mă mișc între noua mea realitate și vechiul meu coșmar.

Nu voiam ca mama, statul Washington, livezile de meri care înconjurau orașul să mă scoată din visarea în care căzusem.

Eram îmbătătită de orașul însuși, dorindu-mi cu disperare, într-un fel, să mă înec în el, să las sunetele, și oamenii, și mișcarea permanentă să mă tragă în valuri și să mă trimită pe veci în mare. Niciodată nu mă simțisem așa de vie ca atunci când eram aruncată de colo-colo de New York. Până și faptul că sub soarele

verii orașul mirosea a gunoi încins și gaze de eșapament mă ispitea. Deja gândul că s-ar putea să nu fiu aici să văd cum se schimbă lumina printre arțarii din Fort Tryon Park în septembrie – o lună fără Rachel, mai puțin luminoasă, mai puțin ciudată – mă umplea de groază.

Rachel, după cum s-a dovedit, era o persoană remarcabilă cu care să lucrezi. Le spunea pe numele mic celor mai mulți dintre principalii cărturari din domeniu, numerele lor erau cuibărite în telefonul ei ca atâtea alte mici taine. Când trebuia să facem programări la Morgan Library sau Columbia, îi vrăjea pe bibliotecari cu întrebările ei dezarmante și lingușeala fățișă. Dar era și vicleană: întotdeauna pregătită cu referința corectă, o bucățică istorică de ocultism. Avea un fel al său de a face orice descoperire să pară vitală, ca și cum ar fi putut să fie cea care să rezolve problema. Nu mă mai simțeam cadru universitar sau cercetătoare, ci detectiv căruia îi mai lipsește doar un indiciu ca să ajungă la glorie, pentru că așa mă făcea să mă simt lucrul alături de Rachel – ca și cum obiectul de artă sau documentul care mi-ar putea schimba viața ar fi chiar după colț.

Însă am început să observ și lucruri mai ciudate – mici ticuri și minciuni de-ale lui Rachel. O încânta s-o mintă pe Moira, care avea un fel enervant de a se

insinua în tot ce se petrecea la The Cloisters. Dacă Moira îl căuta pe Patrick, Rachel zicea că el tocmai a plecat, chiar dacă era în biroul lui. O vedeam cum mută lucrurile Moirei în bucătărie, doar de pe un raft pe altul, o diferență suficientă ca să facă pe cineva să înceapă să se îndoiască de sine. Când ni se cerea să aducem la zi manualul de pregătire a doctoranzilor ca să arate o schimbare la lucrările prezentate, Rachel făcea corecturi, adăugând informații false pe care se presupunea că Moira le trecuse cu vederea. L-am răsfoit într-o zi, stând la biroul Moirei, și m-am dus să-i spun lui Rachel.

— E o glumă, a insistat ea.

— Ar trebui să te duci să-i spui, am zis, îngrijorată că Moira ar putea s-o ia în serios, însă au trecut zile întregi până ca Rachel să corecteze, o încetineală delicioasă pe care părea s-o savureze.

M-am întrebat dacă i-ar fi pomenit de asta Moirei fără observația mea.

Apoi a fost ziua în care au dispărut toate plăcuțele emailate care identificau plantele din Trie Cloister. În timpul unei ședințe a venit Leo să vorbească de această problemă. „Din păcate, probabil a fost unul dintre vizitatori, poate un copil”, a sugerat Patrick. Însă Leo a insistat, tot ridicând problema, până ce, într-o zi, au fost găsite în fântâna din mijlocul lui Trie Cloister,

sparte. Nimeni nu s-a mai gândit la asta, în afară de mine și, poate, Leo. Aproape sigur Leo.

Păreau jocuri lucrurile astea mărunte. Jocuri infestate de un chef de joacă întunecat, care părea firesc printre sculpturile funerare și rămășițele mumificate ale sfinților care umpleau galeriile. Și, desigur, nu puteam să bag mâna-n foc că nu-i joacă, nici că este. Cred că așa îi plăcea lui Rachel.

Însă am observat că niciodată nu se juca cu Patrick. Cu el era întotdeauna corectă, mai ales în timpul sedințelor noastre săptămânale, când stăteam în biroul lui și treceam în revistă progresele. Noi eram, cum spusese odată Patrick, ochii și urechile lui din arhivă. Sarcina noastră era să vedem și să auzim totul, mai ales acele lucruri care ar fi putut să fie scăpate din vedere de-a lungul veacurilor. Asta însemna să citim și să recitim materiale pe care le cunoșteam, creând indicii despre practicile oculte și divinatorii pe care le descopeream și urmărind alte indicii mărunte, oricât de plictisitoare sau nefondate ar fi fost. În fiecare săptămână Patrick trecea în revistă munca noastră și ne trimitea după o altă serie de materiale, o nouă comoară de scrisori sau jurnale sau manuscrise, despre care bănuia – cu toate că n-avea cum să fie sigur – că ar putea să dezvăluie ceva important, ceva pe care el l-ar putea folosi.

M-a surprins faptul că după ghicitul în tarot ne prefăceam cu toții că nu s-a întâmplat. Ca și cum nu neam fi adunat în genunchi în jurul unei mese ca să luăm în serios ghicitul. Ca și cum eu n-aș fi început în viața de zi cu zi să caut acele schimbări prezise de cărți – întinderea de apă a cărții protecției, forța leului. Totul în vreme ce Rachel și cu mine trudeam sub povară, chiar dacă Patrick nu vedea. În fiecare săptămână cercetam amănunțit mii de pagini, traduceam noi însene sau căutam în trei sau patru limbi zilnic, adesea rămânând până seara târziu.

Poate că de aceea, la aproape două săptămâni de la ghicitul în tarot, am fost surprinsă când Rachel a refuzat invitația lui Patrick, pe când ne strângeam lucrurile, să stăm până mai târziu în seara aceea.

— Bine, a zis el.

Încheieturile degetelor i s-au albit pe când strângea marginea ușii biroului său.

— Și în weekend?

M-am uitat de la unul la altul și am avut impresia că sunt intrusă în ceva foarte intim, deși cuvintele însele n-aveau nimic remarcabil.

— Nu știu, a zis ea. Poate că lucrăm. Poate că o să mă duc la Long Lake. Încă nu m-am hotărât. Însă nu cred că voi fi aici.

— Bine, putem vorbi despre asta...

— Ann, a zis Rachel, ne poți lăsa singuri un minut? Ne întâlnim în holul principal.

Când am închis ușa în spatele meu, ei erau în continuare în colțurile lor, fără să-și vorbească, și m-am întrebat cum e să-ți croiești drum în același timp prin putere și poftă trupească și muncă.

După cina acasă la Patrick m-am pomenit că scrutez fiecare interacțiune dintre Rachel și Patrick – felul în care ea își lăsa mâna să zăbovească pe brațul sau spatele lui, felul în care o urmărea el cu privirea chiar și în galeriile pline de lume. Dar mă pricepusem întotdeauna la limbaje, și cu timpul am început să-l traduc pe al lor într-o chemare și răspuns ale dorinței, o sintaxă complicată a urmăririi și capturării.

În drum spre holul principal am trecut prin grădină, lăsându-mi mâna să plutească pe lângă florile mari și albe de coada-șoricelului și pipăind moliciunea minții. Mirosul pietrelor coapte de soare era o schimbare plăcută față de tomurile prăfuite pe care le scosesem din depozit. Am lăsat ochii să mi se închidă o clipă, iar când i-am deschis l-am văzut pe Leo în cealaltă parte a grădinii, în genunchi, privindu-mă.

— Ești gata? a zis Rachel, venind din spate. Vreau să-ți arăt ceva.

— Dacă trebuie să rămâi...

— Nu trebuie. Uneori Patrick uită că The Cloisters

nu e toată viața mea. Chiar dacă este a lui.

Am încuviințat din cap și mi-am îngăduit să mai ating o dată florile.

Am coborât pe cărările șerpuite din Fort Tryon Park, pe lângă alergători și perechi mai în vârstă pe bănci, pe lângă țânci culcați pe petice de iarbă și copii mai mărișori care se jucau de-a v-ați ascunselea prin tufele dese. Ca niște colege de școală, țineam la piept cărți și mergeam alături. Pașii ne erau regulați, chiar sincronizați. Eram noi, mi-am dat seama, împotriva lumii. Un aranjament la care am ajuns fără vorbe în timpul ședințelor cu Patrick.

Dacă am fi fost la Met, poate că am fi mers la un băruleț șic cu nume franțuzesc și clientelă aleasă, însă, fiind așa de departe în nord, Rachel m-a dus pe Dyckman Street, unde am trecut prin două pasaje subterane de ciment pline de graffiti, până am ajuns pe malul Hudsonului, unde un bar se întindea pe un chei public pentru bărci cu motor și cu pânze. Mesele erau de plastic și umbrele albe ofereau umbră celor câțiva oameni care își savurau băuturile, cu pielea colorată trandafiriu de soare și vânt. Nu era nimic ostentativ, nu exista vreo amfitrionă, un meniu oficial, doar un loc unde să comanzi și un loc unde să stai jos și să aștepți. Mă încânta faptul că localuri ca acesta puteau

să existe într-o așezare ca Manhattanul, în care îmi imaginasem că tot ce era ieftin și frumos fusese prefăcut de mult în ceva la modă și scump.

Rachel a comandat băuturile și am văzut-o că se apleacă peste bar ca să stea la taifas cu barmanul; nu părea să-l deranjeze că trupul ei este în spațiul lui și se tot întorcea să zăbovească aproape de ea. Între discuțiile cu barmanul, bărbatul care stătea pe scaunul de lângă ea tot încerca să-i atragă atenția. Când și-a dat capul pe spate, râzând – nu știam la cuvintele cui –, am observat iar unduirea trupului ei, doar moliciune și arcuiri, fără ascuțișurile care începuseră să-mi apară mie. Când s-a întors, a pus pe masă două beri blonde. Simțeam cum soarele după-amiezii îmi bronzează brațele, le coace într-un fel care îmi amintea de copilăria în Washington. Însă țițetele pescărușilor, circulația neconținută de pe fluviu erau cu totul noi.

— Ce crezi despre Leo? a zis ea în cele din urmă și a sorbit, cu spuma rămânându-i pe buze.

— Grădinarul?

— Mmm, a zis, da, grădinarul.

— Nu-l cunosc.

— N-am întrebat dacă-l cunoști. Am întrebat ce crezi despre el. A tăcut o vreme și a chibzuit la întrebare. Dacă te gândești la el.

— Mă gândesc la el, am zis, încercând să-mi

stăpânesc dogoarea din obraji la amintirea felului în care mă atinsese în ziua aceea în grădină, la intensitatea ciudată cu care îmi susținea privirea, chiar și la felul în care mâna lui zăbovise deasupra capului lui Rachel.

— El pare să se gândească la tine, a zis ea, privind dincolo de fluviu.

— El nu-i motivul pentru care mă aflu aici.

Cu toate că voiam să cred că vorbiseră despre mine. Că în ziua în care i-am văzut în grădină eu eram subiectul conversației și nimic altceva.

— Păi, atunci așa-i cel mai bine, nu?

Pe Hudson, bărcile așteptau să prindă briza în micile lor pânze triunghiulare, vântul cutremura țesătura albă, pocnetele leneșe se auzeau de la mal.

— Sunt aici doar pe timpul verii, am zis.

— Așa m-am gândit și eu, a zis ea, privindu-mă pe deasupra ochelarilor de soare. Însă e ceva cu locul ăsta. A arătat cu mâna spre Hudson. Știi, Leo e cel care mi-a arătat barul ăsta. Altfel nu l-aș fi găsit niciodată. Cunoaște așa de multe astfel de colțișoare din New York.

Am simțit un val de gelozie când m-am gândit la Leo și Rachel aici, poate chiar la această masă. Însă nu-mi dădeam seama pe cine sunt geloasă.

— Așadar, îl cunoști de mult? am întrebat.

Rachel a ridicat din umeri și a schimbat vorba, așa cum obișnuia – gata, subiect închis.

— Vrei să mergem cu barca?

N-am apucat să răspund până să adauge:

— Hai să mergem.

Și-a golit paharul care era aproape plin.

— Vino.

Mă trăgea deja, cu mâna încleștată pe mâna mea, spre port, unde bărcile erau amarate cu frânghii colorate, un caleidoscop de carene și amortizoare care zăngăneau. Nu mă puteam împiedica să observ că ori de câte ori îi puneam lui Rachel întrebări personale schimba vorba sau chiar cadrul. Și totuși, era limpede că sunt lucruri pe care vrea să le știu – indicii despre viața sa dinainte să apar eu. Știam că într-o bună zi vom ajunge acolo, așa că mergeam poticnit după ea, bucuroasă să las lucrurile să se desfășoare în voia lor.

— Nu știu să navighez, am zis.

— Eu știu.

Am coborât privirea spre rochia subțire de bumbac pe care o purtasem la lucru, la balerinii de piele moale pe care mi-i dăduse Rachel, și la navigatorii de pe chei, toți în cămăși cu mânecă lungă și șort, cu încălțăminte practică. Însă Rachel n-a privit înapoi. A mers mai departe pe chei până am ajuns la o barcă amarată aproape de capăt și a început să desfacă îndemânatic

funiile, cu degetele lungi mișcându-se instinctiv, a făcut colaci, i-a aruncat în barcă și a ținut puntea ca să pot păși eu.

— Grăbește-te, a zis, și am observat că aruncă o privire peste umăr.

Barca era mică și se clătina, și mi-am adunat toate puterile ca să mă agăț de margini, de mica balustradă de acolo. Toată barca era atât de puțin adâncă, încât m-am gândit că aș putea să alunec în Hudson. Rachel și-a rezemat trupul de barcă și a împins-o surprinzător de puternic, apoi a îndreptat prova spre curent. Când a ridicat vela mare, trăgând sigură pe sine de o frânghie, și a legat-o, vântul a prins putere și ne-a împins, clătinându-ne. În cele din urmă, am aruncat o privire în urmă spre chei, unde bărbatul care stătuse la bar își apăsase ochii de soare cu mâna făcută streășină și striga. Dar sunetul s-a pierdut în foșnetul velei. M-am întors și m-am uitat la întinderea de apă liberă, cu un zâmbet jucându-mi pe buze.

Cutia de la mama mă aștepta de aproape două săptămâni în bucătăria garsonierei subînchiriate. Din cauza mărimii ei o mutasem de colo-colo, am folosit-o ca taburet, măsuță de cafea, opritor la ușă, dorind să

țin trecutul ascuns cât mai mult timp cu putință. Nu eram sigură că sunt pregătită pentru vărsarea în New York a conținutului din Walla Walla; îmi făceam griji că ar putea să anuleze distanța pe care mă tridisem s-o creez. Dar mă săturasem și să mă împiedic de cutie, să văd pe ea scrisul mamei, de faptul că era o prezență în garsoniera mea strâmtă, ocupând mai mult spațiu decât doream să cedez. Așa că m-am folosit de cheie ca să jupoi banda adezivă, oprindu-mă doar ca să-mi pun frișcă în cafea și să pun o carte în ușa deschisă, într-o încercare disperată de a face un pic de curent.

Nu era niciun bilet. Și cutia nu era organizată în vreun mod rezonabil. Părea că – și eram sigur că așa fusese – mama a înșfăcat, pur și simplu, hârtii și le-a aruncat înăuntru, oprindu-se din când în când ea să îndese teancul și apoi să umple iar acel spațiu. Erau bucăți de manuscris rupte și hârtii boțite. Un carnet, acum îndoit pe mijloc, îmi făcea semn de pe fund.

O clipă m-am gândit să arunc cutia cu totul – s-o car până la tomberonul din spatele blocului și s-o vâr în el. Un capitol încheiat. Dar la vederea scrisului tatălui meu – o mângăleală ascutită, în care toate consoanele aveau aceeași urcare bruscă – m-am pomenit că scot hârtiile din cutie și le așez cu respect pe podea. Am făcut teancuri cu traduceri, vocabular și liste etimologice. Au mai apărut două carnete, și nimic din

cutie nu dezvăluia vreun soi de logică sau ordine, sau sistem de arhivare. M-am întrebat unde găsisese mama toate astea, în primul rând, și m-a izbit gândul că poate ținuse lucruri de-ale tatălui meu prin toată casa, lucruri despre care nu știussem din cauză că am petrecut atât de puțin timp acolo după moartea lui. În ultimul an la Whitman am făcut tot ce mi-a stat în puteri să nu-mi petrec acolo decât nopțile, vremea în care ochii îmi erau închiși la realitățile pe care, altfel, ar fi trebuit să le înfrunt.

După ce am scos toate hârtiile am început să le cercetez cu atenție, încercând să le găsesc pe cele înrudite. Erau traduceri făcute de tata și textele originale. În unele cazuri, fotocopii de cărți, în altele, pagini copiate de mână din manuscrise. Ca îngrijitor, treaba tatălui meu era să intre seara în birourile din campus și să golească coșurile de gunoi. Întotdeauna se uitase în clădirile științelor umaniste și lingvistice după pasaje pe care putea să le aducă acasă și să le traducă. Adesea venea târziu de la serviciu din cauză că petrecuse prea mult timp căutând prin hârtiile aruncate de profesorii titulari care renunțau fără părere de rău la materialele încorporate deja în lucrările lor de cercetare. Însă pentru tata aceste pagini aruncate erau manuale.

Reprezentau de asemenea felul în care am învățat eu.

Ne așezam cu fragmentele aruncate ale unor articole sau cărți, sau scrisori și puneam cap la cap traduceri. Întotdeauna m-am gândit că aceste fragmente de scrieri ne-au făcut, m-au făcut pe mine un traducător mai bun, deoarece nu exista vreun context, nu existau indicii. Adesea nu lucram decât la o pagină dintr-un text abandonat. O pagină dintr-un articol științific german despre Goethe, o scrisoare de-a lui Balzac, pagini de manuscris transcrise din Parma secolului al XV-lea. Acest gunoi era bucuria noastră. Un mic proiect pe care îl puteam realiza în timpul liber, doar o pagină sau două, înainte ca el să plece să curețe birouri și eu să mă duc să-mi fac tura la restaurant.

Și astea erau hârtiile pe care le trimisese mama. Fragmentele la care lucram adesea împreună. Ar fi trebuit să fie amintiri, obiecte dragi de mică valoare pentru oricine în afară de mine și el. Dar acum, uitându-mă prin ele, am simțit și cunoscuta încețoșare la marginea câmpului vizual, o amețeală care sporea cu cât deveneam mai atentă la ea. Era panica. Ruptura. Lucrul care a pus stăpânire pe mine în după-amiaza înmormântării tatălui meu, lucrul cu care m-am luptat, de care m-am temut mereu de atunci încolo. Un fel de izvorâre densă, profundă, de amețeală care m-a copleșit și m-a doborât. Și m-a făcut ca în zilele cele mai rele să nu fiu în stare să deosebesc țesătura

realității de forța coșmarurilor mele.

Am lăsat filele pe podea și m-am dus la fereastră, unde am lăsat sunetele străzii de dedesubt să se filtreze în sus până la mine, să mă ancoreze acolo. Am respirat așa cum îmi spusese terapeutul de la școală să fac la o ședință de după incident – să trag aer în piept pe nas, numărând până la cinci, până ce trece senzația. Și în ziua aceea chiar a trecut. A trecut după câteva minute și un pahar cu apă. Însă în ziua înmormântării tatălui meu n-a trecut. Aproape că puteam simți mirosul acelei zile pe filele din fața mea – un amestec de mâncăruri congelate și cârciumărese, o acreală densă.

Mi-am ținut firea în după-amiaza înmormântării, doar apăreau și dispăreau marginile câmpului vizual, doar mi se poticnea în piept respirația, până ce mama s-a ridicat să vorbească. Eram în curtea noastră din spate, doar un pătrat de iarbă și patru ziduri în jur, unde se adunaseră prieteni, rude și colegi de facultate. Era plin pătratul acela de iarbă și mama s-a suit pe un taburet ca să le mulțumească tuturor. Când a făcut asta, vorbind printre suspine, n-am mai putut să suport apăsarea din piept, să ignor faptul că mi se face greață. Simțeam cum vine amețeala leșinului, așa că m-am întors și am plecat în casă cât de repede am putut, numai că m-am izbit de ușa de sticlă. Nici măcar

n-am văzut autocolantele cu păsări negre puse de tata când eram copil, ca să nu mă lovesc de geam.

Cel mai bine îmi amintesc sângele. Însă mama își amintește țipetele. Și, cu toate că nu mi-au spus-o niciodată, cred că asta îmi amintesc și cei mai mulți dintre cei care erau de față – trupul meu plin de sânge, plămânii aruncând afară fiecare răsuflare până n-a mai rămas nimic; totul dispăruse. Am avut nevoie de cusături. Aproape treizeci, în diferite locuri: pe mâini și obraji, pe burtă și brațe. Încă mai era o cicatrice, un pic dincolo de linia părului, lângă ureche, care se vindecase fibroasă, tare, și uneori o zgândăream cu degetele, fără să-mi dau seama, până când îmi aminteam. M-au pus sub supraveghere timp de șaptezeci și două de ore când și-au dat seama că nu fac deosebirea dintre evenimentele reale din trecutul apropiat – moartea tatălui meu, rănile – și lumea așa cum mi-o imaginam: întunecată, și falsă, și obsedantă. Cel puțin, asta a fost ceea ce mi-au spus. Însă a fost și motivul pentru care nu mai puteam sta în casă: mama nu era singura care fusese dăruită. Nu era singura care nu mai știa care e calea în sus. Cel puțin știam care e calea de ieșire.

Am răsuflat adânc ca să mă liniștesc și am continuat să sortez hârtiile până ce mi-a atras privirea ceva. Am recunoscut scrisul de mână, dar nu știam al cui este.

Nu al tatălui, al altcuiva. M-am concentrat dincolo de buclele literelor ca să citesc textul. Era scris în dialectul din Ferrara și, citind transcrierea, mi-am dat seama cui îi aparține scrisul și de ce pare cunoscut: era scris de îndrumătorul meu, Richard Lingraf. Omul încă mai copia de mână materiale din arhive în era scanării digitale cu telefonul. Din câte știam, nici măcar n-avea mobil. Probabil că tata pescuise într-o seară paginile din coșul de gunoi al lui Lingraf, însă nu mai ajunsese să mi le arate.

Am înaintat încet prin document. Câteva dintre cuvinte nu le-am deslușit, din pricina tendinței lui Lingraf de a lega cuvintele între ele din grabă, însă restul au început să devină clare, era înregistrarea conținutului unei gospodării în ajunul morții cuiva. Era clar că a oricui va fi fost casa, avea mulți bani: monede de aur, cărți, câini de vânătoare, porțelanuri și fresce. Am observat că mai apăreau pe listă *carte da trionfi*. Cărți de tarot. Am ridicat fila și am întors-o, dar pe spate nu era nimic. Lingraf abandonase transcrierea la jumătate frazei. Am pus-o deoparte și m-am uitat în continuare prin restul hârtiilor, căutând nu scrisul tatălui meu, ci pe al lui Lingraf. Am mai găsit o jumătate de duzină de pagini, unele dintre ele deja traduse de tata; pe acelea le-am pus deoparte.

În cei patru ani petrecuți la Whitman, Lingraf

glumise odată că sunt singura lui studentă. Numai că nu era cu adevărat glumă; era în mare parte real. Lingraf fusese angajat în anii '90 de la Princeton. Întotdeauna mi-l imaginasem persoana de bază din departament, un angajat care conferea acel fel de legitimitate pe termen lung, stabilă, de care are atâta nevoie un colegiu de științe umaniste aflat printre câmpurile de grâu din estul statului Washington. Însă el nu predă prea mult la Whitman, nici nu făcea prea multă cercetare după primele sale publicații. Și chiar dacă ar fi făcut-o, nu mi-a împărtășit niciodată această informație. În cea mai mare parte a timpului se bucura de priveliște de la geamul biroului său și îmi oferea sugestii vagi despre unde m-aș putea hotărî să-mi duc lucrarea despre Palatul Schifanoia. Îmi dădeam seama, privind înapoi, că îi plăcuse cu adevărat ciudățenia lucrării – îl încânta să zăbovească asupra iconografiei, să vorbească despre simbolism, să savureze asocierile misterioase. Nu m-am gândit prea mult la obsesiile lui, pentru că eram toți prea preocupați de cele proprii. Asta însemna, la urma urmei, să fii cadru universitar.

Am fost surprinsă să descopăr că paginile pe care le tradusese tata vorbeau amănunțit despre cărțile de joc și tarot. Vorbeau despre un personaj din Veneția al cărui sex era neclar și despre care se știa că folosea cărțile la ghicit. Documentele vorbeau, de asemenea,

despre munca unui om pe care îl cunoșteam bine – Pellegrino Prisciani, astrologul familiei d’Este – și imaginile pe care le crea el. Lingraf nu-mi vorbise niciodată despre toate astea, cu toate că legătura cu cercetarea mea era evidentă – tot Prisciani proiectase sala de banchete astrologică din Palatul Schifanoia. Dacă tata ar fi trăit, sunt sigură că mi-ar fi împărtășit asta, însă n-am avut ocazia să vorbesc cu el despre familia d’Este sau despre palatele lor de agrement.

Totuși, în afară de acele amănunte, paginile nu mai dezvăluiau mare lucru. Erau niște dovezi că tarotul circulase prin curtea d’Este și în afara ei, lucru care se știa deja și care ar fi putut, oricum, să fie presupus în mod rezonabil. Însă când am ajuns la ultima pagină a notelor scrise de mână de Lingraf n-am putut înțelege cuvintele. Erau scrise într-o limbă care părea că trebuie să fie cea din Ferrara sau chiar Neapole, însă toate sufixele erau inversate și apăreau ca prefixe.

Era, mi-am dat seama, ca un cod: o serie de litere inversate cu grijă, pe care nu le puteam descifra. Un cod pe care tata nu încercase să-l traducă.

Am încercat câteva scenarii, să văd dacă pot face o frază să aibă înțeles, o tehnică pe care am învățat-o de la tata când nu aveam la îndemână un dicționar. Un fel de a mă baza pe latina pe care o cunoșteam atât de bine, dar nimic nu s-a legat. Am lăsat pagina deoparte

și am încercat să găsesc la tata sau la Lingraf o notă sau un cuvânt care ar putea identifica sursa transcrierilor – o arhivă, o colecție particulară, orice. Era doar – în vârful uneia dintre rarele fotocopii ale lui Lingraf – marginea unui filigran, o jumătate din aripa întinsă a unui vultur, fragmentul ascuțit al unui cioc.

Fără să cunosc arhiva sau biblioteca din care veneau transcrierile nu puteam să mai fac mare lucru. Desigur, aş putea să ghicesc locul, aş putea să confirm traducerile tatei, cu toate că deja păreau foarte curate, însă erau sute de prefecturi și arhive, și biblioteci, și colecții particulare. Opțiunile erau copleșitoare.

Hârțiile erau risipite pe podea în jurul meu – ecouri ale trecutului care mă chemau înapoi – și dintr-odată mi s-a părut prea mult, ca și cum mi-ar fi acoperit nu doar podeaua, ci și viața. Trebuia să evadiez dintre acești patru pereți așa cum evadasem din dormitorul meu de acasă. Am înhățat la iuțeală geanta și m-am pomenit pe stradă, mergând spre sud, respirând în sfârșit.

N-aveam în minte vreo țintă, dar curând a devenit clar că mergeam spre Central Park, pe lângă cvartalele mari de pe Upper West Side, unde clădiri antebelice de cărămidă blocau vederea fluviului și, din când în când, a soarelui. Cu fiecare cvartal peisajul se schimba în

feluri subtile, dar vizibile, era mai înverzit, mai bogat, cu mai multe magazine de marcă. Voiam să-mi scot din minte hârtiile, să merg destul de mult încât să mă pot întoarce în timp și să le arunc. Mă necăjea faptul că Lingraf nu discutase niciodată cu mine acest aspect al cercetării sale. Toate după-amiezile pe care le-am petrecut în biroul lui plin de hârtii răzlețe și conferințe scrise de mână, și niciodată n-a dat de înțeles că tarotul este un subiect de care ar putea să fie interesat. Dacă Patrick trăsesse nădejde după citirea scrisorii de recomandare a lui Lingraf că aș fi putut împărtăși o parte din cercetarea lui, îmi părea rău că trebuie să-l dezamăgesc. Dacă n-ar fi fost dorința tatălui meu de a căuta printre materialele aruncate, poate că n-aș fi aflat niciodată că Whitman mă legase de The Cloisters.

M-am oprit să-mi iau o cafea printre magazinele zonei bogate, la câteva cvartale de parc, și am stat afară câteva minute, privind șuvoiul de oameni care veneau și plecau ținând în brațe coșuri pline de legume și fructe.

— E o piață a fermierilor azi, a zis femeia care mi-a dat cafeaua când am întrebat de unde vin toți.

O piață a fermierilor, un loc în care aș putea să cumpăr un buchet de flori, care să dreagă atmosfera din garsonieră.

Cu cafeaua în mână, am rătăcit pe lângă șirul de

tarabe instalate pe Seventy-Ninth Street, mirată să descopăr un belșug de produse agricole care se revărsau din coșuri și pe tarabe. Erau vânzători de miere și balsam de buze, păstăi de fasole, era chiar și un buchețel de piciorul-cocoșului pe care l-am cumpărat, și niște săculețe cu lavandă pe care mi-aș fi dorit să le am. Era ceva în privitul fără să cumperi care întotdeauna îmi plăcea în aceeași măsură în care mă irita. Era o bucurie să fii într-un grup de oameni, să te uiți la lucruri frumoase, însă faptul că știi că nu-ți poți permite să cumperi nimic, doar un mănunchi de tulpini, era ceva restrictiv, întunecat.

Spre sfârșitul șirului era lume adunată în jurul unei măsuțe pliante care nu avea copertina de care se bucurau alți vânzători. Era în cea mai mare parte goală, fără aranjamentul extravagant de pe celelalte tarabe. Și l-am auzit înainte să-l văd.

— Ann? a zis Leo, a venit în fața măsuței și mi-a prins cu mâna încheietura. Ce faci aici?

— Doar mă plimb.

Eram așa de tulburată să-l văd, că nici măcar n-am observat că mă trage în spatele mesei și îmi arată un scaun.

— Așază-te acolo, a zis, pe când lua bani de la o femeie îmbrăcată într-o rochie elegantă, făcută la comandă.

Ea a vârat ceea ce îi înmânase el într-o poșetă de piele și a plecat.

L-am urmărit pe Leo cum mai face câteva tranzacții, uneori vânzând ceva de pe masă, alteori luând lucruri dintr-un coș de dedesubt, până ce, în cele din urmă, a fost o pauză în activitate și s-a întors spre mine.

— Așadar, doar te plimbai?

Am dat din cap. Era, la urma urmei, o coincidență, nu-i așa?

— Nu te-a trimis nimeni aici? Rachel nu ți-a spus să mă cauți aici?

M-am întrebat dacă Rachel știa unde este Leo într-o dimineață de sâmbătă, dar n-am spus decât:

— Nimeni. Doar eu.

Leo mi-a dat ceva de pe masă. Era un șirag de semințe negre alcătuind un colier delicat. Le-am pipăit învelișul lucios.

— O să-ți prindă bine, a zis Leo, arătând spre șirag. Pune-ți-l.

Am ridicat privirea spre el și am observat iarăși cum făcea să pară mică masa pliantă. Era aproape comic.

Blugii rupți ai lui Leo și tricoul negru cu găuri la gât, picioarele și trunchiul așa de lungi, că orice purta părea un pic prea mic, ca și cum ar fi fost făcut pentru un copil.

— Ce sunt? am întrebat.

— Semințe de bujor. Se zice că alungă duhurile rele și coșmarurile.

— N-am avut probleme cu somnul.

— Nu încă, a zis el.

Mi-am trecut peste cap șiragul în vreme ce el făcea altă vânzare – afacerea era înfloritoare.

— Ce altceva mai vinzi?

M-am dus să mă uit la masă. Erau amulete din iarbă împletită și șiraguri de semințe de bujor. Câteva chestii strivite în pachetele de plastic, fiecare cu o etichetă cu preț șocant de mare. Pe eticheta șiragului de semințe de bujor scria „40 de dolari”.

— Leacuri. Remedii pentru indispozițiile celor bogați.

Am răsucit una dintre amuletele de iarbă ca să văd prețul – 60 de dolari. Am ridicat-o la nas.

— Lămâiță, am zis.

— Foarte bine. O să facem din tine un horticultor. Dar în cea mai mare parte e verbină. Aceași familie. Am adăugat lămâița pentru miros.

Mi-am dat seama că toate de pe masă erau cultivate în grădina Bonnefont din The Cloisters, grădina în care erau ierburile magice și medicinale folosite cel mai des în Evul Mediu.

— Și asta? am întrebat, luând unul dintre pachetele.

— Măselariță. Uscată și pulverizată. Două grame.

Când a văzut că nu zic nimic, Leo a continuat:

— E un narcotic.

A spus-o ridicând din umeri, ca și cum nu era mare lucru faptul că vindea narcotice organice unor femei în haine scumpe.

— L-ai încercat? am întrebat.

El a încuviințat.

— Pot?

M-a cântărit din priviri.

— Poți, dar am ceva mai bun pe care s-ar putea să-l preferi.

A scos de sub masă o cutie cu ierburi etichetate. Erau acolo mandragoră și absint. Mi-a dat un pachet pe care scria „Vitrigon”.

— La ce folosește?

S-a aplecat și mi-a șoptit la ureche, ținându-mă de braț cu cealaltă mână:

— E un afrodisiac, un stimulant.

Mi-a luat pachetul din mână, și-a lins degetul mic și l-a vârât în el. A ridicat la buzele mele degetul învelit în praf. L-am luat în serios și am lins praful. Era zgrunțuros și amar, cu o urmă de sare de la pielea lui.

— Cât durează până să-și facă efectul?

— O să vezi.

L-am privit cum se întoarce la masă, unde se făcuse coadă. Nu voiam să plec. În preajma energiei lui Leo

hârțiile păreau foarte departe.

— Poți să mă ajuți? a întrebat o femeie încercând să se strecoare în spatele mesei, dincolo de Leo care acum dădea cuiva o amuletă și lua banii.

M-am uitat la Leo să mă îndrume, dar când el n-a zis nimic, m-am ridicat și m-am pus pe treabă, zicând:

— Sigur. Ce căutați?

Am ținut-o așa, vânzând ierburi și coliere, amestecuri și poțiuni, cel puțin două ore. Leo întindea mereu mâna să mă atingă când trecea prin spate, mă atingea cu trupul, zăbovea uneori un pic prea mult alături când dădeam restul. Un dans delicios care mă făcea să sper că soarele n-o să apună niciodată, că ziua din piață n-o să se sfârșească.

Dar s-a sfârșit, și după ce femeile au plecat – pentru că în cea mai mare parte au fost femei – și inventarul lui Leo s-a golit, a scos sertarul casei de marcat, a numărat două sute de dolari în bancnote de douăzeci și mi i-a dat.

— Comisionul, a zis.

Când am dat să iau banii, i-a tras înapoi.

— Dar nu trebuie să spui nimănui că m-ai văzut azi.

— Bine, am zis încet, am întins iar mâna după bani și de data asta i-am smuls din mâna lui. De ce?

Leo a înălțat o sprânceană.

— Pe bune?

— Da, pe bune. De ce?

— Din cauză că tot ce am vândut azi e din grădinile din The Cloisters. Toate, culese de acolo. Toate, furate. Toate, cu alte etichete, ca să atragă femeii albe care nu cred în medicina modernă, dar au rămas singurele care își pot permite. Știi ce zic?

— Chiar crezi că i-ar păsa cuiva? Ce înseamnă câteva smocuri luate din grădini?

Leo și-a dat capul pe spate și a râs.

— O, Ann, nu. Asta nu-i o operațiune mică. Nu iau câteva ierburi. Cultiv o întreagă grădină secundară în sera din spatele lui Bonnefont Cloister, plină cu ierburi pe care le culeg pentru asta, a răspuns, arătând spre masă. Vând mai mult decât câteva resturi de la plantele tunse.

Era, mi-am zis, mândru de asta – de bani, de înșelăciune, de secret.

— De ce aş spune cuiva? am zis, băgând banii în buzunar.

— Ai fi surprinsă de ceea ce poate să apară în discuțiile obișnuite.

— O să-mi notez să nu pun pe tapet operațiunea ta de cultivare ilegală.

— Operațiune de cultivare ilegală?

— Ce? Nu așa-i zice?

Leo a râs, și mi s-a părut încântător felul copios și

intens în care a făcut-o. Nu-mi venea să cred că eu am fost cea care l-a făcut să scoată acel sunet. Îmi plăcea grozav.

— Nu-mi pot închipui că ești familiarizată cu ele, a zis el. Operațiunile de cultivare, vreau să zic.

Mă pregăteam să recunosc că nu sunt, avea dreptate, când a adăugat, mai serios:

— Trebuie doar să iei ce poți din situația în care ești, știi? S-o faci să-ți fie folositoare.

Asta *era* ceva cu care eram familiarizată, ceva ce făcusem de când am fost destul de mare ca să-mi dau seama care e situația mea.

— Nu-i decât... S-a apropiat cu un pas, eliminând spațiul dintre noi, și a întins mâna ca să prindă o buclă care alunecase din părul meu strâns în creștet. Unul dintre lucrurile pe care le fac în acest moment. Însă unul important.

Îi simțeam încheieturile degetelor bătătorite mângâindu-mi marginea obrazului, și mi-am întors toată fața, așa încât palma lui deschisă să mi se frece de buze. Voiam ca ea să mă sufocă, însă pe când îl adulmecam – pământ, și mirosul trupului, și lămâiță –, Leo a ridicat brusc privirea și a zis:

— La dracu'! Trebuie s-o întindem.

Și-a strâns la iuțeală lucrurile, dezvăluind faptul că fuseseră puține, în primul rând, a pliat masa și mi-a

dat cutia cu banii.

— Haide, imediat.

M-a înșfăcat de încheietură și m-a tras tare.

La început doar mergeam cu pas grăbit, și am observat în spatele nostru un bărbat care se apropia repede.

— Leo, a strigat el. Leo...

— Mărește pasul, a zis Leo, luând-o la trap.

Picioarele mele mai scurte se trudeau să țină pasul.

— Cine e? am întrebat, privind în spate.

— Polițistul local, a zis Leo. Îl apucă pandaliile când vând fără autorizație.

— N-ai autorizație?

— Hei! Și tu ai vândut azi. Așa că grăbește-te.

Vedeam în fața noastră parcul.

— Îți găsesc un taxi, a zis Leo, a ridicat mâna și a făcut semn unuia. Mergi prea încet.

Când taxiul a oprit, Leo m-a așezat pe bancheta din spate și i-a azvârlit șoferului o bancnotă de douăzeci.

— Du-o acasă, a zis.

— Leo, așteaptă. Nu...

Eram zăpăcită, însă el închisese deja portiera. Geamul nu se putea deschide, și i-am strigat numele prin sticlă, l-am văzut cum se uită în spate și vede că polițistul, pentru că era, de fapt, un polițist, e pe urmele lui, apoi a luat-o la fugă și a intrat în parc.

Rachel a așteptat ca ușa bibliotecii să se închidă în spatele meu și a zis imediat:

— Patrick are nevoie ca noi două să mergem în centru.

Era luni și îmi petrecusem restul weekendului curioasă de cercetarea lui Lingraf despre tarot, întrebându-mă dacă se cuvenea să-l întreb, dacă măcar mi-ar răspunde. Ce-i drept, ar trebui să-i explic cum ajunseseam să am atâtea dintre hârtiile lui; n-ar crede că a fost o întâmplare. Am pipăit semințele negre și lucioase de bujor pe care le purtam la gât de când îl întâlnisem pe Leo și am hotărât să păstrez secretul tatălui meu, cel puțin deocamdată.

— Nu știu cât o să dureze, a continuat Rachel, însă ar putea, oricum, să fie o zi bună ca să nu stăm în bibliotecă. A făcut semn cu degetul mare spre biroul lui Patrick. Pe moment, n-are chef să se împiedice de noi.

Era adevărat, Patrick era tot mai iritat în timpul sedințelor noastre. Așteptările lui deveneau imposibil de îndeplinit, ajungeam în continuare în fundături în cercetarea noastră.

— Nu știu când o să ne întoarcem, a zis Rachel. Mai

târziu, presupun. Dacă ai nevoie să știi ora.

Nu era o problemă pentru mine. Dimpotrivă, rezolva problema lui Leo, a ceea ce avea să fie următoarea noastră întâlnire, prima după ce îl văzusem în weekend.

În limuzină, în drum spre centru, Rachel a zis:

— Ne ducem la Stephen Ketch.

Nu știam dacă se presupunea că știu cine este Stephen Ketch, însă n-am zis nimic, sperând ca ea să continue și să nu trebuiască să-mi dezvălui neștiința.

— E un comision personal pentru Patrick. Nu pentru muzeu.

Rachel părea iritată zicând asta, și m-a izbit gândul că relația dintre ea și Patrick se poate să fi devenit mai încordată după cina cu Aruna, de când mă invitase și pe mine. Mă întrebam cum era pentru ea să fie stricat echilibrul. Când a văzut că nu răspund, Rachel m-a privit atent, nerăbdătoare.

— Scuze, am zis. Nu știu cine e Stephen Ketch.

Rachel a oftat și s-a uitat la clădirile care treceau repede prin dreptul geamului mașinii.

— O să vezi, a zis.

John ne-a dus pe lângă un șir de clădiri cu portar spre Queensboro Bridge, apoi a oprit. Vedeam Sutton Place de-a lungul lui East River, și era unul dintre acele locuri rare în care orașul îți lăsa spațiu de respirație,

lăsa clădirile să se retragă pe fundal și cerul să domine. Am urmat-o pe Rachel pe stradă, dar înainte să ajungem la râu s-a oprit în fața unei porți de fier încadrate de două nișe de cărămidă și având deasupra un filigran de fier forjat. Un felinar victorian atârna de un lanț negru.

Era aproape o alee. O mică fantă între clădiri pe care n-aș fi observat-o dacă n-aș fi fost pe jos și n-aș fi fost adusă aici de cineva care știa ce să caute. Era discretă și frumoasă. Ascunsă, însă după ce o observai nu-ți mai puteai abate atenția – îngustă și istorică, și o îndepărtare de cvartalele aglomerate pe lângă care trecuserăm în drum spre sud. Rachel a apăsat pe un buton de la stânga porții, și am auzit soneria în fundul aleii, în spatele unei uși. N-a venit nimeni să ne întâmpine, însă poarta a zumzăit și Rachel a împins-o. Am mers până am ajuns la o ușă de sticlă pe care erau scrise de mână, cu litere aurite, cuvintele KETCH CĂRȚI RARE ȘI ANTICHITĂȚI.

Interiorul nu era cum m-aș fi așteptat. Era întunecat și tavanul era jos. Totul părea încercuit de grămezi de sticle vechi și teancuri de tablouri puse pe podea. Fiecare centimetru liber de pe pereți era ocupat de cărți, unele, în cutii de sticlă. Aparatul de aer condiționat bolborosea în fundul magazinului și în colțuri fuseseră așezate ventilatoare care huruiau, ca să

ajute la mișcarea aerului rece. Peste tot te împiedicai de obiecte – un fotoliu Louis XIV, o vază alb cu albastru, o sculptură, un bibelou de tinichea.

Un bărbat scund și lat în umeri, despre care nu puteam decât să presupun că e Stephen, stătea în spatele unui birou mare de stejar din fundul încăperii, făcând însemnări într-un registru. M-am oprit să mă uit la unele dintre vitrinele în care spoturi ieftine erau îndreptate spre piese mai scumpe: câteva inele străvechi cu pietre prețioase adevărate, toate cu etichetele cu fața în jos, cu prețul ascuns. Am zăbovit privind un inel de aur cu o piatră roșie netedă în mijloc, brută, simplă. Ar fi putut să fie antic, de origine romană.

În Walla Walla magazinele de antichități erau pline de echipament agricol prăfuit și mobilier copt de soarele arzător al vestului. Pe alocuri dădeai de un obiect care călătorise spre est împreună cu proprietarul inițial, un scrin pictat cu flori sau o oglindă înnegrită de vechime. Însă în cea mai mare parte lucrurile care erau considerate vechi erau, de fapt, destul de noi. Vechi de cincizeci de ani, poate o sută. Aici erau obiecte din secolul al XVII-lea, tablouri datate dinainte ca drumurile migranților să fi pornit spre vest din Independence, Missouri.

Nu cheltuisem nimic de la venirea la New York – în

afară de abonamentul la metrou și alimente însă în magazinul de antichități m-am pomenit întrebându-mă ce sume stau ascunse pe cealaltă parte a etichetelor. Am văzut-o cu coada ochiului pe Rachel intrând după Stephen pe o ușă din spatele încăperii și i-am auzit prin pereții subțiri, antebelici, cum urcă pe o scară scurtă. Singură în magazin, am luat alene de pe un raft o carte și am descoperit că era o ediție princeps a lui *Oliver Twist*. Am pus-o la loc și m-am apropiat de biroul lui Stephen.

În fundul magazinului haosul era și mai copleșitor, și mi l-am imaginat pe Stephen trăind ca un animal în vizuina lui, un cuibușor comod cu antichități și cărți rare pentru căptușeală și confort. M-am uitat la registrul lui, unde obiectele și prețurile erau scrise cu litere compacte – am citit: „raclă cu moaște, Sf. Ilie, 6 800 dolari” – tocmai când ușa s-a deschis și au apărut amândoi. Rachel ținea în mână o cutie legată cu panglică verde.

— Este ceva ce ai vrea să vezi? a întrebat Stephen.

Nu era o întrebare lipsită de bunăvoință, nici urmă de mustrare, în ciuda faptului că mă prinsese băgându-mi nasul în treburile lui.

— Ai niște lucruri frumoase, am zis.

S-a uitat la Rachel și ea a încuviințat din cap.

— Hai să-ți arăt câteva.

Mi-am dat seama că era foarte scund și că cea mai mare parte a prezenței sale era dată de corpolență, pe care s-a străduit s-o îndese la loc în spatele biroului, apoi a ieșit iar cu un inel cu chei zăngănindu-i în mână.

Când a trecut pe lângă mine, m-a prins de mână și mi-a pipăit rădăcina inelarului. Atingerea era plăcută: caldă, uscată, moale; și mi-a făcut semn să-l urmez, în vreme ce Rachel a rămas în urmă să se uite la niște cărți aflate pe raftul de lângă birou.

— Privitul are plăcerile lui, a zis, conducându-mă la o vitrină, însă nimic nu poate înlocui senzația dată de obiectul real.

A scos din vitrină un inel și mi l-a dat. Era gravat cu viță-de-vie și avea diamante mici de tot, care scânteiau puternic, în ciuda lipsei luminii soarelui și micimii lor.

— Un inel de logodnă din platină, circa 1928, a zis.

Mi-a alunecat perfect pe deget, delicat.

— E minunat, am zis, îngăduindu-mi să-mi imaginez cum trebuie să fi fost să ai un semn atât de clar de bogăție în ajunul prăbușirii țării.

Un far în zilele întunecate care aveau să urmeze. M-am întrebat dacă fusese depus ca amanet în urma prăbușirii bursei și apoi trecut de la prăvăliaș la prăvăliaș până a aterizat aici, la Stephen.

A scos un inel cu un mic smarald pătrat, cu mici gravuri în colțuri.

— Și mai vechi, a zis, dându-mi-l.

Mi l-am pus pe deget. Nu avusesem niciodată în copilărie bijuterii. N-am cumpărat nici măcar lucruri ieftine ca înlocuitori, dar întotdeauna râvnisem la o piesă pe care o purta mama – o brățară frumoasă de aur cu o amuletă, o presă de faguri din chihlimbar. Fusesse a bunicii mele, mi-a explicat ea, și într-o bună zi avea să fie a mea. Și, în ciuda frumuseții brățării și a faptului că îmi plăcea cum atârnă la încheietura mâinii ei ca un pendul, gândul mă umplea de o tristețe inefabilă. Acele bijuterii care ajunseseră aici în loc să trăiască pe trupul cuiva. În același fel în care bijuteriile din The Cloisters erau surghiunite într-o viață rece.

— Dar acesta? am întrebat, arătând spre o fâșie de aur cu o pietricică roșie în mijloc.

Am observat că buclișoarele de aur care țineau piatra erau, de fapt, șerpi, mici și tociți.

— Ah, ai mult bun-gust.

Stephen a scos inelul și l-a ținut cu o mână, în vreme ce cu cealaltă și-a scos cu un gest larg batista, apoi a pus inelul în palma acum acoperită cu un simplu pătrat de bumbac.

Era mic acest inel. Mult prea mic ca să mi se potrivească pe alt deget în afară de cel mic, pe care abia a intrat. Pe interior erau gravate cuvintele *loialte ne peur*.

Franceza veche, probabil din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, însemnând „fidelitate fără frică”.

— Foarte vechi. Foarte vechi, a zis, ca și cum ar fi repetat asta pentru sine.

Am răsucit eticheta, pe care scria 25.000 de dolari. Faptul că un astfel de obiect putea să fie rătăcit în această porțiune ticsită a magazinului m-a șocat. L-am scos și am cercetat fâșia de aur, care era clar că fusese prelucrată manual.

Când am vrut să pun la loc inelul am observat în spatele șirurilor de bijuterii câteva monede cu marginea crăpată acolo unde ștanța originală fusese subțiată de uzură. Pe una se vedea clar capul Meduzei – cu ochii cât gămălia de ac, cu părul din șerpi.

— Se poate?

Am întins mâna spre ban și Stephen a încuviințat.

În palmă era mai grea decât ar trebui să fie o monedă obișnuită, și mi-am dat seama că e o amuletă cu o inscripție pe spate.

— Pentru liniștirea pântecelui, a zis el când am început să deslușesc inscripția în greaca veche.

— Ce lucruri neobișnuite, am zis, aproape pentru mine.

— Ar trebui să-i arăți, Stephen. Asta a venit de la Rachel, care ne privea din fundul magazinului. Cred că i-ar plăcea să vadă.

Stephen a trecut pe lângă Rachel spre ușa prin care dispăruseră. Mi-a ținut-o deschisă.

Erau câteva trepte, apoi un coridor scurt care dădea în altă încăpere, în care erau mai puține vitrine și câteva manuscrise deschise la pagini ilustrate. Draperiile erau trase ca să împiedice lumina zilei, posibil vătămătoare. Și în vitrine era o colecție extravagantă de obiecte frumoase: broșe și inele, pachete de cărți de joc străvechi. Chiar și lucruri mai vechi: o serie de papirusuri, un scarabeu emailat, o raclă cu moaște. Era un mic muzeu.

— Stephen cultivă colecționari, a zis Rachel din spatele meu. Lucrează cu mulți oameni interesați de obiecte care sunt... — a tăcut o vreme, coborând privirea spre un manuscris deschis — greu de achiziționat pe piața liberă.

— Nu ne pricepem la proveniență, a zis Stephen, arătând spre obiectele din jur. Însă ne pricepem la achiziționare. Vin aici tot soiul de vânzători și cumpărători. Uneori vin lucruri din alte țări. Adesea lucrurile care ajung aici trebuie să se miște repede. Eu le pot oferi o casă.

— Și este The Cloisters? am întrebat.

— A, nu, a zis Rachel. Niciodată. Însă standardele lui Patrick sunt un pic mai joase.

A pus cutia din mână pe una dintre vitrine, iar

Stephen a desfăcut-o și a scos din ea o singură carte de joc din teanc.

— Sunt din Mantova, a zis Rachel.

Stephen a confirmat din cap.

— Da, de la un agent care credea că se poate să fi apărut în Ravenna. Știi cum erau orașele alea bizantine, o folosire așa de generoasă a aurului.

— Sunt uluitoare, am zis, privind cartea pe care Stephen o pusese pe sticlă – cartea *Mundi*, Lumea.

O carte care însemna deplinătatea și desăvârșirea, ideea de totalitate. Era cartea finală în secvența modernă.

— O familie le-a găsit în podul unei vechi case de la țară, în această cutie, legată cu această panglică.

— E adevărat? am întrebat.

Stephen a ridicat din umeri.

— Asta-i povestea.

— Patrick colecționează, a zis Rachel. De obicei, mărunțișuri: fragmente de pagini scoase din manuscrise, iconițe. Uneori lucruri care sunt un pic mai... – aici Rachel m-a privit în ochi – neobișnuite. Anul trecut s-a întors din Grecia cu un set de arșice, oasele de la picioarele oilor pe care vechii greci le foloseau la ghicit. În iarnă a cumpărat un manuscris care se presupune că a fost scris de un haruspiciu, cineva care folosea la prevestiri măruntaie de animale

sacrificate.

A arătat spre cartea de pe vitrină.

— Astea intră în cea de-a doua categorie a colecțiilor lui.

M-am gândit la lucrurile din biblioteca lui Patrick în vreme ce Stephen pune cartea *Mundi* înapoi în cutie și lega la loc panglica.

— Poate că ai vrea să te gândești să colecționezi? m-a întrebat.

Mi-am stăpânit dorința să râd. Nu era în magazin niciun lucru pe care să mi-l pot permite.

— Încearcă să mă convingă de luni întregi, a zis Rachel, venind lângă mine. Le putem încerca pe acelea?

Rachel a arătat spre două benzi de argint ciocănit, decorate cu capete de berbec așezate în sens opus, astfel încât atunci când erau purtate împreună să fie simetrice. De-abia atunci când inelele au fost scoase am observat că inelul întreg lua forma unui corp de berbec.

Rachel și-a pus unul pe deget. Erau surprinzător de delicate.

— Poftim, a zis, dându-mi-l pe celălalt.

Se potrivea perfect. Rachel s-a aplecat spre mine, a întins mâna lângă a mea și capetele berbecilor s-au oglindit unul în altul. Mâinile ne erau vizibil diferite,

degetele ei erau lungi și ascuțite și cu pielițele tăiate, ale mele cu încheieturi mai mari și pielițe rupte. M-a izbit gândul că e ciudat ca inele de aceeași mărime să se potrivească așa de ușor pe amândouă degetele noastre.

— Le luăm, i-a spus lui Stephen, ridicându-și mâna ca să admire sculptura.

Mi-am scos inelul și i l-am întins, curioasă ce scria pe eticheta cu prețul. Cât de mare era investiția.

— Nu, a zis ea. Acela este al tău.

— Rachel, nu pot să-l primesc.

— Sigur că poți, nu fi prostuță.

— Sunt inele de prietenie, a explicat Stephen, scriind de mână chitanța. Rostul lor era să fie împărțite între doi purtători. Din anii '30. Argint. Pur, desigur.

— Dar e un cadou așa de extravagant!

Mi-am pus la loc pe deget banda de argint.

Rachel s-a uitat la mine.

— Ann. Ceea ce e extravagant pentru unii nu-i la fel pentru alții. Învață să accepți un cadou.

M-am uitat în jos, unde inelul mă apăsa deja cu o greutate încântătoare, și mi-am dat seama că trebuie să încetez să mă împotrivesc lucrurilor care intraseră pe neașteptate în viața mea de când ajunsesem la The Cloisters.

— Mulțumesc, am zis.

Rachel a înclinat scurt din cap și ne-am întors în încăperea principală, unde Stephen a trecut achiziția în registru cu scrisul lui mare, înflorit.

— O pereche frumoasă, a zis. Aveți grijă să nu fie niciodată despărțite.

— O să avem, a zis Rachel, uitându-se la mine.

Pe drumul de întoarcere la periferie, Rachel și cu mine am rămas tăcute, privind pe geamuri opuse desfășurarea orașului: Central Park, Henry Hudson, până când, în cele din urmă, a apărut campanila din The Cloisters.

— Ne poți lăsa aici, jos, John, a zis Rachel, făcându-i semn să oprească mașina mult mai jos de intrarea muzeului.

De îndată ce am coborât, Rachel s-a întors spre mine și a zis:

— Să nu-i spui lui Patrick că Stephen ți-a arătat cărțile.

Pășeam peste întinderi de iarbă frumos tunsă. Era jumătatea după-amiezii și soarele ne izbea fără milă pe când mergeam.

— Dar el m-a trimis cu tine...

— Ba nu, m-a întrerupt Rachel.

— Și atunci de ce...

— M-am gândit că e important să vii. Să știi. Nu

vreau să-ți ascund lucruri.

N-avusesem de gând să-i spun, să spun nimănui, de fapt, ceea ce descoperisem în hârtiile tatălui meu. Însă Rachel nu era singura care avea taine de împărtășit.

— În weekend am dat peste niște menționări neobișnuite ale tarotului, am zis, în vreme ce ridicam privirea și zăream în fața meterezele din The Cloisters.

— În ce volum?

— Nu știu.

L-am spus despre hârtiile trimise de mama, de traducerile tatălui meu și de transcrierile făcute de îndrumătorul meu.

— Și Lingraf nu ți-a împărtășit nimic din asta?

— Nu. N-am știut că a făcut cercetări legate de tarot.

Rachel s-a oprit. Ajunsesem la aleea rotundă din fața muzeului, pe ale cărui ziduri flamuri roșii fluturau în vânt.

— Așadar, n-a pomenit niciodată asta? În cei patru ani în care ați lucrat împreună. Nicio vorbă?

— Niciuna.

— Aha.

Rachel n-a așteptat decât o clipă înainte să adauge:

— Ai vrea să aduci hârtiile? Ca să ne putem uita pe ele?

— Sigur, dar fără să știm de unde vin nu prea știu la ce ne-ar folosi.

Am intrat în The Cloisters și am lăsat aerul răcoros să mă învăluie, mi-am auzit eco-ul liniștitor al pașilor pe podelele de piatră.

— Presupun că am putea să-l întrebăm pe Patrick, am zis.

Rachel mi-a pus o mână pe braț, ușor, nimic imperios. Apoi a zis:

— Hai să n-o facem. Hai să păstrăm asta doar între noi. Pe moment.

10

Florile se deschiseseră atât de mult, încât capetele li se înclinau spre pământ când jumătatea lui iulie ajunsese la The Cloisters, aducând cu ea o pătură grea de arșiță și ceață. Însă biblioteca și galeriile rămâneau un refugiu. În unele zile, în ciuda ispitei grădinii, preferam interioarele aurite și boltite, mergeam pe lângă gurile de ventilație și trăiam între ziduri. Eram, într-un cuvânt, claustrată⁶, dar, în cea mai mare măsură, din cauza atracției aerului condiționat.

Poate că o parte a acelei atracții era și faptul că Leo rareori venea înăuntru, iar eu mă simțeam prinsă între dorința de a petrece timp cu el și devotamentul față de

⁶ Joc de cuvinte intraductibil: *cloistered* – claustrat, izolat, retras.

Rachel. Atracția pe care o simțeam față de el era, mă temeam, o abatere a atenției de la muncă. Iar munca trebuia să fie pe primul loc; munca era viitorul meu. Așadar, chiar dacă ne văzuserăm în treacăt – el, în cealaltă parte a grădinii, în blugi cu manșete și bocanci de lucru, cu fața ascunsă de o pălărie de pai, sau plecând din zonele de conservare și depozitare, cu mâinile în buzunare –, în acele momente făcusem tot ce-mi stătea în puteri ca să mă fac nevăzută. Făcusem tot ce-mi stătea în puteri ca să fiu deșteaptă și să mă feresc, oricât de greu mi se părea, oricât de ușor știam că m-aș putea da bătută dacă s-ar ivi ocazia.

Dacă Rachel observase ceva din astea, n-a spus-o. Aveam, cel puțin în acest moment, propriile secrete pe care să le păstrăm împreună. Era adevărat; transcrierile pe care i le arătasem n-au dezvăluit nimic radical, dar au arătat că discuțiile despre tarotul din Renaștere erau mai serioase, sau, cel puțin, mai nuanțate, decât despre un simplu joc de cărți. Însă țineam ascunsă chiar și de Rachel o hârtie – pagina cu limbajul pe care nu-l puteam descifra, care, totuși, părea să facă parte din aceeași colecție de traduceri care aveau însemnul parțial vizibil al vulturului. Pe asta o țineam pentru mine.

Eram deja de două ore în bibliotecă atunci când a venit Rachel și a privit spre ușa biroului lui Patrick.

— A ajuns?

Am clătinat din cap.

— Speram să ne poată ajuta să scăpăm de turul pentru ghizi organizat de Moira.

Rachel s-a uitat în jur, căutând ceva. Ce anume, nu știam. Peste o clipă, Moira a intrat în bibliotecă pe lângă Rachel.

— A, ce bine! Sunteți amândouă aici. Turul începe în cinci minute, așa că probabil ar trebui să terminați cu asta.

Moira s-a uitat la mine, care eram aplecată peste masă, cu hârtii împrăștiate în jur.

— Cel puțin, pe moment.

— Moira... a zis Rachel, însă Moira s-a răsucit pe călcâie și a plecat înainte să mai putem protesta.

Tururile pentru ghizi erau o chestie ciudată. De obicei participau pensionari, programul de ghidare de la The Cloisters colabora cu departamentul Educație ca să ofere tururi atât grupurilor de elevi, cât și celorlalți vizitatori. Însă pe ghizi nu-i interesau niciodată cel mai mult colecțiile – întotdeauna erau culisele. Când îi conduceam prin birouri, zăboveau adesea rezemați de cadrul ușilor și la ferestre, întipăririndu-și în minte topografia privată a muzeului. Iar când îi duceam prin zonele de depozitare și ale paznicilor, trebuia să răspundem la mai multe întrebări decât o făcuserăm

vreodată stând în fața retablului Mérode sau a sarcofagelor din secolul al XII-lea.

Când am ajuns la zona de depozitare, o femeie cu gâtul înfășurat într-o eșarfă, în ciuda arșiței, a întrebat:

— Câte obiecte țineți aici?

Rachel a tras o tavă pe care fragmente de piatră sculptată și mici obiecte emailate erau numerotate și catalogate.

— Sunt peste cinci mii de lucrări ca acestea în depozitul din The Cloisters. Lucrări pe care le putem folosi la expoziții sau la rotația lucrărilor din galeriile principale.

— Sunt și mai multe la Met, a șoptit cineva de lângă mine, și am zâmbit politicos.

— Ați făcut turul depozitului lor? m-a întrebat, punându-mi mâna pe braț.

— Nu.

— O! Zău că ar trebui. Ceva ce nu trebuie ratat. Puteți vedea cum atârnă ei tablourile pe suporturi de sârmă.

Rachel și cu mine eram obișnuite cu acest soi de comentarii, faptul că ghizilor li se părea potrivit să ne dea lecții despre materialele noastre. Iar mai târziu, după ce ghizii se împrăștiau prin galerii, Rachel și cu mine stăteam la masă și râdeam, destul de crud, de fapt, de condescendența lor și de înțelepciunea pe care

ne-o împărtășeau.

Așa că, deși nu fusesem în depozitul de pe Fifth Avenue, știam din scurtul timp petrecut la The Cloisters că obiectele prețioase pot să fie depozitate în multe feluri. Câtă vreme încăperea era climatizată și protejată de lumina dură a soarelui, restul conta prea puțin. Dar, desigur, vizitatorii muzeelor nu privesc lucrările de artă în acel fel, ca obiecte funcționale care să fie rotate și etalate pentru a crea înțeles. Ei îl văd pe fiecare ca pe o comoară, un lucru pe care își închipuie că îl găsesc în pod, printre lucrurile familiei, un lucru căruia îi atribuie o valoare imensă din motive sentimentale și lipsă de cercetare reală.

În biroul paznicilor, Rachel l-a prezentat pe fiecare pe nume.

— Suntem încântați că vă alăturați nouă, a zis Louis, cu o serie de monitoare luminându-i ceafa.

— Aveți camere de supraveghere peste tot? a întrebat una dintre femei de undeva, din spate, ridicând mâna.

— Aproape, a zis Louis.

— Dar n-aveți nevoie de fiecare unghi în cazul unui jaf?

— Jafurile din muzee sunt incredibil de rare, a explicat el cu răbdare. Și avem personal douăzeci și patru de ore pe zi ca să asigure paza colecției.

— În ce zone nu sunt camere de supraveghere? a întrebat femeia.

— Plănuiți un furt? a întrebat Louis.

Glumea. Cele mai multe dintre operele de artă de la The Cloisters erau imposibil de deplasat – fresce, tapiserii mari, statui fixate în nișe, artă care cântărea câteva sute de kilograme.

Femeia a zis un „Nuuu” cam prea lung, evident un pic ofuscată de implicație. Rachel, aflată în fața grupului, mi-a prins privirea și amândouă ne-am trudit să ne stăpânim zâmbetele care încercau să-și croiască drum spre fețele noastre.

— Birourile, biblioteca și porțiuni din depozit nu sunt complet acoperite de camerele de supraveghere, a zis Rachel.

— Ca și cea mai mare parte din grădini și șoproanele, a adăugat Louis. Avem pe camere o parte din grădini, dar nu toate. La urma urmei, plantele pot fi înlocuite.

— N-aș spune că asta e adevărat, a zis Leo.

Încerca să-și facă drum cu ceașca de cafea în mână prin ceata de femei, dintre care unele se uitau cu îngrijorare la hainele lui.

— Leo, a zis Rachel, te rog să te prezinți noii noastre clase de ghizi pe perioada verii.

— Salut, a zis el, ridicând ceașca goală.

— Leo este unul dintre grădinarii noștri, a continuat Rachel.

— În cazul în care nu v-ați dat seama după petele de noroi.

— Dacă aveți întrebări despre ce cultivăm în grădini, el este o resursă importantă.

— Am fost odată într-un tur și am auzit că se cultivă otrăvuri. E adevărat? a intervenit o femeie.

Leo a încuviințat.

— Dar trebuie să vă amintiți că multe lucruri pe care azi le considerăm otrăvuri aveau proprietăți medicinale în Evul Mediu și Renaștere. De exemplu, beladona, a zis el. Este numită „femeie frumoasă” pentru că femeile obișnuiau s-o consume în mici cantități ca să le lărgască pupilele.

Ochii lui i-au întâlnit pe ai mei și pe față i-au apărut gropițe sub barba pe care nu se ostenise să și-o radă de câteva zile.

— Care erau alte utilizări? a întrebat o voce din spate.

— Păi, mandragora era folosită pentru somn. Deși acum știm că, dacă se consumă prea multă, se poate ajunge cu ușurință la moarte...

— Putem discuta despre toate astea când ajungem în grădini, i-a tăiat vorba Rachel. Sunt sigură că Leo trebuie să plece.

Leo a ridicat cana în semn de mulțumire și, pe când se strecura prin grupul care umplea coridorul, m-a atins din mers, o mână bătătorită mi-a cuprins încheietura. A fost destul ca sângele din trupul meu să dea năvală și să ardă. Însă până să mă uit peste umăr, el se îndepărta deja pe coridor; nu s-a uitat în spate.

— Bine, a zis Rachel bătând din palme. Cine vrea să vadă statuia Sfintei Margareta din Antiohia?

Și ne-am târșâit picioarele mai departe.

După ce am lăsat ghizii la cafeaua și prăjiturile gratuite din bucătărie, unde Moira se agita ca o cloșcă pe lângă ei, Rachel și cu mine ne-am oprit în capelă. Îmi plăcea cum sună aici vocile – o serie de șoapte care se adună devenind cu totul altceva, o vibrație monastică sau o psalmodiere meditativă. Pașii pe holul cu lespezi de afară îi dădeau spațiului o plăcută structură de percuție. Așa îmi imaginam că trebuie să fie în bisericile și catedralele din Europa, pe când vizitatorii își târșâie picioarele în jurul Căii Crucii pictate de maestri italieni, flamanzi sau francezi, în vreme ce în apropiere se pregătește o liturghie reală.

Rachel s-a așezat pe o bancă și s-a lăsat pe spate cu brațele desfăcute, cu degetele arcuite pe margine și fața ridicată spre tavan, unde lumina venea prin vitralii și împrăstia bălți de roșu, albastru și verde pe pereții de piatră gălbuie.

— Așadar. O s-o faci, nu-i așa?

N-a spus-o ca întrebare, ci ca o constatare.

— Ce vrei să zici?

— Tu și Leo.

— Încă nu m-am hotărât.

— O, ba te-ai hotărât.

Și-a lăsat capul să atârne spre mine până ce privirile ni s-au întâlnit.

— Arăți flămândă în preajma lui.

— Nici măcar nu-l cunosc.

Simțeam o căldură care mi se răspândea nu doar în obraji, ci prin tot trupul.

— Ai nevoie să-l cunoști?

Nu știam. Cele mai multe dintre experiențele mele cu bărbați fuseseră fie cu unii pe care nu-i cunoșteam aproape deloc – aventuri de-o noapte în anii doi și trei de studenție, un client pe care l-am cunoscut când serveam la mese, era în oraș timp de un weekend, un student în anul patru care se pregătea să meargă la facultatea de drept –, fie cu bărbați pe care-i cunoșteam dintotdeauna. Nu exista nimic între cele două situații, iar Leo era pe undeva, între.

Ne-am întors în galerii, oprindu-ne în holul cu obiecte din goticul timpuriu, unde pe pereți erau exemplare minunate de vitralii de la catedrale din Canterbury, Rouen și Soissons. Pe unul era înfățișată o

femeie în rochie aurie ținând două sticle; titlul era *Femeie distribuind otrăvuri din Legenda Sfântului Germain din Paris, 1245-1247*.

În seara aceea am rămas până târziu, însă privind înapoi nu știu de ce am făcut-o. După-amiază venise o furtună și alungase dogoarea, dacă nu și umezeala, lăsând grădinile încărcate de apă. Când s-a făcut ora 5, Patrick și Rachel au plecat, întrebând doar în treacăt cât aveam de gând să stau. „Doar încă o oră”, am zis, dar știam că vreau să aștept până se întunecă. Voiam să mă simt cu totul singură în acel spațiu, să nu aud nimic decât ecoul slab al răsuflării mele sau foșnetul hârtiei sub degetele mele.

După ce soarele a apus am închis cărțile și m-am dus să mă așez la marginea lui Bonfont Cloister, de unde am privit cum se înalță luna peste vârfurile copacilor. Și pe când priveam, timpul aluneca pe lângă mine și ziua se adâncea tot mai mult în noapte. Cu fața ridicată spre cer, nu mă puteam împiedica să mă gândesc că cerul nopții din New York e deosebit de cel pe care îl văzusem în Washington. Mi-am imaginat că aici constelațiile atârnă altfel, că luna descrește mai lent, că Pământul se rotește mai iute pe axa lui. Chiar dacă știam că așa ceva nu-i cu putință.

Când luna mi-a ajuns chiar deasupra capului, am

hotărât să mă întorc în bibliotecă. Trecuseră poate două ore, și când m-am rezemat de ușă, înăuntru era întuneric. Presupunând că paznicul a stins, pur și simplu, lumina când a găsit încăperea goală, am întins instinctiv mâna spre întrerupător. Însă când ușa s-a închis, mi-am dat seama că spațiul nu era complet lipsit de lumină, ci luminat în capăt de două candelabre mari din care picurau ceară și lumină galbenă, lichidă.

La început n-am văzut trupurile, cum erau în umbră. Dar am văzut cărțile întinse pe masă, foița de aur de pe ele pâlپاia și prindea lumina lumânărilor. De-abia când Patrick s-a mișcat, siluetele le-au devenit clare, îndoirea brațului lui, felul în care cădea părul ei, spectre familiare.

— Ann... a zis el, și am văzut, căci ochii mi se adaptaseră la lumina slabă, că traversase spațiul spre mine, se apropiase până ce mâna lui putea să se întindă și să-mi atingă brațul, să mă liniștească.

Rachel rămânea neclintită în cealaltă parte a mesei, și niciunul dintre noi nu părea în stare să găsească vorbele potrivite. Toate întrebările pe care voiam să le pun păreau inutile – era limpede ce se petrece. Nu încăpea îndoială că se crezuseră singuri; la urma urmei, cărțile mele erau închise. Experimentul, citirea, oricum erau pe cale să numească asta, nu se

presupunea că mă include pe mine. M-a izbit gândul că prezența mea era o greșeală și că aveam cu toții secrete pe care le ascundeam de ceilalți – eu, de Rachel și Patrick, Leo, de noi toți – și unei părți din mine îi plăcea asta, pentru că însemna că fiecare dram de informație și cunoaștere intimă era câștigat cu trudă.

— Ann, a zis iarăși Patrick, alunecându-și mâna în sus pe brațul meu, spre umăr. Îmi pare rău. Ar fi trebuit să te invităm.

Nu știu ce îmi închipuisem că o să spună, poate că n-ar fi trebuit să fiu acolo. Că eram concediată. Dar nu mă așteptasem să fiu invitată, și, cu toate că ar fi trebuit să fiu frustrată că, da, fusesem lăsată pe dinafară, inima mi-a crescut de plăcere la vorbele lui.

Mi-a făcut semn să-l urmez până în locul în care pachetul de cărți pe care îl luasem de la Ketch Antiques era etalat într-o formă complicată.

— Când are un nou pachet de cărți, lui Patrick îi place să... Rachel a tăcut, ca și cum ar fi căutat felul corect de a formula asta. Să le inaugureze aici.

— Atmosfera, a zis el, ajută accesul deplin la intuiție.

Am fost destul de deșteaptă ca să nu întreb dacă putem aprinde lumina și m-am alăturat lui Rachel în cealaltă parte a mesei, unde ea mi-a prins mâna încurajator și mi-a strâns-o. Mi-a trecut prin minte întrebarea a cui fusese hotărârea să mă lase pe dinafară

în seara asta și m-am întrebat dacă Rachel jucase rolul protectorului sau păzitorului porții. Oricât de bine m-ar fi primit, era o relație, o legătură între Rachel și Patrick la care nu voi putea avea acces niciodată.

Interpretarea cărților era pregătită pentru Patrick. El le tăiașe și descâlcea înțelesul etalării, plimbându-și degetul sub fiecare carte, oprindu-se doar ca să-i atingă colțurile. După ce au trecut câteva minute, le-a adunat, având grijă să nu se frece între ele, și mi le-a înmânat peste masă.

Cu coada ochiului am văzut-o pe Rachel cum privește gestul. Ceva a fulgerat – ca și cum s-ar fi tras deoparte –, apoi s-a înmuiat și a făcut un pas mai aproape.

— Mai întâi ține-le în mână, a zis Patrick, și gândește-te la întrebarea la care vrei răspunsul, apoi pune jos trei cărți la rând.

Am făcut ce mi s-a spus, ținând tot timpul ochii închiși. Nu le-am amestecat, desigur, de teamă să nu stric vopselele de ulei și foița de aur. Începeam să îndrăznesc să sper că mi-ar putea arăta forma viitorului meu – zilele pe care le mai aveam la The Cloisters și cele de după aceea.

Era cu neputință să nu fiu uluită de frumusețea cărților pe când le așezam, să nu fiu captivată de strălucirea lor și de simbolurile neobișnuite, să nu

citesc ceea ce ar putea să spună. În fața mea erau Luna, Spânzuratul și Doi de cupe. Știam că Luna, cu fața spre mine, cum era, dreaptă și cu capul în sus, înseamnă amăgire sau obscuritate, înșelăciune. Însă Doi de cupe vorbea despre iubire sau prietenie, de noi relații, de cooperare și atracție. Spânzuratul era un simbol al tranziției și schimbării, însă de asemenea, în mod tradițional, un semn al lui Iuda – *trădătorul*, împreună îmi vorbeau despre un peisaj schimbător, de noutate și primejdie. Și mai era ceva care furnica pe la marginea câmpului vizual, părând un avertisment mai vechi pe care nu puteam pune degetul. O energie emanată de cărți care îmi făcea pulsul să se iuțească și ochii să-mi plutească și să ardă de parcă aș fi fost sub apă.

Dat fiind că Rachel cunoștea deja amănunțit simbolismul cărților, începusem să studiez de una singură înțelesul fiecărei cărți, așa cum studiasem cândva fișele limbii latine. Învățasem că fiecare serie vorbește despre o tendință diferită – cupele, despre intuiție; spadele, despre diversitatea direcțiilor; bâtele, despre energia primordială. Descoperisem că Arcanele Majore pot fi interpretate în feluri diferite în funcție de orientarea cărții, dacă erau cu capul în jos sau cu capul în sus. Dar mai ales am învățat că nu există o corelație directă între cărți și evenimente; ele dădeau mai degrabă un sentiment, o senzație.

— Ce vezi? a întrebat Patrick, privindu-mă în ochi. Apoi a întrebat iar, de data asta apăsător: Ce vezi, Ann?

În ele îmi vedeam viitorul, chiar și ecouri ale trecutului recent, însă ceea ce vedeam era personal, doar pentru mine – erau un semnal că lucrurile se schimbă, încep să se dezlege, chiar dacă nu vedeam exact în ce fel se vor lega la loc. M-am împotrivit imboldului să le amestec iar și să pretind că nu le-am etalat.

— Sunt încă nouă în toate astea, am zis, punând încetișor cărțile deoparte. Ce-ar fi să le interpretezi tu, Rachel?

— Nu pot, a zis Rachel. Nu fac interpretări.

— De ce?

— Pur și simplu n-o fac. Le studiez, dar nu, nu fac interpretări. Nu vreau.

— N-ai făcut niciodată o interpretare? am întrebat.

Ea s-a uitat peste masă, pironindu-l cu privirea pe Patrick.

— Am făcut. În trecut. E complicat, Spre deosebire de Patrick, nu vreau să văd viitorul. Prefer să-mi facă surprize.

La asta, Patrick s-a împins în masă ca să se îndepărteze, iar scaunul greu de lemn pe care stătuse a căzut pe spate, bubuind pe podeaua de piatră. Nu s-a ostenit să-l ridice, ci a plecat din bibliotecă, lăsându-ne

pe amândouă acolo, singure, în lumina candelabrelor.

11

La trei zile după ce mi s-a părut că văd asta în cărți, Leo m-a invitat la un spectacol în Bronx.

— Cânt la chitară bas, a explicat el, morfolind o scobitoare și rezemându-se de una dintre coloanele care înconjurau Trie Cloister. Poți veni cu metroul. La stația de după Yankee Stadium. Te aștept acolo.

Nu discutaserăm, nu fusese nicio explicație pentru cele petrecute în ziua aceea în piață sau după aceea. El m-a oprit, pur și simplu, și mi-a cerut-o. A fost mai puțin invitație, mai mult ceva inevitabil. Cel puțin așa am simțit, chiar dacă n-aveam numărul lui de telefon – și nici nu acum mi-l oferise. Doar promisiunea să mă aștepte acolo.

— Bine, am zis. Da.

Hotărârea, știam, avea să mă salveze de altă seară petrecută în garsoniera mea, care în ultimele două săptămâni se urâtise și mai tare: haine îngrămădite pe pat, farfurii umplând chiuveta, hârtii peste tot. Nu mă consideram neglijentă, dar în acea dimineață am călcat pe zaț scurs din filtrul de cafea aruncat în seara dinainte și nici măcar nu m-am ostenit să-mi șterg tălpile. Numi scăpase asemănarea cu casa pe care o

lăsasem în Walla Walla, dar am preferat să nu analizez impulsul pe care îl împărtășeam cu mama, de a lăsa lucrurile în plata Domnului când eram stresată.

Adevărul era că rezervasem masa din bucătărie pentru cărți, articole, laptopul meu și un pachet de cărți de tarot luat de la o librărie locală. Am citit articole despre tarot, sau *carte da trionfi*, cum li se spunea în Renaștere. Am aflat că cea mai veche însemnare despre cărțile de tarot era într-un registru contabil din 1442 al familiei d'Este din Ferrara, și că Marziano da Tortona, secretarul și astrologul ducelui Filippo Maria Visconti din Milano, fusese unul dintre primii care au scris despre simbolismul cărților. Am mai descoperit și că, deși era adevărat că tarotul fusese inițial un joc de cărți, apărea ca dispozitiv divinatoriu în Veneția pe la 1527.

Și, chiar dacă puțini savanți scriseseră despre tarot – rareori istoricii sau istoricii artei catadicseau să se ocupe de acest subiect –, cu toții erau de acord că la începutul perioadei moderne oamenii erau obsedați de divinație și ghicirea viitorului. Marsilio Ficino, astrologul influentei familii Medici, credea atât de mult în înțelepciunea planetelor, încât chiar prezisese la nașterea lui Giovanni di Lorenzo de' Medici că va deveni papă. Și a devenit – Léon al X-lea. Mai mult, locuri ca Ferrara, în care familia cârmuitoare avea atât

avere, cât și o fascinație întunecată față de metodele oculte care puteau să le facă domnia să prospere, păreau locul ideal pentru folosirea cărților de tarot ca unealtă de ghicit. Apoi era tradiția tarotului însuși – imaginile atât de distinctive, atât de deosebite de orice altă serie de cărți de joc care a ajuns până la noi, încât era greu de imaginat că au fost folosite la orice altceva în afară de ocultism. Și, în sfârșit, era felul în care simțisem cărțile când le-am etalat – pline de electricitate, vii.

După ce am acceptat să mă văd cu Leo l-am lăsat în grădină și m-am dus în bibliotecă. Din seara în care interpretasem cărțile, am fost surprinsă s-o văd pe Rachel așezată la aceeași masă, înconjurată de lucrări și materiale de cercetare și luminată deplin, nu în umbră. Părea că se mișcă așa de lin între lumea cărților de tarot și lumea cercetării raționale, dar în ceea ce mă privește, mi se părea tot mai greu să păstrez hotare clare. Și când m-am alăturat lui Rachel, l-am auzit amândouă pe Patrick prin ușa groasă a biroului său, cu vocea ridicată, dar înăbușită de scândura veche de stejar.

— E Aruna, a zis Rachel fără să ridice privirea de la notele pe care le transcria. A dus cărțile să i le arate și ea crede că sunt false. El spera să le prezinte la Morgan, dar nu se mai poate. În loc de asta, o să fie

retrogradat ca moderator.

Era greu de crezut. Simțisem ceva în seara în care le-am ținut în mână, în care le-am etalat aici, chiar pe masa asta. Dar nu așa funcționa magia? Să abați atenția publicului cu cadrul, atmosfera, spectacolul strălucitor, ca nimeni să nu observe prestidigitația, falsitatea?

Îl auzeam prin ușă, un răget înfundat de furie, dezamăgire. Era un obstacol, și Patrick era tot mai intolerant la obstacole.

— Ce crezi? am întrebat-o.

Rachel s-a uitat în sus și a ridicat din umeri.

— Sunt frumoase, dar ceva nu pare să fie în ordine. Sunt țepene. De obicei pergamentul e mai flexibil. Și e adevărat că ilustrațiile au ceva brut. Copilăresc, poate?

Am încuviințat. Nu le văzusem decât de două ori, o dată la Ketch Antiques și din nou în lumina slabă din bibliotecă. Rachel, presupuneam, a avut mai multe ocazii să le vadă.

— Aruna a fost de acord?

— Da. I-am spus și lui, desigur. Dar n-a vrut s-o audă de la mine. Cred că va trebui să le mai arate câtorva oameni până să se împace cu asta.

— Nu credeam că oamenii au obiceiul să falsifice cărți de tarot din secolul al XV-lea.

— Părerea personală? Cred că sunt o copie din secolul al XVII-lea. Nu un fals contemporan. O

încercare slabă de a reproduce ce făcea familia Visconti la Milano.

Rachel s-a aplecat peste masă și și-a coborât vocea până la o șoaptă, aproape un șuierat.

— Știi ce caută el, nu-i așa? Caută originalul. Cea mai veche serie. Cea mai clar ocultă. Caută ceva ce nici măcar nu știm dacă există. Doar ceva la care – și-a fluturat mâinile – visează.

— Dar nu crezi că vom găsi dovezi despre asta? La un moment dat?

— Probabil că da. N-aș face munca asta dacă n-aș crede că e posibil. Însă care e probabilitatea să vină prin intermediul lui Stephen? Stephen nu vinde nimic așa de valoros. Lucrurile care sunt așa de valoroase le ține pentru el, sau, în cele din urmă, le pasează fără vâlvă instituțiilor ale căror politici de achiziție sunt mai puțin riguroase.

Rachel avea dreptate; cărțile erau rigide, lipsite de suplețea pergamentului, și unele ilustrații păreau nerafinate. Însă era ceva diferit în senzația pe care o dădeau cărțile, ceva intuitiv pe care nu eram gata să-l neg.

— Cred, pur și simplu, că Patrick era dispus să treacă cu vederea așa de multe dintre probleme datorită faptului că pachetul era aproape complet. Și pachetele complete sunt aproape imposibil de găsit.

Avea să fie așa o lovitură de teatru să le prezinte la Morgan! De fapt, Patrick vrea să mergem mâine la Stephen să luăm câteva dintre celelalte cărți. Presupun că a trebuit să fie cumpărate câteva de la altă sursă.

— Sigur, am zis. Sunt surprinsă că le mai vrea, dacă ne gândim la părerea Arunci.

Sunetele care veneau din biroul lui Patrick încetaseră și în bibliotecă a revenit tăcerea, în afară de zgomotele vizitatorilor care treceau pe coridor.

— Oricum, cel mai bine ar fi să nu stăm prin preajma lui Patrick în acest moment, a șoptit Rachel.

Pe peronul din stația 125th Street era puțin loc, iar în vagonul metroului, și mai puțin. Peste tot erau oameni în haine vărgate și cu caschete cu logoul echipei Yankees: familii tinere, liceeni beți, turiști japonezi, un tip care vindea pălării contrafăcute – o mare de trupuri, sufocante și idiosincrasice, care mă împingeau de colo-colo, în ciuda încercărilor mele de a-mi păstra poziția. Am fost îndesată înăuntru înainte să se închidă ușile, cu fața lipită de geamul un pic zgâriat și uzat, și am fost scuipată afară după trei stații, când vagonul s-a golit la Yankees Stadium; era la cincisprezece minute după prima aruncare. După aceea, în tren am mai rămas eu, un bărbat care, în mod inexplicabil, dormise tot timpul, și o mamă tânără cu copilașul în

poală. Faptul că orașul se legăna dezlănțuit între aceste două extreme – haosul voios și ziua de muncă – mă făcea să-mi doresc cu disperare să trăiesc totul, să simt polaritatea celor două.

L-am găsit pe Leo după o stație, la intrarea în subteran. Purtam o rochie largă și scurtă dintre cele date de Rachel și am fost răsplătită când Leo m-a privit și apoi s-a uitat iar la mine, teatral.

— Arăți bine, a zis, admirativ. Vino. Mergem să mâncăm înainte de spectacol.

Nu m-a prins de mână, ci de braț, de deasupra cotului, și a mers foarte aproape de mine, așa cum cineva care a luat un ostatic și-ar duce victima dacă ar avea un pistol. Era un fel neobișnuit de a merge, însă îmi plăcea cât de aproape este, cât de intim pare.

Era primul meu drum în Bronx, și locul era vibrant și zgomotos – muzica se revărsa din difuzoarele stereo din mașini și din cârciumi, oameni pe pragurile caselor râzând și ascultând muzica lor, o cacofonie sau o simfonie, nu mă puteam hotărî. Și, în ciuda străzilor lungi, pline de copaci și a blocurilor de locuințe joase, de numai trei sau patru etaje, părea mai aglomerat decât Manhattanul, unde priveliștea era dominată de zgârie-nori. Dacă la The Cloisters Leo părea din când în când arțăgos și adesea tăios, aici părea destins. Până și felul în care mergea era mai ușor, mai dezechilibrat,

ca și cum n-ar fi avut controlul deplin asupra felului în care i se mișcau picioarele sau cadenței lor.

— Aici locuiesc, a zis Leo, arătând spre un bloc de cărămidă. La etajul doi, fereastra aia din colț.

Îi simțeam răsuflarea pe gât. Felul în care se instala în spațiul meu personal era întotdeauna un pic tulburător, ocupa prea mult din el, ca și cum n-ar fi fost al meu, ci al lui. Și, cu toate că asta ar fi putut să mă neliniștească, nu făcea decât să mă ațâțe. Mă făcea să doresc să descui toate calitățile compartimentate cu grijă din viața mea și să le las libere.

Am mers mai departe spre soare până ce un amurg portocaliu, fierbinte, s-a revărsat pe pavaj. Niciunul dintre noi nu vorbea. Eram îngrijorată că orice aș spune m-ar putea da de gol, ar arăta că sunt o impostoare. Însă Leo m-a dus, pur și simplu, într-un bar, mergând repede prin interiorul întunecat până ce am ieșit într-o curte interioară din spate, unde umbrelele aveau logouri ale unor mărci de bere și un singur ventilator se învârtea suflând aer stătut, umed, încolo și înapoi printre gardurile improvizate.

Leo s-a aruncat pe un scaun de plastic, apoi a sărit în picioare ca să-mi țină scaunul, însă gestul venea prea târziu. N-a reușit să ajungă decât la braț și să-l dea un pic înapoi, dar am apreciat efortul.

— Scuze, a zis. Mi-am ieșit din mână.

— Mă urci în taxiuri, îmi ții scaunul, am zis. Nu te-aș fi crezut așa de cavalier.

— Cavalerismul era foarte important în Evul Mediu, nu-i așa? a întrebat el.

Am comandat bere, pe care curgea condensul, și o farfurie cu *tacos*.

— Ai avut necazuri? am întrebat. Data trecută?

— Ah. Agentul Palko? Nu mă prinde decât din când în când. Practic, e nevoie de trei amenzi ca să ți se interzică să stai acolo. Până acum n-a izbutit să-mi dea decât două.

Am dat din cap și am amuțit amândoi, până ce, în cele din urmă, a întrebat:

— Asta e primul tău concert punk?

— Da.

De fapt, era primul meu concert de orice fel. Dar nu eram pregătită să recunosc asta.

— Când cântăm poți să vii în culise.

Leo mi-a întins pachetul de țigări, dar am refuzat. El și-a scos una și a aprins-o. Mirosul de sulf al chibritului a ajuns la mine peste masă.

— Asta-i ceea ce vrei să faci?

Am sorbit din bere, care era efervescentă și sățioasă, recunoscătoare că vorbim despre altceva.

— Să fii muzician?

— Nu crezi că a fi grădinar e o carieră?

S-a lăsat pe spătar și a bătut cu țigara în masă; nu era nicio scrumieră.

— Nu. Adică, dacă vrei tu să fie.

— Și dacă ți-aș spune, a zis, aprinzând leneș un chibrit, un gest reflex, un obicei, că n-am niciun stop de ambiție? Că nu vreau decât să plantez și să tund și să plivesc toată ziulica. Ce-ar fi?

— Ce vrei să spui cu „ce-ar fi”?

— S-ar termina? Ai sfârși asta?

A tras în aer o linie între noi.

— Cauți pe cineva care încearcă tot timpul să se transforme în ceva mai bun? Pentru că asta poate fi epuizant.

Încă mă trudeam să-mi dau seama când glumește Leo și când e serios; bănuiam că adesea e o combinație între cele două.

— Nu știu ce caut, am zis după o vreme, atât ca să umplu tăcerea, cât și pentru că era adevărat.

— Dă-mi voie să te avertizez în privința artiștilor, știi. Pot să fie nemernici. Ticăloși de-a binelea, psihologic, știi.

A arătat spre sine. Felul în care stătea pe scaunul de plastic, făcându-l să se îndoiaie și să se aplece la orice mișcare a trupului înalt și slab. Nu trecea o clipă fără să se miște, își legăna piciorul sau se lăsa pe spătar. Dar, în ciuda energiei frenetice, era atent; urmărea

felul în care mănânc, conturul ochilor, buzele.

— Atunci presupun că-i bine că ești doar grădinar, am zis.

— Am știut că nu mă înșel în privința ta, a zis Leo, suflând o șuviță subțire de fum. Și sunt dramaturg, dacă asta întrebai. Scriu piese de teatru. Și în timpul liber cânt la chitară bas cu doză electromagnetică dintr-o formație punk.

— Așadar, nu vrei să fii muzician?

Se părea că ori de câte ori găsesc un fapt despre Leo, peisajul se schimbă. Îmi plăcea asta, senzația de dezechilibru.

— Nu, a tras el fumul în piept. Trebuie să fie o ușurare, da?

— N-am nimic împotriva muzicienilor.

— Dar câți cunoști? Personal?

— Niciunul, am recunoscut. Ești și primul dramaturg pe care l-am cunoscut.

— Asta, pentru că n-am mai rămas mulți.

Am mai comandat un rând și l-am întrebat cum a ajuns să scrie piese de teatru: la facultate. Și de aceea îi plăcea așa de mult: structura, ritmul. Am vorbit despre viața de student, el la NYU, eu la Whitman. Era cu cinci ani mai mare decât mine, și m-am întrebat câți ani îmi vor mai trebui ca să renunț la vis și să mă duc acasă, să încerc altceva. Cel puțin vor fi mai mult de

cinci.

— Te întreabă vreodată cineva ce o să faci dacă asta nu merge? am întrebat.

El a tăcut o vreme.

— Ce o să faci *tu* dacă asta nu merge?

— Ce anume?

— Muzeele, lumea *academică*.

Felul în care a spus-o, lungind cuvântul, subțindu-l printre dinți, era o provocare, o tachinare.

— N-a mers, am zis. Am fost orfana adoptată de Patrick, îți amintești?

— Mda, a zis, suflând fum de țigară și studiind franjurile umbrelei de deasupra capului meu. Rachel mi-a spus mereu că, dacă nu merge, ar trebui, pur și simplu, să transform totul în scenarii de film.

— De ce n-o faci?

— Pentru că eu cred în integritatea procesului.

— Așadar, Rachel știe că ești dramaturg, am zis, sorbind din bere.

Voiam să sune nonșalant, însă nu mă puteam împiedica să mă întreb câte discuții avuseseră, dacă fuseseră în acest bar și de ce ea nu mi-a spus și mie.

Leo a încuviințat din cap.

— Te-a văzut cântând?

— Ai de gând să vorbești despre Rachel toată seara?

Aș fi putut, pur și simplu, s-o invit.

A durut, și el a știut, pentru că peste o clipă s-a întins peste masă spre mâna mea și, cu toate că am încercat să mi-o smulg și s-o pun la loc în poală, a ținut-o bine, cu degetele lungi înfășurate peste ale mele, exercitând aceeași presiune ca la tot ce făcea. Un pic prea dur, însă era ușor să-l respecți pentru convingerea arătată.

— Ați fost împreună?

Nu știu de ce am întrebat, dar am făcut-o. Am întrebat pentru că aveam nevoie să știu.

— Nu, a zis, dându-și părul după ureche. Nu-i genul meu. În plus, din câte știu – din câte știe toată lumea – ea și Patrick fac ceva de o vreme încoace.

N-am vrut să împing lucrurile mai departe; la urma urmei, era răspunsul pe care îl voiam.

— Eu sunt genul tău? am întrebat, cu curajul dat de cele două beri și de faptul că încă mă ținea de încheietură, plimbându-și degetul mare peste pielea mea, peste venele albastre, moi.

N-a răspuns, dar s-a aplecat peste masă și m-a sărutat. Nu blând, nu cum se face la început, ci cu totul și apăsător, cu mâna în părul meu. Și la *asta* nu puteam să rezist la Leo: caracterul imperios, dezordinea, haosul, entuziasmul neabătut cu care făcea lucrurile altfel. Nu doar altfel decât toți ceilalți din jurul nostru, ci altfel decât știam dintotdeauna: avansurile sfioase ale băieților, mâinile transpirate în mașină, mesajele

fără răspuns. Era ca și cum atracția pe care o simțea Leo pentru mine era vastă și flămândă, ca și cum ar fi putut să înfulece masa, barul, viața mea. Voiam s-o facă.

În seara aceea l-am privit din culise cum cântă. Sunetul era așa de puternic, că se transforma în zgomot – bubuit și durere. Trupurile din public se ciocneau frenetic, dar aproape că nu m-am uitat la ceea ce se petrecea în întunericul sălii, priveam țintă felul în care părul lui Leo îi cădea în ochi, felul în care un pârâiaș de sudoare i se prelingea încet pe piept. Și, în ciuda tuturor celor întâmplate în vara aceea, în anul acela, lunile devastatoare din jurul morții tatălui meu, în clipa aceea nu mă gândeam la ele. Nu mă gândeam decât la Leo. La trunchiul lui lung și la răutatea lui, la energia mulțimii și la faptul că trupul mi se mișca singur, independent de mine, după sunete.

După aceea ne-am înghesuit în apartamentul chitaristului, unde lumina era galbenă și aerul plin de fum. Avea un balcon care dădea spre apă și o iubită mărunțică, Mia, cu o hălăciugă cârlionțată, pe care susținea că nu și-o periasese de șase ani. O afirmație pe care am crezut-o. Când am ieșit pe balcon ca să scap de înghesuială, de mirosul stătut de țigări și de băutură, Leo mi s-a alăturat, împingându-și trupul în mine.

— Ți-a plăcut, nu-i așa? Concertul?

Am murmurat o aprobare.

— Știam că o să-ți placă. E în tine ceva un pic punk, Ann. Chiar dacă nu sunt sigur că măcar știi asta. Dar îmi place. Îmi amintește de mine.

Mi-am lăsat trupul să se rezeme cu spatele de el, până ce bărbia lui mi-a mângâiat ceafa și a șoptit:

— Am ceva pentru tine.

— Ce? am zis, răsucindu-mă.

Trupurile ne erau atât de apropiate, încât a trebuit să-mi înalț fața ca să văd ce ține deasupra mea: un pachet de cărți jerpelite.

— Tarotul Miei, a zis. Uite, trage o carte.

M-am încruntat.

— Nu așa se presupune că trebuie s-o faci.

Însă el l-a ridicat, cu cartea de deasupra scoasă deja un pic. Am smuls-o de la el și mi-am apăsă-o pe piept.

— Ce este? a întrebat, cu un zâmbet jucându-i pe buze.

M-am uitat în jos și am dezlipit de piept cartea umezită de sudoare după doar o secundă de contact cu pielea mea. Îndrăgostiții. Când am ridicat privirea, Leo râdea. S-a aplecat spre mine și mi-a șoptit la ureche:

— Îmi place să-ți ghicesc.

A doua zi dimineață m-am trezit în Bronx, cu un pahar de carton cu cafea și un covrig pe noptieră. Leo

locuia împreună cu bateristul – care, de fapt, visa să fie artist plastic care folosește tehnică mixtă, înscris la Universitatea Brown. Până să-mi ițesc capul din dormitorul lui Leo, bateristul plecase deja la treburile lui, iar Leo era aplecat peste masa din bucătărie, scriind cu creionul. Erau acolo haine și bucăți de marijuana și picături lipicioase de rășină, dar și o colecție uzată de piese ale lui Sam Shepard, câteva foi răzlețe cu lucrări de-ale lui David Mamet pe măsuta de cafea, câteva reviste *Playbill* cu date mângălite pe copertă.

— Mulțumesc pentru cafea, am zis.

— Serviciu complet.

N-a ridicat privirea.

— M-am distrat...

— Cinăm săptămâna asta? a zis, încă scriind.

— N-am numărul tău.

M-am ridicat să-mi caut telefonul sau o bucată de hârtie, în vreme ce Leo continua să scrie. În cele din urmă, a arătat spre cealaltă parte a apartamentului.

— Adu-mi un stilou. O să-ți dau numărul.

M-am dus în colțul unde erau îngrămădite la nimereală pe o bibliotecă stilouri și carnete. Căutam unul care să fie relativ normal, când le-am văzut – o pereche de zaruri. Nu orice zaruri, ci arșice, cum avea Patrick în biblioteca sa. Mi-am stăpânit imboldul să le

iau în mână și să-l întreb pe Leo de unde le are, dacă sunt copii sau originale, și m-am întors cu stiloul.

— Dă-mi brațul, a zis Leo, și l-am ridicat, ascultătoare, bucurându-mă de felul în care îmi încrusta numărul în piele, pe partea cea mai moale a brațului meu. Poftim, a zis, ridicând privirea spre mine. Acum îl ai.

12

Chiar și după ce urmele de cerneală s-au șters îi simțeam numărul târându-mi-se pe piele. Însă toiul sezonului aglomerat de la The Cloisters mi-a abătut atenția, și în fiecare zi mă pomeneam înconjurată de autobuze cu copii din tabere, turiști din alte țări și locuitori din New York care voiau să fugă de soarele de la amiază. Un veșnic șuvoi de trupuri trecea prin galerii, constant și apatic, pompând energie și căldură în clădirea gotică; așa de mulți, că senzorii de temperatură porneau să piuie și sistemul însuși începea să geamă. Copiii stăteau deasupra grilelor mari de metal din podea, bucurându-se de noutatea aerului răcoros care le alerga pe picioare. Nu puteai scăpa de ecourile pașilor pe când oamenii treceau de la raclele cu moaște împodobite cu pietre prețioase la frescele cu lei și dragoni și mai departe, la picturile de

sfinți martirizați.

Și, pe când soarele se târa pe cer și arșița părea că n-o să ne mai părăsească niciodată, totul începea să-l irite pe Patrick. Zâmbetul lui părintesc lăsase locul obrajilor scobiți; cămășile călcate impecabil erau acum șifonate. Iar când vorbea cu Rachel și cu mine, în întrebările lui era un tăiș, o nevoie imperioasă care fierbea mai de mult, iar acum ajunsese la culme alături de mulțimile de vizitatori. Dacă înainte Patrick ne pusese pe Rachel și pe mine să lucrăm la același material, am observat că acum ne despărțea. Făcea loturi din resursele noastre din arhivă și le împărțea între noi, iar apoi, spre marea noastră iritare, ne verifica mereu munca, tratându-ne ca și cum am fi fost școlărițe, nu cercetătoare antrenate și experimentate. De parcă lipsa de informații din arhivă ar fi fost din vina noastră, de parcă am fi ascuns de el ce găseam.

Din acest motiv, am presupus, în ziua aceea a hotărât să mă ia doar pe mine la Ketch Antiques și s-o lase pe Rachel în bibliotecă, scufundată în cărți și traduceri.

— Am nevoie de asta înainte de simpozionul de la Morgan, i-a spus lui Rachel în vreme ce aștepta să-mi strâng niște lucruri.

Era, mi-am dat seama, o pedeapsă, însă nu eram sigură pentru cine.

Însă în taxi, în drum spre centru, când The Cloisters rămăsese în urmă, părea să fi redevenit acel Patrick pe care îl cunoscusem la începutul verii, nerăbdător să-mi arate cât de încâlcită eram în misterul cărților de tarot.

— Rachel, a zis, face o muncă excelentă. Cu adevărat excelentă. Însă nu crede întotdeauna. Nu așa cum cred eu. Sau, aș zice, tu. Nu-i ceva ce poate fi învățat, acel instinct.

Am vrut să protestez, să spun că și Rachel împărtășește asta. Sau că greșește, eu tot nu cred încă. Dar m-am gândit la seara în care Leo și cu mine stătuserăm pe balcon, eu ținând la piept cartea îndrăgostiții, la etalarea de la The Cloisters care m-a avertizat de o schimbare, de o tranziție, poate trădare. M-am uitat în partea cealaltă a taxiului la Patrick, dar privea pe geam, cu o mână pe portieră, cu degetele albe de la apăsare. Am știut că încă mai speră ca acest pachet de cărți să fie descoperirea după care umbla de atâta vreme.

— Ai văzut, nu-i așa, Ann? a zis, acum întorcându-se spre mine. În pachetul de cărți de tarot. În seara aceea. Ai observat și tu ceva deosebit Am văzut-o la tine, să știi.

Felul în care mi-a cercetat fața, disperat și obsedat, m-a făcut să vreau să-l asigur că nu sunt decât cărți de tarot, doar un truc distractiv. Însă avea dreptate.

Simțisem. Și asta mă urmărea și pe mine, ca spectrul a ceva ce nu puteam să explic, ceva dincolo de cercetare și citate.

— Da, am zis. Cred că e ceva acolo. Și am adăugat repede: Dar, Patrick, trebuie să-ți amintești că s-ar putea să greșesc. Acele cărți – totul e încă nou pentru mine.

— Desigur. Dar asta nu face să fie și mai bine? Nu dovedește că și tu – cineva fără experiență – poți s-o simți?

— Uneori, am zis cu blândețe, nu putem să ne încredem în ceea ce simțim. Intuiția, o impresie – nu sunt dovezi.

N-am adăugat lucrul care mă tulbura, și anume că începea să-mi fie greu să fac deosebire între ceea ce era real și ceea ce era imaginar între zidurile de la The Cloisters. În unele zile, sub arcadele gotice și printre sculpturile funerare, părea că ochii statuiilor mă urmăresc, ca și cum aurul și sclipirea îmi umpleau vederea și mi-o încetoșau, ca și cum, pentru o clipă, însuși trupul meu se topea în spațiu și devenea o senzație, o impresie, o intuiție.

Știam de unde venise acel instinct, acea insistență că excentricitatea merită osteneala. Încolțise la masa bucătăriei din Washington, peste bucăți de hârtie și frânturi de limbi, peste blocurile de corespondență pe

care tata și cu mine le umpleam adesea împreună. Cu toate că uneori el lucra singur. Acel instinct era ceea ce mă condusesese aici, mă condusesese în tot ce am făcut. Întotdeauna. Începeam să-mi dau seama de asta când el a murit, însă o parte din credință a dispărut odată cu el. Numai că acum începea să revină. Patrick nu se înșela, credeam mai mult decât Rachel. Pentru că poate ai nevoie de un pic de vrajă ca să faci mai suportabilă o copilărie strâmtorată.

La Ketch Rare Books and Antiques am descoperit că scena nu se schimbase. Dimpotrivă, părea că sticlele străvechi și cărțile sporiseră, multiplicat în acest răstimp, ca și cum s-ar fi împreunat în întuneric.

În ciuda faptului că ne-a deschis poarta, Stephen nu era în sala principală. Patrick a apăsător pe o sonerie de pe biroul lui, al cărei ecou l-am auzit în camera de la etaj.

Am luat o primă ediție a lui Émile Zola și m-am așezat pe unul dintre scaunele libere ca să aștept, deschizând cartea acolo unde începeau primele rânduri în franceză. Patrick cerceta rafturile, așteptându-l pe Stephen, până a ajuns în locul în care stăteam și a pus o mână pe spătarul scaunului, cu trupul aplecat în spațiul meu.

— Ah, a zis, privind la textul pe care îl aveam în poală. „Dacă amuțești adevărul și îl îngropi, n-o să faci

altceva decât să crească.” Zola.

Am ridicat privirea spre el și o clipă m-am simțit foarte tânără. Ca și cum m-aș fi uitat în sus la tata pe când se apleca deasupra traducerii pe care o făceam, verificând dacă am ales cazurile corecte. Imaginea a fost atât de surprinzătoare, încât m-a făcut să închid cartea, să mă ridic în picioare, să pun o distanță între mine și Patrick. Lucru care era înnebunitor de greu în prăvălia lui Stephen.

— Știi, a zis, răsucindu-se ca să privească totul – cărțile rare, bijuteriile, tablourile. O să-l găsim. Până la urmă o să-l găsim. Pachetul de cărți, documentul. Adevărul. Lucrul care îl va descuia pentru noi. O să-l găsim.

Era ceva în vocea lui, o vulnerabilitate insistentă care contrazicea ceea ce știe orice cercetător: că acel lucru poate că nu mai exista. Asta era realitatea arhivelor – întotdeauna erau incomplete, în ciuda bogăției lor, fiind alcătuite din fragmente.

— Întotdeauna, plin de credință, a zis Stephen din cealaltă parte a încăperii.

Intrase pe ușa din spate și acum scotocea printre hârtiile de pe birou, până a dat de un pachet destul de gros și i l-a dat lui Patrick, care mi l-a pasat cu un aer absent.

— Mai am câteva lucruri pe care poate ți-ar plăcea să

le vezi, i-a spus Stephen lui Patrick, înclinându-și capul spre ușă.

Când am dat să-i urmez, Patrick a ridicat o mână.

— Lipsim doar câteva minute.

M-am întors la locul meu dintre antichități, cu pachetul în poală, și în minte mi-a revenit imaginea lui Patrick aplecat peste mine și transformându-se într-o imagine a tatălui meu. După ce au trecut mai mult decât câteva minute a fost limpede că ei vor mai sta și, căutând ceva să-mi treacă timpul, m-am ridicat, am început să iau în mână obiecte și să le ghicesc vechimea și valoarea, înainte să mă uit pe etichetă. Am făcut asta până ce a părut că singurul lucru din magazin pe care nu-l cercetasem era pachetul pe care mi-l dăduse Patrick. L-am ridicat în lumina slabă și m-am uitat la felul în care era închis. Era doar o îndoitură, sub care am putut să-mi strecur repede degetul și să scutur conținutul în palmă. Erau trei cărți de tarot: două din Arcanele Minore și una din Arcanele Majore, Marea Preoteasă.

Am lăsat din mână cele două cărți din Arcanele Minore și am întors Marea Preoteasă ca să-i cercetez dosul. Erau nu doar stele pe un cer albastru, ci și linii aurii delicate care legau între ele stelele – constelații. Erau Scorpionul și Balanța, Pleiadele și Cancerul, precum și firișoare scânteietoare de foiță de aur

suspendate deasupra unei schițe a Pământului, lumea era la fel de neagră și nevăzătoare ca noaptea. M-am uitat la cartea din mână și i-am testat rigiditatea.

Am îndoit-o instinctiv, doar o verificare, ca să simt lucrul despre care vorbisem cu Rachel, ciudata rigiditate a cărților, și pe când făceam asta, am simțit că una dintre margini pocnește. În colțul din dreapta sus ceva ieșise de sub dosul delicat albastru și auriu al cărții, o bucată de hârtie. Și acolo, dedesubt, am zărit ceva neobișnuit – o șuviță de păr fluturat de vânt pe un peisaj bleu și trandafiriu. Mi-am vârât ușor unghia în gaură și am văzut cum cartea rigidă a Marii Preotese cade cu totul, dezvăluind altă carte – Vânătoarea, Diana. Care putea fi recunoscută după arcul pe care îl ținea într-o mână și diadema cu lună de pe cap. Vizavi de ea, un cerb se adăpa dintr-un heleșteu. Deasupra ei, câțiva *putti* țineau în mâini săgeți, iar pe cer atârna constelația Cancerului – semnul astrologie asociat cu Luna.

Mi-am dat seama că fațada falsă fusese fixată de un strop de apă cu făină în fiecare colț, o substanță uscată care s-a desprins în fulgi când am atins-o ușor cu vârful degetului. Cartea pe care o dezvăluisem era lucrată cu lirism și dramatism. Culoarea era pală, dar saturată, imaginile diverse și mistice. Însă un cuvânt – *trixcaccia* – scris pe carte nu-l puteam descifra. Nu din

cauza scrisului, ci a limbii.

Cartea de tarot pe care o țineam în mână avea caracterul straniu pe care îl au unele opere de artă, capacitatea de a atrage, de a absorbi. Prima dată când am trăit așa ceva a fost, de fapt, în fața unei reproduceri. O copie minuțioasă a frescei cu cele trei grații a lui Botticelli, care se află la Luvru, dar care fusese copiată cu mare migală pentru o expoziție din Seattle. Aș fi putut să privesc fresca toată ziua, cu personajele grațioase și culorile estompate. Cartea din mâna mea avea aceeași calitate, ca și cum aș fi căzut în ea, un heleșteu de frumusețe.

Zgomotul de pași de la etaj m-a adus înapoi în prezent și am încercat iute să fac fațada să se lipească la loc de cartea pe care o dezvăluisem dedesubt. N-am vrut să ud iar făina, de teamă că s-ar putea să stric pictura, dar n-aveam cum să le lipesc la loc. În clipele care au urmat nu mi-a dat prin cap să pun la loc cartea în pachet sau să-i împărtășesc lui Patrick descoperirea mea. În loc de asta, mi-am luat geanta, am golit tot din portofel – cardurile, monedele, bancnotele, tot ce ar fi putut să zgârie suprafața cărții – și apoi am închis-o în el.

După ce mi-am pus geanta pe podea și am redeschis exemplarul din Zola pe care îl citeam, acum la o pagină oarecare mai departe, ușa din capătul încăperii

s-a deschis, iar Patrick și Stephen au intrat, încă discutând de zor.

— Îmi dai de știre dacă mai auzi ceva? a zis Patrick.

— Firește, firește, a zis Stephen. O să fii primul pe care îl sun.

Am văzut cum Patrick îi dă un plic gros, iar Stephen îi dă o bucată de hârtie.

— Să n-o păstrezi, a zis. E mai bine să n-ai chitanțe ușor de găsit dacă pune cineva întrebări. Însă îmi dau seama că ai putea să vrei ceva pe moment.

Patrick a încuviințat și, după ce s-a întors la locul în care stăteam, mi-a dat chitanța și a întins mâna spre pachet.

M-am uitat la hârtie și am citit: trei cărți de tarot. Am strecurat-o în geantă, întrebându-mă cât timp am la dispoziție până ce Patrick își dă seama că în plic nu sunt decât două.

În restul zilei m-am temut că Patrick o să observe lipsa cărții. Stând în bibliotecă, am încercat zadarnic să alung teama că o să iasă din birou și o să vrea să știe unde este cartea, descoperirea. Mi-era imposibil să mă concentrez. Chiar și când m-am plimbat prin grădini și am încercat să mă silesc să respir, mirosul de lavandă și atingerea ierburilor nu m-au putut liniști.

Rachel mi s-a alăturat la marginea lui Bonnefont

Cloister.

— Ce s-a întâmplat în centru? a zis, scuturând din pachet o țigară și aprinzând-o cu mișcări rapide și experimentate.

— Nimic, am zis. Am mai luat niște cărți de tarot.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot.

Nu eram pregătită să-i spun lui Rachel, să spun nimănui, ce descoperisem, dar simțeam în întrebările ei ceva imperios, ceva care făcea să mă strângă pielea și să mi se înroșească fața.

— Bine.

A tăcut și a scos un fir de fum.

— Pentru că el e acolo, la telefon, și pare furios.

Ce puteam să spun? Că lucrul din pricina căruia e furios Patrick stă cam la un metru de biroul lui, pitit în siguranță în geanta mea. Nu. Așa că, nedorind să-mi dezvălui secretul, am spus singurul lucru pe care Rachel și cu mine îl lăsasem nerostit între noi, cu toate că amândouă îl observaserăm.

— A fost așa de nerăbdător, așa de disperat să facă lucrarea asta, să aibă ceva gata pentru Morgan. Crezi că, poate, totul începe să-l enerveze? Faptul că am găsit atât de puțin? Faptul că pare să nu existe nimic?

Rachel m-a privit cu coada ochiului, doar o otheadă, și a înclinat din cap.

— Ce-ai zice să plecăm de aici în weekend? a spus. Cred că ar trebui să mergem împreună.

Aș fi vrut să petrec weekendul cu cartea de tarot, singură. Poate să merg la cina aceea cu Leo. Însă ea a continuat:

— Simpozionul de la Morgan începe luni. Asta ne lasă aproape trei zile dacă plecăm azi. Poți să pleci azi?

— Unde vrei să mergi? am întrebat.

— La Long Lake, a zis. În tabără.

Nu mai auzisem pe nimeni folosind cuvântul *tabără* pentru a descrie altceva decât locurile în care copiii învață să tragă cu arcul și petrec după-amiezi leneșe împletind brățări ale prieteniei, dar eram sigură că Rachel se referă la cu totul altceva.

— Da, am zis. Și Patrick?

— O să-i spun. Mă duc chiar acum să-i spun. Tu doar împachetează-ți niște lucruri pentru weekend și ne vedem la apartamentul meu. Îți trimit un mesaj cu adresa.

— Acum?

— Doar dacă nu vrei să stai să vezi ce se întâmplă.

Avea dreptate. Mi-am scos telefonul și i-am scris lui Leo – „Rămâne pe altă dată?” – cu toate că el încă nu reluase invitația făcută în treacăt. M-am uitat un pic la cele trei puncte care jucau pe ecran, dar nu i-am așteptat răspunsul. Trebuia să pun o distanță între

mine și Patrick. Dacă acea carte de tarot era o plută de salvare, știam că nu-i loc pe ea pentru toți trei.

Faptul că m-am așteptat să mergem cu mașina în Munții Adirondack arată cât de puțin știam despre averea lui Rachel. Când m-am întâlnit cu ea în fața clădirii în care locuia, o mașină ne aștepta deja. Portarul a mers în urma ei cărând o geantă frumoasă de piele crem și a pus-o ceremonios în portbagaj, alături de rucsacul meu în care îndesasem două romane broșate și laptopul. Era, cu toate că n-aveam să i-o mărturisesc, prima oară din școala elementară încoace când mergeam într-o excursie a fetelor sau dormeam în casa altcuiva.

Am fost duse la un heliport de lângă West Side Highway, unde alt hamal ne-a luat bagajele și le-a pus în elicopter înainte ca elicea să înceapă să bată ritmic. Am presupus că o să ne ducă până la capăt, în nordul statului, dar când i-am spus asta lui Rachel, a râs și a spus în cască: „N-are atâta autonomiei” Când pilotul s-a răsucit și a rânjit spre mine, m-am străduit să nu las roșeața stingerelii să se întindă de la obraji până pe gât și piept.

După ce am aterizat la o bază de hidroavioane de pe Long Island, am urcat într-un avion galben cu două flotoare mari și aripi cam mici. Două elice mici aveau

să ne ducă până la Long Lake, în vreme ce soarele apunea. Rachel s-a urcat cu îndemânare pe locul din spate și își prindea deja centura de siguranță când eu abia făceam primul pas șovăielnic la bord. Pilotul mi-a dat căști și mi-a făcut semn cu degetele mari ridicate. Era cel mai mic avion în care fusesem vreodată. După ce mi-am pus căștile, l-am auzit pe pilot spunându-i lui Rachel: „Durata de zbor va fi de aproximativ două ore și cincisprezece minute”. Peste doar câteva minute eram în aer; treptat, zgârie-norii din Manhattan au rămas în urma noastră, în ceață.

În timpul zborului pilotul numea din când în când obiectivele turistice – Hudsonul larg, unduitor, Munții Catskill, pista de curse de la Saratoga, Lake George, de două ori gazdă a Jocurilor Olimpice de iarnă – până ce în căști s-a lăsat tăcerea, în vreme ce zburam peste o bucată de pământ întunecat, care s-a dovedit a nu fi pământ, ci întinderea neagră a lui Long Lake. În timpul zborului îmi imaginasem cum ar putea să arate tabăra lui Rachel, dar nu eram deloc pregătită să cunosc realitatea.

Pilotul a mai zburat o vreme până ce a apărut casa, cu pontonul luminat de lămpi albe, puternice, care se proiectau în lac; erau singurele lumini pe kilometri întregi. Pe ponton, un bărbat a semnalizat cu o baghetă verde până ce hidroavionul s-a lipit cu totul de mal;

ușa s-a deschis și am debarcat. Rachel a îmbrățișat bărbatul și, cu toate că îi vedeam buzele mișcându-se, n-am auzit ce spunea.

Pilotul m-a bătut pe braț și mi-a făcut semn să-mi scot căștile. Când am făcut asta, sunetele din jur s-au năpustit înapoi cu forță, și am fost surprinsă să simt cum mi se face pielea ca de găină pe brațe de la răcoarea din aer. De la mutarea la New York nu mai avusesem parte de o seară de vară cu adevărat răcoroasă. De obicei dormeam fără să mă învelesc cu nimic, aparatul de aer condiționat de la fereastra mea fiind mereu defect.

În vreme ce ne erau descărcate bagajele m-am uitat la casă. Două hornuri cu vârfuri crenelate, negre pe cerul întunecat, împodobeau fiecare extremitate a casei. Înăuntru erau aprinse luminile, și abia am deslușit arcuirile verandei care o înconjură cu totul, delicatețea bordurii; prin ferestre se vedea ici și colo câte un candelabru. Nu pricepeam de ce îi zicea „tabără”; era o casă adevărată, cu o serie de acareturi și hangar pentru bărci. Era așa de clar că totul e de epocă, încât lumina care venea prin ferestrele cu sticlă flotată era vag colorată și apoasă. Am mers pe ponton, am urcat pe o peluză înclinată și, pe când ne apropiam, au devenit vizibili cerbi împăiați pe pereți și deasupra semineurilor; peste tot erau coarne.

Când Rachel a pășit pe treptele care duceau la ușa principală s-a auzit un scârțâit puternic și am văzut, chiar și în lumina slabă, grosimea și lățimea scândurilor folosite la construirea casei. Rachel nu s-a oprit la ușă, a intrat direct într-un living lambrizat din podea până în tavan cu lemn de pin dat cu lac transparent. Fâșiile mici, delicate, de lemn erau atât de lustruite, încât sclipeau, și în cameră era ca în interiorul unui copac – chiar mirosea a rășină de pin și fum de la focul de tabără.

Peste tot erau rafturi doldora de cărți: exemplare broșate mucegăite din *Tate contra Tate* și *Valea păpușilor*, romanele lui Zane Grey legate în pânză, cutii vechi cu jocuri de dame și jocuri de societate, ale căror colțuri erau roase. Erau canapele care se lăsau în jos la mijloc, doar un pic, și pe fiecare erau șaluri groase de cașmir. Totul fără pretenții, însă numai în cel mai studiat fel al celor cu mulți bani.

— Rachel? am auzit o femeie strigând dintr-o încăpere care s-a dovedit a fi bucătăria.

Dacă restul casei era, fără îndoială, de epocă, bucătăria era radical modernă. O insulă cu blat de lemn și o sobă cu zece ochiuri ancorau spațiul. Bujori în diferite faze de înflorire în vase pe masa pentru micul-dejun și pe pervaz, castroane din care se revărsau banane și cepe, mirosul delicios de lămâi și

piersici.

O femeie mai în vârstă, cu părul cenușiu ca oțelul și durdulie, a îmbrățișat-o pe Rachel.

— Zborul a fost plăcut?

Rachel a confirmat din cap și s-a așezat pe un taburet de lângă blat.

— Și Jack v-a luat bagajele?

— Mm-hmm.

— Sunt Ann, am zis, întinzând mâna, însă ea mi-a dat-o deoparte și m-a cuprins în brațe.

— Sunt așa de bucuroasă că sunteți aici! De obicei casa era plină toată vara, dar în zilele astea e mai puțină lume. S-a uitat la Rachel și a bătut-o ușurel pe mână. Îmi pare tare rău, scumpete.

Însă Rachel a făcut semn cu mâna că nu-i nimic.

— De multă vreme e așa, Margaret.

— Unele lucruri nu devin niciodată mai ușoare.

Am rămas o vreme în tăcere, până când Margaret a zis:

— Ei bine, am pus în frigider câte ceva gătit pentru voi. Dar presupun că vă puteți descurca singure. Mai putem aduce și altele de la piață, dacă vreți, dar Jack nu se duce în oraș decât mâine după-masă.

— Mulțumesc, Margaret. Nu cred că mai avem nevoie de altceva.

— Atunci mă duc acasă.

Și-a scos șorțul și a ocolit insula ca s-o mai îmbrățișeze o dată pe Rachel și să pună grijuliu o mână pe umărul meu.

— Știi unde suntem.

După ce a plecat am zis:

— Am crezut că e mama ta.

Rachel a clătinat din cap.

— E Margaret. Menajera noastră. Lucrează aici de când mă știu. Vino, a zis, ridicându-se de pe taburet. Vreau să-ți arăt camera ta.

Rachel m-a condus prin holul principal și în sus pe o scară arcuită, cu balustradă masivă de pin, până la etaj. Tavanul coridorului era boltit și făcut din același lemn de pin care decora restul casei; se înălța ca un val. Rachel m-a dus la a treia ușă pe stânga și a deschis-o.

— Nu mai e nimeni aici, sus, decât noi. Mai sunt o scară și o serie de camere identice în partea de vest a casei, dar nu sunt folosite decât atunci când sunt petreceri mari, sau avem o mulțime de musafiri.

Mi-am întipărit în minte fiecare amănunt: felul în care lambriurile de pin se cuibăreau la un loc, felul în care erau lustruite întrerupătoarele de alamă, faptul că erau flori proaspete în fiecare încăpere și în cele mai multe dintre coridoare. Nu mai stătusem niciodată într-un loc așa de frumos cum era casa lui Rachel de la Long Lake, nici în vreun hotel, nici în casa cuiva, și

m-am pomenit uimită de nepăsarea cu care Rachel se mișcă printr-un spațiu pe care simțeam nevoia disperată să-l savurez.

Rachel s-a oprit în cameră, care avea un pat cu patru stâlpi și un șemineu de cărămidă, câteva ferestre lipite între ele și o ușă de sticlă care dădea pe o terasă de la etaj. Afară, zona din jurul lacului era complet întunecată, în afară de cornul subțire al lunii, care atârna jos, luminând lacul.

— Aici e liniște. Nu ca în Hamptons sau Long Island. Cu adevărat liniște. Și întuneric. Intim. Și aici nimeni nu pune întrebări cum ar fi cine sunt părinții tăi sau unde locuiești. Casa a fost a străstrăbunicilor din partea mamei, a explicat ea. Pe atunci nimeni nu voia să meargă în Hamptons și toată lumea venea aici. Au construit-o în 1903. Bunicului meu îi plăcea să navigheze pe lac cu bărcuțele. În fiecare an e o regată. Poartă numele lui: Regata de vară Kenning.

Văzusem bărcuțele la capătul pontonului când am sosit, cu carenele albe strălucind în lumina lunii, atârdate în hangar.

— Și, pentru că mama iubea mult acest loc, vara veneam întotdeauna aici, nicăieri altundeva.

Chiar dacă părea un loc izolat, eram recunoscătoare pentru singurătate, pentru distanța pe care o pusese Rachel între noi și oraș. Și acolo, pe pat, era bagajul

meu. Și în el, cartea de tarot, care făcuse lungul drum din centru până în nordul statului în mai puțin de cinci ore.

La centrul de hidroavioane am observat că Rachel își pusese telefonul pe silențios. Când l-a scos, numele lui Patrick a fulgerat în partea de sus a ecranului. Și în clipa aceea am fost recunoscătoare că Rachel stă între mine și el, că ea absoarbe fricțiunea tot mai mare dintre mine și Patrick. Brusc, m-a izbit lungimea zilei și nu m-am putut împiedica să mă uit cu jind la pat – la cuverturile împăturite frumos și pernele umflate.

— Sunt în camera de alături, a zis Rachel, citindu-mi pe față epuizarea, de parcă ar fi fost epuizarea ei.

După ce a închis ușa, m-am așezat pe pat, privind afară la întunericul de pe Long Lake. Casa mare era tăcută, în afară de scârțâitul lemnului, care se contracta pe măsură ce elibera căldura zilei.

Chiar dacă petrecusem atât timp împreună cu Rachel, n-am fost niciodată singure, cu ore neprogramate desfășurându-se în fața noastră. Fiecare clipă fusese petrecută lucrând la ceva. Nu mersesem niciodată la cină sau prânz, cum fac prietenii, doar am băut cappuccino, o bere, am mers cu o barcă furată.

Dar s-a dovedit că toate acele momente s-au încheiat într-o prietenie. Așa că a doua zi dimineață, în bucătărie, am stat așezate lângă blatul de bucătărie, bându-ne cafeaua fără lapte, cu picioarele goale ghemuite sub noi.

— În anii '20 ministrul de externe venea vara cu avionul din Albany să-și petreacă aici weekendul. Și o vreme părinții mei i-au închiriat casa directorului lui MoMA⁷ pentru 4 Iulie. Cred că se poate ca Dorothy Parker să fi stat aici odată, pentru că am găsit un exemplar din *Love in a Cold Climate* al lui Nancy Mitford pe care era scris numele ei. Și, în orice caz, am hotărât că ea a fost aici, a zis, sorbind din cafea, pentru un weekend sau așa ceva și trebuie să fi lăsat cartea.

Gândul că această casă era cândva plină de petreceri și râsete mi-a dat un soi de nostalgie, și m-am întrebat ce jocuri ciudate fuseseră jucate în umbra Munților Adirondack. În afară de discuția noastră și de plescăitul blând al lacului la țărm, care se auzea pe fereastră, bucătăria era tăcută. Era ușor de imaginat cum trebuie să fi fost când erau muzică și oameni care umpleau veranda într-o seară de vară răcoroasă, cu muzica plutind în pădurea de foioase.

— Ai adus adesea aici prieteni? am întrebat,

⁷ Museum of Modern Art din New York.

imaginându-mi ciorchini de fete în jurul blatului la care stăteam, cu șunca sfârâind pe sobă.

Rachel a clătinat din cap.

— Ești prima. N-am avut multe prietene.

Rachel și cu mine ne asemănam cel puțin la asta.

— Și Patrick...

De-abia a apucat să-mi iasă asta din gură că Rachel s-a ridicat, s-a dus la frigider și l-a deschis.

— Vrei micul-dejun? a întrebat, schimbând vorba.

— Nu prea mi-e foame.

— Nici mie. Plajă?

Nu văzusem vreo plajă seara, când am ajuns la mal pe întuneric, dar așteptam cu nerăbdare să simt soarele pe coapse și o carte în mână.

— Plajă sună grozav.

Așa că ne-am pus costumele de baie și am dus cu noi prosoape, și cărți, și umbrele, înghesuite stângaci sub brațe, până pe fâșia îngustă de nisip care se arcuia de-a lungul peluzei. Iar la capătul lacului ghemotoace de nori albi atârnavă pe cer. Am moțăit și am citit și am stat tolănite așa până când Rachel s-a rostogolit spre mine și a limpezit realitatea care mi se instala în oase de la cina acasă la Patrick încoace, întrebând:

— Patrick te-a convins deja de ghicitul în cărți?

Era culcată lângă mine, cu capul proptit pe mână; pe obraz avea un fir de nisip.

Nu voiam să las jos cartea, lucrul pe care îl țineam de aproape o oră între fața mea și soare, recunoscătoare pentru abaterea atenției. Nu eram gata să accept ceea ce mă aștepta înapoi la The Cloisters, nici măcar ceea ce mă aștepta în camera mea.

— Aș vrea să zic că nu, am răspuns, lăsând implicația să plutească între noi.

— Mamei i s-a ghicit o dată, a zis Rachel. S-a dus într-un loc de pe Lexington Avenue unde se ghicea în frunze de ceai. Femeia s-a uitat la frunze și a zis că nu-i ghicește. Că orice o fi fost acolo, era prea întunecat și prea trist. Mama spunea întotdeauna că a râs de asta, însă nu cred că a părăsit-o vreodată spaima aceea.

— Nu știu cum o să fie viața mea, am zis, și eu sunt cea care o trăiesc.

— Eu cred că, dacă e cât de cât real, femeile ar fi mai pricepute la asta decât bărbații, a zis Rachel, privind peste lac. Și nu pentru că sunt în mod intrinsec mai intuitive – suntem toți așa de obsedați de ideea intuiției feminine. Nu. E pentru că femeile se pricep mai bine decât bărbații să vadă tiparele noi. Gândește-te, de exemplu, la textile. Secole întregi femeile au țesut. Și acele femei au fost în stare să vadă tipare și să facă deducții care au creat lucruri frumoase. Tot ce facem noi e să țesem o viață. Încercând să vedem unde ne duc diferitele fire.

M-am gândit la moire, zeițele ȣesătoare ale grecilor, despre care se spunea că ne ursesc la naștere. Clotho țesea firul vieții, Lachesis îl torcea. Atropos, cea care tăia, hotăra când să se termine. Se credea că cele trei hotărau soarta unui prunc la câteva zile de la venirea lui pe lume.

— Știai că părinții mei au murit aici? a zis Rachel, fără să-și dezlipească privirea de locul în care vântul împingea ușor suprafața lacului, iscând creste și văi.

— Nu, am zis.

Însă imaginea lui Rachel singură, rămasă orfană, nu părea tulburătoare sau surprinzătoare. Era ceva la ea, un fel de autonomie, din când în când un fel de oboseală, care făcea ca dezvăluirea să aibă sens.

— Mă întreb adesea dacă ghicitoarea în frunze de ceai a știut. După aceea am încercat să dau de ea, dar n-am izbutit. Mi-au ghicit în frunze de ceai zeci de femei de pe Lex. Niciuna n-o văzuse vreodată pe mama. La fiecare întâlnire am dus o fotografie a ei. Și acum nu mai duc cu mine nicio fotografie.

— Acum cât timp?

Știam că nu există întrebări potrivite în această situație.

— Trei ani.

— Îmi pare foarte rău. Era o afirmația foarte nepotrivită. Tatăl meu a murit anul trecut.

Rachel s-a ridicat în capul oaselor și s-a uitat la mine.

— Așadar, știi, a zis.

Am încuviințat. Norii atârnavă jos pe cer, sărutând în depărtare creștetul Munților Adirondack.

— Chiar cred că oamenii pot ghici viitorul, am zis încet.

— Dar nu știi de ce ar vrea cineva să știe cum i se termină povestea, a răspuns ea.

Spre sfârșitul după-amiezii a venit o vijelie peste Long Lake, ștergând orice urmă a căldurii care îmi prăjise partea de sus a coapselor, făcându-le roz aprins. Iar în răcoarea care se răspândea prin plasele de țânțari de la ferestre și mă făcuse să-mi iau un pulover am găsit dorința de a fi acolo, afară, în aerul de vară înviorător, departe de toate din casă – de Rachel, de cartea de tarot, chiar și de mine.

Mi-am pus pantofii de sport pe care îi adusesem și am auzit cum scârțâie balamalele ușii cu plasă când s-a închis după mine. O văzusem de pe plajă – o cărăruie îngustă, poate că nimic mai mult decât o cărare făcută de animale, șerpuind spre nord, departe de casă, care ocupa marginea lacului aflată cel mai la sud. Era năpădită de o rețea de frunze verzi dantelate și flori albe delicate. Din pământ ieșeau rădăcini noduroase care îmi agățau picioarele în unghiuri ciudate,

alunecoase. Totul era ud de la ploaie, iar pe pietrele de pe cărare lucea mușchiul de un verde aprins. Era, nu mă puteam împiedica să observ, cu totul altfel decât cărările pe care le știam din copilărie, deschise și uscate și acoperite de iarbă, pline de luminișuri mari care îți permiteau să-ți verifici înaintarea folosindu-te de câteva repede distincte.

Aici nu erau repere, doar un desiș neîntrerupt de foioase și coroane atât de bogate, încât curând n-am mai putut să văd deloc cerul. Și cu timpul cărăruia s-a îndepărtat de țarm, adâncindu-se în pădure, unde terenul ba era în mare parte uscat și practicabil, ba mustea de apă, mlăștinos. Și totuși, am mers mai departe. Simțind în singurătatea mea și în mișcarea regulată a trupului distanța de care aveam nevoie față de această zi, chiar de această vară.

Nu puteam să neg situația în care mă pusesem ascunzând de Patrick cartea de tarot; riscurile legate de munca și de viitorul meu erau enorme. Și totuși, nu eram sigură că avusesem de ales. În acel moment de la Ketch mă simțisem ca și cum aș fi fost posedată de ceva din afara sinelui meu rațional, ca și cum instinctul ar fi copleșit logica. Era, mi-am dat seama în vreme ce alt grup de rădăcini mă trăgea de picioare, o impresie pe care o mai avusesem o singură dată. Într-o zi în care totul păruse automat, instinctiv – ziua în care am venit

acasă din campus și am găsit telefonul din bucătărie sunând, și sunând, și sunând, mama nu activase robotul, până ce, în cele din urmă, am răspuns și am auzit vorbele de la celălalt capăt al firului. „Îmi pare rău să vă spun asta, dar Johnathan Stilwell e mort.”

Totuși, nu-mi aminteam nimic altceva din ziua aceea, doar impresia că acționez instinctiv, că nu deosebesc ce se întâmplase în realitate de realitatea ca un vis în care intrasem. Îmi aminteam zgomotul înfundat scos de mașina mea când am oprit-o, sunetul slab al telefonului care se auzea chiar și de afară, senzația telefonului în mână. Însă nu era nimic altceva, în afară de caracterul inevitabil al întregii situații.

De data asta copacii de pe marginile cărării s-au întins și mi-au pus piedică, și m-am pomenit cu genunchii juliți și palmele pline de noroi, față în față cu pământul ud și mama dură care alcătuiau cărarea. În acel moment nu mai știam cât mersesem. Destul cât să-mi dau seama că nu mai știu unde mă aflu, nici măcar drumul pe care ajunsesem acolo. Sub coroanele copacilor era imposibil să-mi dau seama cât de repede se întunecase, sau dacă se întunecase, de fapt.

M-am ridicat, mi-am scuturat de pe mâini și genunchi crenguțele și pământul și am hotărât că e vremea s-o iau înapoi spre casă. Pe când mergeam, mă gândeam la cartea care era în geantă, la inscripția

ciudată – *trixcaccia* – pictată în partea de sus. Cuvântul părea necunoscut, dar limba nu, cel puțin nu cu totul. Și am căutat prin memorie – acea arhivă subțire, imperfectă – locul în care se poate s-o mai fi văzut. Dar în vreme ce mă gândeam la asta devenise limpede că temperatura scădea și lumina se topea. Până în acel moment ar fi trebuit să ajung pe țărmul lacului, dar nu vedeam decât aceeași încâlceală de foioase, același sol unduitor cu pietre și argilă, aceeași apă băltind, unde sunetul castorilor, cozile lor care plesneau suprafața ca avertisment, răsună prin pădure.

Nu-mi fusese frică niciodată de sălbăticie, cel puțin nu în Vest, unde puteam să merg pe pământ, puteam să-mi văd destinația. Însă aici pădurea era atât de deasă, încât nu vedeam decât la vreo șase metri în toate direcțiile. Copacii erau ca o sală a oglinzilor, întotdeauna retrăgându-se în uniformitate. M-am oprit și am stat un moment să ascult, sperând să aud huruitul unei bărci cu motor sau vâjâitul unei mașini pe o autostradă, dar singurul sunet era apa picurând de pe frunzele copacilor, o rupere regulată și înnebunitoare a tăcerii. În fața mea, cărăruia continua, nu observasem vreo ramificație sau arcuire înapoi, așa că am mers mai departe, așteptând să văd întinderea de peluză din fața casei, hangarul bărcilor, lacul, orice.

N-a mai trecut mult și s-a întunecat. Destul de

Întuneric încât să fiu sigură că nu-i doar umbra unei furtuni trecătoare, ci noaptea, cu răceala adusă de ea, înaintând printre trunchiurile copacilor. Și, cu toate că ochii mi se adaptaseră cât de cât, tot mă pomeneam că mă împiedic la câțiva pași o dată și întind mâna să mă agăț de ceva, o piatră, o tufă, orice m-ar fi putut ajuta să-mi țin echilibrul. Însă frigul și întunericul nu erau partea cea mai rea. Partea cea mai rea erau umbrele, acele forme mai negre care săgetau la marginile câmpului meu vizual ca niște năluci, atât de iute încât nu puteam ști sigur dacă sunt reale. Și cu ele a venit frica. Nu doar frica de noapte și de frig și de orice o fi fost în pădure cu mine, ci frica de hotărârile mele – să ascund cartea de tarot, să las în urmă statul Washington, cu câmpiile lui deschise, pline de ierburi, să accept să vin la The Cloisters. Și apoi spaima că niciuna dintre acestea nu fusese de fapt hotărârea mea.

M-am oprit și mi-am dat seama că în întuneric pierdusem cărarea. N-aveam cum să merg mai departe până dimineața, până ce soarele se întorcea și îmi îngăduia să mă orientez. Nu-mi mai rămânea nimic de făcut, m-am așezat pe pământul ud, cu genunchii strânși la piept, cu spatele lipit de un copac cu scoarță care se cojea, și am așteptat până ce umezeala mi s-a furișat până la oase și dinții au început să-mi clănțane incontrollabil la câteva minute o dată. Apoi n-a mai fost

loc să-mi fac griji pentru nimic altceva decât să-mi păstrez destulă căldură ca să răzbat prin noapte.

Încă nu știu cât i-a trebuit ca să dea de mine, dar când a făcut-o mi-era așa de frig, că nu-mi puteam deschide gura să strig. N-avea importanță. Adusesese o jachetă și o lanternă, și m-a văzut imediat, cu pantofii mei albi acum plini de noroi și pătați cu verde.

— Dumnezeu mare, Ann!

Când a ajuns la mine, Rachel mi-a pus haina pe umeri și mi-a cuprins cu brațul mijlocul.

— Poți să te ridici în picioare?

S-a dovedit că pot, chiar dacă mă clătinam. Jacheta era de ajutor, însă ceea ce m-a încălzit cel mai mult a fost căldura trupului lui Rachel, care radia din ea pe când se străduia să mă ajute să mă întorc pe cărare. După câteva minute am putut să pășesc cu mai multă încredere, cât timp rămânea lângă mine.

— E în ordine, a zis în vreme ce urmam lumina lanternei. Pe aici. Poți să ai încredere în mine.

Chiar și când m-am simțit mai bine – îmi era destul de cald, destul de bine încât să merg singură –, n-am vrut să-i dau drumul. Ca și cum ea însăși ar fi fost o stafie care ar fi putut să dispară dacă trupurile nu ni s-ar mai fi atins. Însă mai târziu, după vreo treizeci de minute, poate, am văzut luminile casei, bordura verandei. Și, lucrul cel mai important dintre toate,

diferența dintre ceea ce era real – trupurile noastre, cartea de tarot, casa – și ceea ce nu era: amintirea umbrelor din acea noapte, poate chiar amintirile mele din nopțile dinainte.

— Trebuie să-ți arăt ceva, am zis.

Îmi ștergeam părul cu un prosop după ce petrecusem un răstimp care păruse o oră sub duș, spălându-mi pământul și nisipul de pe mâini și genunchi.

Rachel se așezase pe pat în camera mea, după ce făcuse focul în șemineu, în vreme ce eu eram în baie. Trecuse mult de miezul nopții și singurul zgomot din casă era de la seva care pârâia când era linsă de flăcări.

Dacă ar fi să identific momentul în care loialitatea față de Rachel a devenit mai puternică decât cea față de Patrick, a fost atunci, în noaptea aceea. Momentul în care am hotărât că am nevoie ca ea să confirme ceea ce începusem deja să deslușesc în pădure. Am scos din geantă cartea de tarot și vechea față falsă. Le-am pus pe pat lângă ea, unde cuvântul de pe carte, *trixcaccia*, sărea în ochi. Părea, din atâtea puncte de vedere, să fie o absurditate. O adunătură de consoane și vocale, dar vedeam deja că sufixul fusese transformat în prefix, cuvântul fusese tăiat și reasamblat. Era un cod. Pe care îl mai văzusem. M-am întors la geantă și am pipăit

până am dat de dosarul cu transcrierea făcută de Lingraf, pasajul pe care nici tata, nici eu nu reușiserăm să-l descifrăm, și l-am pus lângă cărțile de tarot.

Rachel n-a zis nimic, a luat cartea și a întors-o ca să se uite pe spate, apoi și-a îndreptat atenția spre mine.

— Astea erau ceea ce a luat Patrick alaltăieri?

Nu putea să-mi scape acuzația, implicația din întrebarea ei – că nu-i spusese ce am luat noi de la Ketch și, pe de altă parte, că asta ar putea fi motivul pentru care fusese așa de furios.

— Nu tocmai, am zis.

Am pus vechea fațadă falsă peste carte.

— Toate cărțile pe care le-a luat Patrick arătau așa. Pe când ei erau în camera de sus, m-am uitat la această carte, Marea Preoteasă, și am îndoit-o în mână. Știu că n-ar fi trebuit, pentru că ar fi putut să crape vopseaua, dar rigiditatea păruse tot timpul că nu-i în ordine, așa cum ai spus, ca și cum ar fi fost fabricată. Când am îndoit-o, colțul de sus al cărții s-a desprins. Am văzut altceva dedesubt, dar n-am vrut s-o stric. Așa că am desprins-o cu unghia. Era lipită cu făină și apă, și asta-i ce s-a arătat.

Pe când vorbeam, am scos fața falsă.

— Diana, a zis Rachel, privind cartea. Vânătoareasa.

Am încuviințat din cap.

— Și celelalte?

— N-am avut ocazia să ajung la ele.

Rachel și-a ținut ochii ațintiți la carte, ca și cum și-ar fi întipărit-o în amintire.

— El știe? a întrebat, ridicând în cele din urmă privirea spre mine.

— Nu. Doar tu.

— Bine. Dacă el nu s-a prins până acum... A clătinat din cap. Ție ți-au trebuit doar câteva minute de pipăire a cărții ca să observi. Cum a putut el să le aibă de atâta vreme și tot să nu știe?

— Crezi că știe deja că lipsește una dintre cărțile luate de la Stephen?

Rachel a ridicat din umeri.

— Mi-a spus că Stephen încearcă să-i facă rost de un pachet întreg. Și că Stephen a găsit câteva cărți răzlețe a căror descriere se potrivea cu pachetul pe care ni l-a vândut. Că aveau să vină în zilele următoare. Așa că nu știu dacă astea sunt toate sau mai vin și altele. Când m-am dus la el vineri și i-am spus că plecăm nu părea că vorbește la telefon cu Stephen. Cel puțin, nu mi-am dat seama.

Atunci m-am bucurat că Patrick îmi pasase mie chitanța. Nu știa ce îi vânduse Stephen, cu toate că, fără îndoială, Stephen știa. Stephen, cu registrele și însemnările lui.

— Vânătoreasa, a zis iar Rachel, de data asta mai

încet. *Diana Venatrix*.

Am coborât privirea spre carte, cu ecoul vorbelor lui Rachel răsunându-mi în urechi. *Venatrix* era cuvântul latin pentru vânătoreasă, în vreme ce *cacciatrice* era cel italian. Întotdeauna când mă uitam la transcrierile făcute de îndrumătorul meu mi se părea că văd pe ici, pe colo, frânturi de latină. Însă traducerile fără cheie erau imposibile. Cartea de tarot, mi-am dat seama, era acea cheie – o imagine a zeiței Diana ca vânătoreasă și cuvântul ortografiat în același fel ciudat erau ceva ce am fi putut să folosim.

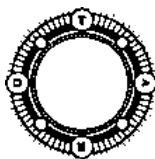
Am vârât mâna în geantă și am scos un carnet pe care am scris cuvântul de pe cartea de tarot: *trixcaccia*. Apoi pe cel latin, *venatrix*, și pe cel italian, *cacciatrice*. Acolo, în cuvântul de pe cartea de tarot, puteam să văd că sufixul latin, sfârșitul cuvântului – *trix* – fusese combinat cu rădăcina – *caccia*. Pentru a traduce transcrierea făcută de Lingraf nu trebuia decât să caut prefixele, sufixele și rădăcinile standard din latină și italiană.

Acest gen de analiză nu era a mea; era a tatălui meu. Așa a făcut legătura între limbi timp de ani întregi. Găsea un text original, apoi lucra la el, începând cu un singur cuvânt și alcătuind cu trudă frază după frază. Și iată-mă pe mine folosind aceeași metodă ca să traduc dintr-o limbă pe care el n-a reușit s-o înțeleagă, și nici

Lingraf n-a reușit.

— Vânătoareasa, a repetat Rachel, luând în mână carnetul meu.

M-am întors la transcriere și m-am apucat de lucru. Chiar și în colaborare, am trudit până dimineața ca să traducem acea pagină. Stăteam una lângă alta pe podea, înaintând cuvânt cu cuvânt, întocmai cum făcusem împreună cu tata. Am presupus că gramatica era bazată pe o limbă romanică și codul a fost creat de un aristocrat din Renaștere care dorea să păstreze secretul. Și am avut dreptate. Cu gradul înalt de stăpânire a limbii latine pe care îl avea Rachel și cunoștințele mele solide de italiană, am terminat traducerea documentului – o scurtă scrisoare trimisă de cineva, probabil un membru al familiei cârmuitoare, fiicei sale:

Fiica mea preaiubită,

Ți-am trimis un pachet de cărți de tarot pe care le aveam de câțeva vreme. Sper că îți vor oferi iluminarea pe care miau oferit-o mie. Cu aceste cărți s-ar putea să vezi mai mult decât ți-ar plăcea. Poate crezi că am fost înzestrați cu

liber-arbitru, însă aceste cărți îți vor reaminti că soarta ne este scrisă în stele. Să știi, fiica mea, că îți trimit aceste cărți temându-mă că nu doar îți vor arăta viitorul, ci vor avea grijă să fie așa. Trebuie să fii pregătită, să accepți asta. Și fie ca dorințele tale să se potrivească voinței cărților, căci doar una dintre voințe domnește.

14

Eram atât de obosite după acea noapte, că am dormit până la prânz. Apoi, când soarele era deasupra creștetului, ne-am smuls în sfârșit din patul din camera mea, unde adormiserăm împreună, înconjurată de însemnări și cărți. Am zăcut în șezlonguri pe peluză, lăsând soarele să ne încălzească trupurile în vreme ce priveam cum vântul stârnește valuri mari pe lac.

Era o plăcere să fim într-un loc în care puteam să vorbim în gura mare despre descoperire, în care nimeni ca Moira sau Patrick, sau chiar Leo, nu putea să ne audă teoriile fanteziste despre cartea de tarot și originea ei. Ceea ce era limpede, cel puțin, era faptul că găsiserăm – eu o găsisem – cartea de tarot, pachetul care dovedea că divinația fusese scopul inițial al cărților. Ceea ce nu știam, totuși, era de unde venea cartea sau de când. Documentul cu scrisul lui Lingraf nu era atribuit cuiva, n-avea note. Ilustrația de pe

cartea de tarot era aproape sigur din Renaștere – totul, de la subiect până la execuție, stătea mărturie acestui lucru. Însă ar fi putut să provină de oriunde – Milano, Roma, Florența, Veneția. Singura dovadă pe care o aveam era sigiliul parțial, ciocul unui vultur pe fotocopia alb-negru. Nici măcar afirmația lui Stephen că acele cărți de tarot veniseră din Mantova nu însemna prea mult după atâtea secole.

Dar era în ordine. Pe moment, ne scăldam în fericirea descoperirii. Și era o senzație de siguranță în faptul că o împărtășeam cu Rachel, o reducere a vulnerabilității mele: eram împreună în această taină.

M-am ridicat de pe pajiște și mi-am întins oasele.

— Mă duc să iau ceva de mâncare. Vrei și tu?

Rachel a clătinat doar din cap, fără să ridice privirea din carte, care îi arunca o umbră lungă pe față și pe iarbă.

Rachel era mai degajată, mai destinsă aici. Ultimele două zile au fost singura dată când o văzusem simțindu-se bine cu adevărat, în afară, poate, de ziua în care am navigat pe fluviu. În preajma lui Patrick purtarea ei era întotdeauna atentă, profesională. M-am dus în bucătărie prin biblioteca lambrisată cu lemn și am dat de Margaret, care puneă hortensii albe într-o vază din ceramică.

— Din piața agricultorilor, a zis, tăind cu un cuțitaș

câteva frunze răzlețe de pe tulpini. Pot să te ajut să găsești ceva?

Când m-am făcut mare, n-a mai fost nimeni care să mă ajute să mă descurc în bucătărie, erau doar resturi împachetate de la cina din căminul studentesc, pe care mama le aducea acasă când se întorcea de la Whitman. Întotdeauna mă descurcam singură, deschideam dulapuri și sertare, încercând să pun laolaltă o masă înainte sau după cursuri. Nu erau niciodată cutii etichetate cu fructe și legume tăiate. Și cu siguranță nu era o Margaret, un personaj mămos care să-și lase deoparte munca pentru a mă ajuta pe mine.

— Nu vreau să te deranjez, am zis. Voiam doar să găsesc ceva de mâncare.

După trezire nu reușiserăm să ne hrănim ca lumea, niciuna n-a vrut să facă efortul de a se urni de pe peluză. Rachel își aprinsese o țigară, declarând-o *suficientă*.

— Ce-ai zice de un sendviș? a întrebat Margaret, uitându-se în frigider. Am luat niște pâine din piață azi-dimineață.

A început să scoată ingrediente, îngrămădindu-le pe blat.

— Pot s-o fac eu. Nu vreau să te deranjez.

— Știu că poți s-o faci. Dar n-ai prefera s-o fac eu?

Deja felul în care tăia cu pricepere pâinea pe

jumătate, cu mâna sigură și o împingere hotărâtă a cuțitului, m-a făcut să-mi dau seama că are dreptate, preferam s-o facă ea.

— Mulțumesc, am zis, așezându-mă pe un taburet.

— Se pare că voi, fetele, v-ați distrat, bronzându-vă și citind.

Margaret a vârât cuțitul într-un borcan de marmură cu muștar.

— E plăcut s-o văd pe Rachel că se distrează iarăși.

Nu prea știam dacă să pomenesc sau nu ceva din cele petrecute între noi în timpul scurt de când eram acolo. Că Rachel m-a salvat, că știam de părinții ei, dar ceva la Margaret mă făcea să vreau să mă încred în ea. Poate că era felul în care vorbea, ca și cum fiecare frază era confidențială, o comunicare doar între noi două.

— Mi-a spus de moartea părinților ei, m-am încumetat.

— Ți-a spus? Margaret părea surprinsă, aproape resemnată. Am crezut că o să renunțe pe veci la locul ăsta după ceea ce s-a întâmplat.

Voiam să aflu amănuntele. Descoperisem că amănuntele dau soliditate evenimentului, dau un trup ororii. Chiar dacă pentru mine amănuntele unora dintre cele mai rele zile ale mele erau încă vagi. Margaret m-a privit din cealaltă parte a blatului și și-a șters mâinile mari pe halatul pe care îl purta înainte să

ia o salată și să rupă câteva frunze.

— Părinților lui Rachel le plăcea să navigheze spre nord seara, a zis, și să cineze la un mic restaurant de pe lac. E deschis și în ziua de azi. Și după aceea navigau înapoi. Bărcuțele alea cu pânze... A clătinat din cap. Ei bine, de-abia încap în ele doi oameni, dar în seara aceea au hotărât să se înghesuie toți trei într-o barcă și să pornească. Vântul nu bătea prea tare. De fapt, i-am văzut cum plutesc în zigzag, dar, desigur, asta se întâmplă adesea pe aici înainte să vină furtuna și vântul. După cină vântul a început să bată în rafale. Încă nu știu de ce au urcat în bărcuța aia, dar așa au făcut. Toți trei. Și au pornit înapoi spre tabără. Văzând că la ora zece încă nu ajunseseră, l-am trimis pe Jack cu barca cu motor să-i caute. După câteva ore a găsit barca. Răsturnată în mijlocul lacului. Nici urmă de Rachel sau de părinții ei. Mă rog, firește, l-a contactat prin stația de emisie pe șeriful din Districtul Hamilton...

— Rachel era cu ei? Și a supraviețuit?

Margaret a încuviințat din cap.

— A fost o căutare generală. A doua zi dimineață au găsit-o pe Rachel, inconștientă, pe mal, nu departe de barcă. Dar căutarea părinților ei a durat zile întregi. Au închis lacul și l-au dragat cu plase. În cele din urmă, i-au găsit plutind într-un golfuleț, nu departe de

tabără. Vântul din noaptea aceea... A tăcut o vreme. Furtuna a fost așa de aprigă încât valurile au umplut cu apă barca. Nu era la bord decât o vestă de salvare. Rachel a fost găsită purtând-o. S-a spus că le-au lăsat pe mal pe celelalte două ca să aibă loc toți trei în cabină. Iar Rachel, se pare, își amintea foarte puține lucruri. Își amintea că barca s-a răsturnat, dar asta era tot. Șeriful a crezut că se poate ca ea să fi fost lovită de catarg. Sau că poate erau mai aproape de țărm când ea a fost azvârlită peste bord. Nimeni nu știe cu adevărat. Era primul înec în Long Lake în aproape cinci ani.

M-am gândit cât de neagră arăta apa și la așezarea izolată a taberei – la capătul lacului, la câțiva kilometri de oraș și de alte case. Desigur, trebuie să fi fost un accident: ea i-a pierdut pe amândoi în același timp. Însă mi-am amintit expresia lui Rachel în ziua în care am furat barca, măiestria cu care a desprins parâmele și ne-a dirijat pe Hudson, vântul biciuindu-i vârfulurile părului pe obrazul ars de soare, încrețit de zâmbet, și m-am întrebat dacă eu m-aș putea bucura în continuare de sportul care le luase viața părinților mei.

— E prima dată când s-a întors după accident?

— Nu. A venit de câteva ori. La început, doar ca să se ocupe de rapoartele poliției locale. Dar pe urmă n-a mai venit multă vreme. În toamna trecută a venit cu un domn mai în vârstă cu care lucra.

— Patrick, am zis.

— Da. Patrick. E un om adorabil. Un pic prea bătrân pentru Rachel. Dar, firește, cu pierderea părinților și toate astea, cine poate judeca o astfel de hotărâre?

Alegerea lui Patrick chiar părea să aibă mai multă logică. Îi oferea ei siguranța pe care o pierduse brusc.

Margaret s-a aplecat peste blat și și-a coborât vocea.

— Și toată averea e într-un depozit, știi? Rachel nu se poate atinge de ea până când împlinește treizeci de ani. Asta a fost o surpriză. Părinții și ea, știi, nu erau cu adevărat apropiați. Se certase cu ei în seara aceea, și cred că amintirea asta a apăsător în totdeauna. Mai sunt doar câțiva ani până să împlinească treizeci, și ne întrebăm toți ce va face cu tabăra, dacă o păstrează sau o vinde. La fel ca apartamentul părinților. Nu-l poate vinde înainte să împlinească treizeci de ani, așa că stă acolo pustiu. La câteva etaje deasupra ei, în oraș. Eu m-aș fi mutat, biata de ea, a zis Margaret confidențial. Sunt o mulțime de bani, știi. Mama ei era, cum se zice, o *moștenitoare*, iar tatăl, ei bine, și el s-a descurcat de minune. În prezent ea are o alocație. E gestionată de avocatul familiei. El este cel care ne dă salariul și plătește toate cheltuielile proprietății. Suntem toți în așteptare, până cândva în viitor, când Rachel o să hotărască ce vrea să facă.

Margaret a împins sendvișul spre mine. Era mai înalt

decât mă așteptasem, plin cu salată crocantă viu colorată și cu straturi de pui prăjit și roșii cultivate tradițional.

— Mulțumesc, am zis.

Când m-am întors pe peluză, Rachel privea apa; la capătul lacului se adunau nori.

— Arată bine, a zis.

Când am pus jos farfuria, a luat imediat jumătate de sendviș și a mușcat, iar câțiva stropi de muștar i-au tâșnit pe obraz.

— Altă furtună de vară, am zis, așezându-mă în fața ei.

Am mestecat în tăcere până ce s-a auzit un tunet. Norii încețoșați, înalți se contopiseră într-o întunecime ca noaptea, care se întindea spre noi.

— Îmi lipsește asta în nordul statului, a zis.

— Nu e greu?

Cuvintele au ieșit înaintea să le pot opri.

— Margaret ți-a povestit, nu-i așa?

Rachel a oftat.

— Încerc să nu împărtășesc amănuntele. Nu-mi place s-o fac. De câte ori o fac e ca și cum aș retrăi totul. Uneori încă simt răceala, frigul până la os care m-a cuprins în noaptea aceea.

Am întins mâna și i-am pus-o pe braț ca să-i ofer alinare. Știam că nu e nimic de spus. Cuvintele nu erau

făcute să umple aceste goluri. Însă știam cum e să pierzi un părinte. Iar după ziua precedentă știam cum e să simți acel frig.

— E singurul lucru pe care mi-l amintesc, știi? Frigul. Oamenii mă întreabă întotdeauna despre amănunte, însă memoria ne apără de cele mai rele traume. Erați apropiați tu și tatăl tău? a întrebat.

Nici eu nu-mi aminteam multe din ziua în care a murit tata.

— El semăna cel mai mult cu mine, am zis. Sau poate că eu semănam cu el. Uneori cred că pe mama o irita asta. Nu ne înțelegea întotdeauna.

— Nici părinții mei nu mă înțelegeau întotdeauna, a adăugat Rachel. Dar am sperat mereu că s-ar putea să ajungem acolo. Cu toate că nu cred că asta sperau ei. Nu cu adevărat. Își doreau un copil mai degajat, mai amuzant. Mai puțin serios.

— Cred că mama își dorea un copil mai puțin ambițios, am zis, pentru că era adevărat.

Întotdeauna am simțit că îmi privea ambiția ca pe o condamnare a ei. Poate că așa era.

— Acele așteptări pot fi apăsătoare, a zis Rachel. Ai mei au crezut întotdeauna că o să mă satur de tarot, de mediul academic. Chiar au încercat să mă motiveze – așa i-au zis ei – să renunț. Să mă duc să lucrez la străngeri de fonduri, să mă mărit de tânără, să fac ce

n-au putut ei: să am mai mulți copii.

— Voiau să te plătească?

— Mai degrabă voiau să-și reducă sprijinul dacă aş fi continuat. Financiar, desigur. Viața după părinți e ca un nou început.

— Dar cu un preț atât de mare.

Rachel a încuviințat din cap și și-a îndreptat atenția dincolo de peluză, spre lac. M-am întrebat dacă de fiecare dată când se uita la această priveliște vedea barca stricată, furtuna care i-a sfâșiat viața. Dar știam că timpul face cu puțință să te întorci chiar și în locurile cele mai dificile.

Tocmai când am terminat de mâncat, perdeaua ploii s-a apropiat de casă, rafalele umede au biciuit filele cărților noastre. Furtuna s-a năpustit peste noi, ramurile ulmilor mai înalți zgâriau țiglele de pe casă. Și, cu toate că Rachel și cu mine ne-am adăpostit înăuntru, știam amândouă că furtuna avea să treacă repede, destul de repede ca să nu fie nicio problemă când hidroavionul avea să amerizeze peste o oră ca să ne ducă înapoi în oraș prin ceața fină portocalie a asfințitului.

Privind înapoi, aş fi fost înțeleaptă să-mi închei atunci vara de la The Cloisters. Să nu mă mai întorc în oraș, să-mi fac bagajul și să las ce mai rămânea în

garsoniera subînchiriată. Dar acum mi-e clar că alegerea nu era a mea.

Când hidroavionul a aterizat pe Long Island, Rachel s-a întors spre mine și a zis:

— Ce-ar fi să stai la mine tot restul verii?

Și așa, pentru că se părea că nu suntem împreună doar în asta, ci în toate, am zis „da” fără șovăială. Și, la urma urmei, de ce să fi refuzat? Să stau în locuința mea strâmtă când Rachel îmi oferea o cale de scăpare?

— Am destul spațiu, a zis Rachel pe când urcam în limuzina care aștepta, și mergem în fiecare zi la lucru în același loc. Ți-am văzut clădirea, știi. Nu pare să aibă aer condiționat. Știu că e deja august și ar fi trebuit să-ți propun mai demult, dar...

Rachel n-avea nevoie să mă convingă. În multe privințe păream deja colege de cameră, ca gemenii care au trecut prin aceleași experiențe la distanță de mii de kilometri.

— Du-te cu mașina și ia lucrurile de care ai nevoie, a zis, uitându-se la mine. În spatele capului ei se desfășura autostrada West Side. O să-l rog pe portar să-ți facă un rând de chei.

Chiar dacă nu ne cunoșteam decât de un pic mai mult de două luni, m-a izbit gândul că am petrecut mai mult timp cu Rachel decât cu oricine în afară de familia mea. Familie cu care aș fi fost fericită să petrec

mai puțin timp dacă mi-aș fi putut permite să locuiesc în campus. Iar prietenii din timpul facultății fuseseră întotdeauna vagi, mai ales când devenea limpede că prefer să-mi petrec mai mult timp învățând limbi prea puțin folositoare decât să merg la petreceri sau la adunări în dormitoare claustrofobice, cu zece fete într-un pat. Rachel nu se sinchisea de asta. Pentru că eram la fel. Eram diferite în așa de multe privințe, însă lucrurile care ne însuflețeau erau aceleași.

Și așa am mers cu limuzina spre nord, până la garsonieră, unde mi-am împachetat hainele și cărțile în geanta de sport cu care venisem din Walla Walla și am pus restul traducerilor tatălui meu într-un carnet. Am aruncat mâncarea rămasă în frigider, am pus cheia în buzunar, apoi am stat pe coridor sub pâlpâirea tubului fluorescent, neștiind dacă mă voi mai întoarce vreodată.

Când șoferul m-a lăsat acasă la Rachel, un apartament cu două dormitoare de pe Upper West Side, mi-a fost readus în minte ceea ce observasem la Long Lake: Rachel era bogată. Erau priveliști panoramice spre Central Park, o terasă cu ghivece din care se revărsau plante, parchet și un frigider strălucitor bleu cu mânere de modă veche. Spațiul nu era enorm, dar tot era destul de mare. Și locuia singură.

Am apreciat faptul că nu se scuza pentru locuință. N-a zis: „Scuză deranjul, n-am avut timp să deretic”, sau „Știu că arată banal, dar a fost al bunicii”. M-a condus în apartament și doar mi-a arătat farfurioara în care pot să-mi las cheile și dormitorul liber în care să-mi las bagajul.

Bucătăria și livingul alcătuiau un singur spațiu mare de primire, împărțit de masa de sufragerie, o piesă de lemn mai veche, cu intarsii complicate și nu puține zgârieturi. Am apreciat faptul că, deși totul în apartament părea imaculat, erau câteva locuri în care imperfecțiunea era binevenită. M-am pomenit că-mi las mâna să zăbovească pe materiale: lemnul neted, pielea moale, argintul delicat al ramelor de fotografii – totul răcoros. Până am ajuns la ferestrele care dădeau spre parc. Dedesubt am văzut șirul mereu prezent de taxiuri și oameni care intrau și ieșeau din uriașul umbrar din Central Park. Aparatul de aer condiționat din apartamentul lui Rachel zumzăia încet.

— Înainte să întreb, a zis, părinții mei locuiau tot aici. La ultimul etaj. Am crescut aici. Și nu, nu l-am cumpărat eu. Mi l-au cumpărat când eram încă la grădiniță. Ca investiție.

— N-aveam de gând să întreb.

— De obicei, oamenii vor să știe.

— Tu hotărăști, Rachel, ce vrei să împărtășești.

— Știu, a zis, apoi a venit la mine, a întins mâinile și m-a îmbrățișat, mai strâns decât atunci când ne-am întâlnit prima dată.

Aproape cu disperare.

— Numai că nu vreau să avem secrete una față de alta.

15

A doua zi dimineată a fost prima mea vizită la Biblioteca Morgan de pe Madison Avenue, o clădire mare din piatră roșiatică ale cărei interioare poleite găzduiau manuscrise rare, schițe originale ale simfoniilor lui Mozart și desene de-ale lui Rubens. În 2006 o campanie importantă de strângere de fonduri plătise adăugarea unei clădiri contemporane din spatele celei vechi, în care erau un atrium de sticlă și un amfiteatru. În ziua aceea atriumul era ticsit cu un amestec de cadre universitare și reprezentanți ai lumii artistice veniți la simpozionul anual de la Morgan, care în acest an era intitulat „Arta și ocultul: divinația la începutul Europei Moderne”. Rachel și cu mine am venit împreună după ce Patrick ne-a spus că ne vedem acolo.

Muzeul Morgan era închis pentru public și atmosfera prietenoasă era inconfundabilă – peste tot

oamenii salutau ridicând mâna sau cana cu cafea. Erau grupuri de femei cu fuste negre, elegante, foarte strâmte, coliere fanteziste și papioane, precum și diferite niveluri de despuiere studiată. Peste tot, oamenii se adunau cu cei pe care îi cunoșteau și îi bârfeau pe cei pe care nu-i cunoșteau. Dacă aș fi putut să ascult o sigură conversație, eram sigură că ar fi fost ca un limbaj privat, o listă restrânsă de nume, locuri și programe de studii care avea rostul să-l excludă pe orice individ destul de obraznic încât să încerce să intre nepoftit. Din cafenea răzbătea sunetul unui aparat de spumare a laptelui La Marzocco.

Am recunoscut unele dintre fețe și în câteva minute mi-am dat seama că fusesem respinsă de cel puțin zece dintre cei de acolo. Respingerile din programele doctorale fiind foarte personale, m-am întrebat câți dintre ei își vor revizui părerea anterioară despre mine, despre munca mea, după această vară, după ce Rachel și cu mine vom găsi cel mai bun mod de a ne anunța descoperirea.

Lista vorbitorilor din acea zi era plină de personaje consacrate și cadre didactice universitare promițătoare, o invitație la Morgan fiind un semn că ai dat lovitura. Erau cadre didactice de la Chicago și Duke care țineau conferințe despre profețiile din evangheliile carolingiene și despre misticismul medieval ca

devoțiune față de cultul feminin. Erau discuții despre istoria zarurilor și horoscopul din copilărie al Isabellei d'Este, rolul astrologiei și geomanției, interpretarea semnelor superstițioase și viselor. Iar noi veniserăm în special pentru conferința lui Herb Diebold despre tarot, sesiunea de întrebări și răspunsuri la care era moderator Patrick.

Aruna era și ea acolo, și când am ajuns, a venit la noi, s-a aplecat conspirativ și a zis:

— M-am gândit că s-ar putea să vă văd aici pe voi două.

— Da. N-aveam cum să ratăm asta, am zis.

— Și nici Patrick nu ne-ar fi îngăduit, a adăugat Rachel, atât de încet, încât nu eram sigură că Aruna a auzit.

Aruna și-a netezit rochia. Era de mătase albă, cu buzunare pătrate, mari, în față. Un stil care ar fi făcut pe oricine altcineva să pară îmbrăcat fără gust, însă pe ea arăta simplu, elegant.

— Ați avut ocazia să vorbiți cu vreunul dintre bârfitori despre lucrurile la care ne-am putea aștepta azi? a zis Aruna.

— Cred că preferă să fie numiți cărturari, a zis Rachel.

Înainte ca Aruna să poată răspunde, am fost întrerupte de un bărbat cu ten măsliniu, foarte bronzat,

care a sărutat-o pe Rachel pe amândoi obraji și a zis:

— Are dreptate, să știți. Preferăm „cărturari”. Cu toate că „bârfitori” este, poate, mai corect.

— Credeam că trebuia să fii la Berlin toată vara, a zis Rachel, cu vorbele înăbușite de obrazul lui.

Era, știam, profesorul Marcel Lyonnais de la Harvard, faimos pentru studiul său revoluționar care a creat o tipologie a simbolurilor de la începutul Italiei moderne, și, de asemenea, pentru că și-a părăsit nevasta și trei copii pentru una dintre masterandele sale, Lizzy, mai tânără cu câteva zeci de ani.

— Trebuia. De fapt, sunt. Mă aflu aici doar pentru câteva zile. Să petrec un pic de timp cu Lizzy. Se simte cam neglijată... A lăsat fraza în aer. S-a întors fără tragere de inimă spre mine. Tu ești...?

I-am întins mâna și mi-a prins-o; avea palma moale.

— Ann.

Am vrut să spun mai multe despre numele meu, să-i fie clar că și eu sunt printre inițiați, sunt un bun de valoare, însă marea de trupuri din jurul nostru a început să se miște spre trepte, semn că ora de interacțiune avea să fie amânată până după discuții. Și, pe când umeri se înghesuiau pe lângă mine, doi mi-au părut familiari. La început n-am recunoscut-o, așa cum nu recunoști pe loc fețe familiare scoase dintr-un anumit context, dar după o clipă am întins mâna, i-am

pus-o pe braț și am zis:

— Laure?

Laure fusese cu doi ani mai mare decât mine la Whitman și cea mai apropiată de o prietenă și, uneori, mentor. Cu toate că îmi închipuiam că fusese și ea la fel ca ceilalți studenți. Laure era studentă la arte plastice contemporane și o persoană ale cărei stil inefabil și înțelegere rapidă arătau clar tuturor că după ce va crește nu va îngădui să fie limitată la Walla Walla, nici măcar la Seattle, unde crescuse. Pe atunci era urmărită de un miros permanent de marijuana și de o trupă de băieți emoționați care nu se dezlipeau de ea.

— Ann!

M-a îmbrățișat de îndată ce m-a văzut.

— Ești la New York?

Eram înghiontite și înghesuite în casa scării.

— La The Cloisters, am zis, mergând în spatele ei.

— E grozav. N-am știut. Ar trebui să bem ceva. Și la anul?

Am ridicat din umeri.

— Nu-i nimic. Știu că o să reușești.

În timp ce vorbeam am coborât pe o scară și ne-am pierdut de Aruna. Rachel era în spatele meu, înghesuită în Marcel. Întotdeauna părea că adulții sunt dornici s-o impresioneze, în vreme ce pentru noi,

ceilalți, dinamica era adesea inversată.

— Vrei să stai lângă mine? a zis Laure când am intrat în amfiteatru.

— De fapt, sunt cu...

— Suntem împreună, a zis Rachel, venind lângă mine.

Era răceală în felul în care Rachel a salutat-o pe Laure, și am observat că Laure s-a uitat imediat la mine. Era ceva tăios în felul în care ochii ei îmi cercetau fața.

— Te caut în pauză, a zis Laure, m-a strâns repede de braț și a plecat printre două rânduri de scaune.

Amfiteatrul fusese proiectat ținând cont de acustică. Avea finisaje calde, lambriuri arcuite din lemn de cireș sub care scaunele roșii se înălțau spre fundul sălii cu o solemnitate de paradă lentă. Deja câțiva dintre vorbitori se instalaseră în fotoliile de pe scenă, cu Patrick la mijloc. Rachel și cu mine ne-am ales un rând pe la jumătate și ne-am așezat.

Lumea academică, știam, este mică; plină de prieteni și dușmani, conflicte care clocoteau un pic, ațâțate de ani de remarci nonșalante despre lucrările cuiva și, uneori, caracterul lui. O simplă privire prin sală mi-a dezvăluit diferitele cabale: profesori titulari care încă mai stăteau alături de îndrumătorii lor îmbătrâniți de acum zece, douăzeci, treizeci de ani, înconjurați de

proprii masteranzi actuali care, fără îndoială, își imaginau cum într-o bună zi se vor aduna în jurul lor proprii acoliți. Fiecare grup era ca o constelație, se împleteau, dar își dădeau târcoale, încercând mereu să estimeze orbitele celorlalți, forța de atracție gravitațională individuală.

Spre deosebire de mine, Rachel s-ar fi putut încadra perfect. Ar fi putut să fie aspirată într-una dintre aceste constelații – o stea strălucitoare pe cerul academic. Dar, în loc să se alăture unuia dintre grupuri, stăteam împreună, în vreme ce luminile scădeau, și nu mă puteam împiedica să prefer grupul nostru exclusiv de două persoane. Ecranul din partea din spate a scenei s-a luminat cu imaginea unei cărți de tarot din Renaștere, o carte dintr-un pachet din cele fragmentate, din care lipsesc o carte sau două. Era cartea Lumea. Pe un fundal din foiță de aur era o miniatură care ilustra o scenă de viață din epoca medievală târzie – o corabie cu vâslași, un cavaler mergând între două castele arcuite în forma unei sfere. Deasupra acestei lumi domnea o femeie cu un sceptru într-o mână și un glob cu cruce în cealaltă.

Herb Diebold și-a ocupat locul din spatele pupitrului. Era mai bătrân decât mă așteptasem, și mai scund, dar îmbrăcat îngrijit, cu o cămașă în carouri vesel colorate. O mustață căruntă frumos tunsă scotea

în evidență obrajii rotunzi și capul complet chel.

— Vara trecută, când eram în Pontegradella, a început el și și-a dres glasul, într-o mică arhivă municipală sufocantă, încercând să gălesc înregistrarea arestării lui Alfonso, nepotul lui Ercole d'Este, despre care mulți credeau că este bastardul lui, am dat de ceva neobișnuit. Da, am găsit înregistrarea arestării lui Alfonso, desigur, însă dedesubt era ceva care mi-a atras privirea.

Diebold a tăcut un pic și a schimbat imaginea de pe ecran, prezentând o fotografie a registrului arestărilor, și acolo, în colțul de sus, era o imagine pe care o cunoșteam bine, fie și doar pentru că o văzusem în dimineața aceea, înainte să plec din apartament, în hârtiile lui Lingraf. Aici era imaginea completă, un vultur cu aripile întinse, filigranul întreg din care noi nu văzuserăm decât o parte: arhivele municipale din Pontegradella, o comună din Ferrara.

Tocmai voiam să pun o mână pe brațul lui Rachel, când mi-a șoptit la ureche:

— Filigranul.

Am dat din cap, în vreme ce Diebold continua:

— Scria: „Mino della Priscia, arestat pentru că a vorbit cu cineva care nu făcea parte din Curte despre oracolul ducesei din Ferrara”. La început am crezut că nu poate fi corect, așa că am făcut un pic de loc pe

masa mea de lucru și am luat folositorul meu dicționar latin. Chiar și după toți acești ani, încă mai am nevoie de ajutor la traducere.

În amfiteatru s-au auzit câteva râsete politicoase. Toți cei din public știau că, de fapt, Diebold n-are nevoie de niciun ajutor la traducere.

— Desigur, *oraculum* este foarte apropiat de „oracol”, însă n-am crezut că poate fi corect deoarece, din câte știu eu – și știu o mulțime de lucruri despre Ferrara de la începutul Renașterii ducesa Ferrarei era profund credincioasă.

M-am uitat la Rachel și ea mi-a prins privirea. În jurul nostru, cei din public, cu fețele luminate de imaginea de pe ecran, ascultau fascinați.

— Așadar, ce trebuia să înțeleg din asta? Diebold a lăsat întrebarea să atârne o vreme, cât a băut apă. Că mama Isabellei d’Este, cea mai remarcabilă patroană din Renaștere, consulta oracole? M-am uitat în dicționar încă o dată, dar sensul era clar. Despre asta am venit astăzi să vorbim – oracole și prezicători, cărți de tarot și zaruri, ca să stabilim ce rol au jucat.

Aici, Diebold s-a întrerupt și s-a uitat prin sală, apoi și-a potrivit ochelarii și și-a îndreptat din nou atenția spre însemnările din fața sa. M-am răsucit spre Rachel și am mimat din buze primul rând din documentul pe care îl tradusesem: „Fiica mea preaiubită”.

— Întrebarea n-ar trebui să fie: Era folosită divinația? Sigur că era. Astrologia, după cum știm, era peste tot. De asemenea, știm că aristocrații din Renaștere erau obsedați de întrebarea dacă soarta le era bătută în cuie sau putea fi schimbată. Voiau să știe ce pot să schimbe, ce rămâne în voia norocului și ce nu pot să evite. Au luat fascinația aceasta de la greci și romani, care întotdeauna apelau la oracole ca să cerceteze soarta oamenilor. Și, dacă lumea creștină medievală nu consulta oracole, era doar din pricină că era o epocă obsedată de gândirea apocaliptică, o tendință lăsată moștenire de cel mai important oracol dintre toate – Hristos.

Diebold a întors o pagină pe pupitru și a vorbit mai departe. Și, cu toate că știam că trebuie să rămânem acolo, că trebuie să participăm la sesiunea de întrebări și răspunsuri, în cursul căreia vocea lui Patrick a fost așa de firavă, că mă temeam că s-ar putea să lase naibii toată tortura aia, că trebuie să avem parte de alte flecăreli și cafele, tânjeam să plec din amfiteatru și să mă întorc la hârtiile pe care le țineam lângă pat. Să văd iarăși cu ochii mei, chiar dacă știam că e adevărat, semnul de pe pagină care se potrivea.

— Așa că întrebarea devine: De unde știm? De unde știm ce ne așteaptă? Asta a fost o întrebare care i-a preocupat în întreaga perioadă a Renașterii pe bărbații

și femeile cu nivel înalt de educație. Voiau să cunoască viitorul – lucrurile bune, dar mai ales cele rele. Întrebarea era întotdeauna: își puteau schimba viitorul, sau era predestinat? Erau sortiți? Aceasta este întrebarea care stă la baza a ceea ce facem azi aici.

Rachel s-a aplecat peste cotieră ca pentru a șopti ceva, dar s-a oprit când Diebold a început iar:

— Desigur, am căutat la Ferrara oracolul, însă n-am mai găsit nicio referire la el. I-am întrebat de el pe savanții ferrarezi din Università di Bologna și au ridicat cu toții din umeri. Ce-ar putea să fie? au întrebat. Poate că un templu, am zis. Poate că o încăpere din Palazzo Schifanoia? O pictură, o... A arătat spre ecranul din spatele său. O carte de tarot?

Peste public se așternuse o tăcere plină de așteptare. Diebold a clătinat din cap.

— Din păcate, în vara aceea n-am găsit în arhivele municipale vreo astfel de consemnare a ghicitului în tarot. Nici în orașele din jur. Dar pe urmă m-am întors la credinciosul meu dicționar latin și am început să caut rădăcinile cuvântului *oraculum*. A reieșit că vine din *orare*, a se ruga sau a implora. Și m-am întors la rândul din consemnarea arestării, cel despre care crezusem că ar putea să indice faptul că ducesa Ferrarei a avut un oracol, și mi-am dat seama că interpretarea ar putea fi și că cineva din afara curții a

auzit fără să vrea rugăciunile ducesei, sau i s-a spus despre ele. Și atunci mi-am dat seama cât de subțire e linia dintre ceea ce cunoaștem ca soartă și ceea ce credem despre alegere – doar o interpretare, într-adevăr. Nimic mai mult.

Herb Diebold a ținut-o așa în următoarea jumătate de oră, explicând că, și dacă n-ar fi fost folosite la divinație, era vremea ca istoricii artei să-i dea ceea ce i se cuvine iconografiei cărților de tarot. A comparat cărțile din secolul al XV-lea cu exemple de statui romane și grecești, cu fresce și mozaicuri din Ravenna. Când a terminat, a fost aplaudat și s-au aprins luminile, Rachel și cu mine doar ne-am uitat una la alta, destul de mult timp ca oamenii din locurile de alături să înceapă să se strecoare pe lângă genunchii noștri, cerându-ne să ne dăm deoparte.

Am luat-o în sus pe treptele spre atrium, dar am fost despărțite de mulțime și am intrat pe orbite diferite. În pauza de cafea erau sendvișuri și pricomigdale, dar numi era foame. Voiam să țin în mână cartea de tarot, să știu la nivel tactil cât de tare se înșela Herb Diebold. Nu numai că ducesa avea un *oraculum*, nu numai că i-l dăduse fiicei sale, ci l-am găsit noi; pachetul de cărți de tarot *era* acel *oraculum*.

Laure a venit la mine și a zis:

— Vrei să ieșim la o țigară?

— Nu fumez.

— Atunci te poți bucura de aerul curat.

— De fapt, mi-ar plăcea să ies la aer, am zis, uitându-mă în jur, și i-am văzut pe Patrick și Diebold împreună lângă scară, Patrick gesticulând cu putere, frenetic, Diebold frecându-și ceafa.

Am coborât pe niște trepte care duceau la Madison Avenue, unde arțarii plantați în fața Muzeului Morgan erau năpădiți de frunze verzi cerate, și se făcuse atât de cald, încât chiar și curentul iscat de trecerea mașinilor era o ușurare. Ca la toate simpozioanele din mediul academic, erau afară câteva zeci de oameni care fumau. Laure a scos din poșetă un pachet de țigări cu aromă de cuișoare și a bătut în el ca să iasă una. Chiar și neaprinșă, mirosul dulce, lipicios făcea aerul siropos.

— Bine, a zis, privindu-mă țintă, cum de o cunoști pe Rachel Mondray?

Sperasem că o să ne spunem ce am mai făcut de când nu ne-am văzut, sau chiar că o să vorbim despre ce s-a întâmplat cu cererile mele de înscriere, să ne plângem un pic de căldură – nu mă așteptasem ca ea să vorbească despre Rachel. Nici măcar n-o salutase în sala de conferințe.

— Lucrez cu ea la The Cloisters.

— Doar voi două?

— Și Patrick.

— Mmm. Laure și-a făcut cu îndemânare mâna căuș în dreptul feței și și-a aprins țigara. De cât timp lucrați împreună?

— Din iunie.

A tras un fum, apoi și-a coborât brațul pe lângă trup. Cu celălalt braț trecut pe sub sâni, arăta ca un personaj dintr-o pictură de-ale lui Balthus, palidă și foarte slabă.

— Și ce s-a întâmplat? Vreau să zic, ce s-a întâmplat la The Cloisters de când ai început să lucrezi cu ea?

— Nimic. Lucrăm, pur și simplu. De unde o cunoști?

Într-o viață anterioară i-aș fi destăinuit totul lui Laure. L-aș fi spus de cartea de tarot. De mutarea în apartamentul lui Rachel. De Ketch Antiques și serile târzii la The Cloisters. Cât de ciudat e să lucrez printre schelete și oameni care cred în persistența ocultismului. Însă eram o persoană diferită, care aflase importanța păstrării unui secret, valoarea informației.

— Am cunoscut-o anul trecut, a zis Laure. Era la unul dintre seminarele mele de masterat. Celor mai mulți dintre masteranzi li s-a părut foarte enervant, însă profesorul ne-a împuiat urechile cu cât de bună e ea. E limpede că Rachel era ceva grozav pentru el – talentată, știi.

Și-a rotit mâna, cu o șuviță de fum desenând cercul.

Am dat din cap, pentru că știam exact ce vrea să zică.

— Și ea a fost destul de amabilă. Era foarte clar că

Yale o vrea acolo, dar ea a preferat Harvardul.

— Așa am auzit.

Laure m-a măsurat cu privirea.

— A mai spus ceva?

Oamenii din jurul nostru începeau să se întoarcă în clădire.

— Cum ar fi...?

— Vrei să luăm o gustare înainte de prânz? m-a întrerupt Laure cu o nuanță de insistență în glas, strivind țigara sub pantof, o pereche de balerini de piele eleganți.

— Mi-ar plăcea.

— Bine, a zis Laure.

M-a cuprins de umeri cu un braț pe când ne întorceam în atrium.

— Vreau să ai grijă de tine, bine?

Am ridicat privirea spre fațada muzeului, care se înălța deasupra noastră – secole de comori colecționate și păstrate între zidurile lui.

— Bine, am zis, deși eram sigură că deja aveam mai multă grijă de mine decât ar fi avut Laure, dacă i s-ar fi dat ocazia.

Când simpozionul s-a încheiat, am așteptat-o pe Rachel pe treptele muzeului, rezemată de una dintre urnele de ciment din secolul al XIX-lea în care fuseseră

plantate flori anuale albe, atârănătoare. Rachel fusese reținută înăuntru de Marcel, care voia să se asigure că ea are ocazia să cunoască unii dintre vorbitori. Tânjeam să fiu genul acela de cărturar pe care oamenii îl încolțesc la sfârșitul evenimentelor ca să-i prezinte pe studenții lor, fie și doar ca să pot găsi scuze să plec: prânzul cu directorul de la Frick, o limuzină care așteaptă, o bibliotecă plină de cărți care vor cu disperare să fie citite. Rachel, era clar, avea să fie unul dintre acei oameni.

— Ți-a plăcut?

Era Aruna, care se ivise neauzită lângă mine.

— Da.

— Acum lucrurile astea îmi par obositoare, a zis ea. Aproape jalnice. Toți obsedații ăia care îmbătrânesc și tot se mai agită pe tema acelorași lucrări care îi contrariază pe cărturari de secole întregi. Te-ai întrebat vreodată de ce vrei să fii aici și nu – a scos o tabacheră și mi-a întins-o – pe Wall Street, câștigând o căruță de bani?

Am refuzat, întrebându-mă dacă într-o zi o să spun, pur și simplu, „da”. Să devin și eu fumătoare. În unele zile părea inevitabil.

— Nu idolatriza asta, a zis.

— Nu idolatrizez.

— Și nici nu minți.

A scuturat un pic de scrum din vârful țișării și eu am râs.

— Așa de mulți dintre noi, cei de aici, am vrut doar să ne petrecem viața studiind *ceva*. Să fim în biblioteci și săli de curs, să fim în arhive și muzee, să *simțim* istoria prin lucrurile pe care le-a lăsat în urmă. Dar să faci asta înseamnă să nu fii cu cei vii, Ann. Să nu uiți asta. Și unii dintre noi supraviețuiesc în toată această moarte mai bine decât alții.

— Mie, am zis, îmi pare ceva foarte viu.

— Da. Însă e o iluzie. E mort. Totul. Asta-i adevărata sarcină a unui cărturar, să devină necromant. Știi ce vreau să zic, Ann?

— Da.

Însă nu eram sigură că știu.

— Bine. Pentru că atât de mulți dintre noi uită că adevăratul scop este să reînsuflețești acel lucru, chiar dacă, uneori, cu prețul însuflețirii noastre.

Stând pe acele trepte era greu să nu simți povara trecutului din jur. La urma urmei, muzeele nu erau doar niște mausolee? Literalmente, în cazul lui The Cloisters.

— Te-ai gândit să studiezi Dreptul? a întrebat Aruna. Am privit-o și ea doar a izbucnit în râs.

— Poate că nu-i prea târziu, am zis.

— Ei bine, dacă vara asta tot nu te-a făcut să te

răzgândești, a zis, nu te sfii să mă cauți la toamnă ca să-ți dau sfaturi. E de folos să ai un sprijin din interior.

— Mulțumesc, am zis, și chiar gândeam asta.

— Și bravo. Nu te-ai făcut de râs încercând să te dai bine pe lângă fiecare profesor din public. Disperarea. Întotdeauna arată rău. În special în mediul academic, în care răsplătim realizările făcute fără efort, nu anii de trudă. A călcat pe mukul țigării și mi-a pus pe braț o mână rece. Asta-i ceea ce Rachel a învățat mai repede decât cei mai mulți, a șoptit.

O strângere scurtă și a plecat, trecând lin printre grupurile de cadre universitare rămase, apoi a ajuns pe Madison Avenue, unde a urcat într-un taxi și a mai fluturat o dată mâna spre mine. Am dat să ridic mâna, dar am observat câți alții ridicaseră și ei mâna, așa că mi-am aplecat capul, micul gest deosebindu-mă de ceilalți.

Am așteptat până ce am rămas singură pe trepte și m-am lăsat prinsă de sunetul mașinilor de pe stradă, un șuvoi constant de activitate, sunetul lucrurilor vii.

Era mai bine să ajung la The Cloisters cu o limuzină. Și am uitat curând cum e să-mi fac griji că o să fiu îmbrâncită în metrou când am cafeaua în mână, sau că

trebuie să-mi cronometrez sosirea ca să prind autobuzul spre muzeu. Traiul împreună a oferit intervale de timp petrecut cu Rachel pe care nu le avuseserăm înainte: drumul, micul-dejun, timpul de după cină. Și în acele intervale m-am simțit în sfârșit în stare să mă desfășor, s-o las pe Rachel să mă vadă deplin. Îmi plăcea să cred că și ea simte la fel.

Patrick, era clar, nu simțea așa.

În prima noastră zi înapoi în bibliotecă după simpozionul de la Morgan ne-a spus:

— Traiul și munca împreună pot să tensioneze o prietenie. Cel mai bine e să nu forțezi prea tare ca să vezi dacă se rupe. Nu?

— La fete e altfel, a fost tot ce a avut de spus Rachel.

Dar puteam să-i vedem neplăcerea că acum suntem tot timpul împreună. Felul în care ne urmărea cu privirea, sperând mereu să găsească pe conturul fețelor noastre originea vreunei glume știute doar de noi două.

În ziua aceea grădinile din The Cloisters vibrau de energia vizitatorilor și polenizatorilor, iar eu, neputând să uit secretul care vibra în mine, acum și în Rachel, am umblat pe acolo până ce am ajuns la Bonnefont Cloister, cu gutuii lui de un verde viu și cu ramuri noduroase. Nu voiam să mă așez, așa că am rămas în picioare privind peste marginea grădinii, dincolo de

care erau metereze abrupte și solul, la vreo treizeci de metri mai jos.

Cu palmele pe vârful zidului de piatră, m-am aplecat doar cât să simt nesiguranța situației mele, să las valul de adrenalină să-mi cuture trupu, până ce am simțit-o iar, aceeași senzație pe care am avut-o când am dezvăluit cartea de tarot Vânătoarea, goana spaimei, mușcătura nevoii imperioase. Fie și doar ca să pot savura valul de ușurare care a urmat. Momentul în care nu s-a întâmplat nimic, când n-am căzut, când Patrick nu m-a prins, când Rachel și cu mine, până la urmă, aveam să scăpăm nepedepsite.

New Yorkul îmi arătase cât flămânzeam. Flămânzeam după bucurie și risc, flămânzeam după recunoașterea în gura mare, către toți din jur, a ambițiilor mele. Flămânzeam după împlinirea lor. În loc să fiu plină de spaimă, eram plină de un soi de veselie ametoitoare. Și de cunoașterea faptului că într-un astfel de oraș puteam s-o iau de la capăt, să fac din amintirea tatălui meu ceva care să mă ducă înainte, nu care să mă tragă înapoi. Să-l întrec pe Patrick la descoperirea pachetului de cărți de tarot era cea mai mare realizare dintre toate. Nu eram imorală; pur și simplu, am înțeles lecția pe care mi-o dădea orașul.

Când m-am aplecat iar peste zid ca să văd drumul pavat cu piatră cubică de dedesubt am simțit pe mijloc

două mâini care m-au împins iute în față. Am țipat, tare și ascuțit.

Când m-am întors și l-am văzut pe Leo, am văzut și vizitatorii din grădină, care ne priveau îngrijorați, încercând să-și dea seama dacă ar trebui sau nu să intervină.

L-am lovit pe Leo peste mâini, însă el doar a zâmbit și m-a ținut în continuare de mijloc.

— Te-am prins!

— M-am speriat, am zis, privind în jur.

Le-am zâmbit liniștitor câtorva dintre fețele mai îngrijorate.

— N-ar trebui să te apleci așa. Dacă se întâmplă ceva?

— Vrei să zici, dacă vine cineva pe la spate și mă împinge?

— Asta, sau dacă te împiedici și cazi. Există un motiv pentru care nu permitem nimănui să stea pe acest zid.

— Da?

A arătat spre anunțul pe care, cine știe cum, nu-l observasem de săptămâni întregi. **NU VĂ APLECAȚI ȘI NU VĂ AȘEZAȚI PE PARAPET.**

— Haide, a zis. Am ceva pentru tine.

M-a condus de mână de-a curmezișul grădinii Bonfont Cloister, printr-o poartă pe care scria **DINCOLO DE ACEST LOC ACCESUL ESTE PERMIS**

DOAR PERSONALULUI. Nu fusesem niciodată în această parte din The Cloisters. Era plină de ierburi, despărțită prin ziduri de restul muzeului și erau în ea două șoproane mici și o seră lungă plină de lăstari. Erau acolo unelte de grădinărit, cum ar fi mașini de tuns iarba și grămezi de foarfece, turnuri de ghivece goale și bucăți de piatră sculptată rătăcite, ascunse de ochii publicului. Erau coșuri de gunoi pline cu resturi de plante tunse și o grămadă de frunze împrăștiate pe grămada de compost.

Leo m-a dus într-unul dintre șoproane în care erau ghivece mari pentru răsaduri de-a lungul pereților, fiecare cu cutii de sticlă pline cu semințe uscate. Am luat una pe când intram.

— Semințe de isop, a zis. Am uscat florile din grădini de anul trecut.

Era o duioșie în grija cu care era aranjat totul, de la mănunchiurile de flori atârinate la uscat în cuie bătute în perete până la felul în care foarfecile de grădinărit erau cuibărite toate cu ascuțișul în jos în ghivece de teracotă. Și mirosea a Leo, sau poate că Leo mirosea așa: a pământ și iarbă, cu o undă de miros truesc.

A luat de pe perete un mănunchi de lavandă uscată și mi l-a dat.

— Asta-i pentru tine.

Mirosul mi-a umplut nările – ierbos, și însořit, și

sofisticat.

— Le-am tăiat după acea primă zi în grădină și le-am atârnat să se usuce. Țin mai mult decât proaspete, a zis. Și când te sature să te uiți la ele, poți să strivești florile și să le pui prin sertare.

A întins mâna și a strivit cu degetul mare o floare de lavandă. Am privit cum cad fărâmele pe podea, la picioarele noastre.

Dacă n-am observat când am intrat cât de mic e șopronul, am observat acum. De-abia aveam loc amândoi să ne răsucim, așa că trupurile ne erau deja apăsate unul de altul când Leo și-a petrecut mâna pe după gâtul meu și m-a sărutat. Privind înapoi, nu el a fost cel care m-a ridicat pe raft, ci eu am sărit acolo, mi-am încolăcit picioarele pe mijlocul lui și l-am tras destul de aproape ca să-l simt lipit de mine. El m-a urmat, strecurând o mână aspră sub bluza mea, dincolo de sutien, și apoi mi-a scos bluza peste mâinile ridicate.

Era ceva în mișcările mele care mi s-a părut surprinzător de încrezător și sigur pe sine. Ca și cum pentru prima oară eu conduceam și Leo mă urma. Nu mai așteptam ca cei din jur să mă primească sau să-mi ofere aprobare; o luam singură, și senzația m-a încântat. Atât de tare încât am întins mâna spre betelia blugilor lui Leo și am început să-i deschii nasturii. Dar

chiar și peste foșnetul hainelor noastre, trupurilor noastre, s-a auzit de afară o tuse inconfundabilă.

— Scuze pentru întrerupere, a zis Rachel.

Breteaua sutienului îmi fusese trasă în jos. Leo nu s-a răsucit s-o întâmpine, dar eu m-am lăsat să alunec încet de pe raft, am intrat în soarele care lumina pragul, mi-am pus la loc breteaua, am îmbrăcat la loc bluza. Apoi am pășit afară, unde aștepta Rachel.

— Puteți termina, a zis. O să aștept după colț.

— E în ordine, a zis Leo din șopron. Te sun, Ann.

În vreme ce mergeam cu Rachel n-am zis nimic, nici măcar nu m-am ostenit să netezesc cutele bluzei sau să-mi răcoresc pielea acolo unde se umezise de transpirație și așteptare.

— Nu mi-am dat seama că a devenit atât de serios, a zis Rachel, uitându-se la mine pe când ne întorceam în bibliotecă.

— Nu știu dacă i-aș zice serios.

— Să-ți asumi astfel de riscuri la locul de muncă? Trebuie să fie, a zis ea.

— Cum de ai știut că o să fim acolo?

Nu eram sigură că vreau să aflu răspunsul, însă Rachel a ridicat din umeri.

— Am căutat peste tot altundeva.

Apoi, când am trecut pe sub arcada gotică în galerii mi-a ținut ușa deschisă și a zis:

— Nu-l lăsa pe Leo să distrugă ce facem aici.

Am trecut pragul și m-am oprit. Eram în sala tapiseriilor, unde textile masive, țesute strâns, înfățișau scene idilice de viață medievală – un covor de fiori abia răsărite, un unicorn odihnindu-se.

— De ce spui asta? Leo n-are nici în clin, nici în mână cu ce facem noi.

— În acest moment compartimentezi. Dar ce o se întâmplă când va fi mai greu? Când în loc să te concentrezi pe situația de față o să vrei să te duci la spectacole punk de rahat și să bei bere caldă în Bronx?

Cuvintele lui Rachel m-au rănit. Nu doar prin precizia lor, ci pentru că nu-i dădusem motiv să creadă că l-aș pune pe Leo înaintea ei, înaintea muncii noastre, descoperirii noastre. Munca era motivul pentru care venisem, însă tarotul asigura rămânerea mea, nu Leo. Chiar dacă uneori era greu să-mi descâlcesc relațiile de la The Cloisters, de parcă relațiile mele personale și pasiunea pentru muncă ajunseseră să fie la fel de înnodate ca vițele care creșteau în grădini.

— Leo nu-i prioritatea mea, am zis.

— Atunci poartă-te ca atare. E ceva imens, Ann. Ceea ce am găsit noi – ce ai găsit tu – e uriaș. Mai ales acum, când știm de unde provine scrisoarea. Cu această dovadă putem realiza atât de multe. Trebuie să

realizăm atât de multe.

Rachel a dat să se îndepărteze, dar am prins-o de braț. Câțiva vizitatori ne priveau și, cu toate că vocile ne erau scăzute, tot erau mai tari decât se aud de obicei în galeriile din The Cloisters.

— Mă port ca atare, am șuiert. N-am ieșit cu el decât o dată. Fiecare moment liber îl petrec cu tine. Ți-am spus *tot*. Nu-i limpede că suntem în asta împreună?

Nu mă consideram agresivă, dar faptul că îmi apăram ideile m-a făcut să simt același val de emoție ca atunci când m-am aplecat peste zidul grădinii.

Rachel a ridicat mâinile.

— Bine. Bine. Am înțeles. Poate că, pur și simplu, nu vreau să te împart cu nimeni în acest moment. Am cu adevărat nevoie de tine. Trebuie să rămânem concentrate. Nu vreau ca Leo să-mi ia asta.

— Nu te părăsesc, am zis.

Apoi am fost surprinsă să mă pomenesc că o îmbrățișez, că-i simt trupul suplu destinzându-se lipit de al meu.

— Vreau doar să mă asigur că putem reuși asta înaintea lui Patrick, a zis, trăgându-se înapoi.

Am încuviințat.

— Și eu vreau. Am nevoie de asta.

— Știu că ai, a zis.

— O să ne întrebe curând, a zis Rachel a doua zi, pe când stăteam în bibliotecă înconjurată de hârtii și însemnări disparate, haosul fiind, de fapt, o organizare grijuie a materialului. Vorbește despre încă o interpretare a cărților de tarot. O interpretare aici. Din nou, noaptea. Acum, că pachetul e mai aproape de a fi complet. Vom avea ocazia atunci.

Rachel și cu mine aveam nevoie de o ocazie să vedem cu ochii noștri restul cărților, o ocazie să le fotografiem, cel puțin, ca să putem începe cercetarea. Descoperirea, o știam amândouă, avea să ne cimenteze carierele, statutul în lumea academică. Era o ocazie pe care niciuna dintre noi nu putea s-o primejduiască spunându-i lui Patrick ceea ce știam. Amândouă știam cât de ușor, cât de iute s-ar putea transfera povestea descoperirii, de la noi – două tinere la începutul carierei lor – la Patrick, un cercetător recunoscut al ocultismului. Așa că am hotărât să tăcem și să așteptăm momentul potrivit.

Peste două zile, când Patrick ne-a cerut, în sfârșit, să rămânem până târziu, Rachel și cu mine eram în grădină, așezate pe zidul din fund, unde ne bucuram de soarele după-amiezii, care pălea; Rachel fuma, iar eu lăsam iarba să-mi gâdile gleznele și piatra plină de mușchi să-mi umple palmele. Vizitatorii care

străbăteau cărările admirau capitelurile sculptate, statuile de călugări în rasă cuibărite în nișele lor. Însă Rachel și cu mine nu eram băgate în seamă. Deveniserăm, se părea, o parte din peisaj.

Mă uitam după Leo când l-am văzut pe Patrick cum traversează colonada, încet, cum trage în piept mirosul de lămâiță și lavandă, cum își înmoaie în treacăt mâna în fântâna arteziană și apoi scutură apa, stropii limpezi în lumina soarelui.

— Nu fumezi, nu-i așa? a întrebat Patrick când a ajuns la noi, cu pumnii înfundați în buzunare.

Nu m-am ostenit să mă uit, dar am simțit instinctiv cum Rachel dă drumul țigării peste marginea meterezului în iarba de dedesubt.

— Niciodată, a zis.

Mi-am stăpânit un zâmbet.

— Fumatul e strict interzis în muzeu. Dar poți oricând să fumezi dincolo de poarta din spate.

— Acolo obișnuiesc s-o fac, a zis Rachel.

Patrick a privit peste capetele noastre spre fluviu înainte să ne întrebe, încă fără să ne privească în ochi:

— Are vreuna dintre voi planuri pentru seara asta, mai târziu?

Rachel și cu mine ne-am străduit să nu ne uităm una la alta, dar am simțit cum sângele îmi curge mai repede prin degetele care mi se încleștau de marginea

zidului.

— Nu, am zis cu gura uscată.

— Nu prea, a adăugat Rachel.

— V-ar deranja să stați până mai târziu?

— Deloc, am zis eu. Este ceva anume ce vrei să pregătim?

Patrick a clătinat din cap.

— Nu-i nevoie decât să vă aduceți pe voi. Și o minte deschisă.

Am încuviințat din cap amândouă și Patrick a plecat, de data asta traversând grădina din câțiva pași iuți.

După aceea a părut că nu se mai termină odată ziua, dar am așteptat, continuând să ne îndeplinim sarcinile de cercetare pe care ni le dăduse Patrick, sarcini care acum păreau inutile în lumina secretului nostru, până când paznicul a venit în bibliotecă să-și facă rondul, în vreme ce soarele apunea.

— În seara asta o să lucrăm până târziu, a zis Rachel.

Louis a încuviințat din cap.

— N-avem personal suficient, dacă vreți să ne înlocuiți mai târziu.

Am râs amândouă, și m-am gândit din nou ce remarcabil e faptul că rareori eram deranjate de paznici, că ni se permitea să lucrăm, să mergem, să trecem prin spațiile din The Cloisters oricând și oricum voiam, în ciuda valorii lucrărilor expuse.

După mai puțin de o oră, Patrick a ieșit din biroul său cu cutia cu cărți de tarot în mână. Afară, țiglele acoperișului luaseră culoarea teracot întunecat, deoarece lumina soarelui fusese înlocuită de strălucirea orașului. Felinarele atârinate care luminau grădinile noaptea se legănau în adierea care urca dinspre Hudson.

Patrick a pus cărțile pe masă și s-a uitat la ceas.

— Ar trebui să ajungă aici curând, a zis.

— Cine? a întrebat Rachel.

Însă n-avea nevoie să întrebe, pentru că în bibliotecă a intrat Leo, cu blugii încă murdari după o după-amiază petrecută în grădini.

— Ce caută el aici? a zis Rachel.

— Leo o să ne ajute la un experiment foarte important.

La asta, Leo mi-a oferit un zâmbet rapid, apoi a scos din buzunar un pumn de pachetele de plastic. Le-a aruncat pe masă și le-am recunoscut imediat. Se potriveau cu pachetele pe care le ducea la piața agricultorilor, cele pe care le vindea doar de sub masă – poțiuni și tincturi de ierburi făcute la comandă, amestecate cu grijă în sera din The Cloisters.

— M-am gândit, a zis Patrick, apropiindu-se de masă și ridicând un pachetel transparent, că poate n-am făcut asta cum trebuie. Cred că ar trebui să abordăm

cărțile altfel. În cu totul altă stare, dacă vreți.

— Crezi că ar trebui să luăm droguri.

Rachel a spus-o fără emoție, simplu, de parcă ni s-ar fi cerut să scoatem o carte veche din depozit.

Însă m-a izbit gândul că știa ce oferă Leo în acele pachetele, poate că avuse ocazia să le încerce și ea.

— Nu. Nu droguri. Nu în sensul strict. Nu așa cum le cunoaștem astăzi, a zis Patrick.

Și în clipa aceea părea el însuși, custodele care mă angajase, custodele care simțea o profundă curiozitate față de lucrurile care veniseră înaintea noastră, nu custodele frustrat de faptul că nu progresează, de desfășurarea lentă a pasiunii sale.

— Așa cum știți amândouă, a continuat el, misticismul medieval a fost studiat pe larg. Și știm că aceia care au avut viziuni au beneficiat de ajutor. Poate că măselarița și mandragora au jucat un rol important, înlesnind viziunile misticilor medievali. Însă acesta nu este – n-a fost – un drog luat pentru distracție. Ci pentru cercetare, pentru a cunoaște. Ca să putem ajunge mai aproape de propriile intuiții, instincte. Este un proces de cunoaștere, nu de drogare. Spun deja de câțeva vreme că vreau să fac asta, și Leo a fost de mare ajutor.

Leo a luat unul dintre pachetelele de plastic și l-a scuturat.

— Treizeci la sută măselariță, șaizeci și cinci la sută mandragoră și cantități foarte mici de mătrăgună și laur. Nimic din toate astea nu-i destul ca să vă facă rău, a explicat. Și măselarița, și mandragora au în ele scopolamină. E un halucinogen, un psihotrop. Mătrăguna și laurul conțin atropină, funcționează ca relaxant al musculaturii. Vor ajuta la echilibrare.

Rachel s-a uitat la Patrick.

— Glumești, da? Vrei să înghițim otrăvurile preparate de Leo?

— Ne-am gândit la asta, la îngrijorarea voastră. Prin urmare...

Leo a scos din buzunarul de la spate un termos și l-a pus pe masă.

— Uite, sunt toate la fel.

A amestecat pachetelele de pe masă.

— Alege unul și îl înghit pe loc.

Rachel a ales un pachet și i l-a întins peste masă lui Leo, care l-a golit în termos și a amestecat. Apoi a băut, cu termosul înclinat și gâtul mișcându-se regulat până ce i-a arătat lui Rachel vasul gol.

— Nu-i niciun pericol, a zis. Jur. Toate de aici sunt în ordine în cantități mici.

Îl văzusem deja pe Leo vânzând aceste poțiuni femeilor pe Upper West Side, femei care voiau să evadeze din viața lor, căutând propriul fel de revelație.

Și poate că din această cauză mă simțeam în siguranță bând ierburile pe care Leo le pregătise pentru noi. Sau poate că era dorința mea, ca a lui Patrick, de a ajunge mai adânc. De a vedea ce altceva s-ar putea deschide în cărțile de tarot, în noi, cu un pic de ajutor. Patrick a adus trei câni și o carafă cu apă fierbinte, a umplut cânilor și ni le-a înmânat împreună cu pachetelele.

— Cât durează până își fac efectul? I-am întrebat pe Leo.

— Între douăzeci și patruzeci de minute. Trebuie să ajungă în sânge. Efectul se produce lent, nu rapid. N-o să observați decât accidental.

Rachel a sorbit din ceaiul său.

— E tare scârbos, Leo.

— Amar, a zis el. Nu scârbos.

Am luat o înghițitură, și era înviorător. Un mâl întunecat, un lichid zgrunțuros, înțepător, și o parte din mine își dorea să fi existat posibilitatea să-l dau pe gât dintr-odată, ca să scap iute de el.

— Mulțumesc, Leo, a zis Patrick, sorbind delicat din cana sa.

— O să fiu în șopron dacă aveți nevoie de mine.

Leo a dat să plece.

— Ce-ar fi să vii peste două ore să vezi cum ne simțim? a zis Patrick. Doar ca să fim siguri că totul merge bine.

Leo a încuviințat din cap.

— Sunt convins că o să fie bine. Dar o să vin.

Pe când așteptam ca drogurile să-și facă efectul am degajat masa și am proptit ferestrele ca să stea deschise. Patrick a adus din biroul său două candelabre și le-a aprins; flăcările lor pâlpâiau în adierile care se strecurau înăuntru. Între noi trei se lăsase tăcerea și nimeni nu cuteza s-o spargă. Poate de teamă că următoarele cuvinte ar fi cele pe care nu le-am mai putea lua înapoi. Ceara roșie picura în liniște pe masa de stejar.

Și aceste bălți de ceară limpede au fost ceea ce m-a făcut să-mi dau seama că se petrece ceva neobișnuit. La început păreau că pâlpâie și vibrează, că se rotesc pe masă fără să le dăm noi vreun impuls. Am tot clipit și m-am frecat la ochi, străduindu-mă să alung orice o fi fost ceea ce îmi făcea vederea cețoasă și instabilă. Dar când n-am putut să opresc mișcarea din ceară am observat că lucrurile din jurul meu – tomurile și lămpile, fereastra gotică și grinzile arcuite – păreau să fie și ele mai strălucitoare, ca și cum ar fi fost luminate pe dinăuntru.

Îmi dădeam seama că Rachel începea să simtă efectele, și când m-a prins de încheietură am văzut-o în ochii ei – mătrăguna, pupilele dilatate, ca niște monede negre sclipitoare.

— Ce-ar fi să etalezi cărțile? i-a spus lui Patrick.

Și, cu toate că vocea îi părea foarte îndepărtată, ca și cum ea s-ar fi aflat în capătul unui coridor, Patrick s-a apucat să facă asta. Carte după carte puse pe masă. Și, pe când erau așezate, era ca și cum mintea mea ar fi făcut ceea ce degetele mureau de dorința să facă: fiecare fațadă s-a dizolvat și a dezvăluit dedesubt altă carte – Magicianul înlocuit de Mercur, Îndrăgostiții înlocuiți de Venus însoțită de constelația Taurul, împărăteasa de cupe înlocuită de o femeie care arăta ca Rachel, cu părul blond, lung, pe care era o cunună aurie din frunze de măslin, cu o togă prinsă pe un umăr și legată în talie.

Cuprinsă de panică, m-am uitat de la Rachel la Patrick, încercând să-mi dau seama dacă văd și ei același lucru, dar era clar că sunt singura. Când mi-am întors iar privirea spre masă cărțile de tarot, la fel ca toate celelalte lucruri din încăperea, începuseră să arunce propria lumină mistică, și degetele lui Patrick care le trasau contururile lăsau dăre aurii pe masă, ca și cum o parte din el ar fi rămas în urmă, pe unde fuseseră degetele – sute de amprente schițate.

Și, cu toate că aveam lumina candelabrelor, încăperea însăși a început să pară și mai întunecată. De parcă noi toți, ca și biblioteca, eram trași mai adânc în pântecul muzeului The Cloisters. De parcă tavanul cu

bolți ogivale și grinzi încrucișate se lăsa încet peste noi. Dar în loc să fiu îngrozită, era în asta ceva care părea delicios, ca și cum, în sfârșit, m-aș fi contopit cu clădirea. Ca și cum noi am fi fost meniți să fim striviți sub forța operei înseși.

Încă nu-mi pot aminti exact ce cărți a etalat Patrick, dar îmi amintesc că a făcut mai mult de o interpretare, că a tot luat-o de la capăt, străduindu-se să ajungă la o hotărâre care continua să-l ocolească. De fapt, tot ce mi s-a părut că văd în cărți părea să se topească într-o ceață înainte să pot înțelege. Și mi-am dat seama că, în loc să-mi intensifice intuiția, drogurile o estompaseră, o tulburaseră, așa încât nu mai puteam să văd, nu mai puteam să simt limpede.

Dar prin întunericul care se stârnea în jurul meu tot mai era o senzație electrică. O lumină călăuzitoare care venea dinspre cărți pe când Patrick le trântea pe masă, fulgerări ale unui viitor întunecat, apăsător, pe care nu le puteam explica, și totuși păreau sigure. Dar cu cât încercam mai mult să mă alimentez din acele fulgerări, cu atât mă copleșeau mai tare. Creșteau în mine și peste mine ca un nor amețitor care pleca la fel de repede cum venise. Prin droguri n-am observat că nu mai respiram, că amețeala înainta repede spre pierderea cunoștinței.

Și, cu toate că părea să fi trecut doar câteva minute,

iată-l pe Leo stând în ușa bibliotecii, întrebând dacă sunt bine. A ocolit masa, mi-a pus o mână pe umăr și m-a privit în ochi. Am vrut să-i spun că nu pot să văd în cărți ceea ce îmi trebuie, că ierburile înghițite mi-au pus un vâl pe ochi. Însă când am ridicat privirea spre el mișcarea s-a dovedit a fi prea rapidă și încăperea s-a învârtit violent în jurul meu, azvârlindu-mă din întuneric într-o lumină orbitoare. Și, în vreme ce Leo îmi spunea ceva, sprijinindu-mă, cu un braț la subsuoara mea, și în vreme ce îi vedeam pe Rachel și Patrick că își mișcă gurile, era ca și cum aș fi avut vată înfundată în urechi, ca și cum aș fi fost sub apă și m-aș fi uitat la ei de la o distanță pe care n-o puteam parcurge.

Cu toate că simțeam că s-ar putea să nu mă asculte picioarele, Leo m-a dus în grădină. Dar înainte să plecăm am aruncat o privire înapoi în bibliotecă. Și i-am văzut pe Patrick și Rachel, amândoi cu gâtul întins peste masă, și mâna lui Rachel se întindea spre o carte, fiecare mișcare încetinită de lumina lumânărilor.

Însă în grădină n-a fost mai bine decât în bibliotecă. Statuile și capitелurile sculptate, vițele îmbârligate care urcau pe crucea celtică din mijlocul lui Trie Cloister, umbrele și cuiburile de întuneric, toate păreau că se întind, mă înșfacă și mă trag în ele. Când Leo a mers cu mine prin galerii, pietrele sclipitoare erau orbitoare, iar

leul din frescă se mișca în fața ochilor mei, urmărindu-ne de-a lungul zidului. Totul, se părea, voia să ne vatăme.

— Vreau să mă duc înapoi.

Era vocea mea, cu toate că aproape nu izbuteam s-o recunosc.

— Trebuie să te trezești un pic, a zis Leo, și mi-am dat seama că mă conducea pe coridorul personalului spre bucătărie. O să te pun să mănânci ceva, apoi poți să te duci înapoi. Nu se uita la mine, ci mă târa, sprijinindu-mă cu brațul său lung și spinarea puternică. Ce-ai mâncat azi?

— Nu prea mai mănânc, am zis.

Era adevărul, și mi-a venit în minte imaginea lui Rachel ca schelet, ca a cuiva care s-a topit încet de la carne la oase.

— Ar trebui să rezolvi asta.

Leo m-a așezat pe un scaun din bucătărie și mi-a oferit o bucată de prăjitură din frigider, dar am împins-o deoparte.

— Trebuie, a zis.

— O să vomit.

— Nu, n-o să vomități.

Acum Leo era aproape de mine și îi simțeam mâinile pe păr, mângâindu-l și plimbându-și degetele prin el. Alinându-mă, dezmierdându-mă.

— Vreau să mă duc înapoi, am repetat.

Leo a împins iar farfuria în fața mea, dar am clătinat din cap.

— Greață, am zis iar.

Mi-a adus un pahar cu apă, pe care l-am băut încet, și a fost ca și cum aș fi putut să simt fiecare moleculă de apă coborându-mi pe gât și ajungând în stomac. Nici măcar lumina rece din bucătărie nu reușise să slăbească efectul drogurilor. Totul părea să funcționeze conform programului propriu, în feluri noi și fanteziste. Am încercat să-mi imaginez cu cât de mult timp înainte luasem poțiunea.

— Cât durează? am întrebat.

— Mai mult, dacă nu mănânci nimic.

M-am silit să iau cu mâinile bucata de prăjitură și am mușcat din ea. Însă n-a contat că am mâncat. N-a contat că am băut apă. Pentru că drogurile n-au făcut decât să devină mai puternice, ca și cum, pur și simplu, își adunau forțele în sângele meu, își strângeau puterile pentru un sprint dezlănțuit, final. Iar când Leo m-a condus înapoi pe coridoarele din The Cloisters, de data asta lumina s-a îndepărtat de mine și n-am văzut decât întuneric. Izvora și din mine, un întuneric al cărui ecou îl vedeam în oasele degetelor și bucățile de glezna ale sfinților, în sălbăticia tapiseriilor cu unicorni și în gurile deschise ale garguilor care stăteau pe

marginile colonadelor. Întregul muzeu, mi-am dat eu seama – cu toate că, poate, o știam dintotdeauna, întotdeauna dorisem s-o cred – se străduia să prindă viață.

17

N-am să uit niciodată cum a părut acea dimineată, cum apartamentul lui Leo era umbrit din pricina cerului înnorat, cum tot speram să aud un tunet, eliberarea ploii. În loc de ploaie, cerul vinețiu întuneca totul dedesubt. Când m-am trezit, Leo plecase deja, dar lăsase un bilet – „Ne vedem acolo” așa că m-am dus la metrou, unde vagonul era încins și cafeaua amară. Totuși, era devreme, drogurile din organism îmi făcuseră somnul întrerupt și agitat, și am prins primul autobuz până sus, la The Cloisters; mi-am pus iar pe umeri povara rucsacului când am ajuns la intrarea personalului. Înăuntru, coridoarele erau pustii, dar pline de evenimentele nopții trecute, pe care mi le aminteam pe jumătate, umbre ale memoriei în care nu puteam să am încredere. Se părea că drogurile provocaseră o ștergere a faptelor, a evenimentelor reale, și le înlocuiseră cu senzații, fragmente de amintiri pe care nu mă puteam bizui.

M-am îndreptat spre bibliotecă. Dispăruseră

candelabrele, bălțile de ceară grăitoare. În schimb, geanta lui Rachel era pe masă, cu conținutul revărsat în unghiuri ciudate, ca și cum ar fi fost scăpată din mână. Ușa spre biroul lui Patrick era întredeschisă, și prin crăpătură am văzut un picior, doar un picior, care se zguduia ritmic, ca și cum ar fi avut o trepidație lentă. Tăcerea era întreruptă de o respirație trudnică și un sunet repetat, ca bătaia într-o tobă goală.

De ce n-am strigat numele lui Rachel, de ce n-am dat fuga la pază, nu știu. Poate că n-am descifrat indiciile – piciorul, geanta, zguduirea – care întruchipau un accident grotesc. Poate că în acel moment nu puteam fi sigură de ceea ce era real după acea noapte, dacă drogurile îmi ieșiseră cu adevărat din organism. În loc să fac asta, am fost atrasă de ușa biroului lui Patrick, unde totul era așa cum trebuia, în afară de o cană de cafea răsturnată pe jos, unde făcuse o baltă neagră pe covor.

Alături zăcea trupul lui Patrick, îmbrăcat încă în costumul pe care îl purtase noaptea trecută, acum fără viață.

Și iat-o pe Rachel comprimându-i pieptul, suflându-i aer în plămâni – cu toate că nu se umflau și nu se dezumflau în urma efortului –, și pielea lui strălucea.

În acel moment m-au părăsit toate – simțul timpului și acțiunii, capacitatea de a înțelege scena din fața mea.

N-am fost în stare decât să stau în ușa uitându-mă la Rachel, care avea fața lipsită emoție, dură, apăsările erau mecanice și greoaie, ca o pompă. Era așa de concentrată, că nici măcar n-a observat că am venit.

Când a ridicat privirea spre mine, în cele din urmă, cu amândouă mâinile pe pieptul lui Patrick, n-a spus decât:

— N-am avut timp să sun la ambulanță. Poți să suni tu? Mă tem că, dacă mă opresc, el...

Vorbele i s-au stins, avea fața udă de transpirație, secată de culoare, în ciuda efortului, și a coborât privirea spre cadavru.

— Rachel, am zis. E mort.

Se simțea în încăpere mirosul, dulceața râncedă a morții – ca niște struguri Concord răscopți. Am reușit să merg spre cadavru și să-i ating gâtul cu degetele. Era rece. Nu-i circula sângele pe sub piele, nu-i mai circulase de ore întregi.

— Am auzit că atât timp cât faci sângele și aerul să se miște mai e o șansă, a zis ea, aproape ca pentru sine, fără să mă privească în ochi.

Am îngenuncheat în fața ei și i-am apucat brațele.

— Rachel. S-a terminat.

În cele din urmă, mi-a susținut privirea. Ochii ei aveau un aspect lăptos, aproape că nu vedeau. De parcă toată întâmplarea ar fi putut să fie o nălucire, o

vrajă din care nu trebuia decât să fie trezită. M-am întrebat dacă amândouă arătam așa, cu pupilele încă lărgite de mătrăgună.

— Nu, a zis, smulgându-și brațele și înăbușindu-și un suspin. Cheamă ambulanța.

Mi-am scos telefonul din rucsac, am tastat 911 și am raportat scena unui dispecer, care m-a întrebat de câteva ori dacă sunt sigură că Patrick e mort. De fiecare dată am răspuns „da”. Rachel, ascultând discuția, încetase în sfârșit să apese pieptul lui Patrick; s-a așezat pe podea alături de cadavrul lui, cu fața udă, cu genunchii strânși sub bărbie, tremurând, ca și cum i-ar fi fost frig. De unde de obicei brațele lui Rachel arătau suple și puternice, acum păreau lipsite de forță și pale, și m-am întrebat unde găsise rezerva de energie ca să continue comprimările.

Întrebările pe care le-aș fi putut pune în acel moment – de cât timp stătea acolo așa, apăsând iar și iar un trup neînsuflețit, ce se întâmplase, cum l-a găsit – păreau imposibil de rostit. N-am putut decât să mă așez lângă ea pe podea, unde ne-am îmbrățișat, cu genunchii lipiți, sperând să nu intre nimeni mult timp ca să ne găsească, până ce reușeam cel puțin să ne adaptăm la o lume în care Patrick nu mai era.

Nu știam cât va trece până să vină poliția, sau chiar ceilalți angajați, dar am rămas împreună pe podea un

timp care a părut ore întregi, deși se poate să fi fost doar minute, uitându-ne la trupul nemișcat al lui Patrick, până când, în cele din urmă, Rachel s-a ridicat în picioare și s-a dus în fața biroului lui Patrick. M-am uitat la ea cum deschide sertare și ridică hârtii și carnete.

— Rachel, ce...

M-am oprit. Era ceva pe fața ei – hotărâtă și dură – care m-a făcut să mă opresc. M-am ridicat în picioare, și mișcarea bruscă mi-a făcut vederea să se clatine. Caracterul ireal al scenei – cadavrul pe podea, viteza cu care Rachel căuta prin sertare – m-a făcut să-mi dau seama că trebuie să pândesc ușa bibliotecii, dacă e vreo mișcare, ciulind urechile ca să aud sirenele. Când a ajuns la servieta lui Patrick, a răsturnat-o pe podea – lucrurile dinăuntru s-au împrăștiat prin cameră, agenda lui Patrick s-a rostogolit până la pantoful lui lustruit.

Acum Rachel era în genunchi, sortând obiectele și îndesându-le înapoi în servietă după ce se uita la ele, până ce mi-am dat seama, prin ceața scenei, ce anume căuta. L-am văzut în celălalt capăt al încăperii, după ce alunecase pe podea, cu panglica verde un pic zdrențuită și decolorată. Am pornit spre locul în care se oprise, însă mișcările îmi păreau încete. Destul de încete ca Moira să aibă timp să ajungă la ușă, unde a

țipat – un vaiet ascutit. Și în timpul agitației, pe când Rachel punea servieta lui Patrick înapoi pe scaunul lui, ochii ei i-au întâlnit pe ai mei și am strecurat în tăcere cutia în rucsac, în vreme ce Moira a îngenuncheat lângă cadavru și a început să plângă, tot întrebând același lucru care mă întrebasesm eu în tăcere de când ajunseseam acolo:

— Ce s-a întâmplat?

Polițiștii ne-au luat declarațiile, iar medicul legist a luat cadavrul. A trebuit ca Moirei să i se dea calmante. În fața muzeului, girofarurile mașinilor de poliție luminau piatra cenușie a clădirii. Și, pe când stăteam printre ceilalți angajați, am observat că întreaga clădire era straniu de tăcută. Niciunul dintre noi nu știa ce să facă. Nu mai fusesem niciodată martoră la o moarte, doar trăisem perioada de după ea. Și în urma ei mă simțisem în derivă, știind că nu există hotărâri corecte, nu există pași următori corecți, doar groaznica siguranță că timpul avea să se scurgă mai departe, oricât de mult aș fi vrut eu să-l opresc, să-l dau înapoi. Singurul lucru care mă susținea atârna greu în rucsacul meu: cutia de piele, cu panglica ei verde.

N-am avut niciun moment s-o întreb pe Rachel cum l-a găsit sau cum s-a terminat noaptea, seara dinainte. Însă eram recunoscătoare că ea îl găsise înainte de deschiderea muzeului, înainte ca vizitatorii din The

Cloisters să meargă din holul principal la retablul Mérode și înapoi, în vreme ce urechile lui Patrick, surde, erau chiar dincolo de zidul de piatră, neștiute.

Atac de cord, păreau să creadă ei. „Cel puțin s-a stins repede. A murit într-un loc pe care îl iubea.” Astea erau platitudinile care știam că nu înseamnă nimic și, de câte ori auzeam pe cineva repetând ideea, zumzetul din urechea mea devenea mai puternic.

— Trebuie s-o sunăm pe Michelle, a zis Rachel încet, ivindu-se lângă mine.

Stăteam la marginea intrării în muzeu, uitându-mă la oamenii care veneau și plecau, o îmbulzeală de criminaliști și îngrijitori. În parc începuseră să se adune privitori.

Știam că are dreptate, dar mai știam și că împărtășirea veștii avea s-o facă reală. Că pierzându-l pe Patrick îmi pierdeam și binefăcătorul, persoana care mă adusese la The Cloisters. Rachel avea deja telefonul la ureche, și mi-am dat seama că, oricât de mult m-aș fi temut de ceea ce ar putea să aibă de spus Michelle, îmi doream cu disperare și pe cineva care să-mi spună ce să fac. De-abia după ce Rachel a închis telefonul mi-am dat seama că, oricum ar fi arătat lucrurile, noi eram cele care trebuia să ne găsim propriul drum.

— Ce-a zis?

— Că mă sună ea curând să-mi dea instrucțiuni, dar

că ar trebui să ținem astăzi clădirea închisă pentru vizitatori și angajații trebuie să plece acasă.

— Crezi că va trebui să plec de aici? mi-am adunat, în sfârșit, curajul să întreb.

Rachel a mijit ochii.

— De ce să trebuiască să pleci?

— Pentru că, dacă nu mai este Patrick...

— Dacă nu mai este Patrick...

Vorbele i-au murit pe buze, și am simțit epuizarea lui Rachel, cât de mare era efortul doar ca să vorbească. Era o senzație pe care mi-aș fi dorit să nu mi-o amintesc, însă mi-o aminteam. A încercat iarăși:

— Dacă nu mai este Patrick, sunt și mai multe de făcut. O să fie în ordine, Ann. O să fim bine amândouă.

Apoi a tăcut un pic, strângându-mă de braț așa de tare, că am simțit cum semilunile unghiilor ei mi se înfig în piele, și a șoptit aspru:

— Și acum... Și acum, unele lucruri vor fi mai ușoare.

În clipa aceea mi-aș dorit să fi fost singure. Dar în jurul nostru angajații erau îngrămădiți la intrare, cu fețele luminate periodic de raza albastră a girofarurilor. Totul era un amestec brusc, nedorit – lumea contemporană spărgând pacea din The Cloisters.

Pe drumul spre casă niciuna dintre noi n-a vorbit,

însă cutia din rucsacul meu părea mult mai grea decât înainte. Îmi doream cu disperare un duș, venisem direct de la Leo, cu transpirația de noaptea trecută încă pe mine, sărată și aspră. Nu-mi aminteam să-l mai fi văzut pe Leo după ce m-a scos din bibliotecă. Cu toate că m-a dus acasă, dincolo de bucata de prăjitură și de lumina dură din bucătărie nu-mi mai aminteam nimic din noaptea trecută. Și Leo – unde era? Nu-l văzusem venind la muzeu în dimineața aceea.

În apartamentul lui Rachel mi-am aruncat rucsacul pe masă și m-am dus în baie, atât ca să fac duș, cât și ca să mă gândesc. Aveam nevoie de apa fierbinte care să spele scena de dimineață. De-abia când am ieșit de sub duș mi-am dat seama că era imprimată mult mai adânc, în oase, nu în piele, și nu era așa de ușor de curățat.

Când m-am întors în living, cu părul ud și căzându-mi mai jos de umeri, Rachel despuiase deja de fațadă fiecare carte de tarot și o pusese pe masă alături de geamăna ei falsă. Sub toate cărțile din Arcanele Majore erau cărți cu o iconografie complicată care reprezentau atât zeități romane, cât și semne și simboluri astrologice.

Vedeam deja răsărind printre cărți tipare, o rețea densă de simbolism care părea să lege fiecare carte de constelația după care era numită. Deasupra cărții

Venus și Îndrăgostiții atârna pe cer Taurul: cartea Marele Preot înfățișa constelația Săgetătorului, avându-l pe fundal pe Jupiter, planeta care guvernează Săgetătorul. Oricât de repede făceam legăturile, apărea altă serie. Le-am numărat în tăcere; erau șaptezeci și șapte de cărți. Pachetul era complet, în afară de una: lipsea Diavolul. Îmi imaginam că ar fi putut să-l înfățișeze pe Hades cu semnul Scorpionului. La urma urmei, Pluton era numele roman al lui Hades și, de asemenea, guverna semnul.

Dar oricât de tare eram atrasă de cărțile de tarot, îmi doream să le țin în mâini, chiar să le etalez ca să văd ce ar putea să-mi spună, trebuia să știu ce se întâmplase noaptea trecută, ce se întâmplase dimineață, cu mine, cu Rachel, cu Leo, cu Patrick, cu noi toți. Cu lumea din The Cloisters.

— Îți vine să crezi? a zis Rachel, privind cărțile. Le-ai văzut?

— Rachel, ce s-a întâmplat aseară?

— Mai întâi vino să te uiți la ele.

M-am dus la marginea mesei și am privit vârtejurile rafinate de culoare ale cărților și trăsăturile delicate ale personajelor. În colțurile fiecărei cărți am observat forma distinctivă a unui vultur alb cu coroană de aur. Marca familiei d'Este. Același vultur care apărea pe documentele din arhivă pe care le văzusem la Morgan,

ca și în hârtiile lui Lingraf. Și, oricât de mult aș fi vrut să vorbim despre cele întâmplate noaptea trecută, nu-mi puteam dezlipi privirea de scena de pe masă. Nimic, știam bine, nu era mai puternic decât curiozitatea. Întotdeauna o considerasem mai puternică decât pofta trupească. La urma urmei, nu de aceea mușcase Adam din măr? Pentru că era curios? Pentru că avea nevoie să știe? Pentru *cercetare*. Am ridicat cartea Lumea, care arăta întregul cer cu Saturn în mijloc, cu gura deschisă și cu un copil în palmă.

— Sunt uimitoare.

— Îți poți imagina ce vom fi în stare să facem cu ele?

Mi-am încrucișat brațele.

— Ce s-a întâmplat aseară? am întrebat din nou.

Rachel încă privea visătoare cărțile, și i-a trebuit o vreme ca să se scuture și să revină în lumea noastră.

— Nu știu, a zis. M-am trezit aici. Nu-mi amintesc multe după a doua etalare. E ca și cum memoria mea ar avea un mare punct negru. Nu e aproape nimic de la miezul nopții până la șase dimineața.

Era aceeași lacună ca la mine.

— Dar când ai plecat?

— Când am plecat, Patrick era bine. Tu și Leo erați bine.

— Leo și cu mine eram încă acolo?

Rachel a clătinat din cap și a tras un scaun.

— Așa cred. Sincer, nu sunt sigură. Tot ce știu e că în ultima mea amintire Patrick era viu. Și că m-am trezit aici azi-dimineață. Și că tu nu erai aici.

Rachel a lăsat asta să atârne între noi. Nu o acuzație în sine, ci un fel de a amesteca implicarea sa cu a mea. Iarăși, o recunoaștere a faptului că, orice s-o fi întâmplat, era împărtășit, că participaserăm împreună, de bunăvoie.

— M-am trezit acasă la Leo.

— Și ce îți amintești?

— Cam cât tine. Interpretarea cărților. Apoi mi s-a făcut rău și Leo a încercat să mă facă să mănânc. Orice o fi fost, era mai puternic decât mă așteptam. Însă Leo n-a părut copleșit.

— Toleranță, a zis Rachel, adăugând: toleranță dobândită.

Nu mă gândisem că se putea ca Leo să mai fi luat drogurile, ba chiar nu o singură dată, însă era logic.

— Crezi că a fost o supradoză? am întrebat-o pe Rachel, întrebându-mă dacă îmi aminteam ce s-a întâmplat cu cânilor pe care le-am folosit, chiar și ce am făcut cu pachetelele de plastic.

— O reacție urâtă, poate?

— Dar am luat toți aceeași doză, același amestec.

— Ar fi putut să fie, pur și simplu, ghinion.

N-am răspuns. N-aveam cum să pun în cuvinte

întunericul pe care îl simțisem în seara aceea, și eram sigură că a fost mai mult decât ghinion.

Aș fi vrut ca perioada de după moartea lui Patrick să fie diferită, însă The Cloisters a fost deschis în fiecare zi la ora 10 dimineața în afară de miercuri, iar vizitatorii care treceau prin galerii cu siguranță nu citiseră micul articol care a apărut în *New York Times*, comemorând dispariția prematură a unui faimos custode de artă medievală. Nimeni altcineva n-a folosit biblioteca în acele zile de vară luminoase, preferând sclipirea soarelui pe piele, umezeala ierbii sub coapse. Dar Rachel și cu mine am rămas pe scaunele tapițate cu piele verde, la mesele mari de stejar, înconjurată de volume despre artele plastice și arhitectură.

— Pur și simplu, faceți mai departe ceea ce faceați, a zis Michelle de Forte când a venit la The Cloisters, săptămâna următoare. Noul custode s-ar putea să vrea, pur și simplu, să ducă mai departe munca lui Patrick. Voi două ar trebui să continuați pe baza acestei presupuneri.

— Cât durează până găsiți pe cineva? a întrebat Rachel.

Eram în bibliotecă, înconjurată de cărți, dintre care unele erau proptite deschise de către Rachel, și într-una dintre ele se vedea un manuscris medieval

care ilustra semnele zodiacului și organele pe care le guvernau – Balanța – intestinul subțire; Scorpionul organele genitale.

Michelle s-a uitat de la noi la ușa biroului lui Patrick.

— Facem tot ce ne stă în puteri, a zis, dar nu vrem să angajăm pe cineva în pripă și să greșim. Până atunci...

A ridicat din umeri și s-a întors în lumina soarelui din grădină.

Asta a fost tot ce ne-a spus. Până când telefonul lui Rachel a sunat, a doua zi.

— E mătrăgună, medicul legist e sigur, a zis Michelle.

Avea în voce o fragilitate, o încordare care nu putea dezvălui decât, poate, într-un mod exploziv un rezultat pe care se străduia să-l prevină. Stăteam la marginea grădinii cu telefonul între noi, dat atât de încet cât să-l auzim.

— Când au terminat autopsia, a continuat Michelle, au găsit-o în țesuturi și în sânge. O cantitate mare. O doză puternică de otravă.

— Sinucidere? a cugetat cu voce tare Rachel.

— Sigur că nu, a zis Michelle. Cum poți să spui așa ceva?

Pentru că, mi-am zis, și Rachel, și eu știam că alternativa e mult mai rea. Am cercetat profilul lui Rachel, căutând o pâlpâire de ceva – surprindere,

vinovăție –, dar nu părea decât uluită.

— Ce putem să facem? am zis, rupând tăcerea.

— Ei bine, e o anchetă. Polițiștii vor lua legătura cu voi. Deja au luat legătura cu mine și discută cu angajații de la The Cloisters.

— Ar fi putut să fie un accident? a întrebat Rachel.

Acolo, în întrebare, am auzit un tremur de sfâșiere. Tăișul altei pierderi violente căreia trebuia să-i facă față.

— Ei o consideră ucidere. Michelle a tăcut un pic înainte să adauge: în acest moment recomandăm fiecărui angajat să coopereze cu detectivii care anchetează, dar, desigur, voi hotărâți dacă vreți să fie prezent un avocat.

*

Peste două zile, detectivii de la Secția Treizeci și patru din Inwood au vrut să stea de vorbă cu noi separat, și încă n-aveam niciun semn de la Leo.

O polițistă, detectiva Murphy, ne-a întâmpinat la recepție și i-a spus lui Rachel:

— O să trimitem o mașină după tine la The Cloisters când terminăm cu Ann.

Rachel a încuviințat și m-a mai privit o dată, apoi a pornit înapoi spre muzeu, lăsându-mă singură în lumina galbenă pâlpâitoare din secția de poliție.

Îmi închipuisem că discuția avea să aibă loc într-o

cameră cu masă de metal și scaune incomode, poate cu un geam-oglină. Însă am fost condusă în biroul detectivei Murphy, un spațiu comod care îmi amintea de biroul unui profesor de la facultate, plin de hârtii și fotografii de familie decolorate, în rame un pic pătate. A făcut semn spre un fotoliu de piele dintr-un colț și s-a așezat la birou, cu fața spre mine. Mai era un detectiv, pe care nu-l cunoșteam. Stătea rezemat de un fișet, uitându-se din când în când la ceasul atârnat deasupra ușii biroului.

— Sunt sigură că te-a întristat vestea despre Patrick, a început ea. Stăm de vorbă cu toți cei care erau în clădire în ziua aceea. Asta e procedura.

M-am întrebat în treacăt dacă fusese vreodată la The Cloisters înainte de asta, dacă în pauza de prânz îi plăcea să rătăcească prin galerii și să se gândească la trupurile mumificate care erau îngropate în sarcofagele noastre.

— Hai să începem cu lucrurile elementare. L-ai văzut pe Patrick în ziua anterioară celei în care a murit?

— Da.

— Și cum părea Patrick în ziua aceea? Cum părea în general?

— Părea bine. Un pic stresat. Era o perioadă aglomerată pentru el. Pentru noi.

— Bine. Stresat. Părea supărat sau perturbat?

— N-am observat, nu.

— Ai văzut de curând pe cineva prin The Cloisters? Cineva neobișnuit? Cineva pe care nu-l cunoști?

— Ar fi greu să treacă cineva neobservat în zona angajaților din The Cloisters, am zis, iar biblioteca aproape că n-a fost folosită în vara asta. Toți acei oaspeți sunt trecuți în registru, îi puteți contacta. Cât despre vizitatorii muzeului... Am ridicat din umeri. Vedem mii în fiecare zi.

— Cum e cu relațiile? Polițista și-a cercetat însemnările. Avea o iubită? Un iubit?

Imaginea lui Patrick prinzând încheietura lui Rachel mi-a trecut iute prin minte, siluetele lor în ușa casei lui, felul în care Margaret vorbise de timpul petrecut de ei împreună la Long Lake.

— Nu știu de așa ceva, am mințit.

— Ceea ce încercăm să stabilim, a zis celălalt detectiv, este un motiv. În acest moment, nu ne putem da seama de ce ar fi vrut cineva să-l ucidă pe Patrick.

— Nu știu, am zis. Zău că nu. Toată lumea îl iubea – angajații din The Cloisters, angajații din Met. Era foarte respectat. Uneori lucrurile n-au o cauză. Un motiv. Uneori e doar ghinion.

— În general, otrăvirile nu sunt ghinion, a zis detectiva Murphy.

— La The Cloisters ne facem tot timpul griji în

pravința otrăvirii accidentale, am zis.

Nu știam dacă e adevărat, dar părea cu totul plauzibil, dar fiind numărul copiilor care veneau la muzeu și numărul plantelor otrăvitoare pe care le cultivam acolo.

— Așadar, nu-ți vine în minte nimeni care ar fi putut să aibă un motiv să-l omoare pe Patrick? Nicio vrăjmășie? Niciun conflict la locul de muncă?

— Niciunul.

— Când l-am interogat pe Leo Bitburg, a zis celălalt detectiv, a pomenit faptul că era ceva între Rachel și Patrick. Ai văzut vreodată ceva care ar indica asta?

Am încercat să par cât mai nonșalantă posibil, străduindu-mă să-mi maschez îngrijorarea stârnită de faptul că Leo a fost deja la secție, dar a neglijat să vorbească cu mine.

— Sunt acolo doar de la începutul verii, așa că nu știu.

— Leo Bitburg a zis, citez: „Rachel și Patrick sunt împreună de aproape un an. Știe toată lumea din The Cloisters. Sunt împreună tot timpul”. Însă tu n-ai văzut asta?

Amândoi detectivii mă priveau atent, dar am ridicat din umeri.

— Sunt încă nouă, am zis.

— O consideri pe Rachel prietenă apropiată? a

întrebat detectiva Murphy.

— Da, am zis. Așa cred.

— Și nu ți-a spus niciodată de Patrick?

— Nu.

— Bine.

Detectivă Murphy și-a notat.

— Și tu? Ai avut vreo relație cu Patrick în afara muzeului?

M-am gândit la ziua în care am fost la Ketch Antiques, cum a stat aplecat deasupra mea, așa cum făcea tata când îmi controla munca. Însă am clătinat din cap și am zis:

— Nu.

— Și ce știi despre mătrăgună? a continuat detectivă Murphy.

— Că e otrăvitoare. Că e cultivată la The Cloisters de la deschidere, din anii '30.

— Știai că rădăcina este cea mai otrăvitoare parte a plantei?

— Nu știam.

— În acest moment, a zis detectivă Murphy, bătând cu un creion pe birou în fața sa, credem că lui Patrick i-a fost dată o doză mare de rădăcină de mătrăgună, probabil măcinată fin. Ceva care ar fi putut să fie adăugat cu ușurință într-o băutură sau mâncare. Aproape că nu are gust, așa că n-ar fi fost greu ca

Patrick să nu observe. Ai văzut pe cineva aducându-i mâncare? Ai văzut vreodată pe cineva comportându-se suspect în bucătărie la locul de muncă?

M-am întrebat dacă s-a întâmplat măcar în bucătărie, sau dacă Patrick s-a dus să-și mai ia din tinctura din care luaserăm noi. Dacă, în vreme ce Leo se ocupa de mine, el și-a administrat propria doză. Chiar dacă nu vorbiserăm despre asta, știam cu toții – Rachel, Leo și cu mine – că nu le putem spune polițiștilor despre cele petrecute în noaptea aceea.

Așa că am zis:

— E o bucătărie comună. Folosim toți spațiul. Ca în orice birou, oamenii amestecă mereu totul – mănâncă din greșeală prânzul altcuiva, îi beau cafeaua.

Mi-a venit în minte prăjitura pe care Leo o împinsese în fața mea în noaptea aceea. Acum m-am întrebat a cui era.

— Spui că se poate ca altcineva să fi fost victima vizată?

M-am gândit cât de ușor e ca lucrurile s-o ia razna, să se facă greșeli, să se întâmple accidente. Concedierea mea, moartea tatei – felul în care trăiam cu toții, pe muchie de cuțit, așa de ușor împinși de soartă într-o parte sau în cealaltă, succes sau eșec, viață sau moarte. Astea erau capriciile pe care romanii antici

încercau să le explice prin filosofiiile și zeii lor, dar în adâncul lor știa adevărul: soarta e pe cât de brutală, pe atât de providențială.

— Doar explic ce fel de bucătărie avem, am zis.

— Și tu? a întrebat detectivul. Ești implicată în relații personale în muzeu?

— Relații intime, a precizat detectivă Murphy.

— Ce legătură ar avea asta cu ancheta?

— Încercăm doar să ne facem o imagine exactă despre mediul de lucru, a zis el.

— Ei bine, Rachel și cu mine suntem prietene. Și m-am văzut cu Leo, dar n-aș descrie asta ca mai mult decât ocazional.

Amândoi și-au notat.

— Și despre Rachel. Care este impresia ta despre ea? Polițista a fluturat din mână. Așa, în general.

— În general, a fost foarte primitoare și profesională. N-o cred în stare de așa ceva, ca să fiu sinceră.

— Și ești sigură că – de vreme ce ești încă nouă – o cunoști destul de bine ca să faci acea afirmație?

— O cunosc mai bine decât pe oricine altcineva, am zis.

Nu părea necesar să le spun că acum locuim împreună și ne petrecem tot timpul împreună. Voiam să mă țin cât de departe posibil de cele întâmplătoare; instinctul de conservare acționa firesc.

— Bine, a zis detectiva Murphy, s-a ridicat și m-a condus spre ușă. S-ar putea să mai avem întrebări. Când ajungi înapoi la The Cloisters, te rog să-i spui lui Rachel să ne dea de știre când e gata să trimitem mașina după ea.

S-au oferit să mă ducă și pe mine cu mașina, dar voiam să merg pe jos. Am urmat aleile șerpuitoare de ciment în direcția muzeului, pe lângă grupuri de oameni întinși pe pături de picnic și fete culcate pe spate, cu picioarele îndoite, citind cărți. O imagine idilică urbană. Și în clipa aceea am tânjit să mă văd printre ei, legănând pe vârful piciorului o sanda, cu mintea altundeva. Făcându-mi griji să nu fi dat buzna furnicile în sendvișurile de la magazinul cu delicatese de pe West Twenty-Fourth Street. Nu făcându-mi griji ca acum despre moartea lui Patrick, despre posibilul meu rol în ea. Poate că a fost un accident; poate că a greșit doza după ce Leo a plecat; poate că medicul legist a greșit ceva când a stabilit că otrava e cauza morții?

Mi-era clar de ce hotărâsem să nu-i spun detectivei Murphy tot ce știam. Pentru că ceea ce Rachel și cu mine descoperiserăm era atât de rar, încât merita riscul; merita alegerile pe care le făcuserăm. Nu asta te învăța orașul? Că treaba ta e să ajungi în vârf, să înșeli, să riști? Când am ajuns la New York, eram dornică să

uit de mine, să devin cineva nou, genul de persoană care crede în tarot. Cineva bucuros să fie atras în lumea stranie și întunecată din The Cloisters. Într-o lume în care puteai scăpa nepedepsit. Iar Rachel mă ajutase să devin acea persoană.

La The Cloisters am urcat pe aleea din spate și am trecut prin poarta de metal, simțind fierul rece sub degete înainte să-i dau drumul și s-o las să se închidă în urma mea. Am găsit-o pe Rachel la masa noastră din bibliotecă, cu capul aplecat peste cartea din fața sa.

M-am așezat vizavi. Aveam obrajii încinși de la urcușul pe deal, corpul încordat de emoția interogatoriului. Ochii ni s-au întâlnit pe deasupra teancurilor de cărți și a însemnărilor.

N-am zis decât:

— Nu le-am spus nimic.

— Știam că așa o să faci, a zis.

Comemorarea lui Patrick a avut loc într-o după-amiază înnorată de sâmbătă, după ce ușile muzeului The Cloisters au fost închise pentru vizitatori. Nu știu cine a organizat evenimentul, dar erau de față toți: nu numai angajații noștri, ci și custodele de la Morgan, personalul de la Frick, cadre

didactice de la Columbia, Yale, Princeton și Penn. Și erau mese cu mezeluri savuroase, pahare cu șampanie, scaune așezate la umbra gutuilor. Am auzit-o pe Moira zicând că plănuiseră comemorarea înainte să afle că moartea lui Patrick fusese crimă, informație care era încă împărtășită în mod selectiv – un membru al consiliului de administrație de la Metropolitan reușise s-o ascundă presei. Cel puțin, deocamdată.

Invitații se plimbau prin grădini sau își duceau paharele cu șampanie în galerii, fugind de soarele de la sfârșitul după-amiezii, care se hotărâse în sfârșit să se arate. M-am minunat că nu sunt prin apropiere paznici, nimeni care să le amintească să nu verse lichid pe fresce sau retable, să nu lase aperitive pe pervazuri. Mai târziu, când am mers prin galerii, am cules servetele de hârtie cu mezeluri pe jumătate mâncate și le-am dus la coșul de gunoi din bucătărie.

Rachel era în negru. O rochie simplă, cu un lăntișor de aur lung pe care atârna un pandantiv smălțuit în verde și roșu. Împrumutasem de la ea o rochie modestă, adecvată, însă era clar, judecând după cei prezenți, că aș fi putut să aleg ceva mai expresiv. Peste tot erau pete de culoare și textură.

Ne-am schimbat hainele în biroul lui Patrick. Ne-am scos ce am purtat la lucru și am îmbrăcat rochiile împreună ca și cum ar fi fost un vestiar de la liceu, nu

locul în care zăcuse cadavrul lui Patrick cu aproape două săptămâni înainte.

— Nu vreau să fac asta, a zis Rachel, întorcându-se cu spatele ca să-i pot închide fermoarul.

— Niciuna dintre noi nu vrea.

— Încă mă mai aștept să-l găsesc aici.

— Știu.

— Vorbesc serios. E aproape ca și cum n-ar fi dispărut. Doar trupul lui a dispărut.

M-a strâns de mână puternic înainte să ne înghesuim hainele în genți și am ieșit în lumina soarelui de vară care pălea. Și, confruntându-mă cu comemorarea lui Patrick, mi-am dat seama că The Cloisters, poate chiar Rachel, îmi dăduse ceva – un nou început, departe de Walla Walla, de amintirea comemorării tatălui meu, de vechile incertitudini pe care le avusesem anul trecut. Și în asta am găsit un pic de alinare.

Sub una dintre arhitravele din spatele lui Bonnefont Cloister l-am observat pe Leo în picioare, cu jumătatea de sus a corpului în umbră, cu partea de jos în soare. Blugii vechi aveau pete de un verde viu, fața era ascunsă. Nu se ostenise să se schimbe pentru eveniment. Voiam să mă duc să stau cu el, la periferia tuturor acestora, dar când am făcut un pas, Rachel m-a prins de braț, ferindu-și ochii de soare cu mâna cealaltă.

— Nu mă părăsi, a șoptit.

Și așa, Rachel și cu mine am stat împreună, umăr la umăr, lângă tufa de coada-șoricelului înflorită, ascultând-o pe Michelle de Forte, apoi pe custodele de la Morgan. Aruna a spus povești despre Patrick, cu ochii ațintiți aproape tot timpul la Rachel și la mine. Când ultimul vorbitor a terminat, un cvartet de coarde care fusese așezat sub logie a început să cânte și, pentru prima dată, mi-am dat seama ce acustică minunată avea The Cloisters peste tot, chiar și afară.

Înainte de comemorare, Michelle ne spusese că vor avea un înlocuitor pentru Patrick la sfârșitul lunii august, până la care mai era doar o săptămână, și pe când mă uitam la persoanele care umblau pe potecile grădinilor, m-am întrebat care dintre ele plănuia deja unde să găzduiască primul dineu cu produse luate direct de la fermieri oferit celor din consiliul de administrație, cum să proiecteze panouri informative mai bune în galerii, când să înceapă să propună propriile expoziții, desigur, după ce vedeau dacă împrumuturile contractate de Patrick pot fi anulate, iar cercetarea noastră folosită în alt scop. Eram sigură că rolul de custode al muzeului The Cloisters nu duce lipsă de interese.

Aruna a venit la noi cu un pahar de șampanie în mână.

— „Dumnezeu ține toate lucrurile în rânduială”, a zis.

— Boethius, am răspuns. Lui Patrick i s-ar fi părut potrivit.

— „Soarta mea se învâрте pe roata mișcătoare, ca fața palidă a lunii care nu poate să rămână”, Headlam, a zis Rachel.

— Cred că soarta lui Patrick nu mai e pe roată, Rachel. A căzut de pe ea.

— Însă a noastră încă se învâрте, a răspuns ea, privind dincolo de Aruna la grupul de custozi stând în jurul unui strat cu ierburi, printre care măselariță și mandragoră.

— Suntem cu toții obsedați de soarta noastră, a zis Aruna, visătoare. Pentru că este singurul lucru pe care nu-l putem controla. Singurul lucru la care suntem orbi. Nu ești de acord, Rachel?

Am aruncat o privire spre Rachel, care își îndreptase iar atenția spre Aruna.

— Există moduri de a vedea, am zis.

Aruna a înălțat o sprânceană.

— Crezi că există moduri de a ști cum s-ar putea învâрти roata destinului, Rachel?

Aruna a rotit măslina care era scufundată în băutura ei și și-a înclinat capul într-o parte.

— Poate că ai găsit deja unele?

— Nu știu ce vrei să zici, Aruna.

— Desigur, ar trebui să ai grijă în ce te încrezi, a continuat Aruna. Oamenii tind să fie seduși cu ușurință de promisiunea cunoașterii.

Aruna n-a așteptat să-i răspund, a ridicat o mână în chip de salut și a zis:

— Scuze, trebuie să vorbesc cu cineva.

S-a dat înapoi din cercul nostru și a plecat.

— Se străduiește așa de tare să fie o enigmă, a spus Rachel.

Însă pentru prima dată m-a izbit gândul că Aruna nu era o enigmă, ci un oracol. La urma urmei, cine erau oracolele, dacă nu femei care păzeau templele cunoașterii?

Am clătinat din cap.

— Știm mai bine decât cei mai mulți oameni cât de ușor e să fii sedus de misterele trecutului.

— Nu te lăsa sedusă prea tare, Ann. Uneori e mai bine să nu știi ce este în viitor.

M-am gândit la supraviețuirea lui Rachel și la moartea părinților ei, a lui Patrick. Era ușor de văzut de ce nu vrea să știe ce ar putea fi în viitor, de ce era mai ușor de crezut că Patrick este încă aici, încă printre flori, cumva. Ne-am dus la marginea grădinii și ne-am așezat pe zidul de piatră scund care o înconjură, privind mișcarea oamenilor, alcătuirea și destrămarea

grupurilor – diviziunea celulară socială.

Paharele noastre de șampanie se încălziseră. Aveam impresia că sunt o verișoară îndepărtată la o nuntă în familie, ușor de trecut cu vederea, însă, cumva, necesară evenimentului. După câteva minute, cu ultimele raze ale soarelui după-amiezii încălzindu-ne pielea, Rachel a zis:

— Îmi pare așa de bine că ai ajuns aici în vara asta!

— Și mie.

— Din toate, ne rămâne cel puțin asta.

Deja soarele de august apunea un pic mai devreme, și în unele zile în vânt era o undă de răcoare. Totul din jurul nostru se răcorea, și poate că și eu.

— Dacă vrei, poți să vii cu mine la Cambridge. Poate să te angajezi la Muzeul de Artă Fogg?

Nu vorbiserăm despre ce o să se întâmple când se termină luna, cu toate că aveam în e-mail un mesaj de la restaurantul în care lucrasem, în care eram întrebată dacă mă întorc în septembrie. La simpla vedere a numelui am simțit o strânsoare în piept, o încleștare de panică.

— Poate, am zis, sorbind din șampania răsuflată. Mi-ar plăcea să rămân aici.

Rachel a încuviințat din cap.

— Ai putea s-o întrebi pe Aruna dacă a auzit de ceva care ar putea să fie disponibil la Beinecke.

Plănuiam împreună un articol care avea să dezvăluie descoperirea cărților de tarot și o traducere completă a documentelor transcrise de Lingraf. Un articol care să dezvăluie originea reală, ocultă, a tarotului, interesul din Renaștere față de cercetarea sorții, de cunoaștere a viitorului. După publicarea lui, nu încăpea îndoială că amândouă am fi putut alege unde vrem să mergem. O răsplată pentru riscurile pe care mi le asumasem în acea vară.

Rachel a fluturat mâna spre custodele de la Morgan.

— Mă duc să-l salut. Vrei să te prezint?

— Nu. E în ordine.

Nu mai era mare lucru de făcut decât să așteptăm să se termine evenimentul. M-am ridicat de pe zidul de piatră și m-am dus în galerii, sperând că m-aș putea pierde în picturi și sculpturi. Înăuntru am fost recunoscătoare pentru liniște, și în fața lucrării mele preferate din colecție – o frescă mare cu un leu – m-am așezat pe o bancă și mi-am lăsat ochii să urmeze arcurile cozii lui. Nu mai putusem vorbi cu Leo din acea noapte, iar cele câteva mesaje pe care ni le-am trimis m-au lăsat cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Dar nu pentru că n-am încercat; însă Rachel se agățase mai tare de mine după moartea lui Patrick.

— Dai bir cu fugiții?

Era Leo.

— Fac o pauză, am zis, întorcându-mă spre el.

— N-ai chef să transformi crima într-un avantaj pentru noua ta poziție? Frumos din partea ta.

— Nu-i cinstit.

— Zău? Ai aruncat o privire prin grădină?

— Ce altceva ar trebui să facem? am zis. Trebuie să ne împăcăm cumva.

Leo s-a dus la fereastra galeriei – o arcadă gotică îngustă cu sticlă groasă. Luminat din spate, nu era decât o siluetă întunecată, cu trăsăturile în umbră.

— Și facem asta îmbrăcându-ne în cele mai frumoase haine și bătându-ne pe spate, în vreme ce locul în care un om a zăcut asasinat e la doar câțiva pași.

— Leo...

— Oricum, cu ce te alegi tu din moartea lui, Ann? Ți-ai pus cu adevărat această întrebare?

Mi-o pusesem, chiar dacă nu puteam suferi răspunsurile.

— Te-aș putea întreba același lucru, am zis încet.

— Știi de ce am făcut-o, a zis Leo, cuprinzându-și ceafa cu o mână cu unghiile negre de pământ. El mi-a cerut asta. Vocea îi era fragilă. Arăta obosit, cu pielea bronzată întinsă peste pomeți. Ann, ai încredere în tine. Există un motiv pentru care ești aici și nu acolo, afară.

Însă intuiția mea nu funcționa ca a lui Leo – vicleană și iute, făcând parte din el așa cum făcea pielea era mai greu accesul la ea. Începusem să mă bazez pe cărțile de tarot ca să mă îndrume, s-o ascută. Însă Leo avea întotdeauna un fel de a se ține deoparte, nu pentru că se retrăgea sau era speriat, ci pentru că îi plăcea să evalueze lucrurile, să evalueze oamenii. Calcula.

— Fiecare jelește în felul său.

— Nu-i căuta scuze.

— Îmi caut scuze mie, am zis.

Chiar gândeam asta.

— Ei bine, nu le căuta pentru Rachel. Nu merită.

— Suntem prietene.

A râs.

— N-ai observat că Rachel n-are prieteni? Numai admiratori. Ai fost la petreceri pline de oameni pe care eu îi consider prieteni, dar ai întâlnit vreodată pe cineva pe care Rachel îl consideră prieten?

Mă uitam lung la el, supărată că pe undeva avea dreptate. Că în lumea în care mă înconjurasem cu grijă cu ziduri începeau să se arate crăpături.

— N-ai întâlnit, nu-i așa? Acum, că te gândești la asta. Cui te-a prezentat ea vreodată? Nimănui, corect?

— De ce ar avea importanță asta?

— Pentru că, a zis el cu mâinile larg deschise, cineva a făcut-o. Cineva l-a ucis. Cineva care pășește prin

muzeu chiar în clipa asta. Tu, eu, Rachel, Moira. Și tu refuzi să vezi asta.

Era o realitate pe care nu eram pregătită s-o înfrunt, pentru că, dacă o făceam, n-ar fi însemnat decât un lucru: mai multă pierdere. Așa că o justificasem. Compartimentasem lucrurile. Până atunci, cel puțin, refuzasem să privesc moartea lui Patrick ca pe o crimă. Cu tot interogatoriul și dovezile, continuasem să cred că exista o alternativă, altă soartă care îl așteptase pe Patrick. M-am ridicat de pe bancă și m-am dus lângă Leo.

— Trebuie să depășesc asta, am zis încet. Nu pot renunța. Nu acum.

A întins mâna și mi-a atins o șuviță de păr, încheieturile bătătorite ale degetelor mi-au mângâiat gâtul. Am ridicat privirea spre el, încercând să-l fac cu forța gândului să se aplece și să mă sărute. Voiam să găsesc alinare în el, în ceva care părea stabil într-o lume care se tot schimba în jurul meu. O lume pe care, el avea dreptate, n-o puteam vedea în întregime, așa cum aș fi vrut.

— Ann, a zis. Sper că ești destul de deșteaptă ca să supraviețuiești acestui lucru.

În spatele nostru, ușa galeriei s-a deschis scârțâind. I-am auzit pantofii înainte să-i aud vocea.

— Ar trebui să plecăm, a zis Rachel. Ann?

— Ann și cu mine tocmai vorbeam despre cină. Nu-i așa?

Am încuviințat din cap, cu fața încă ridicată spre Leo, cu spatele la Rachel. Tăcerea era încordată, și am rostogolit prin gură cuvintele pe care voiam să le rostesc până ce am fost sigură de ele.

— Cred că o să petrec seara cu Leo, am zis, continuând să mă uit în sus la el.

— Poftim?

M-am răsucit spre Rachel. Părea fragilă și decolorată. Rochia, abia acum am observat, atârna dizgrațios pe părțile mai osoase ale trupului ei – umerii și claviculele, oasele soldurilor care împungeau materialul. Așa arătase la mine jelirea. Nu știam când ajunsese și mai slabă, însă am văzut asta atunci, cu trupul ei încadrat între statuile de lemn ale Ioanei d'Arc și Sfintei Ursula.

— Cinez cu Leo, am zis din nou. Adică, dacă nu te deranjează.

— Sigur că nu mă deranjează. Își ținea brațele încrucișate. Fiecare hotărăște pentru el.

Un moment m-am îndoit de ceea ce făceam și am spus:

— Vrei să vin...

— Nu, a zis înainte să termin de vorbit. Nu vreau.

S-a răsucit pe călcâie și a plecat, însă când a ajuns la

ușa care avea s-o scoată în Bonnefont Cloister, unde soarele tocmai coborâse sub orizont, s-a întors spre mine și a zis:

— Ai grijă, Ann. Vârful roții e un loc înspăimântător în care să te afli.

Ușa s-a închis în spatele ei.

— Ce a vrut să spună? a întrebat Leo.

— Nimic, am zis, însă pe când mergeam prin galerii nu m-am putut împiedica să mai arunc o privire spre roata destinului și personajele legate de ea.

Cuvintele lui Rachel îmi ardeau în minte.

19

M-am întâlnit cu Laure în centru, pe o stradă aglomerată, unde șiruri ordonate de blocuri de locuințe din cărămidă astupau soarele dimineții. Tejgheaua la care era servit micul-dejun era finisată cu gust, cu plăci hexagonale albe și negre, și erau oglinzi în rame de bronz unse cu ulei, mese de lemn lucios și scaunele lor tapițate cu piele. Farfurii pline cu felii groase de pâine prăjită și ochiuri le erau date clienților care așteptau, și m-am uitat prin sală după Laure, până am văzut-o pe un taburet de la barul care era cu fața spre stradă, unde trecători și mașini se îmbinau ca să creeze țesătura zilei.

După un spectacol în Red Hook, Leo mă invitase să rămân peste noapte, însă n-am avut timp să mă spăl pe cap. Încă mai avem mirosul stătut de fum de țigară impregnat în haine – aceleași haine pe care le purtasem în culise, privindu-i pe cei care își pregăteau reprezentația. Când am ieșit în fugă pe ușă ca să mă văd cu Laure, îmi strânsesem părul în coadă de cal, cu buclele pleoștite; n-am vrut să le perii. Voiam să-mi amintesc cum și le înfășura Leo pe arătător înainte să tragă de ele. Înainte să-mi spună că merg acasă la el – nu era niciodată o întrebare.

Leo și cu mine nu vorbiserăm despre ceea ce făceam, și uneori mă întrebam dacă în alte nopți avea alte femei în același pat. Dar era încă ușor să înlătur acele gânduri; oricum, nu-l voiam pe Leo în fiecare noapte. Rachel nu m-ar fi lăsat.

— Arăți... Laure a sorbit din cafea. Șifonată?

Mi-am coborât privirea spre rochia care petrecuse noaptea mototolită pe podea. În apartamentul lui Leo nu era decât o oglindă mică deasupra chiuvetei din baie, dar știam că evaluarea lui Laure era corectă. Mi-am netezit cu mâna partea din față a rochiei, de parcă ar fi fost de-ajuns ca să dispară cutele.

— Cel puțin te distrezi la New York, a zis ea.

— Grădinarul de la The Cloisters, am explicat. Noi... Laure a dat din cap.

— Și eu am avut un grădinar de la The Cloisters când m-am mutat aici.

M-am uitat la meniu. Mă îndoiam că Laure mă adusese aici ca să vorbim despre viața mea amoroasă sau despre a ei. Cu toate că mi-am amintit clar de iubitul ei de la Whitman – un fotbalist care fuma țigară de la țigară între cursuri și întotdeauna avea un număr din revista *Howl* îndesat în buzunarul de la spate. M-am întrebat ce-o fi făcând el acum; nu-mi puteam aminti cum îl chema.

— Așadar, am zis după ce am comandat clătitele pe lângă care trecusem cu doar un minut înainte, cum e la Yale?

— Totul e bine, a zis Laure, umplând tăcerea, cu umărul lipit de al meu. Îmi pare rău pentru Patrick. Mi-a cercetat fața în vreme ce vorbea. Mi-aș fi dorit să știu că ești aici, aș fi...

Și-a înălțat umerii și i-a lăsat să cadă.

Mă irita s-o văd cum încearcă să joace rolul de soră mai mare, când în ultimii doi ani la Walla Walla m-am luptat singură, fără nicio veste de la ea. Ba chiar îi trimiseseam lui Laure un e-mail în care îi ceream sfatul când am primit scrisoarea de respingere de la Yale, dar nu mi-a răspuns. M-a durut, firește; era ușor să fiu lăsată de izbeliște. Dar acum, când reușisem să-mi fac drum cu ghearele înapoi în lumea ei, luam iar masa

împreună, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Rachel și cu mine l-am găsit, am zis, lăsând asta să atârne între noi.

— Ann...

Dar am clătinat din cap, alungând-o pe Laure și amintirea.

— Ne descurcăm. Mă descurc. Cel mai greu a fost pentru Rachel, cred. Îl cunoștea de cel mai mult timp.

— Și cum e cu ea?

— Ce vrei să zici?

Poare că era agresivitate în vocea mea, pentru că Laure a ridicat o mână, aproape mi-a pus-o pe braț, apoi s-a hotărât să și-o pună la loc în poală.

— Nu vreau să spun decât... A tras aer în piept. A fost o colegă bună? Încurajatoare?

— E mai mult decât colegă, am zis. E prietenă.

După seara trecută am atribuit duritatea ei din galerie faptului că eram cu toții – ea, eu, Leo – într-un stres enorm. Nu era destul – o interacțiune, un moment prost nu era destul ca să anuleze vara pe care o petrecuserăm împreună.

— Și n-ai observat niciun... – a ridicat mâna stângă și a fluturat-o vag, punctând tăcerea – comportament ciudat?

— În afară de moartea custodelui nostru?

N-am vrut să sune zeflemitor, însă Laure mă călca pe

bătături.

— Întreb pentru că s-au întâmplat niște lucruri când Rachel era la Yale.

M-am gândit la părinții lui Rachel. Știam cum poate o astfel de pierdere să-ți schimbe centrul de greutate al lumii.

— La jumătatea primului meu an la Yale, când Rachel era în anul doi, colega ei de cameră a murit, a zis Laure. A căzut pe fereastra camerei lor. Locuiau la etajul doi din Branford, o clădire istorică. Toți au fost șocați, pentru că multe dintre ferestrele acelei clădiri erau înțepenite de zeci de ani de la vopsea. Era de necrezut ca cineva să poată măcar să deschidă fereastra, dar, cumva, Rachel a reușit. Și chiar după vacanța de Crăciun colega ei de cameră a sărit pe fereastră. Sau a căzut. Laure a sorbit din cafea și s-a uitat la mine. Sau a fost împinsă.

— Of, Doamne! Biata Rachel!

— A reieșit că erau colege de cameră din primul an. Erau apropiate, însă în ziua de după moartea ei, Rachel...

— Fiecare jelește în felul său, am întrerupt-o, vrând să împiedic ceea ce prevăzusem că va fi o critică a purtării lui Rachel după acea moarte.

— Asta-i chestia, Ann. Nu cred că jelea. Cred că sărbătorea.

Cine, mi-am zis, era Laure ca s-o judece? Știam că aceleora care nu trăiseră pierderea cuiva drag le era imposibil să înțeleagă cum asta îți remodelează lumea în feluri ciudate, cumplite. Că nu poți judeca pe cineva după felul în care jelește era o cunoaștere pe care eu și Rachel o împărtășeam.

— A avut un alibi? am întrebat.

Laure a încuviințat.

— Era în oraș.

— Și atunci de ce sugerezi că Rachel a împins-o?

— Există mai multe feluri de a împinge pe cineva, a zis Laure încet.

Eram pe cale să spun că nu văzusem la Rachel o astfel de purtare, când Laure a continuat:

— Și n-a fost doar asta. Obişnuia să se poarte urât. Am văzut-o odată strigând la alt student. Zbiera. Aşa de tare şi haotic, că n-am putut să prind decât frânturi, un refren pe care îl tot repeta: „Nu ştii, nu ştii”. Am întrebat alt masterand despre asta, cineva care era la Yale de mai mult timp decât mine, şi mi-a spus că Rachel are reputația de persoană dificilă. Se pare că în primul ei an de studenție a acuzat un masterand că îi scade dinadins notele din cauză că n-a vrut să se culce cu el. N-au existat dovezi materiale, doar cuvântul ei împotriva cuvântului lui. Până la urmă, masterandul a trebuit să plece de la Yale. Apoi într-o primăvară, la o

petrecere a facultății, a dat de gol un profesor însurat care era încurcat cu o studentă de-a lui.

Laure a sorbit iar din cafea.

— La Yale toată lumea știe că e deșteaptă – de fapt, cu adevărat talentată – însă... Laure a tăcut o vreme. E și tare dezechilibrată.

— Locuim împreună.

Am spus-o atât ca să resping temerile lui Laure, cât și ca să-mi afirm vitejia.

— Ann...

— Și lucrăm împreună de când am venit aici.

— Rachel nu lucrează cu alții.

— Ba da...

— Nu. *Tu* crezi că lucrați împreună, dar te asigur că Rachel vede altfel lucrurile.

Chelnerița a venit cu mâncarea, însă foamea pe care o simțeam când am plecat de la Leo dispăruse.

— Ann, a zis Laure cu blândețe, te-ai întrebat vreodată de ce te-a ales Rachel?

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că ești drăguță. Ești nouă aici, îți dorești să le faci pe plac oamenilor. Vrei să-ți faci un nume. Dar nu știi cu ce fel de persoană ai de-a face. Lumea în care trăiește ea. Felul de om care este. Rachel o să calce peste oricât de mulți oameni e nevoie ca să obțină ce își dorește.

În zilele mele mai întunecate rumegasem acest gând. Laure nu era prima care mi-a dovedit că sunt o persoană ușor de abandonat, și m-a izbit faptul că i-ar fi destul de ușor lui Rachel să mă lase pe dinafară dacă apăreau probleme. La urma urmei, eram noua angajată – cea din afară. M-am întrebat adesea dacă aveam să fiu vreodată altceva. Dar învățam și că nu-i prea târziu să mă îngrijesc mai întâi de mine. Rachel și cu mine eram prietene. Eram conspiratoare și colaboratoare, însă Laure îmi spunea ceva ce știam deja: că am nevoie de un plan pentru situații neprevăzute.

Am privit tacâmurile și șervetele albe care veniseră odată cu mâncarea mea.

— Lumea zice că ea a avut ceva de-a face cu moartea lui Patrick? am întrebat.

— Nu știu dacă o zice lumea, dar o zic eu. Ți-o spun ție chiar acum. Cred că a avut. Laure a așteptat un pic înainte să întrebe: Tu crezi?

— Nu, am zis.

Acea Rachel pe care o știam eu nu era neglijentă. Era meticuloasă și metodică. Să-l ucidă pe Patrick în fața mea, în fața unui muzeu plin de lume, nu era stilul lui Rachel.

— N-o cunoști așa cum crezi tu.

— Ți-a dat vreodată prin cap că poate tu n-o cunoști?

Am fost surprinsă să-mi aud vocea ridicată, o

poticnire aprigă și guturală în gâtleej.

Ea mi-a pus o mână pe braț.

— Ar trebui să pleci de la The Cloisters.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că nu cunosc pe nimeni pentru care lucrul cu Rachel Mondray să se fi terminat cu bine. În locul tău, aș începe să-mi caut altă slujbă. Astăzi.

Aproape că am răs. Era cu neputință. Să părăsesc cărțile de tarot, munca și manuscrisele din The Cloisters? Să las în mâinile lui Rachel traducerile tatălui meu și documentele lui Lingraf? Cea mai bună șansă pentru anul viitor era să rămân. Să plec acum însemna un singur lucru: ar fi trebuit să mă duc acasă și să las în urmă totul, nu doar ambițiile mele, ci și obiectele însele. Și nu voiam să fac asta; aveam să rămân.

— N-ai observat un tipar, Ann? Moartea e agățată de Rachel. O urmează peste tot. Nu pot fi toate coincidențe.

— A avut niște ghinioane, am zis.

Dar știam și că ar putea să fie cu totul altceva, ceva ce nu eram pregătită să-i spun lui Laure, așa că am continuat:

— Nu crezi că, dacă Rachel i-ar fi omorât sistematic pe cei mai apropiați de ea, până acum ar fi observat cineva?

Te-ai gândit că ar putea fi și ea o victimă?

Laure și-a încrucișat mâinile în poală.

— Cred că amândouă sunt posibile, a zis. Poate că Patrick... A ridicat din umeri și a lăsat implicația să se așeze stânjenitor între noi. Nu vreau decât să mă asigur că tu o să fii bine.

Nu m-am putut împiedica să mă uit la Laure în vreme ce scoteam câteva bancnote din portofel și le puneam pe bar, alături de micul-dejun de care nu mă atinsesem. Părea sinceră, dar nu puteam să am încredere într-o persoană care m-a lăsat de izbeliște când am avut cea mai mare nevoie de ea.

— Rachel m-a învățat să am grijă de mine, am zis, ridicându-mă de la bar.

— Ann, dacă ai vreodată nevoie de ceva...

M-am răsucit spre ea înainte să ajung la ușă, furioasă că oferta venea acum. Acum, când nu aveam nevoie de nimic de la Laure.

— Nu-i aceeași ofertă pe care mi-ai făcut-o înainte să pleci de la Whitman? „Dacă ai vreodată nevoie de ceva”? Am avut nevoie de ceva, Laure, cu mult înainte să ajung la New York. Am avut nevoie de tine. Am avut nevoie de o prietenă.

A dat să deschidă gura, dar nu eram pregătită să-i aud scuzele.

— Ei bine, acum o am.

În călătoria cu metroul spre centru mă legănam vizavi de un cârd de școlărițe care, înghesuie în jurul unui telefon, râdeau și arătau cu degetul ceea ce se desfășura pe ecran. Le vedeam deja potrivindu-se în rolurile din grup – deșteapta, frumoasa, zurlia. Poate că de aceea nu reușisem niciodată să-mi găsesc un grup mare de prieteni: nu mi se potrivea niciunul dintre roluri. Iar acum, că eram mai în vârstă, nu eram destul de maleabilă ca să mă modelez altfel. New Yorkul îmi arătase că nu-mi mai pasă dacă mă potrivesc cu alții; preferam să ies în evidență.

Când intrai în The Cloisters era întotdeauna ca și cum ai fi lăsat la ușă lumea modernă: un labirint de ziduri de piatră cioplită și arcade gotice, bolți ogivale scheletice și coridoare înguste. Era greu de imaginat că dincolo de aceste ziduri răcoroase orașul scânteia neabătut în ciuda soarelui de vară languros. La urma urmei, cuvântul *cloister* venea din verbul latin *claudere*, „a închide”. Aici ne închideam de restul New Yorkului.

Ceea ce spusese Laure rămăsese la marginea minții mele, sâcâindu-mă. Și, în vreme ce încercam să las cercetarea și biblioteca să mă tragă înapoi în lumea descoperirilor, mă pomeneam că alunec peste pagini înainte să observ ce îmi scăpase, cu mintea rătăcind pe

alte poteci ascunse. Am hotărât că o plimbare prin galerii m-ar ajuta să-mi limpezesc mintea.

Era ceva în faptul că poți vedea opere de artă ori de câte ori ai chef, o serie de impresii individuale, spontane, care se adună într-o imagine mai mare, mai aproape de cea completă. Acum, când mergeam la alte muzee din oraș, mi se părea stresant să trebuiască să absorb toate detaliile unei lucrări într-o singură privire, ca vizitator. Aș sesiza umbrele delicate din acel Tintoretto, aș observa cum Monet și-a făcut amestecul gros de culori dacă n-aș petrece decât câteva minute, o zi, cu acea lucrare? Lucrul într-un muzeu năștea familiaritate în cel mai adevărat sens al cuvântului – lucrările din The Cloisters deveniseră pentru mine o familie.

Am mers prin galerii, dând din cap spre paznici pe când intram în grădină, sperând că o să dau de Leo. Dar, cum norocul nu mi l-a scos în cale când am rătăcit pe cărările pietruite și am zăbovit lângă lavandă și lămâiță, am hotărât să trec prin ultima arcadă gotică din Bonnefont Cloister și s-o iau spre șoproane.

Când am dat colțul i-am văzut: mâinile îndesate în buzunare ale lui Leo, brațele încrucișate ale lui Rachel, trupurile lor îndepărtându-se unul de altul, în ciuda apropierii. Eram prea departe ca să aud ce spun, însă îmi dădeam seama după chipurile lor, după încordarea

cu care cuvintele le ieșeau din gură, că se ceartă. Pe ce temă, nu știam.

Și timp de un minut am stat acolo, în arcada gotică, cu mâinile de o parte și de alta a cadrului, privindu-i. Vântul îmi lipea de picioare rochia la spate, și poate că fluturarea a fost ceea ce le-a atras privirea, pentru că tocmai atunci s-au întors și m-au văzut stând acolo. Leo nici măcar nu mi-a făcut semn cu capul, doar s-a întors cu pași mari în șopron.

— Despre ce a fost vorba? am întrebat când Rachel mi s-a alăturat.

— Nimic, a zis ea. Vorbeam doar despre anchetă. Nu voiam să vorbesc nicăieri unde ne-ar fi putut auzi Moira.

Am observat că Rachel avea încă geanta, cea pe care de obicei o lăsa în bibliotecă de cum ajungea.

— Unde ai fost? a zis.

Mi-am fluturat mâna.

— M-am întâlnit la cafea cu o prietenă de la Whitman.

— Laure?

— Mm-hmm.

— Și Leo, noaptea trecută?

— M-am gândit că-i mai bine decât să vin târziu și să aprind toate luminile.

— Nu m-ar fi deranjat.

— O să țin minte.

— E pustiu fără tine acolo.

Rachel s-a întors spre mine și m-a privit în vreme ce mergeam, cercetându-mi fața.

— Ei bine, nu cred că Leo își dorește cu adevărat prea tare să petrec noaptea la el, am zis.

— Nu face asta. Nu te deprecia. Ar fi norocos să te aibă acolo în fiecare noapte.

Felul în care a spus-o m-a făcut să mă simt atât înduioșată, cât și jenată, însă n-am spus decât:

— Mulțumesc.

— Știi, a zis, ținându-mi deschisă ușa bibliotecii, Leo e amuzant, dar poate fi și o mare javră. Fii conștientă de asta.

Am încuviințat. Credeam că am fost mereu conștientă.

— Și dacă vrei cafea, nu-i nevoie să bați drumul până în centru ca să te întâlnești cu Laure. Ne putem întâlni cu ea când venim încoace, sau poate să vină în apartament. N-o cunosc decât un pic...

— E în ordine, am zis. Nu cred că o să mă mai prea văd cu ea.

La asta, Rachel a zâmbit.

— Ei bine, oferta rămâne valabilă.

În bibliotecă, Rachel a scos din geantă cutia cu cărțile de tarot și le-a întins pe masă.

— O să fac o etalare rapidă, am zis, întinzând mâna spre cărți.

Era ceva în interpretări care îmi potolea nervii și îmi dădea limpezime. Ca și cum în momentele în care era cel mai întuneric, când nu vedeam ce este în jur, cărțile m-ar fi putut călăuzi.

Rachel le-a împins spre mine. Le-am răsfiat și am scos trei. Prima înfățișa o femeie care turna apă dintr-un urcior într-o cupă. Noi asociaserăm cartea cu cumpătarea, una dintre cele douăsprezece virtuți aristotelice, deoarece compoziția se concentra pe echilibru și armonie. După cartea cumpătării am scos un Doi de spade și împărăteasa de cupe, un simbol al intuiției.

Consultasem cărțile în privința lui Rachel și mi s-a părut că de fiecare dată o însoțea un întuneric. Chiar dacă era marginal – o singură carte sau una răsturnată. Interpretările mele erau tot mai bântuite de ceva ce încă nu înțelegeam deplin. Și era acolo și ceva despre mine, cu toate că le întrebam despre Rachel.

Când am ridicat ochii de la etalare, Rachel se uita la mine.

— Ce spune?

— Ceva diferit pentru fiecare, am zis, bătând cu încheietura degetului în tăblia groasă de stejar a mesei ca să rup vraja.

Însă mi-am întipărit în minte etalarea, vopseaua care se cojea și fulgi de foiță de aur zăbovind-mi pe pleoape. Dualitatea, răbdarea și simetria cumpătării, intuiția de care aveam nevoie ca să am încredere, dar care dădea peste mine doar în feluri imprevizibile.

20

Apartamentul lui Leo n-avea nimic din lumina limpede care îl umplea pe cel al lui Rachel de pe Upper West Side. Lumea lui era întotdeauna filtrată prin soarele indirect care se strecura prin perdelele subțiri și ceața de fum de țigară și de marijuana, cu o mulțime de blugi murdari și bocanci de lucru împrăștiați pe podea, mirosul un pic amar al cafelei ieftine care fiersese pe plită cu mult înainte să mă trezesc. Și în acea dimineață căldura zilei începuse deja să se prelingă prin crăpăturile din ferestre și pereți. Mi-am îndepărtat trupul de mîța colegului de cameră, care dormea la capătul patului; până și acea cantitate mică de căldură era mai mult decât puteam suporta.

Era sâmbătă, așa că m-am dus în bucătărie trăgând pe mine un pantalon de trening și legând șnurul din talie.

— Putem merge în High Line⁸?

Ultima dată când am dormit acolo, Leo a zis că ar trebui să las la el câte ceva, așa că adusesem o sacoșă cu lucruri pe care s-o pun în fundul debaralei.

— Nu.

Stătea pe canapea într-o pată de soare.

— Adevărații newyorkezi nu merg în High Line.

— Nu poate fi adevărat.

— Este. Sunt newyorkez. Pot să confirm.

Citea un interviu cu Tracy Letts publicat în luna dinainte.

— Poate fi distractiv să faci chestii de-ale turiștilor, am insistat.

Leo n-a zis nimic, doar a sorbit din cana cu cafea.

Am hotărât să aduc iar vorba când ieșim în oraș să ne petrecem după-amiaza și, poate, după câteva beri la prânz; între timp, am schimbat subiectul.

— Cum a fost discuția cu polițista?

Leo fusese chemat a doua oară la secția de poliție, și părea inevitabil ca Rachel și eu să fim următoarele.

— A fost OK. Voia să știe dacă lipsește ceva din grădini. Dacă am văzut pe cineva.

— N-ai văzut, nu?

Așadar, încă mai era o parte din mine care se agăța

⁸ Parc public din New York.

de ideea că rezultatul anchetei avea să fie constatarea unui accident – o supradoză, o reacție alergică.

Leo a închis revista și a lăsat-o din mână.

— I-am spus că n-am văzut pe nimeni în grădini, în afară de miile de oameni care umblă pe acolo în fiecare zi. Și că nu cred că vreunul dintre ei l-a omorât pe Patrick.

Mă cuibărisem pe canapeaua lui roasă, cu genunchii strânși la piept, privindu-l. Oricât ar fi făcut parte Leo din The Cloisters, nu aparținea locului ca mine și Rachel, ca angajații specialiști și preparatori. El putea să se ferească de lume în cea mai mare parte a timpului, umblând între șoproane și grădini. Putea – și chiar o făcea – să-și petreacă zile întregi cățărându-se prin copaci și tunzându-i. Toate astea erau nespuse de romantice. Să fii îngrijitorul unei grădini medievale într-unul dintre cele mai populate orașe din lume, să-ți petreci ziua mișcându-te și cultivând lucruri care le ofereau oamenilor bucurie. Însă Leo putea și să fie foarte sensibil la asta, la distanța dintre rolurile noastre, dintre viitorul lui și al meu la muzeu.

— N-am vrut să zic...

— Știu. Îmi pare rău. Și, chiar dacă vrei să mergi în High Line, cred că am putea face ceva care ține mai mult de vechiul New York. Ce-ar fi să mergem mai bine în Village?

— Mi-ar plăcea. Crezi că ne-am putea duce la barul în care obișnuiau să stea Helen Frankenthaler și Lee Krasner?

— Cedar Tavern a fost transformat în locuințe în 2006. Barul însuși a fost vândut unui tip care l-a reconstruit în Austin.

— Aha!

Dacă așa stăteau lucrurile, nu pricepeam de ce nu putem merge în High Line.

Leo s-a ridicat și și-a mai turnat cafea în cană.

— Ce-ar fi să te îmbraci și să plecăm de aici?

M-am întors în dormitor și mi-am pus o rochie cu bretele subțiri, înflorată. Lucrurile pe care voiam să le las la Leo le-am înghesuit în fundul debaralei, între coșul de rufe și un amplificator vechi. Pe raftul de sus era un teanc de pălării de paie, din cele pe care Leo le purta la lucru. Am întins mâna să iau una, întrebându-mă cum ar arăta cu rochia mea, însă teancul era așa de sus, că a trebuit să mă ridic în vârful picioarelor ca să pun degetul pe un bor. Când am tras, s-a prăbușit tot teancul, plus ceva care a scos un pocnet puternic pe podeaua de lemn.

M-am oprit ca să văd dacă Leo a auzit, dar el era în bucătărie spălând vasele de la micul-dejun și punându-le la locurile lor. Prin minte îmi umbla imaginea mea ieșind din dormitor cu pălăria lui de

lucru pe cap, așa cum unele fete purtau cămășile iubitului – un împrumut dezinvolt de îmbrăcăminte care părea să întărească intimitatea. Asta era ceea ce voiam, un simbol al lucrului spre care poate că ne îndreptam. Însă când am pus la loc pălăriile în teanc și am căutat ceva pe care să mă urc, am dat și de lucrul care scosese acel pocnet.

Era un obiect delicat, și am fost surprinsă să văd că scăpase întreg din cădere. Era sculptura în fildeș a unei femei într-o rochie vaporosă, la picioarele căreia era ghemuit un leu adormit. Femeia avea pe cap o coroană și la gât un crucifix sculptat minuțios. Nu era mai înaltă de zece-doisprezece centimetri, o sculptură religioasă personală, al cărei rost era să fie ținută în mână de către posesor. Era limpede că e străveche. Dacă n-aș fi găsit-o în debaraua lui Leo, mi-aș fi putut-o imagina cu ușurință expusă la The Cloisters.

— Ești gata...

Leo a intrat, cu o mână pe cadrul ușii. S-a oprit când m-a văzut cu sculptura în mână.

— De unde e asta? am zis, am ridicat-o la lumină și am răsucit-o; avea porțiunile gravate adânci și maronii din pricina vechimii.

— Sfânta Daria, a zis, venind spre mine.

Mi-a luat figurina din mână și a pus-o pe comodă.

— E uimitoare.

— A fost a bunicii mele.

— Ai dus-o să fie evaluată? Ar trebui s-o asiguri; pare veche.

— Nu, n-am dus-o.

— Știi de unde o avea?

Nu pricepeam de ce insist. O parte din mine voia să plecăm și să ne ducem în Village, să ne plimbăm de braț pe lângă clădiri mărețe din piatră roșiatică ale căror uși grele de lemn aveau geamuri de cristal. Însă o altă parte din mine studiasse artele plastice destul timp ca să știe că această figurină era veritabilă, ceva prețios.

— Cred că bunicul a cumpărat-o din Europa când și-a terminat serviciul militar în Al Doilea Război Mondial.

Am încuviințat din cap. Părea plauzibil.

— Mama a vrut mereu s-o ducă la *Antiques Roadshow*, dar n-a reușit.

— Cunosc un anticar pe East Fifty-Sixth care ți-ar putea-o evalua.

Leo mi-a aruncat o privire ciudată.

— Plecăm odată de aici, ce zici? a întrebat.

Mi-am pus una dintre pălăriile lui de paie și el i-a pleoștit borul în joacă. Voiam să spună că-mi stă bine cu ea, că-mi stă bine cu el.

— Ar trebui să-ți iei lucrurile, a zis. Nu știu dacă ne întoarcem aici în seara asta. Am o chestie.

Nu pomenise de vreo chestie. M-am gândit la sacoşa pe care tocmai o ascunsesem în fundul debaralei lui, la faptul că doar în urmă cu câteva zile îmi spusese că am şi eu un loc acolo.

— De fapt, a zis înainte să pot protesta, poţi s-o laşi. Sunt sigur că o să te întorci peste câteva zile.

Nu era cel mai romantic lucru pe care mi-l spusese vreodată cineva, dar în clipa aceea aşa părea. Am încercat să-mi ascund zâmbetul sub borul pălăriei lui pe când ieşeam din apartament.

Ne-am petrecut ziua într-o ceaţă, mergând de la o librărie la alta. Am fost la un magazin specializat în discuri de vinil rare şi la un bar specializat în cocteiluri numite după scriitorii din mişcarea Beat. Am umblat pe străzile din Village şi mi-a fost reamintit faptul că New Yorkul e foarte clar împărţit pe cartiere, aproape suburban în aceste mici enclave, fiecare cu identitatea ei distinctivă. Erau fiori şi copaci cu frunziş bogat. Erau tinere mame bogate târâte spre locul de joacă de odraslele lor, dacă având zi liberă. Şi era căldura. Umezeala şi lipsa vântului, felul în care asta amplifică mirosul barmanului care făcea o pauză de fumat, al gazelor de eşapament de la camionul de livrare, al restaurantului thailandez specializat în curry care pregătea bufetul de prânz. Şi sub toate astea, mirosul

de asfalt încins, mirosul metalic, de pământ, al orașului în vară.

Nu mă așteptasem să mă îndrăgostesc de New York, dar îndrăgostirea poate face un oraș să ardă mai puternic. Uneori mă întrebam: dacă l-aș scoate pe Leo din cele cinci cartiere ale orașului, ar avea aceeași strălucire? Orașul însuși ar avea-o de la distanță? Însă iubeam mărimea și micimea lui, ciudățenia și voioșia. Nu era „acasă”, și nu știam dacă va fi vreodată, însă eram unde se presupunea că trebuie să fiu în acel moment. De fapt, poate că pe vecie.

Nu mi se întâmplase nimic până să ajung la New York. În Walla Walla totul era previzibil – aceeași cafea, aceleași magazine, aceiași oameni la coadă. Singurele descoperiri pe care le puteai face erau cele făcute de zeci, de sute de ori înainte de alți oameni, alți studenți, alți cărturari. Dar aici părea că nu poți face nimic altceva decât să descoperi. Și chiar când nu te uitai după ele, descoperirile te găseau ele pe tine. Orașul avea un fel de a face totul să pară comic și inevitabil – magic.

Mergeam spre locul în care fusese Cedar Tavern când telefonul lui Leo a sunat. La început l-a ignorat, dar apoi a reînceput să sune, și am văzut pe ecran că era prefixul local. A răspuns.

— Leo sunt.

Pe când vorbea m-am întors să privesc magazinul de alături. Vindea stilouri și rechizite scumpe. În vitrină erau teancuri de hârtie embosată așezate în semicerc, ca niște cărți de joc. Totul, spunea un anunț din vitrină, putea să fie cu monogramă, contra cost.

— Acum chiar nu-i momentul potrivit... Bine, înțeleg.

Am încercat să nu ascult, dar mi s-a părut că recunosc vocea detectivei Murphy. Lipsită de orice emoție.

— Aș putea să vin luni dimineață? Sigur. Da, puteți veni în grădini. Apoi o pauză. Da, pot să vă arăt ce cultivăm. Ora zece este cea mai potrivită.

A băgat telefonul în buzunar și s-a întors spre mine cu capul între umeri și mâinile în buzunare.

— Vor să vorbească iar cu tine?

— Mda. Procedura, a zis ea.

— Sunt sigură că nu înseamnă nimic, am zis, cuibărimdu-mi mâna mică într-a lui. Nimeni dintre noi nu știe cu adevărat ce a făcut Patrick în noaptea aceea, după ce am plecat.

— M-au pomenit în discuția cu tine?

Am încuviințat din cap.

— Au zis că le-ai spus de Patrick și Rachel.

— Tu ce ai zis?

— Doar că nu i-am văzut niciodată împreună.

— Ann. Asta face să pară că am mințit.

Am făcut un pas în spate.

— Ba nu. Spuneam adevărul. Nu i-am văzut niciodată împreună. Cel puțin, nu în acel fel, nu intim.

Știam cât de repede ar putea să escaladeze asta într-o ceartă adevărată. Și nu voiam să trebuiască să-mi las la vedere neclaritatea liniilor conectoare dintre Leo și Rachel, linii care erau încă tulburi pentru mine.

— Nu încerc să te fac să pari mincinos, am zis.

Leo a încuviințat din cap și am pornit iar, umăr la umăr, până ce, după câțiva pași, m-a cuprins cu brațul și m-a tras mai aproape.

— Vino, a zis. Hai să ne machim ca Expresioniștii Abstracți.

Până la urmă nu ne-am machit, sau, mai degrabă, eu n-am făcut-o. Leo a băut patru Manhattanuri și a fumat aproape un pachet de țigări înainte să ne despărțim. Nu mi-a spus de chestia pe care o avea și care însemna că nu pot petrece noaptea la el, dar l-am auzit spunându-i taximetristului să-l ducă în centru. Eu m-am dus la metrou și m-am întors în apartamentul lui Rachel, care era întunecat și gol.

Rachel nu era acolo, și nu-mi aminteam să mai fi fost vreodată singură în apartament. Mi-am aruncat geanta pe pat, pe care se revărsa soarele după-amiezii,

încălzind parchetul, așternutul alb, pereții. Am scos cutia cu cărțile de tarot, le-am mișcat ușurel, cu grijă să nu stric foița de aur, și am ales trei cărți, cu ochii închiși. Am deschis ochii și am etalat Opt de bâte, împărăteasa de spade și a treia, o carte pe care noi o consideram Carul – cu zeul roman Mercur într-un faeton aurit tras de câțiva cai. Era o etalare care vorbea despre claritate, schimbare dramatică, răsturnare, accelerare. Înainte să le pun înapoi în cutie mi-am ținut un moment mâinile deasupra cărților, imaginându-mi cum ar fi putut să sclipească în lumina lumânărilor din secolul al XV-lea.

În living, în lipsa lui Rachel, am vrut să dau frâu liber curiozității. Am cercetat fiecare raft cu cărți: cele pline cu tratate de medievistică și cărți savante de istoria artei, cele pe care erau fotografiile ale lui Rachel în rame de argint. Câteva cu părinții, una în care era cu o fată care purta un hanorac cu logoul Yale. Însă când am luat rama de pe raft și m-am uitat pe spate, unde erau scrise un nume necunoscut și o dată – Sarah, Yale, 2012 –, mi-a sunat telefonul. Am lăsat să intre robotul și am studiat imaginea. Fata avea obraji rotunzi și ochi mici, apropiați. Amândouă zâmbeau. Într-un fel în care n-o văzusem niciodată pe Rachel zâbind, deschis și entuziast. Nu erau alte fotografii cu prieteni. Doar părinții și câteva fotografii în care era singură:

Rachel privind mozaicurile din Ravenna. Rachel în Central Park, la Tavern on the Green, suflând în lumânări de aniversare.

Și la capătul coridorului era dormitorul lui Rachel. Fusesem înăuntru o singură dată, la câteva zile de la mutare, când a trebuit să-i pun o întrebare despre ora la care plecăm la lucru, dar ea a venit la ușă și apoi a închis-o repede. Acum am profitat de ocazie ca să deschid ușa și să mă uit înăuntru. Era la fel ca al meu, doar că mai mare, cu patru ferestre care dădeau spre parc; al meu dădea spre clădirea de alături. Camera ei era albă și ordonată, cu patul frumos aranjat, cu haine împăturite pe un scaun. Însă ceea ce mi-a atras privirea a fost biblioteca. Rafturi din podea până în tavan dintr-un lemn scump, pe care erau nu numai tratate filosofice, ci și nenumărate lucrări de ficțiune.

Am scos un exemplar din *Agonie și extaz* a lui Irving Stone și am descoperit că este prima ediție, cu autograf. La fel erau și multe alte cărți pe care le-am scos. Mai erau și cărți rare, câteva manuscrise, o carte de rugăciuni medievală miniaturală, fiecare într-o cutie de plastic cafeniu ca să le apere de lumina soarelui. Am încercat să-mi închipui cum ar fi să am atât de mulți bani încât să-mi pot permite să cumpăr obiectele pe care le studiam.

Lângă patul lui Rachel erau două noptiere pe care

erau două veioze de sticlă transparentă cu abajururi bej. Deasupra patului era o mică gravură, o copie a desenului lui Dürer care o înfățișa pe zeița Fortuna. De-abia după un moment mi-a dat prin cap că s-ar putea să fie originalul.

Am auzit din living un șuierat slab și m-am repezit pe coridor ca să mă asigur că nu s-a întors Rachel și mă prinde iscodind, dar nu era decât ușa terasei care s-a închis singură. Uitasem să-i pun opritorul de piatră.

M-am întors în dormitorul lui Rachel și am deschis sertarul unei noptiere ca să arunc doar o privire înăuntru: trei stilouri așezate ordonat și un carnet legat în piele. Am închis sertarul înainte ca ispita de a deschide carnetul să devină copleșitoare. Însă în realitate căutam dovezi – ceva care să sprijine ceea ce spusese Laure, ceva care putea să explice nervozitatea lui Leo când venea vorba despre Rachel. Ba chiar ceva care ar fi putut să arate cât de multe știe cu adevărat despre ce i s-a întâmplat lui Patrick. Dar singurul lucru pe care l-am descoperit a fost că Rachel e surprinzător de rigidă – toate hainele erau împăturite în unghiuri drepte, iar cărțile erau așezate după dată și temă. Patul era făcut cu precizia unui obsedat; avea gusturi costisitoare. Rachel putea să fie meschină, ambițioasă, uneori un pic răutăcioasă, dar nimic din toate astea nu semnala crima.

Telefonul meu a sunat din nou. De data asta l-am luat în mână și am văzut pe ecran numele mamei. Trecuseră săptămâni de când nu mai vorbisem cu ea și nu trimisese decât un mesaj rapid ca răspuns la întrebările ei tot mai alarmate.

Mi-am plimbat degetul pe ecran și am răspuns:

— Mamă?

— Of, Dumnezeu mare, Ann! Încerc de săptămâni întregi să dau de tine. Ești bine? Am citit despre chestia aia. De la locul tău de muncă. Moartea.

A șoptit asta, și m-am întrebat cine i-a spus. Știam că mama nu citește ziare.

— E în ordine, am zis, căutându-mi vocea pe care o foloseam când era așa – mergând în vârful picioarelor pe hotarul dintre îngrijorare amețitoare și panică. Sunt bine. Se ocupă poliția de asta. De toate.

— Vreau să vii acasă, Annie. Zău. Ți-am spus că orașul nu-i un loc sigur.

Era adevărat. Când am primit vestea de la Met că am fost acceptată în programul lor, mama a înșirat numeroasele motive pentru care New Yorkul e periculos, mult mai periculos decât Walla Walla sau chiar Seattle. Însă, dacă acele temeri îi dădeau mamei un motiv ca să stea acolo, nu m-ar fi putut împiedica niciodată să mă duc.

— Orașul e cât se poate de sigur.

— Când vii acasă?

Era întrebarea de care mă temeam, motivul pentru care îi evitasem apelurile, iar mesajele mele fuseseră scurte și rezervate. Încă nu aveam planuri concrete, n-aveam vreun loc concret rezervat în care să stau.

— Nu știu, mamă.

— Pentru că trebuie să-mi planific drumul cu mașina la Seattle ca să te iau. Că doar nu te poți aștepta să las totul baltă când se dovedește brusc că trebuie să renunți la tot. Când trebuie să vii acasă pentru că n-ai de ales.

— O să am de ales, am zis, poate că un pic prea apăsător.

— Nu striga la mine. Nu-i vina mea.

— Îmi pare rău, mamă.

— Ești leit taică-tău, a zis. Nu vreau să ajungi ca el, să pierzi totul. Vreau să vii acasă înainte să se ajungă la asta.

— Așa o să fac, mamă. Promit.

Cu toate că n-aveam de gând s-o fac.

Când am auzit-o că plânge, am vrut s-o consolez, să spun ceva care s-o facă să se simtă mai bine. Însă adevărul era că nu trebuia să știe cât de aproape eram de ceea ce i s-a întâmplat lui Patrick la The Cloisters, că începeam să simt, poate că așa cum simțea deja Rachel, că moartea mă urmează oriunde mă duc. Că în zilele

mele cele mai întunecate mă întreb dacă nu cumva eu sunt cea care a adus-o cu mine la The Cloisters.

— De asta n-am vrut să te duci acolo, în primul rând, a zis, și acum vocea i se frângea. Pentru că asta se întâmplă când ieși în lume – când ieșim în lume, Ann. Pierdem. Cărțile sunt întotdeauna împotriva noastră.

21

La The Cloisters, angajații începuseră să piardă mult timp comparându-și însemnările – divulgând întrebările pe care le puseseră detectivii, împărtășindu-și propriile teorii despre cele întâmplate. Coridoarele de piatră tăcute erau acum pline de șoapte și conversații înăbușite, cuvinte care secau când Rachel și cu mine treceam pe alături. Era greu să nu pun la inimă această reacție, însă nu puteam ignora realitatea – noi fuseserăm cel mai aproape de eveniment, de Patrick. Și câtă vreme continua ancheta, lânzezeam în umbra ei.

Se părea că întrebarea cea mai presantă este de ce nu instalase nimeni camere de supraveghere în bibliotecă sau în biroul lui Patrick. O întrebare care îl irita pe Louis, care răspundea că The Cloisters este o comunitate în care domnește încrederea, iar Patrick se împotrivise cu înverșunare supravegherii cărturarilor;

nu era treaba noastră. Iritarea se scursese în toți paznicii, care erau supărați să vadă că poliția le pune sub semnul întrebării standardul activității.

Rachel și cu mine eram ocupate cu schițarea parametrilor articolului despre cărțile de tarot pe care plănuiam să-l publicăm, dar, în plus, Michelle ne ceruse ca în așteptarea venirii unui custode și unui asistent de custode să facem un raport despre situația expozițiilor planificate, punctele forte ale colecțiilor, operele de artă care trebuie să fie expuse în galerii în toamnă. Era o muncă plictisitoare, pentru care era nevoie de numerele de intrare în colecții și de includerea corespondenței dintre Patrick și Muzeul Cluny din Paris sau Național Gallery din Londra.

— Funcția de căutare a căzut, a zis Rachel, împingându-și scaunul în spate și oftând.

Tocmai scoteam numerele de intrare ale lucrărilor care erau programate să fie date cu împrumut în jurul lumii anul viitor. De obicei asta o făcea departamentul Arhivă, însă departamentul Custozii nu era singurul cu personal insuficient în acea vară.

— Hai să luăm lista și să scoatem numerele de mână.

S-a uitat la mine așteptând, deja în picioare, cu un creion într-o mână și cu o hârtie în cealaltă.

Am umblat prin galerii notând numerele până ce am dat de lucrările de artă mai mici de pe listă, care erau

ținute în depozit. Cardurile de acces ne-au dus dincolo de sălile de conservare până în depozit, unde șiruri după șiruri de rafturi erau ținute în întunericul cu aer condiționat. Rachel a aprins luminile și tuburile fluorescente au prins viață greoi.

Numărul de obiecte care erau dăruite anual muzeului Metropolitan era amețitor. Iar acelea erau doar obiectele acceptate. În primii lui ani, muzeul devenise un soi de magazie pentru toate picturile, sculpturile și obiectele de artă care nu supraviețuiseră trecerii de la o generație la alta. Din când în când muzeul vindea discret piesele care nu reușiseră niciodată să ajungă în galerii, făcând loc unor lucruri noi care ar fi putut să ajungă.

Prin urmare, depozitul era ca o pubelă bine organizată și conservată. În depozitul din The Cloisters se aflau numeroase exemplare de capiteluri sculptate și fragmente de ceramică. Închise în cutii de plastic chihlimbarii se aflau manuscrise cu scoarțe împodobite migălos cu pietre prețioase, miniaturi, figurine religioase smălțuite, bijuterii, racle cu moaște, icoane ferecate în aur și un deget fosilizat de la piciorul unui sfânt. Ne-am oprit să scriem numărul de intrare al unei racle cu moaște ale Sfântului Christopher.

Am tras un raft și m-am uitat la micii mistreți și unicorni de fildeș minunat lucrați, în vreme ce Rachel

scria numerele pe o hârtie. Am observat că erau și câteva despărțituri din care lipseau obiectele.

— Unde s-au dus toate astea? am întrebat, arătând despărțiturile goale.

— Probabil expuse, a zis Rachel, privind peste umărul meu. Sau date cu împrumut.

Mi-am plimbat degetul pe etichetele care marcau obiectele lipsă. Fiecare număr de intrare începea cu primele trei litere din numele operei de artă, și am încercat să-mi imaginez ce ar fi putut să fie acolo. INE pentru inel, poate, TOU indicând poate Toulouse. Însă următoarea etichetă mi-a atras atenția. Primele trei litere din numărul de intrare erau DAR. De-abia atunci m-am uitat la nume, *Sfânta Daria*. Amănuntele erau: „fildes, german, 1170, Weston Endowment Gift 1953”.

Mi-am notat numărul de intrare și am urmat-o pe Rachel, care trecuse la manuscrise.

Timpul petrecut în depozit părea că se târăște și, cu toate că am încercat să rămân concentrată pe ceea ce spunea Rachel – „Ai văzut pe undeva Biblia lui Otto al III-lea?” –, tot ce puteam să fac era să retrăiesc felul în care simțisem în mână sculptura din apartamentul lui Leo, atât grea, cât și ușoară, măiestria cu care fusese gravată. Când am ajuns acasă în seara aceea, am căutat povestea Sfintei Daria. A fost o sfântă obscură de la începutul creștinismului, care și-a început viața ca

preoteasă a zeiței Minerva. Dar, ca una care se lepădase de religia romană, se pare că a avut soarta rezervată preoteselor infidele – îngroparea de vie în gropile cu nisip de lângă catacombele romane. Mi-a venit în minte imaginea mea, prinsă în capcană într-una dintre încăperile muzeului – fără uși, fără ferestre, fără vreo cale de ieșire.

— Ești gata? a întrebat Rachel, întorcându-se spre mine și închizând un sertar. Cred că avem totul.

Am încuviințat.

— Ești bine, Ann?

— Bine, am zis. Doar... o senzație ciudată.

— Urăsc asta, a zis, ținând ușa deschisă ca să trec.

Când am ajuns înapoi în bibliotecă am așteptat cu nerăbdare să fie restabilită funcția de căutare a rețelei interne. Când a fost, am tastat numărul de intrare și am apăsat pe „Enter”.

Desigur, știusem ce o să găsesc, dar asta nu schimba faptul că în fața mea, pe ecran, era figurina pe care o găsisem în debaraua lui Leo. Trebuia să valoreze – am încercat zadarnic să calculez prețul unui obiect istoric neprețuit – cel puțin 50.000 de dolari. E adevărat, nu valora cine știe cât conform standardelor de la The Cloisters, dar cu siguranță valora mult pentru un grădinar care visează să fie dramaturg.

Am închis laptopul și m-am ridicat, evitând privirea

întrebătoare a lui Rachel. Aveam nevoie de aer.

Afară, ierburile din Cuxa Cloister unduiau în adierea care urca dinspre Hudson, capetele margaretelor se legănau și săltau voioase pe când m-am pomenit că mă duc, resemnată, spre biroul paznicilor.

— Are toată lumea acces la depozit? am zis, vârându-mi capul pe ușă.

— Lași să iasă tot aerul condiționat, s-a plâns Hal, paznicul de serviciu.

Am intrat.

Nu mă gândisem niciodată că paza de la muzeu era complexă, dar efectuată degajat. Erau șiruri de monitoare și echipament informatic care înregistra permanent – o consemnare a mișcărilor vizitatorilor și angajaților dar era acolo și o bucătărie improvizată, aprovizionată cu cutii cu produse de patiserie și o cafetieră. Într-un colț era un teanc încâlcit de stații de emisie-recepție nefolosite. La urma urmei, nu conta cu adevărat; totul era racordat la o alarmă. Desigur, în afara depozitului.

— Așa cred, a zis Hal. Nu-l supraveghem prea mult deoarece nu-s decât angajații. De ce?

— Eram curioasă.

— E vreo problemă?

— Nu.

Nu mă gândisem atât de departe. Nu mă gândisem

la ce ar trebui să spun dacă mă întreabă de ce vreau să știu. Însă Hal s-a întors la monitoare și am stat acolo, privind șuvoiul de vizitatori din galerii, ca niște bancuri de pești care se adună și se risipesc. Oricum, încă nu eram pregătită să spun cuiva. Voiam mai întâi să pun totul cap la cap.

Am hotărât să merg prin muzeu, cu slaba speranță că piesa este, de fapt, expusă. Însă fiecare vitrină îmi confirma bănuiala. Mi se strângea stomacul și regretam clipa în care am întins mâna spre vraful de pălării.

„Ce ghinion”, mi-am zis. Nu, acum știam că era altceva. Era soarta. Dintr-odată, felul în care Leo mă încuraja să iau ce poftesc avea o rezonanță mai întunecată.

Înainte să mă întorc în bibliotecă mi-am scanat cardul de acces și m-am întors în depozit. Am dat din cap spre cei care se ocupau cu conservarea și m-am apucat să trag sertare cu obiecte, căutându-le anume pe cele mici și valoroase. Cele care aveau pietre prețioase sau erau făcute din metale prețioase sau alte materiale scumpe. Am avut grijă, de asemenea, să ridic privirea spre fiecare cameră de supraveghere. Erau patru în depozit, fiecare înregistrând un sfert. Leo n-avea cum să treacă neobservat dacă ar fi fost aici, însă erau puține șanse ca precizia camerelor să fie

destul de mare încât să vadă un obiect ascuns în palmă.

Am început să observ un tipar: din fiecare al treilea sau al patrulea sertar lipsea o piesă. Numărul de intrare era scris pe etichetă, spațiul era gol. Știam că se poate ca unele piese să fie date cu împrumut; altele puteau să fie la Met. Era chiar posibil ca cei de la Conservare să curețe câteva dintre ele. Însă pe când trăgeam metodic sertarele am observat că nu era așa de evidentă lipsa nici unuia dintre obiectele mai mari. Era mai greu, mi-am zis, să scoți din muzeu un capitel sculptat decât o operă de artă care încăpea în buzunar. Iar Evul Mediu și Renașterea Timpurie nu duceau lipsă de astfel de obiecte.

Am închis ultimul sertar și m-am întors în bibliotecă, unde Rachel a ridicat privirea întrebătoare.

— Unde ai fost? a zis.

Nu eram pregătită să-i spun. Să recunosc în fața ei – în sinea mea – ce făcuse Leo. Nu voiam să dezvălui intimitatea descoperirii, să recunosc faptul că bărbatul cu care mă culcasem cu doar câteva zile înainte avea un motiv ca să-l ucidă pe Patrick. Încă eram prea ocupată cu găsirea scuzelor; poate că nu era prea târziu ca să le aducă înapoi, poate că era o coincidență. Însă acesta era lucrul greu la cercetare; era un impuls, un elan, totuși puteai să fii dezamăgit, uneori răvășit

de rezultate. Mă pregăteam să mint, să-i spun lui Rachel că am făcut doar o mică plimbare, când ușa s-a deschis și a intrat Moira, cu detectiva Murphy pe urmele ei.

— A, bine, sunteți aici amândouă, a zis Moira. Doamna detectiv Murphy a venit să stea de vorbă cu voi.

— Mulțumesc, Moira.

Detectiva Murphy a stat acolo, așteptând ca ea să iasă.

Moira a zăbovit în dreptul ușii, până ce, în cele din urmă, a ridicat o mână și a zis:

— Bine, o să fiu în holul principal.

După ce ușa s-a închis, detectiva Murphy și-a scos carnetul și l-a răsfoit.

— Aseară am primit un indiciu anonim, a zis, adresându-se lui Rachel, confirmând faptul că tu și Patrick aveți o relație intimă, care poate că era pe cale să se destrame când a fost ucis.

Rachel a ridicat privirea de pe însemnări spre amândouă.

— Acest martor spune că te-a văzut certându-te cu Patrick în mașina lui în parcare muzeului The Cloisters. Același martor spune că te-a văzut de multe ori intrând și ieșind din zona șoproanelor din grădină.

— Când am discutat ultima dată, a zis Rachel, v-am

informat că nu voi vorbi decât în prezența avocatului meu.

— În cazul acesta, o voi întreba pe domnișoara Stilwell dacă are ceva de adăugat la această nouă informație.

Dădeam să spun ceva când am văzut-o pe Rachel clătinând din cap, un „nu” imperceptibil.

— Și Ann a cerut un avocat.

— Este adevărat, domnișoară Stilwell?

M-am uitat de la una la alta.

— A cerut un avocat, a zis Rachel, privindu-mă și dând din cap.

— Domnișoară Stilwell?

— Am cerut, am zis, cu toate că, desigur, n-o făcusem.

— Sper că n-ați bătut drumul până aici pentru noi, a zis Rachel.

— Nu, a zis detectiva Murphy, închizând carnetul. Și așteptăm cu nerăbdare să vă interogăm foarte curând pe amândouă, împreună cu avocații voștri, desigur.

După ce s-a închis ușa, Rachel s-a uitat din nou la mine.

— Nu crezi că...

A lăsat fraza să se stingă. Masca pe care o purta de obicei – senină, zâmbitoare, sigură pe sine – alunecase, fie și doar o clipă, și avea ochii tulburați, injectați.

Poate că era pentru prima dată când privise în jos, văzuse frânghia întinsă pe care mergeam și amețea era copleșitoare.

— Rachel, am zis. Trebuie să mergem afară și să vorbim.

Ne-am așezat pe o bancă de piatră din Bonnefont Cloister, privind peste Hudson, cu picioarele goale atingându-ni-se, ca niște școlărițe.

— Leo fură, am zis. Din muzeu.

Un moment Rachel n-a zis nimic, refuzând să se uite la mine, până când, în cele din urmă, a dat drumul aerului din piept și a zis:

— Ești sigură?

I-am povestit cum am găsit figurina, cum am verificat depozitul.

— Lipsesc și alte obiecte, am zis. Am verificat. Am verificat galeriile și registrele obiectelor date cu împrumut. Dar sunt prea multe obiecte care lipsesc ca să fie o greșeală. O broșă rotundă din secolul al VII-lea? O raclă cu moaște ale Sfântului Ilie? Cine ar cere împrumut așa ceva?

Rachel și-a coborât privirea spre drumul care șerpuia sub metereze. Mă așteptasem să fie mai surprinsă, însă părea resemnată cu vestea.

— Nu, ai dreptate, a zis în cele din urmă. Toate

acelea sunt lucruri ușor de luat. Ai vorbit cu el despre asta?

— Nu. Deloc.

— Bine, a zis.

— Asta îi dă un motiv.

Am lăsat ideea să plutească între noi.

— Așa este. Însă în acest moment ei par să creadă că eu am avut un motiv. De aceea a venit ea azi, știi? Pentru că încearcă să mă năucească. Crede că toate împunsăturile astea ar schimba ceva. Rachel a scos un hohot de râs ascuțit și dur. Când, de fapt, tu ești singura care a găsit o teorie reală. Ceva care merită să fie cercetat.

Nu mă gândisem la asta, dar avea dreptate: îl dădeam pe Leo în schimbul ei. Denunțarea lui însemna că scapă de belea Rachel. Mai însemna și mai mult timp pentru noi – pentru *mine* – *ca* să ne terminăm cercetarea.

— Tot nu-l văd ca genul de om care să otrăvească pe cineva, am zis. Să fure, da. Să ucidă, nu.

— Dar asta este cel mai logic, nu? El avea acces și ocazie. Dacă Patrick a descoperit ce se petrece, Leo avea și motiv.

M-am gândit că Leo și Patrick se purtau întotdeauna unul cu altul cordial, dar distant. Era o răceală între ei.

— Patrick a pomenit vreodată că îl bănuiește pe Leo

de ceva? Chiar de ceva mai mărunț?

Rachel a clătinat din cap.

— N-a pomenit. Însă nu știu dacă l-ar fi bănuț. Apoi a adăugat, mai încet: Leo a fost întotdeauna un subiect dureros pentru noi.

Un colibri a zumzăit lângă noi, apoi s-a așezat pe o salvie înflorită, ale cărei fiori violete răspândeau sub soare un miros pătrunzător de pământ.

— Cine crezi că a fost cel care a dat indiciul? am întrebat, în cele din urmă.

— Nu știi deja? a zis Rachel, privind-mă în ochi.

Îmi pusesem deja această întrebare, și atât Leo, cât și Moira ar fi fost bucuroși să dea acel telefon.

— Ar trebui s-o prindem înainte să plece, a zis Rachel, s-a ridicat în picioare și mi-a întins mâna.

Am luat-o.

— N-ai nevoie de avocatul tău pentru asta?

— E povestea ta, nu a mea, a spus.

Am găsit-o pe detectivă Murphy în birourile angajaților, vorbind cu directorul programului educațional. A înălțat doar o sprânceană înainte să ne urmeze într-o cameră goală, rezervată de obicei sedințelor săptămânale cu personalul, pe care

întotdeauna le conducea Patrick.

— N-aveți nevoie de prezența unui avocat? a întrebat.

— E ceva ce trebuie să știți.

Nu-mi imaginasem cum să formulez următoarele fraze, dar mi-am reamintit că, la fel ca orice bun cadru universitar, ar trebui să încep cu teza și apoi să trec la materialele care o sprijină.

— Leo a furat din muzeu, am zis.

Detectiva Murphy n-a zis nimic, dar și-a scos carnetul și l-a deschis.

— În weekend am găsit un obiect în apartamentul lui Leo. Un obiect care aparține muzeului The Cloisters. O sculptură din fildeș a Sfintei Daria, am explicat.

— L-ai întrebat de ea?

Pixul ei încă scârțâia pe hârtie.

— Da. Și a afirmat că era a bunicii sale. Dar azi, trecând prin depozit, am observat că din colecție lipsește o piesă identică.

— Și ești sigură că nu-i o imitație?

— Sunt sigură. Dar am mai descoperit că lipsesc și alte piese. Câteva broșe, bijuterii, figurine...

— Îmi pare rău, a zis detectiva Murphy. Ziceți că Leo fura de la The Cloisters? Cum se poate? E un muzeu. Un muzeu important.

— Obiectele din depozit sunt altfel, am zis. Rareori sunt expuse. Multe dintre ele sunt mici. Cât palma, sau mai mici. Și, chiar dacă avem camere de supraveghere în depozit, nu sunt supravegheate strict, dat fiind că acolo nu intră decât angajații. Și e normal să lipsească unele obiecte din colecția noastră – în expoziții itinerante, date cu împrumut, la restaurare, expuse prin rotație. Probabil că n-ar fi destul ca să tragă semnalul de alarmă într-un muzeu așa de mare ca Metropolitanul.

Detectiva Murphy a mai scris ceva.

— Leo ți-a spus că are probleme bănești? Consumă droguri? Jocuri de noroc? Datorii?

Am clătinat din cap.

— N-are mulți bani și, cu siguranță, nu l-am văzut cheltuind.

— Cât câștigă un grădinar la The Cloisters?

— Nu știu, am zis. Destul cât să se descurce în New York, având un coleg de apartament.

— Vreo cumpărătură importantă de curând? Mașini? Concedii? Bijuterii?

Detectiva Murphy mi-a privit încheieturile mâinilor, urechile și gâtul.

— Nu, am zis.

— S-ar putea, a zis Rachel din cealaltă parte a mesei, ca Patrick să fi descoperit asta.

Ne-am întors spre ea. Nu mă puteam împiedica să nu mă gândesc la cărțile de tarot pe care le văzusem în bibliotecă săptămâna trecută – Carul, mai ales, simbol al iuțelii, succesiunii rapide, învârtirea roților, gonind prin timp. Acum părea că accelerăm pasul, și voiam să am o clipă de zăgaz, să încetinem, poate chiar să derulez înapoi.

— Ar trebui să verificați cu Louis, a zis Rachel, să vedeți dacă păstrează acele înregistrări ale camerelor de supraveghere sau le reciclează.

— Nu există camere de supraveghere în șoproane, a zis detectiva Murphy, aproape ca pentru sine. Apoi a adăugat: Leo este aici astăzi?

Am confirmat din cap.

Întotdeauna fusese ceva anarhic la Leo. Felul în care vorbea și se purta, faptul că nu-i păsa de ceea ce crede lumea despre el. Faptul că nu cânta la chitara bas pentru că iubea muzica, ci pentru că iubea zgomotul – sălbatic și haotic, chiar un pic violent. Însă tot nu eram sigură că asta ducea la crimă, cu toate că știam că sub plictiseala lui punkistă era o ambiție aprigă, ceva ce ascundea între volumele cu piesele lui Sam Shepard, ținea în buzunar alături de mânușile de lucru.

— Bine, a zis detectiva Murphy, vârand carnetul în buzunar. O să vorbesc cu Louis. Probabil nu vom putea acționa în privința asta până mâine. Trebuie să

obținem mandate; trebuie să vedem înregistrările. Va trebui să confirmăm povestea ta. Nu s-a întâmplat să fotografiezi obiectul, nu?

— Nu.

Mi-am amintit felul în care Leo răpăise cu degetele pe pielea mea în acea dimineață, o percuție rapidă a poștei trupesti. Asta în vreme ce sculptura Sfintei Daria stătea pe un raft din debaraua lui. Am alungat gândul.

— Nu, am repetat.

— Bine. Ne ocupăm noi mai departe. Detectiva Murphy a tăcut o vreme. Mulțumesc. Că ai fost atât de deschisă.

După ce ușa s-a închis, Rachel m-a strâns de mână.

— Ai făcut ceea ce trebuie.

Am încercat să muncim în acea după-amiază, dar mie mi-era greu să mă concentrez. Era ca și cum accelerarea pe care o simțisem mai devreme lăsase locul unui ritm glacial, ziua lâncezea. M-am holbat la pagini și am recitat frazele până ce creierul meu n-a mai perceput cele mai simple înțelesuri. Mi-am dat seama că văzusem asta. Fusesse în cărțile de tarot – eu, împărăteasa de spade, folosind cunoașterea ca să-i dobor pe alții.

Atunci mi-am dat seama că, deși legătura mea cu cărțile de tarot fusese treptată, credeam în ele.

Credeam în ele în multe feluri, mai mult decât credeam în mine. Și până acum nu se înșelaseră. Încă nu puteam spune dacă asta ținea de noroc sau de cu totul altceva.

După ce am stat cu ochii pironiți la același paragraf timp de douăzeci de minute, m-am hotărât să mă ridic și să-mi dezmoțesc picioarele. M-am dus la toaletă să-mi dau cu apă pe față și când am terminat, am găsit-o pe Rachel pe coridor, așteptându-mă.

— Ești bine?

— Da, am zis.

Dar era ceva în felul în care pe Rachel a liniștit-o vestea despre vinovăția lui Leo care mă stingherea pe mine – o amabilitate prea dulce, care suna fals.

Și, oricât m-am străduit să evit grădinile în restul zilei, m-am pomenit că-mi doresc ca Leo să-mi taie calea în alte părți ale muzeului. Poate că am zăbovit prea mult în bucătărie sau am traversat colonadele prea încet, o parte din mine având nevoie să-l vadă. De parcă el mi-ar fi putut spune altă poveste, o explicație care să-mi alunge temerile și să-mi șteargă vinovăția pentru că l-am turnat. Însă trebuia să fie întâmplător, ca să nu fi influențat în mod explicit ancheta detectivei Murphy. Astfel încât a fost ca și cum ar fi intervenit soarta când, la sfârșitul zilei, am auzit o bătaie în ușa bibliotecii și a apărut capul lui Leo.

— Tocmai am terminat de tuns florile și am două buchete gratis, dacă vrea să le ia cineva acasă. E păcat să fie aruncate. Ann?

Cu doar câteva ore înainte aș fi fost încântată de ofertă, de tandrețea ei. Dar acum, în fața lui Leo, n-am știut ce să spun sau cum să mă port. Cel puțin, nu în fața lui Rachel.

— Pot să le pun într-un borcan și să vi le aduc, dacă vreți.

Rachel a întins mâna și a pus-o peste a mea.

— N-avem nevoie de fiori, Leo, a zis.

— Pot să vorbesc cu tine afară? mi s-a adresat el, cu ochii încă la mâna lui Rachel, la gestul ei.

— Eu...

— Leo, a intervenit Rachel, acum nu-i cel mai bun moment ca Ann să plece.

— Bine. Atunci putem vorbi aici.

S-a strecurat pe ușă și a lăsat-o să se închidă în spatele lui. Felul în care umplea spațiul era remarcabil, și o frântură de secundă m-am întrebat dacă ar trebui să fiu îngrijorată.

— Leo, cred că cel mai bine ar fi să pleci, a zis Rachel, ridicându-se în picioare.

— Pot să vorbesc un minut singur cu ea?

— Încetați, amândoi, am zis.

— Ce se întâmplă? a întrebat el, privindu-mă.

Tăcerea din bibliotecă era neplăcută. Prin ea auzeam pașii regulați ai vizitatorilor care treceau pe coridor. Așa funcționa The Cloisters, ca un spațiu profund intim pentru câțiva angajați și un spectacol pentru vizitatori. Mi-am dat seama că nimic nu mă putea face să renunț să flu de această parte a ușii.

— E vorba despre figurină, am zis, în cele din urmă.

— Ce-i cu ea?

Nu părea neliniștit. Dimpotrivă, era agresiv, cu mâinile vârâte adânc în buzunare.

— Știu că ai furat-o. Știu că provine din depozit.

A oftat și și-a trecut o mână prin păr. Îi atârna pleoștit, aproape atingându-i umerii.

— Ann...

— Leo, am zis, cu vocea tot mai puternică, *ai furat*. De la The Cloisters. Și nu doar plante. Am văzut sertarele din depozit. Mai lipsesc câteva lucruri.

El a ridicat din umeri și n-a răspuns.

— A aflat Patrick? am întrebat.

Acum eram întoarsă cu totul spre el, deși rămăsesem pe scaun.

La asta, capul i s-a smucit în sus.

— Nu. Dumnezeuule, nu! Ann! Patrick n-a știut. N-ar fi trebuit să observe nimeni. Știi că depozitul e ca la Met. *Mii* de obiecte. Opere de artă care nu vor vedea niciodată lumina zilei. Obiecte care nu sunt destul de

rare, nu de calitate destul de bună. Obiecte care sunt prea specializate sau din ducatul nepotrivit. Și așa mai departe. La fiecare obiect din galerii sunt în depozit două duzini care au fost considerate insuficiente.

— De ce ai făcut-o?

— De ce nu? a zis. Nu că voi n-ați lua aici în fiecare zi decizii discutabile. Hotărâți ce e valoros și ce nu e. Când a fost ultima oară când ați luat în serios lucruri fără valoare? Așa e, n-o faceți. Ignorați tot ce nu-i consacrat ca special sau valoros, sau rar. Obiectele alea din depozit, unele dintre ele lipsesc de ani întregi și n-a tras nimeni semnalul de alarmă. Pentru că obiectele alea au fost uitate. Eu le dau o a doua viață. Și, sigur, mă aleg cu niște bani când o fac.

Era, într-un fel ocolit, același motiv pentru care am fost atrasă de cărțile de tarot, de munca mea, de obiectele care au fost trecute cu vederea și aveau nevoie de cineva care să lupte pentru ele. Și în orice caz, Leo fusese întotdeauna sincer cu mine. Era genul de om, mi-a explicat odată pe când beam bere caldă, care crede că poți să iei ce râvnești câtă vreme asta nu face rău nimănui. A scuipat coaja unei semințe de floarea-soarelui și a adăugat: „În afară de cei bogați. Ei o merită”. Atunci am crezut că e un omagiu adus anarhismului, un sentiment punkist transformat în motto pentru viață. Dar acum mi-am dat seama – și

poate că îmi dădusem seama și atunci – că el vorbea serios.

— N-ai datorii? a continuat el. Nu te trudești să supraviețuiești în acest oraș cu ceea ce ne plătesc aici? Sigur, Rachel nu. Dar tu, Ann. N-ai încercat să trăiești aici zi după zi cu atât de puțin, că îți împarți spațiul cu zeci de colegi de cameră care vin și pleacă. Avem cu toții trei, patru sau cinci slujbe ca să ne descurcăm. Am făcut-o ca să pot avea răgazul să scriu. Să experimentez. Să nu fiu copleșit în fiecare zi din viața mea. Nu-i asta ceva ce înțelegi, Ann? Nu de aceea ești aici? Ca să încerci să nu fii copleșită?

N-am zis nimic, doar l-am privit. Avea dreptate. Exact de aceea eram aici.

— Câte obiecte ai luat? În total? am întrebat.

El a râs.

— Nici măcar nu știi, nu? Nu-ți poți da seama câte sunt date cu împrumut sau la Conservare și câte au fost transformate în burse și rezidențe pentru scriitori. Artă care naște artă. E frumos, dacă stai să te gândești. Simetria. Îmbinarea.

Ne-a privit pe rând, clătinând din cap.

— Nu-mi vine să cred că nu pricepeți.

— Ce s-a întâmplat cu Patrick? a întrebat Rachel în cele din urmă.

Tăcuse tot timpul, nici măcar nu privise discuția

noastră, cu ochii fascinați de vitraliul ferestrei din fundul bibliotecii.

— Cu Patrick? a zis Leo. Nu s-a întâmplat nimic cu Patrick.

Apoi, chiar dacă i-a picat fisa un pic mai greu decât de obicei, l-am văzut cum își dă seama de implicațiile situației.

— Doar nu vorbești serios? Nu crezi că eu... S-a întrerupt, apoi a început iar. Nimeni nu bagă în seamă depozitul, și Patrick cel mai puțin dintre toți. Habar n-avea. N-am nimic de-a face cu ce i s-a întâmplat lui Patrick. Nimic. Sunt hoț. N-am nicio problemă să fur de la oameni și din locuri care au toți banii din lume, dar n-aș ucide niciodată pe cineva. Vorbești serios?

— Ești singurul care are motiv, am zis, lăsând afirmația să iasă odată cu aerul din piept, ca și cum aș fi ținut-o în mine de când Leo intrase în încăpere.

— N-am motiv, a zis Leo. Patrick și cu mine nu eram întotdeauna de acord, dar îl respectam. Toată lumea îl respecta.

— Însă, dacă a aflat... am zis, de parcă imaginea n-ar fi fost deja limpede.

— Dacă ar fi aflat, știu că aș fi ajuns la închisoare. Așa că m-am asigurat că nu află nimeni. Recunoaște, Ann, n-ai fi aflat dacă n-ai fi fost în ziua aceea în debaraua mea. Programasem întâlnirea cu anticarul

meu în ziua dinainte, dar am renunțat ca să petrec ziua cu tine. Tu ești pricina pentru care a aflat toată lumea. Slăbiciunea mea pentru tine.

Se uita la mine, vocea lui avea un timbru grav pe care nu-l mai auzisem, și am simțit durerea răspândindu-se din palme spre stomac. Îl credeam, Leo era delincvent – presupun că asta știusem întotdeauna dar nu genul acela de delincvent.

— Noi i-am dat informația despre furturi detectivei Murphy, am recunoscut în cele din urmă.

Mă simțeam groaznic că dezvăluisem acea informație. Eu eram cea care lăsase să intre lumea de afară; eu eram cea care sfâșiasse vălul.

— Ce-ați făcut? a zis Leo, cu ochii încă lipiți de fața mea. Ann! Zău așa!

— Mai departe se ocupă ei.

Am ridicat privirea spre el, dorindu-mi cu disperare să-mi îndes fața în pieptul lui, să simt că mă mângâie pe păr și îmi spune că e în ordine. Tânjeam să-l aud spunându-mi că o să scape cu fața curată. Altă parte din mine știa că asta nu va mai fi niciodată cu putință. Dintre toate secretele pe care le păstram noi la The Cloisters, eu nu-l păstrasem pe al lui. Speram că într-o bună zi o să înțeleagă; o să înțeleagă că mai presus de orice trebuia să-mi apăr munca. Era singurul lucru pe care putea să-l înțeleagă.

— Bine, a zis Leo, pot să le spun unde s-au dus toate piesele. Însă trebuie să depășesc chestia asta. Și-a trecut din nou mâna prin păr. Ann, trebuie să știi, n-am nimic de-a face cu ce i s-a întâmplat lui Patrick, bine?

L-am privit în ochi.

— Mă crezi?

— Da.

El a ocolit masa până acolo unde stăteam și a îngenunchat în fața mea, ca ochii să ne fie la aceeași înălțime.

— Îmi pare rău, a zis, luându-mă de mână.

Apoi mi-a dat drumul, s-a ridicat și a ieșit. Și în lipsa lui nu știam pentru ce își ceruse iertare. Îi părea rău că ne-am cunoscut, că mi-a vorbit în ziua aceea, în grădină? Că furase? Sau că eu am fost cea care a descoperit? Că n-a izbutit să se ascundă mai bine? Nu eram sigură. Dar părea că timpul mă împinge înainte cu hopuri, clătinări și salturi, și mi se făcea greață, eram gata pentru oprirea tiribombei.

Știam că Leo crede că el și cu mine suntem asemănători în mod fundamental. Eram doi oameni care încercau să reușească într-o lume care îi favoriza pe toți ceilalți, așa că trebuia să înșfăcăm orice avantaj puteam obține. Și nu greșea. Eram supraviețuitori. Cățărându-ne afară din locurile pline de praf în care ne începuserăm viața, sortiți unor lucruri mai mari.

Hotărând să mă apăr pe mine și pe Rachel, asta-i tot ce făcusem. Să mă asigur că pot să mă cațăr mai departe.

Revelația s-a cristalizat în mine – că ne vedeam cu toții de interesul propriu, propriile scopuri și visuri. Că aici, în The Cloisters, cu toate că era ușor să uităm că suntem în Manhattan, tot își vedea fiecare de interesul lui – ridicarea în societate – și eram gata să facem orice era nevoie ca să ajungem la asta. În special eu.

Mi-am întors privirea spre masa acoperită cu volume și carnete și mi-am zis că cel mai rău lucru pe care îl puteam face nu era să-l torn pe Leo. Era să irosesc această ocazie. Aveam să mă cațăr mai departe.

23

A doua zi dimineață muzeul a rămas deschis, în ciuda detectivilor care erau peste tot luând notițe și fotografiind tăvile din depozit și vopselele din laboratorul de conservare și uneltele din șopron. Mai devreme fusese adus un mandat de percheziție și înmănat paznicilor aflați la datorie, care le-au permis accesul și au înștiințat imediat Met-ul. Însă cei de pe Fifth Avenue nu puteau să facă nimic, doar să-i lase să dea cu praf și să fotografieze și să-și bage nasul peste tot, cu mișcările supravegheate îndeaproape de un avocat care fusese trimis în mod corespunzător să

observe. Moira a făcut tot ce i-a stat în puteri ca să-țină afară din holul principal, departe de vizitatori, și în cea mai mare parte a timpului a izbutit.

Michelle fusese și ea chemată în nord, și acum stătea cu brațele încrucișate pe coridorul de piatră care ducea la birourile angajaților, răspunzând din când în când la întrebări, dar mai ales derulând pe ecranul telefonului și consultându-se cu firma de relații publice pe care o angajase muzeul pentru cazul în care știrea prindea picioare. Deja auzisem că era planificat un articol în *Times*. Însă avea să apară marți, în secțiunea artelor.

Trecuse destul de mult timp de la moartea lui Patrick ca să nu fie păstrate înregistrările camerelor de supraveghere. Nu aveam decât zvonuri, iar în ceea ce mă privea, rămăsesem cu felul ciudat în care mergi mai departe după moartea cuiva: la început șovăielnic, apoi cu tot mai multă încredere, chiar dacă e falsă.

În bucătărie am auzit doi conservatori plângându-se unul altuia că benzile camerelor de supraveghere nu sunt păstrate destul de mult timp. „Sunt folosite în buclă”, a zis unul dintre ei. „Îți poți închipui? La șapte zile o dată.” Ceea ce însemna că nu exista o înregistrare cu Leo, nicio probă concretă.

Afară, toate din șopron fuseseră marcate și puse în pungi de plastic. Florile uscate pe care Leo le culesese cu atâta drag și le atârnase în cuie fuseseră tăiate și

îndesate în pungi cafenii, petale uscate erau presărate pe jos, unde se scuturaseră. Sera în care știam că Leo își ține plantele personale, cele pe care le vindea, fusese și ea golită complet, cu toate că se părea că polițiștii nu observaseră că era ceva diferit la acea seră. Se părea că toate plantele erau la fel. Până și grămada de compost a fost săpată, fiecare obiect a fost fotografiat și catalogat minuțios.

Și dacă vizitatorii muzeului The Cloisters din ziua aceea păreau orbi la ce se petrecea în jurul lor, angajații nu erau orbi. De câte ori se auzea o ușă deschisă sau pași pe coridoarele de piatră, întindeam gâtul sau ridicam privirea. Fuseserăm instruiți de Michelle că nu trebuie să punem întrebări, ci doar să răspundem la ele. Dar sigurele întrebări de care am dat în ziua aceea erau de genul „Ai văzut un bărbat cu aparat de fotografiat venind pe aici?” „Pot să ajung în holul principal prin galeria opt sau treisprezece?” Echipa de criminaliști părea veșnic pierdută în labirintul din The Cloisters – bântuiau dintr-o încăpere în alta, ițindu-și capul prin următoarea arcadă gotică să vadă dacă au găsit, în sfârșit, calea cea bună.

Unul dintre ei, specialistul în botanică, părea că e interesat de Rachel. A trecut prin bibliotecă în drum spre biroul lui Patrick ca să-și noteze ce plante cultivase el înăuntru, dar a zăbovit mai mult ca să ne

pună întrebări.

— Cum e să lucrezi aici? a zis, ridicând privirea spre bolțile ogivale care se întretăiau pe tavan.

— Ca și cum ai lucra în secolul al XIII-lea, dar cu instalații sanitare, a zis Rachel, fără să ridice privirea de pe cartea pe care o citea.

Omul s-a preumblat prin bibliotecă, pipăind cotoarele câtorva volume mai vechi, apoi ne-a zâmbit sfios și a plecat pe unde venise.

Printre toate lucrurile astea care ne abăteau atenția, eu încercam să găsesc loc în articolul nostru pentru toate frânturile istorice peste care dăduserăm în timpul cercetării. Lucruri precum lista cu obiectele care le aparținuseră lui Ercole d'Este și soției sale: *libri* – cărți, 3284; *contenitore* – recipiente, 326; *calcografia* – gravuri pe plăci de cupru, 112; și 36 de câini de vânătoare. Sau faptul că în vara lui 1497, în orașul Ferrara au fost ploii torențiale care au inundat *studioli* ai ducelui și ducesei, vătămând scrisori, manuscrise și câteva *cartes da trionfi*. Apoi a fost consemnarea unei licitații pe care am găsit-o, *six douzaine cartes de tarot d'Italie pour la famille d'Este* vândute la licitație cu 4000 de franci unui colecționar particular din Elveția în 1911. Metodic, Rachel și cu mine am construit o rețea de informații care spunea povestea cărților de tarot: concepute în Ferrara de Pellegrino Prisciani, astrologul lui Ercole

d'Este, și folosite de o Curte care era fascinată de zeii întunecați și capricioși ai Romei antice. Pe lângă documentele de la Lingraf traduse de tatăl meu, am argumentat că acele cărți de tarot, la fel ca multe lucruri din viața în Renaștere, aveau un scop dublu – da, erau folosite la jocul de tarot, dar erau folosite și la ghicit. Era, o știam, cea mai revoluționară contribuție la cultura aulică din Renaștere care apărea de ani întregi.

Însă mai erau lacune. Lacune în consemnări și în cunoștințele noastre. Așa că, la fel ca detectivii de afară care treceau prin sită grămada de compost căutând probe, și noi trebuia să facem salturi și deducții. Singurele lucruri care ne distanțau de ei erau o bibliotecă și șase sute de ani. Am mai consemnat meticulos o notă de subsol, am transcris încă o traducere.

Dincolo de ușa bibliotecii am auzit brusc o agitație, un fel de fâșâit și câțiva pași iuți tropăind pe podeaua de piatră. Rachel și cu mine ne-am împins scaunele înapoi și ne-am ițit capetele pe coridor, unde am văzut-o pe Moira alergând cu fusta suflecată după Leo, care se îndrepta cu pași mari spre grădină.

— Ești în concediu, a strigat după el.

Leo n-a răspuns, ci a mers mai departe liniștit, cu picioarele lungi ducându-l mai repede decât mergea

Moira prin mulțimea care umplea coridorul. Moira își scosese stația de emisie-recepție și îi spunea lui Louis să vină să facă ceva, să-l oprească. Însă Leo mergea mai departe fără să-l împiedice nimeni.

— Leo! a strigat ea.

Dar Leo s-a strecurat după colț, îndreptându-se spre șoproane; noi o urmărim îndeaproape pe Moira. Totuși, în grădina din spate Leo a fost oprit imediat de doi polițiști în civil, care i s-au așezat în cale. Detectiva Murphy stătea într-un grup de criminaliști care vârau ceva adânc într-o pungă de plastic pentru probe; unul și-a potrivit mănușa de cauciuc înainte să scotă un marker permanent cu care a scris pe etichetă. Polițista s-a îndreptat spre noi alene, înlăturând din cale cu un șut un ghiveci negru de plastic pentru răsaduri.

— N-ai voie să vii aici, a zis detectiva Murphy.

Își ținea mâinile în față, încleștate, ca și când ar fi muștră un copil.

— Am acolo obiecte personale, a zis Leo, arătând spre șopron. Ani de muncă.

— Toate sunt probe.

— Erau acolo plante uscate pentru semințe. Erau hibridizări. Erau...

— Resturile unei mătrăgune cu rădăcina tăiată, a intervenit detectiva Murphy.

— Nu se poate, a zis Leo. Plantăm firele de

mătrăgună la începutul primăverii și nu le scoatem decât înaintea iernii. Dacă ar fi fost scoasă o plantă întreagă...

— Ai fi observat?

Detectiva Murphy s-a uitat la el și i-a făcut semn cu mâna unuia dintre oamenii ei să aducă acel specimen. A ridicat punga de plastic în care se vedea o plantă verde pleoștită, pătată, cu flori violete ofilite. Fructele de mătrăgună erau încă verzi. Am observat și că fusese tăiată o bucățică de rădăcină. Un cuib gros, fibros, cu un petic alb pe el.

— Nu poate să fie din grădina asta. N-am scos din rădăcini nimic din primăvară încoace, a zis Leo.

— Vino cu mine, a zis detectiva Murphy și a trecut pe lângă el.

A traversat Bonnefont Cloister până la marginea unui strat, unde a dat deoparte un umbrar gros de frunze verzi și flori violete. În strat era un petic de pământ răscolit de unde era limpede că fusese scos ceva și gaura acoperită în grabă.

— Ai observat asta? a zis ea, uitându-se la Leo.

Leo s-a aplecat, trupul lui mare s-a ghemuit pe genunchi. A ținut verdeța deoparte, mișcând cu mâinile pământul care era o parte din viața lui la fel de mult cum era The Cloisters însuși. S-a uitat la plantele din jur, cele pe care le cultivase din semințe și le păzise

de amarnicele înghețuri de la începutul primăverii. Mâna i-a zăbovit doar pentru o clipă pe o frunză înainte să ridice privirea spre detectiva Murphy.

— Nu, n-am observat asta. Dar nu credeți că, dacă eu aș fi făcut-o, m-aș fi priceput mai bine să umplu groapa? Să mă descotorosesc de plantă? Știți câte lucruri ajung în grămada de compost în orice săptămână? Paie, frunze, ce cade la tuns. Avem hectare de grădini pe care le îngrijim. Și totul e la îndemână. Pentru toți angajații, dar chiar și pentru vizitatori.

— Și totuși, în acest moment avem motivul și ocazia, și amândouă arată spre tine, a zis detectiva Murphy, în vreme ce se uita la Leo cu capul înclinat un pic într-o parte. Iar acum avem asta. A arătat spre mătrăgună. N-ai vrea să câștigi niște timp și să vii cu noi la secție?

Leo și-a rotit privirea prin grădină – ierburile care se încovoiau și florile deschise, coloanele de marmură trandafirie care mărgineau colonada.

— Sigur, a zis. Se pare că n-am încotro.

— Mă bucur că ne înțelegem.

Detectiva Murphy l-a dirijat cu brațul pe Leo spre poarta din spate, unde erau parcate toate mașinile și dubele lor, departe de ochii vizitatorilor.

N-am aflat decât mai târziu în cursul zilei că Leo fusese arestat, dar atunci eram deja în Central Park,

însoțite de o cină pusă într-un coș de picnic. Rachel propusese asta – „Un nou început”, a zis. Însă eu nu eram pregătită să las totul în urmă. Laure avusese dreptate într-o privință: Rachel trecea repede mai departe. În anul de după moartea tatălui meu am fost adesea gata să țin sau să sparg orice era fragil prin apropiere. Acele momente erau urmate de unele normale, însă durerea venea din faptul că știam că trebuie să trăiesc mai departe, chiar dacă el nu mai era. Cel mai greu era felul în care timpul se scurgea mai departe, în care îmi bătea inima: regulat și insistent, chiar și în ciuda dorinței mele aprige s-o văd că încetează.

Am desfăcut pe iarbă o pătură în carouri albastre și i-am netezit marginile, alungând cu bobârnace bucăți de frunze și de iarbă de pe lâna bătută în pui. Rachel a deschis capacul coșului și a început să aranjeze obiectele: un borcânel de sticlă cu pateu, câteva bucăți de brânză învelite în hârtie cerată, o baghetă, un cuțit, farfurii. Mai erau și nectarine bine coapte și câțiva struguri, o tabletă subțire de ciocolată. Toate, împachetate cu duioșie în apartament, cumpărate la un preț șocant de la un magazin de delicatese *gourmet* de pe Columbus Avenue.

Mesajul a venit de la Moira pe când soarele cobora dincolo de zidul de copaci care înconjură marginea

vestică a mării întinderi de verdeață. „Leo a fost arestat.

Vă rog să dirijați toate întrebările presei spre Sarah Steinlitt, ssteinlitt@metuseum.org.” Rachel a rupt o bucată de pâine și a plimbat gânditoare încolo și încioace cuțitul peste miezul ei, întinzând brânza.

— Vrei și tu? a zis, ridicând-o spre mine, după ce luase o mușcătură.

— L-au arestat, am zis, cu pofta de mâncare pierită.

— Sigur că da.

— Nu crezi cu adevărat că el a făcut-o, nu?

Rachel a ridicat din umeri, ca și cum n-ar fi avut importanță. Și mi-am dat seama că pentru ea n-avea.

— Probabil, a zis, tăind una dintre nectarine.

Sucul roșu și galben i s-a prelins pe degetul mare.

— Nu ți-e foame?

Mi-a dat o felie și am luat-o. Rachel și-a lins degetele.

— Mănânc-o. E bună.

Am vârat fructul în gură, gustându-i dulceața și căldura. Îmi amintea de acasă – fructele care cădeau la sfârșitul verii din pomii din Walla Walla, până ce mirosul din aer devenea lipicios și fermentat, amestecat cu ierburile uscate de pe câmpuri. Nostalgia s-a năpustit peste mine nepoftită.

— Nu trebuie să-ți faci griji pentru Leo, a zis Rachel, smulgându-mă din visare. Leo rareori își face griji

pentru Leo.

— Nu mă pot stăpâni.

Rachel s-a uitat la mine.

— O să-ți treacă, a zis, vârand o bucată de pâine în borcanul cu pateu ca să ia ce mai rămăsese. De fapt, cred că deja ți-a trecut.

Rachel și-a scuturat mâinile și a scos din geantă un pachetel ambalat și legat frumos cu un șnur alb cu galben.

— Pentru tine, a zis, dându-mi-l.

Greutatea era plăcută și solidă în palmă. Dar un cadou nu părea deloc potrivit, dacă ne gândeam la momentul în care ne aflam. Rachel a insistat.

Deschide-l, a zis, împachetând rămășițele picnicului – sâmburi și coji.

Am împins șnurul alb și galben de pe ambalaj și am desfăcut colțul în locul în care fusese lipit îngrijit cu scotch, dând la iveală o cutie de lemn. În cutie era un pachet de cărți de tarot, pictate cu măiestrie în acuarelă, cu nebuni și faetoane, serii de bâte și spade. Cărțile erau un pic roase, uzate, de fapt. Am scos-o pe cea de deasupra și i-am pipăit colțurile. Erau tipărite pe hârtie aspră, lucru care, combinat cu imaginile lor, le situa în secolul al XVIII-lea sau al XIX-lea. Imaginile erau migălite, în stilul ocult tipic, cu înflorituri de vopsea și foiță de aur. Pe dos erau un pic marmorate

cu bleu amestecat cu vârtejuri de trandafiriu.

— Sunt franțuzești, a zis Rachel, măturând cu mâna în iarbă niște firimituri, fără să mă privească în ochi. Probabil din Lyon. Începutul secolului al XIX-lea. Poate 1830?

— Sunt superbe.

— Sunt un cadou.

— Nu pot să primesc așa ceva, am zis, dând să-i înapoiez cărțile.

Un astfel de pachet putea cu ușurință să coste câteva mii de dolari, poate mai mult.

— Poți, și ar trebui s-o faci, a zis ea, acum privindu-mă drept în față. E vremea să ai pachetul tău.

Am mai scos câteva cărți ca să le văd ilustrațiile.

— De unde sunt? am întrebat, zăbovind asupra imaginii Spânzuratului, care atârna de un picior.

— Vrei să zici, dacă le-am furat?

— Nu, eu...

— Sunt de la un furnizor de cărți rare din centru. Nu Stephen. Totuși, să nu-i spui, a zis. Iar proveniența lor e impecabilă.

Am etalat câteva pe pătură între noi, observând legăturile dintre aceste simboluri și pachetul din secolul al XV-lea care era acasă.

— Ce-ar fi să le încerci? a zis Rachel, ridicând un pic din umeri.

Le-am adunat cu grijă și le-am amestecat. Nu crezusem niciodată în punerea de întrebări cărților de tarot; părea că e așa un hybris să știi ce să întrebi. În loc de asta, eu căutam senzația, rețeaua pe care o creau, impresia pe care o dădeau. Am tras un Doi de spade răsturnat, un Valet de cupe și un Zece de spade. O Arcană Minoră în mica etalare. Valetul de cupe, serviciu și instinct, sabia, ca întotdeauna, mai ales răsturnată, actul de a tăia în jumătate. Pe Zece de spade îl văzusem rareori, dar însemna nenorocire, înfrângere. Îmi arătau o ruptură, o despărțire și o plecare, chiar o răsturnare, o inversare. O parte dintre acestea puteam să identific, alte aspecte încă nu puteam să le recunosc.

— Ce spun? a zis Rachel din cealaltă parte a păturii.

— Că trebuie să mă încred în intuiția mea, am zis încet, strecurând cărțile înapoi în pachet.

Articolul era aproape gata să fie trimis. Avea să facă pentru carierele noastre, știam amândouă, mai mult decât ar putea vreodată o angajare pe timpul verii la The Cloisters. Pentru mine era mai mult decât un bilet pentru orice program de masterat mi-aș fi ales și o asigurare că n-ajung înapoi în Walla Walla. Era și o

dovadă că munca de traducător a tatălui meu, multă vreme nebăgată în seamă și ascunsă, va avea un impact semnificativ. O ocazie pe care n-ar fi avut-o niciodată cât a trăit.

Ocazie. Asta era ceea ce avea să-mi dea articolul – șansa să spun „da” sau „nu”, șansa să trăiesc la New York, aproape șansa să rescui trecutul. Era un moment definitoriu al carierei, o descoperire care se face o dată la o generație, genul de descoperire de care rareori au parte femeile tinere, mai ales la începutul carierei. Și, în vreme ce Rachel și cu mine piguleam fiecare notă de subsol și mai verificam o dată fiecare traducere din latina secolului al XV-lea, Leo stătea într-o celulă așteptând cauțiunea.

În noaptea dinainte l-am visat. Am visat că eram la barul din Bronx unde ventilatoarele se legănau lenevos înainte și înapoi. Acolo, bând bere, mi-a șoptit peste masă că n-a făcut nimic din toate astea. Nu el a fost cel care a furat sau l-a otrăvit pe Patrick.

A doua zi, când i-am povestit lui Rachel, a răspuns:

— Îl cunosc de mai multă vreme, și cred că ai fi surprinsă de ce-i în stare Leo.

Stăteam alături la masa din sufragerie, cu soarele după-amiezii inundând parchetul. Am mutat cursorul în jos pe ecran, făcând munca plictisitoare de formatare a datelor și informațiilor bibliografice.

— Când mi-am început munca la The Cloisters, Leo era și mai sălbatic decât acum, a zis Rachel, privind pe fereastră spre locul în care coroanele copacilor din Central Park se legănau ușor.

Sub ele, familii care se bucurau de unul dintre ultimele weekenduri de vară se preumblau pe alei.

— Nu vorbea niciodată cu angajații. Patrick spunea că a fost angajat ca și tine, de nevoie, din cauză că grădinarul care fusese acolo multă vreme plecase pe neașteptate și era nevoie de cineva. Acum, după patru ani, e de mirare că n-a fost încă dat afară.

Eu nu ziceam nimic, îmi vedeam de derulat și aranjat.

— În ce mă privește, nu-s prea surprinsă. Niciodată n-a crezut că regulile i se aplică și lui. Lui Leo îi place să creadă că trăiește atât mai presus, cât și mai prejos de toate așteptările societății. Așa a fost întotdeauna ca grădinar: prea bun pentru această muncă, dar și bucuros să fie în noroi.

Înainte să ajung la The Cloisters respectasem cu sânguință, chiar dacă plină de nemulțumire, regulile – înapoiam la timp cărțile împrumutate, urmam fiecare procedură de încheiere a lucrului. Faptul că l-am văzut pe Leo încălcând legile cu atâta voioșie a descuiat ceva în mine: o savurare a haosului, care începuse să se acumuleze cu mult timp înainte să ajung la New York.

Îi era ușor cuiva ca Rachel să disprețuiască ceea ce făcuse Leo. Regulile nu erau rigide pentru oameni ca ea. Exista invariabil o cale ocolită care putea fi cumpărată sau aranjată folosind influența. Eu credeam că asta e lașitate. Pentru ce făcuse Leo trebuia să ai curaj.

Dar tot recunoșteam că e o prăpastie între furt și crimă. Leo era genul care încalcă legea și se împăunează, dar asta nu-l făcea ucigaș. Mi-am ținut gândurile pentru mine, le-am lăsat să se învâртеjească înăuntru până ce au devenit o fiertură otrăvitoare de paranoia, care mă făcea să fiu tot mai iritată și bosumflată, dar povestea părea s-o facă pe Rachel mai senină decât fusese la începutul verii.

Rachel și-a întins brațele deasupra capului.

— Ce-ar fi să facem o pauză? Am obosit să stau la masă. Vrei să mergem la plimbare?

— Cred că vreau doar să termin asta, am zis.

În cea mai mare parte era adevărat; chiar voiam să termin. Eram atât de apropiate, dar aveam nevoie și de niște singurătate.

— Cum vrei, a zis, împingându-și scaunul în spate.

De după ecranul laptopului am privit-o cum își strânge părul lung într-o coadă de cal și încalță pantofi de sport. Apoi, după ce ușa apartamentului s-a închis în urma ei, m-am dus la fereastră, de unde o puteam

vedea mergând, și am așteptat până ce a intrat în parc ca să iau telefonul și să tastez numărul de pe cartea de vizită pe care mi-o dăduse detectiva Murphy. Am rămas rezemată de pervaz cu ochii la marginea parcului ca să văd când se ivește coada de cal săltăreață a lui Rachel.

— Pot să vorbesc cu Leo? am întrebat când a răspuns.

— Vrei să zici, dacă îl poți vizita?

— Da, am zis.

Nu cunoșteam pe nimeni care să fi fost arestat, așa că nu știam ce pot să fac și să nu fac.

— Dacă el vrea, da.

— Să vin, pur și simplu, la...

— Ann.

O auzeam cum își rânduiește hârtiile. Îmi imaginam telefonul cuibărit între umăr și obraz, biroul ei dezordonat.

— Pot să te întreb ce se întâmplă?

Adevărul era că nu știam ce se întâmplă, așa că n-am răspuns la întrebare.

— Mai e ceva ce vrei să-mi spui? a întrebat ea în cele din urmă.

— Nu cred că el a făcut-o, am zis încet.

— Ce te face să spui asta?

— El nu-i în stare de așa ceva.

— Uneori nu știm ce sunt în stare să facă alți oameni. A tăcut un pic. Uneori nu știm ce suntem în stare să facem noi.

— Credeți că el a făcut-o?

La celălalt capăt am auzit-o cum chibzuiește la întrebare; era bătaia grăitoare a creionului ei în masă, un staccato rapid.

— Cred că ar fi putut, a zis după o vreme.

— Însă e o mare deosebire între „ar fi putut” și „a făcut”.

— Este, oare?

— Sigur că este.

Părea o deosebire așa de stupidă, linia dintre „ar fi putut” și „a făcut”. Deosebirea dintre a fi un criminal și doar a te gândi cât de mult ți-ar plăcea să vezi pe cineva mort.

— De ce anume a fost acuzat? am întrebat.

— În acest moment? Doar de furturi. N-avem destule dovezi ca să-l reținem sub acuzația de omor. Însă avem destule pentru furt calificat.

Nu știam ce ar mai fi de spus. Dedesubt vedeam suvoiul de pietoni intrând și ieșind din parc. Oare linia fusese întotdeauna așa de subțire? Nu trebuia să fii ucigaș ca să ucizi? Pentru detectiva Murphy, Leo nu era decât o rezolvare, o bifă care însemna că nu mai trebuie să caute.

— De fapt, poate mă ajuți la ceva. Acum o auzeam răsfoindu-și însemnările. Avocatul lui Leo ne-a spus de cine se folosea Leo ca să vândă obiectele furate. De fapt, e surprinzător. Crezusem că poate i-a fost greu să găsească un agent. Nu-i ușor să găsești pe cineva care acceptă să lucreze cu obiecte de proveniență așa de discutabilă, dar există un loc în centru. Pe East Fifty-Sixth Street. Un furnizor de antichități pe nume...

Însă, în vreme ce ea căuta prin însemnări numele, am știut instinctiv. Răsuflarea mi-era superficială și se poticnea în piept. O amețeală frenetică îmi clocotea prin brațe și picioare.

— Ketch Rare Books and Antiques? am întrebat.

— Da. Ți-e cunoscut?

— Nu foarte. Am fost acolo o dată sau de două ori.

— Cu Patrick?

— Da. Și cu Rachel.

Pe degetul meu, ochii capului de berbec de pe inelul pe care mi-l cumpărase au strălucit. Am încercat să-l scot, dar era înțepenit, strâns în jurul degetului meu umflat.

— Când a fost asta?

— Acum o lună, am zis. Poate mai mult.

— Ai văzut acolo obiecte care se potriveau cu descrierile pieselor lipsă?

— Nu. Dar nici nu mă uitam după ele.

- Au lucruri frumoase?
- Da, am zis.
- Știi cum ar fi putut Leo să cunoască magazinul?
- Nu.
- N-ai fost niciodată acolo cu el?
- Nu, niciodată.
- Câteva dintre obiecte au fost deja vândute, a zis detectiva Murphy. Le urmărim traseul, dar se pare că ar mai putea fi câteva în magazin.

M-am gândit la broșele și inelele frumoase pe care le avea Stephen, la familiaritatea lui Rachel cu inventarul lui, la faptul că brațele îmi erau încă bronzate din după-amiezile pe care le petrecuserăm pe zidul de piatră de la muzeu, lenevind, povestindu-ne una și alta.

M-a izbit gândul că nimeni nu-mi spusese cu adevărat ceva. Nici Leo, nici Patrick, cu siguranță nu Rachel. Cu toții îmi ascunseseră adevărul, îl tănuiseră pentru propriul folos. Doar Aruna fusese acolo, profetică în vorbe și sincronizare.

Și, cu toate că fusese în fața mea toată vara, n-am văzut până acum triumghiul alcătuit de Rachel, Patrick și Leo. Numai că nu era deloc triumghi. Era o roată, și în centrul ei, locul din care radiau spițele, era Rachel. *Regno, Regnavi, Sum sine regno, Regnabo*: domnesc, am domnit, sunt fără domnie, voi domni. Ne învârtea pe

toți ca și cum am fi existat pe axa ei. Fiecare dintre noi separat, medierea o făcea doar ea. Dar, desigur, amănuntele erau încetoșate, blocate de iscusința la povestit a lui Rachel și de felul în care mă atrăsese pe mine și mă ținea aproape.

— Unde să merg dacă vreau să-l văd pe Leo?

— 1 se procesează cauțiunea, a zis detectivă Murphy. De îndată ce se încheie, va fi eliberat.

— Cine i-a plătit cauțiunea? am întrebat, curioasă.

— Se pare că el, a zis ea.

— Când o să fie eliberat?

— Mâine.

Voiam să mai spun ceva când ușa s-a deschis scârțâind și am văzut-o pe Rachel acolo, doar un pic asudată.

— Mi-am uitat ceasul, a zis, apoi l-a luat de pe măsuta de lângă intrare și l-a pus pe încheietura subțire.

Am închis telefonul și m-am îndepărtat nonșalant de fereastră. Nu știam cum de-mi scăpase întoarcerea ei în clădire. Poate că se întorsese prin pădure și alergase pe stradă.

— Se întâmplă acolo ceva interesant? a zis, arătând spre locul în care stătusem.

— Nu, am zis. Doar priveam sfârșitul zilei.

— Când mă întorc, hai să cinăm la Altro Paradiso.

Era cu mâna pe ușa. Am chef de mâncare italiană.

— Sună grozav.

— Bine, a zis. Mă întorc repede.

Am așteptat până i-am văzut coada de cal lungă, legănătoare, intrând în parc pentru a doua oară înainte să scot telefonul și să-i trimit iar un mesaj lui Leo. „Trebuie să vorbim, sună-mă când ieși. 44 Și am șters imediat mesajul din telefon și calculator, eliminând orice înregistrare pe care ar fi putut s-o găsească Rachel.

În apartament era liniște, normal. Era plin cu cărți și ustensile de bucătărie, șaluri de cașmir scumpe frumos împăturite pe spătarele canapelelor. Am început să trag sertarele din bucătărie – șorturi și șervete, cuțite și tirbușoane – înaintând metodic până ce am găsit ce căutam: un sertar cu de toate, scotch și foarfece, șurubelnițe mici și carnete în cea mai mare parte umplute. Am pipăit până l-am auzit, zornăitul de metal pe metal, un inel aurit cu o mulțime de chei. Trebuie să fi fost cel puțin cincisprezece.

Am luat inelul și m-am dus în hol să chem liftul de la parter, îngrijorată, pe când păcănea etaj după etaj, că Rachel ar putea să fie în el. Când liftul a ajuns, în sfârșit, era gol. Am ținut cu piciorul ușile deschise, ca să nu-l poată chema nimeni din clădire, și m-am apucat să încerc cheile în broasca pentru apartamentul

de la ultimul etaj. A cincea s-a potrivit și butonul pentru etajul cincisprezece s-a luminat.

Când liftul s-a oprit, ușile s-au deschis direct în apartamentul părinților lui Rachel, într-un coridor lung, antebelic, care avea pe pereți picturi și desene în rame poleite. Am recunoscut imediat câteva dintre ele. Un desen de Matisse din prima jumătate a carierei lui, un pastel al lui Quentin de la Tour din secolul al XVIII-lea, un Canaletto cu priveliști din Veneția. În capătul coridorului era un living pe două etaje cu ferestre din podea până în tavan, acoperite de perdele de in groase, trase permanent ca să apere de soare. Am aprins o lampă în stil chinezesc, albastru cu alb.

Pe mese așezate în jurul camerei erau fotografiile cu Rachel și părinții ei, în rame de argint: fotografiile cu ei navigând pe Mediterana și cu ea în costumul de tenis din echipa de la Spence. Erau fotografiile ale mamei și tatălui cu șefi de stat și la dineuri pentru membrii consiliilor de administrație de la muzee. Fotografiile din Aspen și Hamptons, precum și fotografiile de familie mai vechi, de la Long Lake, cu bunicii lui Rachel pe verandă.

Și apoi erau cărți, șiruri după șiruri de cărți, legate în piele, cu litere aurite – prime ediții, broșuri științifice, manuscrise rare –, precum și canapele cu tapițerie delicată, acoperite cu perne cu ciucuri. Am mers pe alt

coridor, uitându-mă în fiecare dormitor, până l-am găsit pe al lui Rachel.

Era decorat cu gust și nu exagerat de mare, zugrăvit în verde fistic, cu un pat mare care avea tăblii încovoiate. Rachel avea propriile fotografii înrămate, și m-am uitat curioasă la instantanee cu ea în liceu, singură la prova unei bărci cu pânze, citind pe un șezlong undeva, pe coasta Adriaticii. Însă cele mai multe erau gravuri. Dormitorul lui Rachel era plin de gravuri pe cupru din secolul al XVI-lea, înrămate, precum și câteva pagini de manuscrise medievale înrămate. Am zăbovit în fața câtorva înainte să mă duc la birou și să deschid sertarele.

În cea mai mare parte fuseseră golite. Rămăseseră doar câteva pixuri vechi și un carnet gol. În sertarul de sus erau câteva monede de 25 de cenți și rămășițe care tind să se adune în dormitoarele din copilărie: bucățele de ambalaje de dulciuri și un cerceș rătăcit. Mi-am închipuit că nu mai dormise aici de ani întregi. Dar sertarul de jos era încuiat și, în vreme ce căutam cheia prin celelalte sertare, mi-a dat prin cap că inelul cu chei din mână mea ar putea avea soluția. După câteva încercări ratate, una s-a potrivit în broască și am deschis sertarul.

În el erau două lucruri: fotografia unei bărci cu pânze mici, cu numele *Fortuna*, și o broșă rotundă

sculptată, încrustată măiestrit cu pietre prețioase verzi și perle, cu o camee în mijloc. Am recunoscut-o imediat din documentul trimis tuturor de către Michelle de Forte în care erau imaginea și descrierea fiecărei piese lipsă care fusese furată de Leo.

În vreme ce pipăiam cunoscutele margini cu filigran de aur mi-am amintit de un proverb roman popularizat de Virgiliu în *Eneida*: *Audentes fortuna juvat*, adică „Soarta îi favorizează pe cei îndrăzneți”. Rachel, alături de Leo, după cum se părea, fusese foarte îndrăzneată.

25

Oferta a venit de la Michelle prin e-mail peste trei zile, întrebându-mă dacă vreau să rămân la The Cloisters pe termen nelimitat. Plata avea să fie substanțial mai mare decât acum și îmi ofereau imediat schimbarea postului în asistent de custode, ceea ce era ironic, dacă ne gândim că încă nu era nimeni în biroul principal al cărui asistent să fiu. Am ținut vestea pentru mine și am citit și recitit e-mailul de la Michelle până când am învățat pe de rost fiecare virgulă, fiecare semn de întrebare.

Între timp, mulțimea de vizitatori și ultima căldură a verii mergeau crescendo. În august a fost un număr

maxim de vizitatori care nu se mai dădeau duși din galerii, își făceau vânt cu hărțile muzeului, se pleoșteau pe bănci de piatră, dezumflați și brăzdați de șiroaie de transpirație. Angajații se simțeau la fel. Ghizii se săturaseră de autobuzele cu copii neastâmpărați din tabere care continuau să sosească și de ghizii de la agențiile de turism care le uzurpau poziția. Eram sătui să ne strecurăm prin gloata de vizitatori ca să ajungem în birourile noastre și la toalete, de stresul la care mulțimea de trupuri expunea sistemul de aer condiționat, care nu făcea față. Cu fiecare zi care trecea – lipicioasă și înăbușitoare, și înceată – se apropia centimetru cu centimetru septembrie, chiar dacă părea hăt, departe.

Leo încă nu-mi dăduse niciun semn, însă Rachel plecase la Cambridge ca să-și pregătească apartamentul pentru semestrul de toamnă, care începea în prima săptămână din septembrie. A încercat să vorbească despre rămânerea mea în apartamentul ei, dar evitasem subiectul după descoperirea broșei. În schimb, planificasem discret vizionarea câtorva apartamente pe care mi le puteam permite. Niciunul mult mai mare decât ceea ce subînchiriasem, însă toate cu contract pe un an.

Și, chiar dacă noul custode încă nu venise, erau, după spusele lui Michelle, în fazele finale ale selecției.

În același e-mail în care era oferta mă întrebase dacă aş vrea să curăţ biroul lui Patrick. Cu puţinul care mai rămăsese de făcut în bibliotecă şi arşiţa care asuprea grădinile, am intrat cu un sac de gunoi pe uşa biroului lui, cu cerbii metalici încleşaţi în luptă, şi m-am apucat încet de lucru.

Biroul lui fusese întotdeauna un loc liniştitor; din pricină că ferestrele n-aveau manivele, le-am deschis şi le-am proptit cu cărţi ca să las să circule aerul. Chiar dacă era cald, era mai bine decât aerul umed, recirculat, pe care se trudea să-l aducă sistemul central. Cele mai multe dintre cărţile lui Patrick fuseseră împachetate cu câteva săptămâni în urmă şi donate Bibliotecii Yale, dar mai rămăseseră prin sertare câteva hârtii, obiecte personale şi mărunţişuri. Aruncarea acelor lucruri – lucruri care construiesc o viaţă, creează o carieră – era, cumva, cel mai rău din toate. Şi mi-am imaginat, morbid, ce va fi găsit cândva în biroul meu: felicitări trimise de părinţi de ziua mea, frânturi de însemnări abandonate, stilouri goale. Am păstrat câteva lucruri pentru bibliotecă şi unul pentru mine, un exemplar uzat din *Numele trandafirului*, dar am pus restul obiectelor în coşul de gunoi.

Mă pregăteam să cercetez grupul de fişiere din spatele biroului lui Patrick când a intrat Moira.

— Ştii cine o să fie angajat?

Se rezema cu spatele de ușa închisă și vocea îi era un pic mai mult decât șoaptă.

— Nu, am zis, aruncând în sacul de gunoi ultimele obiecte.

— Ai vreo bănuială?

Din astea aveam, însă n-aveam răbdarea să le iau la rând cu Moira.

— Nu prea, am zis.

Moira s-a dus la biroul lui Patrick și a tras un sertar.

— Ai găsit ceva?

— Nimic, am zis.

Moira era dintre cei care nu numai că încetinesc pasul ca să privească o tragedie, dar își petrec și restul săptămânii căutând informații despre ea, citind despre victime și interiorizând suferința lor.

— Îți vine să crezi că i-au acordat lui Leo cauțiune? A ieșit, știi. Ar putea oricând să se arate aici.

— Nu cred că are voie.

— Contează asta? Cine să-l oprească? Îți poți imagina, să dea buzna aici?

Felul în care a spus-o, gânditor, ca și cum ar fi tot repetat în minte scenariul în timpul navetei, m-a făcut să-mi dau seama că nu știam dacă Moira înțelesese cu adevărat situația în întregime. Se distra de minune jucându-și rolul în tragedie, oricât de mărunț ar fi fost. Leo, știam asta, n-ar fi niciodată un lucrător

nemulțumit care se întoarce la locul de muncă. Și-ar vedea de drum, lucrând ca barman pe bani gheață undeva, în Bronx, într-un local ca „Crystal's Moonlight Lounge”, unde nu se completează formulare.

— Nu cred că Leo o să se întoarcă.

— Așa-i. Voi doi ați avut ceva, nu? Îmi amintesc că a pomenit cineva asta, poate că unul dintre paznici, a zis Moira, privindu-mă cu coada ochiului.

Am ridicat din umeri, nădăjduind că, dacă nu zic nimic, Moira o să plece, însă ea părea în largul său, cocoțată pe marginea biroului, cu piciorul lung bătând în tăcere un ritm.

— Știi, a zis, ți-e mai bine fără.

— Ce?

— Ți-e mai bine fără Leo. Presupun că ați rupt relația, nu-i așa?

Nu eram sigură că fusesem măcar împreună destul de oficial ca să rupem relația, dar am încuviințat, așezând în teanc câteva cărți care mai rămăseseră. Moira n-a vorbit o vreme, cercetând arcuirea ferestrei, până ce, în cele din urmă, a zis, cu gândul în altă parte:

— N-o să pricep niciodată ce ați găsit la el voi, fetele. A fost folosirea pluralului: *fetele*.

— Ce vrei să zici? am întrebat, privind-o cu atenție.

— Doar că tu și Rachel sunteți așa de drăguțe. Sunteți fete bune. N-o să pricep niciodată ce ați găsit la

Leo.

Desigur. Știuseseam întotdeauna asta, la un anumit nivel. Fusese acolo, la marginile cărților de tarot. Fusese acolo în felul în care s-a uitat la noi Rachel în ziua în care ne-a surprins în șopron: sever, calculat. Văzusem asta, dar preferasem s-o ignor. O făcusem nevăzută.

— Ce credea Patrick despre faptul că erau împreună? am întrebat, indiferentă.

— Nu cred că a observat. Cel puțin, nu imediat. Nici măcar nu știu dacă erau totuși împreună. A fost când a venit ea aici. O vreme a părut că între ea și Leo ar putea să fie cu adevărat ceva. Dar apoi s-a destrămat, așa cum tind toate lucrurile s-o facă în jurul lui Leo.

— A fost vreodată stânjenitor?

Cu toate că nu asta era întrebarea la care doream răspuns. Voiam să știu lucruri cum ar fi: cât a durat, dacă a fost serios, dacă Leo a fost rănit, cine a rupt relația, cât de mult a știut Patrick.

— Între ei?

Am încuviințat din cap.

— Sau cu Patrick.

— A fost o perioadă în care Leo și Patrick s-au înfruntat des. Certuri meschine. Lucruri pe care le prindeam din zbor pe ici, pe colo. Dar în principal Patrick s-a purtat ca un domn. Nu pot spune același

lucru despre Leo.

— Când s-a terminat?

Cred că Moira era încântată. În adâncul ei era o bârfitoare, mijlocul prin care informațiile circulau prin The Cloisters. De obicei era considerată o angajată neesențială, și într-un moment ca acesta nu putea să nu adore faptul că zăboveam asupra fiecăruia dintre cuvintele ei.

— Nu știu, a zis, ciugulindu-și de pe fustă o scamă imaginară. Înainte să vii tu. Dar nu știu cu cât timp înainte. Lui Rachel îi plăcea să-l vadă pe Patrick gelos. Sinceră să fiu, cred că era mai mult asta decât interes față de Leo.

Imaginea lui Rachel și Leo a năvălit peste mine, și nu m-am putut abține să-i văd împreună în toate felurile în care pot să fie oamenii. Mă stânjenea faptul că aceste imagini îmi plantaseră o sămânță de dorință în stomac, o forță care mă făcea să vreau să știu mai mult, să știu totul, o forță care mă făcea să-mi doresc să fi văzut, să se fi petrecut în fața mea.

— O știi pe Rachel, a zis Moira, uitându-se acum la mine așa cum s-ar uita o pisică la o muscă prinsă într-o pânză de păianjen, curioasă, în vreme ce musca se zbate. Niciodată nu se implică prea tare pentru mult timp. A fost de acord să rămână pe timpul verii doar pentru că a plecat Michael. Ar fi trebuit să fie la Berlin.

N-ar fi trebuit să fie aici, a fost doar... Și-a fluturat mâna. O întâmplare. Întotdeauna m-am întrebat dacă a rămas pentru Leo.

Cu asta, Moira a alunecat de pe birou și a plecat, lăsându-mă cu un teanc de cărți strânse la piept cu o mână și cu sacul de plastic greu în cealaltă. Liniștea din bibliotecă, cu mesele ei de stejar lungi și scaunele tapițate cu piele verde, tavanul cu bolți ogivale și ferestrele gotice mici, ascuțite, părea brusc înăbușitoare. Am simțit nevoia să mă arunc în mulțime, să înece gândurile care îmi erau împletite strâns în minte.

„Hai să vorbim”, a venit mesajul de la Leo.

A fost tot ce a scris, însă a fost tot ce mi-a trebuit ca să las în urmă totul de la The Cloisters în ziua aceea. Am coborât în goană treptele la metrou și m-am uitat la ceas în vreme ce așteptam trenul. La stația lui am mers cât de repede am putut, până ce aproape alergam când am ajuns la apartament. Însă nu eram pregătită să-l văd așa cum arăta, cu o brățară de monitorizare la gleznă și o tăietură adâncă pe un obraz. Ținea de betelie un pantalon de trening găurit, avea părul dat pe spate, pielea palidă.

N-a zis nimic când am ajuns acolo – nicio invitație sau explicație –, doar o ușă deschisă. S-a întors în apartament, unde pe masa din bucătărie era un

sendviș mâncat pe jumătate.

— Ce vrei, Ann?

— Te-ai culcat cu Rachel, am zis, încă gâfâind.

Leo s-a rezemat de blat, pe care zăceau câni de cafea și se adunaseră firimituri de la mic-dejunuri pregătire în grabă. M-am întrebat ce îi spusese colegului de cameră despre situație.

— Și?

— Nu mi-ai spus, am zis, un pic descumpănită de degajarea tonului, de răceală.

M-am așezat la masă ca să mă liniștesc.

— Tu mi-ai spus de fiecare persoană cu care te-ai culcat? Erau informații pe care trebuia să le știu?

— Nu, dar...

— Zău așa, Ann. Nu-i nimic drăgălaș în spectacolul fetei naive rătăcite în lumea cea rea. Ai petrecut o grămadă de timp cu Rachel. Știi cum e ea. Nu ești așa de naivă.

Voiam să-mi spună totul despre relația lor. Voiam să știu dacă credea că sâni ei sunt mai frumoși decât ai mei, cum mirosea ea, dacă ei îi plăcea sexul oral, dacă petrecuse noaptea în același pat în care dormisem eu cu el, încântător de amețiți de marijuana și bere ieftină. Avea dreptate, nu eram așa de naivă. Nu știam dacă fusesem măcar vreodată.

— Îmi doresc doar să-mi fi spus.

Asta a ieșit aproape ca o șoaptă.

— De ce? Ar fi contat?

— Poate că da.

— Zău, Ann? Te-ai fi ferit de mine? Sau poate te-ai fi ferit de ea? Nu. Nu cred. Ți-a plăcut să fii implicată în The Cloisters. Am urmărit-o. Mica noastră dramă. Te potrivești perfect, ca piesa care lipsea. A tăcut un pic, apoi a luat un pahar din bufet, cu spatele la mine. Până și eu am simțit că ești piesa care lipsea.

Nu știam ce să zic, atâta doar că faptul că mă considera ceva necesar și îmbinat cu el, cu Rachel, mă făcea să mă simt atât îngrozitor, cât și entuziasmată.

— Înainte să vii, a zis, era întotdeauna o senzație claustrofobică. Rachel și cu mine. Rachel și Patrick. Moira înregistrând fiecare mișcare. Aceeași distribuție în fiecare zi, aceeași muncă monotonă. Tunde tufele, adună frunzele, pune răsaduri. Și apoi ai venit tu. Era în tine ceva. Mi-a dat seama că Rachel a simțit imediat. Ai spart jocul vechi și l-ai transformat în altceva. Ne-ai făcut pe toți să credem că era posibil ceva nou.

— Ați vorbit despre asta, despre mine? Tu și Rachel?

Leo a confirmat din cap.

— Știi, ea și cu mine împărtășim ceva. Credem că a face lucrurile cum se cuvine înseamnă costuri mai mari ale afacerii. Nu mai poți avea succes pe canalele vechi. E prea mare competiția, prea mulți bani, prea mulți

copii de bani gata care nu trebuie să scrie noaptea, între turele de serviciu la bar și slujba de zi. Nu mă așteptam ca Rachel să priceapă asta, dar pricepea. Știa cât de mare e competiția, chiar și pentru cineva aflat în poziția ei. Amândoi eram gata să facem tot ce era nevoie.

— Patrick, am zis.

— Da, pentru ea Patrick însemna ce era nevoie.

— Nu l-ai omorât tu, am zis.

Leo a râs.

— Nu.

— Mătrăguna.

— Nu l-am omorât, Ann. De ce s-o fi făcut? Vindeam pe ascuns lucruri și mă alegeam cu câștiguri bunicile. Asta însemna să pot renunța la al doilea serviciu și să scriu seara. Rachel m-a ajutat să găsesc pe cineva care să vândă lucrurile furate. Cunoștea toată treaba; ea a fost cea care a propus-o. N-am să uit niciodată cum a zis. „Să le lași libere în natură”, a zis. Le repatriam. Așa că le-am vândut. Ea n-a luat niciodată comision, deși i-am oferit douăzeci la sută. Însă nu era vorba despre bani. Cred că-i plăcea ațâțarea. Îi plăcea să-l îmbrobodească pe Patrick, atât personal, cât și profesional. Și nici n-am făcut-o doar la The Cloisters. Sigur, am fost dați de gol la The Cloisters, însă am luat lucruri și de la Beinecke și Morgan. Scrisori, pagini de

manuscris, câteva ediții princeps. Cu permisul de intrare al lui Rachel era ușor. Dar aş vrea să păstrez banii de la câteva dintre acele vânzări, așa că am hotărât să nu dezvălui rolul lui Rachel în această afacere secretă a mea. Cum crezi că am plătit cauțiunea? Nici măcar nu eram sigur că o să-ți spun, dar...

Leo a tăcut, s-a dus la frigider, a scos o bere și a desfăcut-o.

— De vreme ce s-ar putea să nu mai am parte de multe din astea, a zis, făcând un gest de „Noroc!” spre mine. Sunt impresionat cât de bine protejată a ajuns ea să fie în toată treaba asta, de fapt.

— De ce nu mi-ai spus?

Era o întrebare prostească, știam. La urma urmei, ce ar fi însemnat pentru mine să știu? Ce aş fi făcut cu informația?

— Se presupunea că ești doar temporar acolo.

Felul în care a spus-o nu era brutal sau disprețuitor, ci duios, ca și cum aş fi fost o studentă sau menajeră din altă țară venită la schimb, pe care au luat-o în casă și au iubit-o, dar care avea să plece, lucru inevitabil, neapărat.

— Însă Rachel s-a atașat de tine. Eu m-am atașat de tine. Și apoi cărțile de tarot, cărțile de tarot au stricat totul.

Nu-i spuseseam niciodată de cărțile de tarot, cu toate că îmi stătuse pe limbă de multe ori. Era un secret împărtășit doar cu Rachel; pe care era limpede că ea nu-l împărtășea doar cu mine.

— Știi.

— Rachel mi-a spus de ele. Știi, ea și Patrick s-au cunoscut la Yale. El ținea o conferință; ea era în public. Au fost prezentați unul altuia, și el i-a oferit un post cu jumătate de normă la muzeu când ea era în ultimul an. Nu știu cât de repede au început să se culce împreună. Sincer, nu-mi păsa. N-am fost niciodată dintre cei pe care îi preocupă chestiile astea. La urma urmei, suntem toți animale, doar încercând să omorâm timpul. Însă Patrick. Patrick era *îndrăgostit* de Rachel. Când a aflat de noi doi, mi-a tras un pumn în față. Vânătaia a dispărut abia după două săptămâni, și a trebuit să le spun tuturor de la serviciu că m-a lovit din greșală chitaristul pe când aranjam scena. Cred că Patrick își închipuia că el și Rachel erau un cuplu. Că ea avea să se ducă să-și ia doctoratul și apoi să se întoarcă în oraș și să locuiască cu el în Tarrytown. Apoi a cumpărat cărțile de tarot. Era mare colecționar, știi, mereu cumpăra lucruri și le puneă prin casă. Rachel a zis că i-a tot cerut să i le dăruiască. Apoi s-a oferit să i le cumpere, însă el n-a marșat. Era înnebunită, știi? Nimeni nu vrea să audă cuvântul „nu” mai puțin decât

Rachel Mondray.

— Ea...

Leo a dat din cap.

— Sunt hoț, a zis, și morala mi-e relativă. Îmi pare rău că am furat de la The Cloisters? Nu. Sunt obiecte neînsuflețite; nu mă simt vinovat. Dar l-am omorât pe Patrick? Cu siguranță, nu. Relativismul meu moral nu se întinde așa de departe. Însă al lui Rachel presupun că da.

— Și i-ai spus asta polițistei?

— Nu, a zis, sorbind din bere. De ce s-o fac? Sunt mai multe șanse ca ei să creadă pe cine... pe mine, un delincvent, sau pe Rachel Mondray? Ea mi-a făcut o înscenare grozavă, desigur. Știa că n-o pot da de gol, din cauză că mai circulă câteva lucruri pe care le-am furat împreună, dar, chiar dacă aș fi făcut-o, n-ar fi contat. A clătinat din cap. Nu m-am așteptat să mă facă pe mine să par vinovat de uciderea lui Patrick. Însă, după ce polițiștii au descoperit că a fost otrăvire, presupun că n-avea de ales.

— Nu și-a făcut griji că lucrurile ar putea s-o ia razna?

— Rachel e meticuloasă. Planifică. Însă când ceva o ia razna e întotdeauna în stare să iasă cu fața curată. De ce ar fi fost altfel de data asta?

— Trebuie să fie învinovățită ea, am zis, privindu-l

pe Leo, cu un soi de disperare, de presiune în voce, cu toate că știam până în străfunduri, și cărțile de tarot mi-o spusese, că Leo avea dreptate.

A ridicat din umeri.

— N-au destule probe ca să mă condamne, a zis. Cel puțin, asta zice avocatul meu. Prea circumstanțial. O să fac câteva luni de închisoare cu grad de securitate redus pentru furturi, apoi o să fiu eliberat condiționat. O să muncesc ca să plătesc amenda. De fapt, abia aștept, știi.

Câteva luni în care să mă ocup de scrisul meu fără întrerupere? Mi-e totuna dacă o fac aici sau în nordul statului, sub pază. Nu există niciun temei pentru a o acuza pe Rachel. O să nege totul. Am mai văzut-o făcând asta. În ziua în care Patrick a descoperit că se culcă cu mine s-a confruntat cu ea. Cred că i-a spus Moira. Ea a sperat întotdeauna că Patrick o să-și depășească obsesia față de tinere de douăzeci de ani și o să curteze pe cineva de vârsta potrivită. Însă el s-a confruntat cu Rachel în grădină. I-am auzit certându-se. Ea a negat categoric, cu toate că un pic mai devreme făcuserăm dragoste în șopron. Cred că încă mai avea în ea sperma mea. A scos un hohot de râs scurt. Se pricepe de minune să pareze, tipa aia. Nu-i citești nimic pe față. Când mi-a văzut expresia, a venit la masă și s-a așezat în fața mea. O, Ann. Mi-a

mângâiat obrazul. Nu vreau să crezi că am făcut asta cu toate fetele. Cum spuneam, amândoi am crezut de la bun început că ești specială.

M-am ridicat de la masă și l-am lăsat stând acolo, un pic aplecat în față, cu mâna încă acolo unde o întinsese ca să-mi mângâie fața. O parte din mine voia să strige și să lupte. Să ardă totul. Însă cealaltă parte nu-și putea stăpâni încântarea că fusesem tot timpul în miezul lucrurilor, un tampon între ei, cineva de care se bucuraseră amândoi.

— N-o s-o poți prinde, să știi, a strigat după mine pe când întindeam mâna spre ușă. Va trebui s-o înfrunți la nivelul ei. E singurul lucru pe care îl respectă Rachel.

26

Vorbele lui Leo mi-au rămas în minte, clincănind ca niște cuburi de gheață într-un pahar, lejer, până ce s-au dizolvat într-un fel de plan. Iată de ce m-am pomenit că sunt de acord să merg la Long Lake când Rachel a spus, în drum spre serviciu, la sfârșitul ultimei ei săptămâni:

— Ar trebui să facem o ultimă excursie acolo înainte să trebuiască să plec.

Cursurile ei postuniversitare începeau curând și, cu

toate că îmi oferise locuința sa din New York, încă nu-i spuseseam că am semnat deja un contract de închiriere în Inwood, cu începere de la întâi septembrie. Era mai ușor așa. Rachel începuse să pună în fiecare zi întrebări plângărețe, chestii ca „O să vii să mă vezi, nu-i așa?” și „Vorbim la telefon în cursul săptămânii, bine?” în această dimineață, pe când beam cafeaua, a zis apăsător: „Să nu mă uiți, bine?” Măcar de-aș putea!

Pe când îmi făceam bagajul pentru weekend mi-am dat seama că încă mai aveam timp să plec. Subînchirierea nu se termina decât peste patru zile; puteam să aleg să nu merg la Long Lake. Însă, pe când hidroavionul se înclina brusc în amurg înainte să atingă apa întunecată a lacului, am știut că nu era o opțiune. Era soarta mea. *Audentes fortuna juvat*. Soarta îi favorizează pe cei îndrăzneți. Iar orașul și The Cloisters mă prefăcuseră în cineva care putea să fie îndrăzneț.

Nu era nimeni care să ne întâmpine ca data trecută, și casa era întunecată. Doar șirul de lumini de pe ponton arăta drumul. Până să urcăm pe peluză spre ușa din față am auzit deja motorul avionului care se ridica de pe lac, lăsându-ne singure, împreună, în întunericul care se aduna.

— Margaret nu e? am întrebat-o pe Rachel.

— Nu, au liber de Ziua Muncii, a zis. De obicei sunt

oameni aici, așa că e mai puțină muncă de întreținere.

A apăsat pe un întrerupător și livingul s-a luminat; lemnul lucea în culori calde.

Venisem la Long Lake pentru ca Rachel să nu poată scăpa de adevăr, să nu se poată ascunde în spatele Arunci sau al lui Michelle de Forte sau al avocaților ei. Ca să nu se poată pierde în mulțimile din oraș. Dar nu prevăzusem că Margaret și soțul ei nu vor fi acolo. Ar fi trebuit să fie sistemul de protecție, siguranța în cazul în care lucrurile ar fi luat-o razna cu Rachel, dar poate că era mai bine așa. Oricum ea ar fi vrut să fim doar noi două.

Zile întregi repetasem în minte discuția pe care trebuia s-o am, punând vorbe în gura lui Rachel, lăsând altele să se rostogolească din gura mea. Însă restul weekendului îl lăsasem în seama intuiției. Avea să se desfășoare, știam, așa cum era sortit, și nu voiam să-mi spună cărțile de tarot la ce să mă aștept. Nu încă. O priveam pe Rachel cum deschide ușa frigiderului și se uită înăuntru. Și congelatorul era aproape gol.

— Putem să cinăm în oraș, a zis Rachel, deschizând și închizând câteva dulapuri.

Ne-am cărat bagajele sus, în dormitoarele în care stătuserăm la ultima vizită. M-am dus la fereastră și m-am sprijinit cu degetele pe pervaz. Mi-am dat seama că The Cloisters nu mă schimbaseră; mă șlefuiseră până la

esență, până la persoana care fusesem întotdeauna. New Yorkul nu-mi arătase de ce sunt capabilă; făcuse să nu mai am decât opțiunea de a fi atât de capabilă – desăvârșise o educație dură care începuse odată cu moartea tatălui meu.

Și nu era doar orașul. Rachel și Leo îmi arătaseră un alt fel de a trăi, și pentru asta m-am îndrăgostit de amândoi. Stând lângă fereastră, privind lacul, eram prinsă între dorința de a distruge totul, dar și de a păstra totul pentru totdeauna. Mi s-a părut că impulsurile erau egale.

Când Rachel a bătut la ușă, nu mi-am putut stăpâni o tresărire.

— N-am vrut să te sperii, a zis intrând, cu un pulover într-o mână și niște chei în cealaltă.

— Nu m-ai speriat.

Am urcat într-o camionetă pe care Rachel a scos-o în marșarier dintr-un garaj deschis și am luat-o în jos pe o alee lungă de pământ nivelat peste care se aplecau ulmi și stejari cu frunziș des. După vreo doi kilometri de pădure de foioase și mlaștină am trecut printr-o poartă de metal modestă și am virat la dreapta pe o șosea cu două benzi. N-au trecut decât zece-cincisprezece minute până ce a apărut strada principală a unui oraș simplu, turistic: tarabe cu ochelari de soare și aparate cu fise pe care se legănav

călare copii, panouri care făceau reclamă la băuturi reci și înghețată.

În ciuda timpului petrecut la New York în vara aceea, unele dintre cele mai clare amintiri sunt din strada principală a acelui centru de oraș. Îmi amintea de Walla Walla cu intimitatea mersului pe trotuare ticsite de turiștii estivali, cu șerpuirea printre mașini parcate, cu prăvăliile ale căror vitrine erau pline de jucării și suveniruri – aranjamente neschimbate de ani întregi – care aveau rostul să ademenească trecătorii.

— O să mâncăm. Apoi o să ne aprovizionăm, a zis Rachel, mergând pe stradă în direcția unui restaurant care avea umbrele roșu cu alb deschise deasupra unor mese de picnic din lemn. Sper că-ți plac hamburgerii, pentru că doar asta au aici. Pizzeria s-a închis acum un an. Probabil că așa e cel mai bine. Pizza era groaznică, de fapt, de-a dreptul șocantă pentru statul New York.

Nu erau decât câteva mese libere, și Rachel și-a aruncat puloverul pe una înainte să ne așezăm la coada plină de pensionari, familii tinere și câțiva adolescenți care scăpaseră de supravegherea părinților în seara aceea. Am făcut comanda la două fete care stăteau în spatele unor ferestre care se deschideau la limită că ele să audă. Tot trebuia să se aplece, cu urechile aproape lipite de tejghea, ca să audă ce comandam.

Rachel a tergiversat comanda, dar asta nu părea să deranjeze pe nimeni. De la arestarea lui Leo purtarea i se schimbase aproape imperceptibil – era mai destinsă, mai jucăușă, de parcă orice griji îi mai rămăseseră i-au fost ridicate de pe umeri. Mă întrebam cum justifica asta, pentru că eram sigură de schimbare. Ce îi spui unui prieten care a săvârșit o crimă? Cum era posibil să-ți petreci timpul cu el până ce, pur și simplu, nu mai poți să eviți adevărul?

A venit comanda noastră. Hamburgerul meu era plin de zgârciuri și sare.

— Crezi că Moirei o să-i placă Béatrice? a întrebat Rachel în vreme ce sorbea din suc.

Béatrice Graft fusese angajată ca înlocuitoare a lui Patrick. Era profesoară la Columbia și ținuse adesea conferințe la The Cloisters, așa că întotdeauna fusese favorită pentru acest post.

— Am impresia că Moira crede că *ea* ar fi trebuit să fie numită custode, am zis.

— Patrick mi-a spus cândva că Moira a fost angajată când avea treizeci de ani. Îți imaginezi? Trebuie să fie acolo de cel puțin treizeci de ani.

Puteam să cred asta. Moira avea înfățișarea cuiva care stătea de mult prea mult timp pe coridoarele gotice ale muzeului – palidă și vigilentă, plină până la refuz cu secrete, știam asta.

— Crezi că o să fii bine? a întrebat Rachel. În vocea ei era preocupare sinceră. Va fi ca și cum ai lua-o de la capăt. O nouă eu, un nou Leo, un nou Patrick.

Acelea nu erau neapărat lucruri rele, mi-am zis.

— O să mă descurc.

— Asta i-am spus lui Michelle, a zis Rachel, privind dincolo de mine la masa ocupată de o pereche de tineri. I-am spus că vei putea să ancorezi locul prin toată furtuna. Chiar dacă nu ești acolo de prea multă vreme, i-am spus că te poți descurca. Nu era sigură, știi, dacă ești potrivită pe termen lung. Dar am liniștit-o.

— Mulțumesc, am zis.

Cu toate că în declarația ei era ceva ce nu-mi plăcea: spectrul îndatorării, al insuficienței mele.

— Cu plăcere. Pentru asta sunt prietenii. Și apoi, îmi place să știu unde o să fii, dacă am nevoie de tine.

Am mâncat în tăcere, în vreme ce noaptea se întindea peste oraș, cu stelele ușor de văzut dincolo de singurul felinar. M-a izbit gândul că generozitatea lui Rachel – lucrul de care mă atașasem atât de mult, lucrul care părea atât de sincer – era, de fapt, sursa controlului ei. Era atât binefăcătoare, cât și supraveghetoare, manipulându-ne cu iscusință în ritmul nostru și răsfățându-ne cu privilegii când ne supuneam. Și, chiar dacă era limpede că mă place, în

același timp se credea mai inteligentă și mai capabilă.

Înainte să plecăm din oraș am sunat-o pe Laure și i-am spus tot, pentru eventualitatea în care ceva nu mergea bine. M-a crezut fără să pună întrebări, a avut o inflexiune abia simțită în voce când i-am explicat. Totuși, a vrut să știe lucruri cum ar fi dacă sunt bine. Am asigurat-o că sunt.

Rachel, mi-am dat eu seama, crease, sau fusese în centrul atât de multor pierderi. Știam că asta schimbă un om. Așa că am vrut să tatonez pierderea suferită de Rachel, să văd cât e de mare. Îmi aminteam cum am decupat și am păstrat orice articol despre moartea tatălui meu – uneori erau doar câteva rânduri. Ferparul lui abia dacă avea lungimea degetului meu mare. Amintirea ferparului m-a făcut să merg înapoi în timp și să citesc articole despre moartea părinților lui Rachel. Și erau multe: rapoarte locale în *Post-Star Gazette*, care a dedicat o pagină întreagă eforturilor de căutare, stricăciunilor bărcii, stării în care era Rachel când a fost găsită. Și apoi, vrând să-i simt și mai bine pierderea, am trecut la articolele din *Yale Daily News* despre sinuciderea colegei ei de cameră. Cu fiecare cuvânt pe care îl citeam, lucrurile care păruseră cândva ghinion, predestinare, inevitabil, păreau mai puțin soartă și mai mult intenție.

Rachel a mototolit ambalajele și le-a dus la gunoi.

Pe drumul de întoarcere ne-am lăsat mâinile să atârne afară, pe geamuri, înviorându-ne pielea. Când am ajuns la casă era târziu. Rachel a pus un disc în living, sunetul hârâit stârnind ecouri în casa de lemn și prin ferestrele deschise, până pe malul lacului, unde a încercat, fără să izbutească, să înăbușe corul greierilor.

S-a cuibărit într-un fotoliu vechi și a deschis o carte, cu un pahar cu vin pe masa de lângă ea. La prima noastră vizită la Long Lake ne-am petrecut mult timp citind, și pentru această călătorie am luat cu mine un roman pe care voiam de ceva timp să-l citesc – *Numele trandafirului* al lui Umberto Eco, cartea groasă, uzată, pe care o luasem din biroul lui Patrick.

Așezată pe canapea, am deschis cartea și paginile s-au răsfirat în evantai până ce s-au oprit brusc la sfârșit. Și acolo, la spate, cuibărită lângă copertă, era o carte de tarot. Am recunoscut imediat dosul albastru intens, presărat cu stelele aurii care alcătuiau constelații pe cerul nopții. Am ridicat privirea și am văzut-o pe Rachel captivată de cartea sa. Am răsucit cartea de tarot. Era Diavolul. Cartea care completa pachetul. Fațada falsă fusese înlăturată deja, dezvăluindu-i pe Ianus, zeul tranziției și dualității. Patrick, am descoperit șocată, știuse întotdeauna de cărțile ascunse dedesubt.

Am tăinuit descoperirea chiar și când, a doua zi, eram tolănite pe prosoape de plajă moi, plușate, și ne înfingeam în nisip degetele de la picioare. O umbrelă înclinată oferea o fâșie subțire de umbră în vreme ce soarele se îndrepta spre vest. În partea opusă a lacului se buluceau norii. Am intrat în lac, țărmul pietros îmi înțepa tălpile la fiecare pas, până ce am fost destul de departe ca să plonjez. Apa îmi umplea urechile, iar brațele despicau aerul, ducându-mă la vechea platformă de înot ancorată în dreptul plajei.

Și pe când mă săltam pe ea, pe suprafața aspră și plină de bucățele de lemn care se cojeau, am admirat bronzul pe care îl prinseseră brațele mele, suplețea trupului datorată verii din New York. Întotdeauna îmi plăcuseră ultimele răsuflări ale sezonului. Nesfârșita bătaie a soarelui puternic de august și iarba uscată din Walla Walla, unde întoarcerea la școală era primul semn că vine toamna și, curând, cerul mohorât al iernii. Știam că la New York cerul avea să facă mai mult decât să fie mohorât. Oricât de fierbinte fusese vara, iarna avea să fie friguroasă. *Mușcătoare*, zisese Leo într-o seară, rezemat de scara de incendiu ca să sufle fumul țigării cu marijuana. Și totuși, abia așteptam să simt vântul iernii suflând dinspre Hudson.

Am zăcut pe platformă până mi-am simțit pielea străbătută de furticături și pătată de căldură, apoi am plonjat iar în lac și am înotat spre mal.

Rachel și cu mine am repetat asta – înot, moțăială, înghesuiala împreună sub bucățica de umbră pe care ne-o oferea umbrela – până spre sfârșitul după-amiezii, până când cerul a început să se întunece și norii au trecut de la alb la cenușiu, făcând zarea să pară mică sub înălțimea lor. Și vântul se întetise, răvășindu-ne paginile cărților și trăgând de umbrelă. Dar, pe când soarele cobora, a devenit limpede că așteptaserăm prea mult. În capătul lacului, o fâșie întunecată de ploaie înainta spre noi, curentul descendent iscând valuri cu creste albe. Ziua lăsase loc întunerului – acea situație bizară care pare să se producă doar în cele mai fierbinți zile de vară – și, cu toate că niciun fulger încă nu despicasă cerul, o răcoare bruscă mi-a spus că nu poate fi departe. Și apoi, chiar deasupra noastră, tunetul. O pală de vânt ne-a smuls umbrela, făcând-o să se dea peste cap pe peluză, cu prosoapele și cărțile rostogolindu-se după ea. Am alergat după ele, cu ploaia biciuindu-ne aprig umerii și picioarele goale, adunându-le de unde dansau în vânt, după care am alergat spre verandă și siguranța casei. Auzeam deja răpăiala asurzitoare a ploii pe acoperiș, pe hangarul bărcilor, pe ferestre.

— Nu cred că o să rămânem fără curent, a zis Rachel de îndată ce am ajuns înăuntru.

Nu-mi închipuisem că poate să se întunece și mai tare, dar când vântul a izbit latura lungă a casei, am făcut fără voie un pas în spate. În doar câteva minute după-amiaza se schimbase – irevocabil – și în clipa aceea am tânjit după singurul lucru care părea să mă poată ține pe loc când totul din jurul meu se învâртеjea – cărțile de tarot. Am lăsat-o pe Rachel în living, uitându-se la furtună, și m-am dus în dormitorul meu; am pipăit prin geantă până am găsit-o: cutia de piele cu panglică verde în care erau cărțile.

Pentru că voiam să fac interpretarea cu pachetul întreg, am strecurat Diavolul în mijlocul pachetului și m-am așezat cu picioarele încrucișate pe covorul vechi țesut de mână din fața ferestrelor biciuite de ploaie. Am început să le amestec cu grijă și am făcut o etalare, așezând cărțile cu un scop, aranjându-le într-o rețea complicată de zece. Cinci semnalau ce a fost înainte; cinci, ce urma să fie. Și pe când le etalam, nu m-am putut împiedica să fiu fascinată de ceea ce am văzut în trecutul meu. Era Doi de cupe răsturnat – o carte care vorbea despre lipsă de încredere, un dezechilibru. Lângă el era Saturn – o carte asociată cu Lumea într-un pachet tradițional – figura paternă. Însă, de asemenea, în Roma antică, Saturn era contopit cu zeul grec

Cronos, un titan care și-a uzurpat tatăl și și-a devorat odraslele. Zece de monede, răsturnat, concentra și mai clar interpretarea pe familie, și iată și Luna. Cea mai capricioasă dintre cărți, care arunca o lumină asupra căilor noastre greșite. A trebuit să întorc privirea de la adevărul pe care cărțile se străduiau să-l limpezească.

— Ce-ți spun cărțile? a întrebat Rachel.

Mă urmase la etaj și acum stătea rezemată de tocul ușii. Și apoi, așa de încet, că aproape n-am auzit-o peste zgomotul ploii:

— Ce-ți spun ele și nu pot eu să-ți spun?

— Nu-i așa. E o senzație. Am ridicat privirea. O dezlegare.

Dar știam că poate să fie și mai mult decât asta. După cum spunea documentul pe care l-am tradus, cărțile de tarot sunt prescriptive – spun viitorul și poate chiar *îl determină*.

A refuzat să intre, dar a rămas în prag, privind-mă.

— Zău așa, Ann, a zis. Doar nu crezi cu adevărat că acele cărți pot să spună viitorul. Nimic nu poate. Numai noi ne putem făuri viitorul.

Însă avea vocea fragilă, și asta mi-a amintit ce îmi povestise despre mama ei și frunzele de ceai, că interpretarea o umpluse de o spaimă care n-a părăsit-o niciodată de tot.

— Cu toții vrem să credem în ceva mai mare decât

noi înșine, am zis, ținând în mână restul cărților și cercetând etalarea. Nu asta spunea întotdeauna Patrick?

— De ce să vrei să știi? a zis Rachel, apoi a intrat și s-a așezat pe podea în fața mea, cu picioarele încrucișate. Dacă ceea ce spui e adevărat, că există acolo ceva care ne așteaptă, ceva ce am putea să vedem, de ce să vrei să știi asta?

Acela a fost momentul în care mi-am dat seama că, de fapt, lui Rachel îi era frică. Dacă eu mă sprijinisem pe intuiția mea, ea se ferise de a sa. Atunci m-am întrebat dacă a găsit, de fapt, ghicitoarea în frunze de ceai la care fusese mama ei. Și o clipă mi-am îngăduit să mi-o imaginez intrând în prăvălie și fiind dată afară; cu ghicitoarea arătând spre ea cu un deget acuzator. Însă adevărul era că amândouă aveam dreptate, în felul nostru. Eu *credeam* că suntem sortiți unor anumite lucruri, așa cum crezusem că tata era sortit să fie pe marginea drumului în ziua aceea și nimic din ce aș fi făcut eu nu i-ar fi putut împiedica moartea. Pentru că, ce ar fi însemnat să trăiesc cu alternativa? Să mă întreb tot timpul dacă l-aș fi putut salva făcând o alegere diferită.

Rachel a întins mâna în spațiul dintre noi, stricându-mi concentrarea, și mi-a pus-o pe braț.

— Ann. Poate fi amuzant să crezi. Însă nu-i decât

asta – amuzament. Nu e muncă. Munca e aici. A arătat spre cărțile de tarot, cu un deget zăbovind deasupra ilustrațiilor. Hai să ne concentrăm pe asta.

Am ridicat privirea spre ea, cum stătea în fața mea, implorând. Mi-am imaginat că îi spusese cândva lui Patrick același lucru.

— Atunci lasă-mă doar să le citesc pentru tine, am zis.

Era o provocare, dar și un test ca să văd cât de departe m-ar lăsa Rachel s-o presez. Și atunci m-a izbit distanța pe care o pusesem între mine și cea care fusesem în acele prime săptămâni, când mă străduiam atât de tare să mă măsoar cu ea, când încercam atât de mult să ajung la nivelul ei. Mi-a cercetat fața și, pentru prima dată, am știut că suntem pe picior de egalitate. Era acum la fel de nesigură cum fusesem eu cândva. În vreme ce sunetul ploii pe geamuri creștea, a încuviințat.

— Ce vrei să le întrebi? am zis, ținând pachetul în mână.

— Întreabă-le despre viitorul meu.

Am dat din cap și am început să întind cărțile, o etalare simplă de cinci cărți. Însă fiecare carte care apărea era aceeași – asul, răsturnat. Singurele cărți din pachet care nu aveau ilustrații, doar unica imagine a seriei. Am continuat până am ajuns la cinci cărți –

închizând ochii și pipăind moliciunea pergamentului. Când am deschis ochii, am fost șocată să văd că ultimele două cărți nu schimbaseră etalarea. Erau al patrulea as și cartea pe care o strecurasem în pachet înainte să vină Rachel, înainte să mă gândesc că o să interpretez pentru ea – Diavolul. Când m-am uitat la cărțile care ar fi trebuit să schițeze viitorul lui Rachel, mi-au arătat că nu-i niciun viitor. Cel puțin, nu unul pe care să-l pot vedea. Nu erau decât pustiu și schimbare bruscă. Moarte.

— Ann...

De partea cealaltă a cărților, culoarea se scursese din obrajii lui Rachel pe piept, vopsindu-i claviculele într-un stacojiu întunecat, neuniform. Până să pot spune ceva s-a ridicat și a ieșit din cameră.

Am coborât după ea la parter, unde stătea la fereastră.

— Ți-au spus ce i s-a întâmplat lui Patrick? a zis, fără să se întoarcă spre mine.

Privind în urmă, mi-am dat seama că-mi spusese. Numai că pe atunci nu eram destul de pricepută ca să le interpretez.

— Poate că da.

— N-aș fi crezut că ești genul de fată care să fie așa de absorbită de toate astea, a zis, întorcându-se spre mine. Avea vocea firavă și ascuțită. La început păreai

foarte pragmatică.

— Nu înțelegi, am zis, aproape ca pentru mine.

Mă gândeam la munca pe care o făcuse tatăl meu traducând paginile, cum s-a străduit să le înțeleagă, că îmi fuseseră întotdeauna sortite mie, mă așteptaseră *pe mine*. Nu pe Rachel.

A râs, și râsul ei a sunat ca sticla care se sparge.

— Cartea a venit pentru tine, am zis. Diavolul.

Afară, fulgerul a trosnit pe cer, zguduind casa și trupurile noastre. Lovitura fusese aproape, destul de aproape ca să nimerească hangarul bărcilor, unde flăcările lingeau acum capătul pontonului și creșteau. La fel cu cartea de tarot Turnul, adăpostul bărcilor luase foc. Căldura fulgerului sfidase ploaia și aprinsese clădirea, care începea să se năruiască în lac.

Rachel n-a șovăit, a fugit în furtună spre foc. Am urmat-o, însă ploaia îmi biciuia pielea și mă străduiam să văd prin vântul care urla și fumul care se împrăștia jos, pe suprafața pontonului.

În vreme ce Rachel știa instinctiv drumul, eu trebuia să stau cu ochii ținți la scânduri ca să fiu sigură că nu mă apropii de margine. Când am ajuns, în sfârșit, la capătul pontonului, Rachel stătea în hangar. Un colț al clădiri încă mai ardea mocnit în ploaie și o parte din acoperiș se prăbușise. Două bărci suspendate în vinciuri se legănau în vânt.

— Ai știut, am zis acum, strigând peste zgomotul furtunii. Ai știut că o are. Că știe despre cărțile adevărate de dedesubt.

Am lăsat implicația să plutească între noi. Patrick știuse de cărți, nu puteam fi sigură de câtă vreme. Însă puteam fi sigură că Rachel mă mințise.

S-a întors spre mine, cu părul răvășit de vânt.

— Ce vrei să spun, Ann? O să te simți mai bine dacă afli amănuntele? O să schimbe ceva pentru tine?

— Nu sunt amănunte, Rachel. Sunt adevărul.

— În ordine. Bine. Ia te uită cine a hotărât brusc că etica are importanță. Da, știa. Însă nu el a fost cel care a făcut descoperirea. Tu ai fost. Asta-i adevărul.

— Ai știut și nu mi-ai spus.

Curentul de aer descendent și tunetele trecuseră spre est, stârnind ecouri care bubuiau în depărtare, însă ploaia a rămas, o serie de împunsături de ac care îmi sfredeleau pielea.

A mijit ochii la mine.

— Ai fost să-l vezi pe Leo?

M-am întrebat o clipă dacă el îi spusese, însă felul în care a zis-o ea, cu tăișul curiozității, m-a făcut să presupun că nu.

— N-am avut nevoie de Leo ca să-mi dau seama, am zis.

Și, chiar dacă era adevărat, Leo îmi ceruse de mai

mult timp ca oricine s-o văd pe Rachel așa cum e ea cu adevărat.

— M-am gândit că se poate s-o fi făcut. Ce ți-a spus?

— Nimic ce nu știam deja.

Rachel și-a dat capul pe spate și a râs. Nu puteai să nu observi cum trupul ei a urmat mișcarea, suplu și bronzat. Chiar și când înfrunta un maelstrom, frumusețea ei era un soi de refugiu.

— Habar n-ai de nimic, Ann. Cum ai putea să știi?

Faptul că Rachel credea că îmi dădusem seama de atât de puține mi-a dat o tresărire de plăcere. O cunoșteam mai bine decât își închipuia. Fusesem atentă.

— Leo a avut întotdeauna multă imaginație. Dar, oricum, nu cred că au destule probe pentru trimiterea în judecată.

— Nu. El nu crede asta.

— Păcat, zău.

— Însă a spus că tu l-ai omorât Patrick.

Cuvintele mi se rostogoleau prin gură de zile întregi, și acum au ieșit neprelucrate, aproape diforme în propriile urechi, și tari, ca să acopere furtuna.

— Ei, și de ce ar crede asta?

Rachel a făcut un pas spre mine, și cu distanța micșorată a trebuit să-mi stăpânesc nevoia imperioasă de a mă retrage, de a păstra zona-tampon dintre noi.

— Pentru că n-a făcut-o el. Iar cartea aceea – am arătat spre casă – cartea aceea e motivul, Rachel. A trebuit să i-o iei înainte, nu? După ce ar fi descoperit fețele false, știai că s-ar fi terminat.

Ceva a trecut peste fața lui Rachel, însă nu puteam fi sigură că e o emoție sau ploaia.

— Ar fi putut să fie un accident, a zis Rachel. O supradoză. O greșeală. La urma urmei, se știe că Leo prepara chestiile alea.

M-a privit din cap până-n picioare.

Știam totul despre accidenteale lui Rachel și greșelile lui Leo.

— De ce nu mi-ai spus de tine și Leo?

Părea singura întrebare pe care îmi permiteam s-o pun și care ajungea în locurile care mă dureau cel mai tare.

— Ar fi putut să-ți strice distracția. Și Leo e foarte distractiv.

A zâmbit cu buzele strânse, crispate.

Am privit peste lac, unde apa era neagră ca smoala, clocotind ca mijlocul oceanului noaptea. În clipa aceea îmi doream cu disperare să mă poată convinge că nu-i așa, să dea vina pe altcineva, să-și șteargă trecutul, să mi-l șteargă și pe al meu, ca și cum am fi putut s-o luăm de la capăt.

— Nu era nevoie să știi, a continuat ea. Poate că n-ai

fi știut niciodată dacă Patrick nu te-ar fi luat cu el la Stephen în ziua aceea. Știai că eu ar fi trebuit să merg cu el? Nu tu. Te-a luat pe tine ca pedeapsă, cred. Ca un fel de a spune că eu pot fi înlocuită. Însă cred că a văzut la tine ce am văzut eu. O persoană care poate fi secretoasă, care își poate pune succesul mai presus de bunăstarea altora, cineva ca mine. Ești ca mine, Ann.

— Nu sunt ucigașă, am zis.

— Urăsc acel cuvânt, a zis Rachel. Ucigaș. Adevăratul ucigaș e mătrăguna. Presupun că îmi poți zice, de fapt, „mâna sorții”. Îmi sună mai bine decât „ucigaș”. E mai muzical.

— Și cum e cu colega ta de cameră? am întrebat.

Rachel a râs.

— Cum de ai aflat de asta?

— Am citit rapoartele.

— Dumnezeuule mare, Ann, veșnică cercetătoare. N-am omorât-o. A sărit pe fereastra noastră de bunăvoie.

— Dar Patrick...

— Dar Patrick, dar Patrick, m-a maimuțărit Rachel. Zău așa, Ann. Nu l-ai cunoscut pe Patrick; n-ai știut cum a fost înainte să vii tu. Nu puteam să-l sufăr. Cum mă pipăia și-mi vorbea despre viitor. Știam că toată munca mea la The Cloisters era doar pentru că lui îi plăcea de mine. Dacă asta se schimba, îmi putea fi luat

totul în orice clipă. Am hotărât să schimb asta.

M-a izbit gândul că, într-un fel, Rachel și cu mine fuseserăm amândouă la The Cloisters pentru că Patrick ne făcuse o favoare, o favoare care în mod inevitabil mergea în ambele sensuri.

— Și nici măcar nu era un cărturar, a continuat ea. Oricum, nu mai era. Mereu ocupat cu cumpărarea de lucruri și îngrămădirea lor în casa aia penibilă a lui din Tarrytown. Și de obicei nu erau decât ciurucuri. Era un custode nepriceput și un colecționar și mai nepriceput. De ce crezi că m-am culcat cu Leo? Pentru că *am vrut*. De ce crezi că m-am culcat cu Patrick? Pentru că am simțit că trebuie.

Nu știam cât de mult din astea era adevărat; n-o văzusem niciodată pe Rachel făcând ce nu voia. Însă știam cum e să te simți încolțit. Și eu aș fi făcut orice ca să rămân la The Cloisters, așa cum aș fi făcut orice ca să fug din Walla Walla.

— Însă tâmpitul ăla... A clătinat din cap. După ani de cumpărat pagini de manuscris mediocre și relicvarii false, dă în cele din urmă, din greșală, de ceva bun. A râs. Acele cărți de tarot. Nu știa ce are în mâini. Însă tu ai știut. S-a mai apropiat cu un pas, așa încât acum aș fi putut cu ușurință s-o ating. Ai știut ce sunt. Ce avea să facă Patrick cu ele? Să le pună prin casă înrămate? Poate să le doneze, dacă ar fi evaluat vreodată cu

adevărat ce are. Să scrie un articol care să atingă câteva teme limitate. Nu. N-aveam de gând să las să se întâmple asta. Am făcut-o pentru noi, Ann. Pentru noi.

— Am fi putut să-l punem la curent, am fi putut să...

Însă în vreme ce o spuneam știam că nu-i adevărat. Nu era ceea ce voia niciuna dintre noi două, și m-am întrebat dacă nu cumva ignorasem dinadins realitatea că Patrick știa, că își dăduse seama.

— El n-a meritat asta.

Rachel aproape a scuipat cuvintele.

— În toți anii ăștia, întotdeauna descoperirile importante au fost făcute de bărbați importanți. Știam că, dacă i-am fi împărtășit asta, am fi fost retrogradate la rangul de coautor, în cel mai bun caz. Toată lumea ar fi crezut că descoperirea e a lui. Că el a recunoscut calitatea când toți ceilalți, de-a lungul secolelor, au fost păcăliți. Dar *el* era cel păcălit. Nu noi. Nu tu. El n-ar fi știut niciodată dacă n-ar fi fost acea noapte din bibliotecă. A avut dreptate, știi. S-a dovedit că drogurile i-au dat mai multă limpezime. În noaptea aceea a observat în sfârșit că ceva nu era în ordine cu cărțile, și le-a sucit și învârtit, încercând să-și dea seama despre ce este vorba. Am făcut tot ce am putut ca să-i abat atenția, însă era obsedat. Până când, în cele din urmă, i-a picat fisa și a reușit să scoată fața. Atunci am știut că e vremea.

— Așa că l-ai otrăvit.

— Ți-am spus, nu-s ucigașă. După câteva ore în noaptea aceea, Patrick s-a gândit că are nevoie de un pic mai mult, ceva pe deasupra, care să-l ajute să vadă mai limpede, doar încă o doză, așa că m-am dus în șopronul din grădină și am găsit planta. Am pisat rădăcina de mătrăgună în șopronul lui Leo și i-am oferit-o. L-am privit cum o amestecă cu apă. Și am stat acolo, în liniște, pe când el o bea de bunăvoie. Cu lăcomie, chiar. Dacă ar fi fost atent, poate că ar fi putut să observe cât de diferită este, însă cred că la un anumit nivel o voia, știi? A fost alegerea lui.

Felul în care o justifica ea, ca pe un act care ar fi putut cu ușurință să fie evitat, m-a înghețat. O logică profund defectuoasă.

— Rachel, nu descrii o alegere. Patrick n-a avut de ales. Interpretarea pe care o dai, ca alegere, e un lux, o perdea care ne desparte de soartă. De o soartă a cărei autoare ești.

— Alegerea este singurul lucru pe care îl împărtășim cu toții, a zis, înlăturându-mi comentariul. Este terenul de joc de la nivelul suprem.

— Nu este, Rachel. Crezi că eu am vrut să ajung la The Cloisters? Crezi că am vrut să fiu amestecată în toate astea? N-am avut de ales.

— Sigur că ai avut. Ai fi putut să te întorci la Walla

Walla. Ai fi putut să pleci după moartea lui Patrick. Ai fi putut să alegi, de un milion de ori, să nu faci împreună cu mine lucruri care te-au vârât tot mai adânc în asta, însă le-ai făcut. La fiecare cotitură, le-ai făcut. Și știi de ce? Pentru că *suntem la fel*, Ann.

Greșea când credea că am avut de ales. În viață nu existau, o știam, alegeri adevărate. Știam asta sigur, deoarece nu alesesem să fiu pe drum în ziua aceea. Nici tata n-a ales să i se strice mașina în drum spre casă, pentru că tot amânase s-o repare, în curba aceea fără vizibilitate dintre Whitman și casa noastră. Acum văd în cărți întunericul. În chipul lui Saturn și în lumina lăptoasă a lunii – văd ce s-a întâmplat în ziua aceea, ce m-am străduit așa de mult să uit. Cum am mers cu mașina din campus spre casă pe drumul de țară care tăia prin mijloc lanurile de grâu, câmpurile a căror iarbă crescuse înaltă, bună de cosit. Și la cotitură nu l-am văzut, n-am văzut mașina prin desişul paielor de grâu. Am simțit doar – bușitură, forța atât de neînsemnată pe bara de protecție a camionetei mele.

Doar în oglinda retrovizoare am putut să văd scena. Să-i văd trupul zăcând la marginea fâșiei de asfalt cenușiu. Am dat fuga înapoi, mi-am amintit asta acum. Însă era deja prea târziu. Și, apoi, el mi-a spus să plec. Să merg mai departe. Să nu mă opresc până nu ajung departe de casă. „N-a fost vina ta”, a zis. „Nu lăsa asta

să-ți distrugă viața.” Deși, desigur, o distrusese deja.

Tatăl meu avusese, totuși, dreptate. Acum știam că n-a fost vina mea. Soarta intervenise ca să ne pună pe amândoi pe drum în ziua aceea, sub un cer arzător de august. Rachel greșea dacă credea că am avut vreodată de ales. Alegerea era o ficțiune. Pentru că, dacă aș fi avut vreodată de ales, aș fi virat la stânga, aș fi mers pe drumul cel lung, aș fi făcut orice ca să împiedic ceea ce i s-a întâmplat tatălui meu – ce mi s-a întâmplat mie – în după-amiaza aceea. Și dacă alegerea ar fi fost așa de ușor de făcut, atunci aș fi ales să opresc lacrimile care mi-au umplut ochii, să-mi recapăt râsuflarea, să-mi împiedic vocea să se îngemăneze cu urletul vântului, cu prăbușirea ploii. Amintirea pe care mintea și trupul meu trudiseră atâta s-o reprime – tatăl meu, trupul lui însângerat, lanurile bălane și pământul prăfos din jur, mâinile mele pe volan – țâșnea iarăși din mine.

— Ann, a zis Rachel, apropiindu-se și cuprinzându-mă în brațe. S-a terminat, a zis. Nu mai putem face cale-ntoarsă.

Și am plâns și mai tare, pentru că avea dreptate. Nu puteam face cale-ntoarsă și, mai rău, nu știam dacă mi-aș dori asta. Pentru că toate, chiar și moartea tatălui meu, m-au condus aici. Rachel avea dreptate, eram la fel. Însă revelația asta nu era o ușurare. Era o înfrângere zdrobitoare, și n-am putut decât s-o cuprind

cu brațele și să mă las moale pe trupul ei, s-o las să mă țină în picioare.

— Am făcut-o pentru noi, a șoptit lipită de gâtul meu.

Și exista, undeva în mine, ceva care dorea s-o creadă, care dorea cu disperare să fie adevărat. Să fim de-acum înainte Rachel și cu mine – fără figuri paterne, fără tați, fără iubiți. Dar văzusem în cărți ce urma, și în asta, prin tot trupul meu tremurător și mintea bântuită, am găsit o oarecare alinare. Și, întocmai așa cum trecutul mă găsisese în cărțile de tarot, știam că nu pot să scap nici de viitorul pe care mi-l făuriseră. N-aveam de ales.

28

Când zorii începeau să se întindă peste Munții Adirondack, eram deja pe marginea drumului de țară, mergând spre oraș. Întindeam mâna cu degetul ridicat ori de câte ori auzeam o mașină, însă, cum soarele abia răsărise, erau puține și rare, cele mai multe, camioane deja pline de oameni și încărcate cu scări, în drum spre locuri de muncă.

După ce mersesem vreo oră, o femeie în uniformă de menajeră a oprit și a coborât geamul.

— Unde mergi? a întrebat.

Nu știam.

— Oriunde pot lua un autobuz, am zis.

Îmi atârnasem pe umăr geanta cu schimburile și eram îngreunată și de rucsac.

— În Johnsburg, a zis și s-a întins să deschidă portiera din partea pasagerului. Te pot duce cea mai mare parte din drum.

Am mers în tăcere, cu pădurea de foioase fulgerând pe alături. Mașina mirosea a țigări, și femeia tot lovea în marginea geamului cu țigara din mână ca să scuture scrumul afară.

— Fugi de ceva? a întrebat după ce am mers câteva minute. Dacă nu vrei să vorbești despre asta, e în ordine. Atâta doar că arăți ca cineva care fuge de ceva.

A arătat spre rucsacul meu de pe bancheta din spate.

— Cam așa ceva.

— Un băiat? A trebuit să fug o dată de un băiat. Când o relație se duce de râpă...

A fluierat și și-a dat ochii peste cap.

— O relație proastă, am zis.

— O să reușești. Am crezut că n-o să scap niciodată de-a binelea, dar am scăpat. Și el nu m-a găsit, dacă asta te îngrijorează. Ei spun întotdeauna că te vor găsi, dar rareori te găsesc. Se plictisesc să te caute sau se încurcă cu sora ta – la mine a fost soru-mea – și apoi...

A trântit piciorul pe frână ca să lase un cerb și o căprioară să treacă prin fața mașinii; capul aproape mi

s-a lovit de bord. M-am întrebat dacă îi funcționează centurile de siguranță.

— A fost cât pe ce, a zis.

Pe când animalele intrau în desiș, cerbul și-a întors capul să se uite la mine, cu ochii negri sticloși și lipsiți de emoție.

— Oricum, a început iar femeia, o să fii bine. Te duc până la Johnsburg. Nu-i nevoie să vorbim despre asta.

Și n-am vorbit. În restul drumului, în vreme ce lumina dimineții trecea de la lăptoasă la limpede, doar am ascultat radioul și am mers pe șoseaua cu două benzi spre stația de autobuz. Nu-i lăsasem niciun bilet lui Rachel. Plecasem, pur și simplu, îmi închisesem telefonul și mă îndepărtasem, de ea, de toată povestea.

Era în aer o undă tăioasă în acea dimineață, când m-am trezit, înainte de ivirea soarelui. Vara se sfârșise. Lumea pe care o construisem la The Cloisters, cea care ținea tot restul afară, se năruise, precum clădirea de pe cartea de tarot Turnul, care cade în mare. Era, mi-am dat seama, inevitabil. Relații ca ale noastre, astfel de lumi, nu fac față presiunii din afară, mai ales când acea presiune vine dinspre propriul nostru trecut. Ce aș putea, la urma urmei, să-i spun detectivei Murphy? Că Rachel crease o moralitate complicată în care se simțea absolvită de vinovăție deoarece victimele sale au avut întotdeauna de ales, cu toate că ea le pusese la cale

soarta? Că eu însămi eram căutată în statul Washington pentru un accident cu fugă de la locul faptei? Nu. Știam că n-ar înțelege. Însă eu înțelegeam. Cărțile de tarot înțelegeau.

Când femeia m-a lăsat în stația de autobuz, mi-a îndesat în mână câțiva dolari.

— O să ai nevoie de ei, a zis.

Și, cu toate că am încercat să-i înapoiez, a insistat. Acolo am sunat-o pe Laure de la un telefon public și am întrebat-o dacă pot să stau la ea în restul săptămânii, până începe contractul meu de închiriere. A fost de acord imediat.

— Ești bine? m-a întrebat.

— Da, am zis.

— Ea a făcut ceva?

— Nu.

Laure a tăcut, și aproape că o auzeam cum își morfoleşte buza de jos, încercând să se hotărască dacă să insiste sau nu să capete alte informații.

— Îți spun mai multe când ajung, am zis preventiv.

Adevărul era că nu voiam să vorbesc despre asta. Știam că nimeni n-ar înțelege.

A durat tot restul zilei ca să ajung în oraș – autobuze și trenuri, în cele din urmă, două metrouri și un drum pe jos de cinci cvartale. De-abia la șapte seara m-am împleticit în apartamentul lui Laure din Brooklyn,

unde locuia cu iubitul și două pisici. Am lăsat să cadă pe podea amândouă bagajele și m-am prăbușit pe canapea.

— Poți să stai cât vrei, a zis, aducându-mi un pahar cu apă.

— N-am nevoie decât de o săptămână.

Laure a dat din cap.

— Mulțumesc, am zis.

— Așadar, a zis Laure, așezându-se lângă mine pe canapea. Ce s-a întâmplat?

— Pur și simplu nu era sortit să fie.

Și, cu toate că a încercat să-mi smulgă mai multe informații, am șovăit. Nu era povestea lui Laure. Era povestea mea. O poveste pe care știam că foarte puțini oameni o vor crede. După ce am tras un pui de somn și am făcut duș, am băut prea multe sticle de vin ieftin la un restaurant ale cărui mese se revărsau pe trotuar și apoi ne-am întors pe jos acasă sub lumina portocalie a felinarelor. Și pentru prima dată am văzut altă parte a New Yorkului, lumea din afară de The Cloisters, care încă era caldă și vibrantă, cu toate că în curând frunzele aveau să-și schimbe culoarea și aerul avea să fie mai puțin îngăduitor. Am tras totul adânc în piept.

A doua zi era luni, și am mers cu metroul la The Cloisters, bucurându-mă iar de înghesuiala din jur, de

aerul încins și stătut. La muzeu avea să fie un nou custode, și pentru această ocazie am apelat iarăși la hainele pe care le adusesem din Walla Walla; poliesterul care zgâria nu mai era stânjenitor, doar nostalgic.

Când am ajuns în holul principal am observat că Moira și-a ferit privirea și s-a aplecat spre birou ca să mai scoată hărți și să întâmpine ghizii. La fel s-a întâmplat în bucătărie, unde conservatorii m-au salutat cu mișcări scurte ale capului înainte să se strecoare afară, lăsând în urmă pachetelele de zahăr. În bibliotecă m-a găsit Michelle, cu Béatrice Graft lângă ea.

— O, Ann. Nu te așteptam, a zis. Dacă nu te superi, ne lași singure câteva minute? i-a spus lui Béatrice.

Un moment m-am îngrijorat, iarăși, că voi fi expediată. Că avea să-mi spună că Béatrice și muzeul nu mai aveau nevoie de mine. Numai că de această dată n-avea să mai fie acolo Patrick să mă salveze. Pe când ieșea, Béatrice a zis:

— Vino să mă iei când ați terminat.

Michelle a venit la masă și și-a tras scaunul de lângă mine.

— Ann, a zis. După cele întâmplate, am presupus că o să-ți iei câteva zile libere. Dar, de vreme ce ești aici... Vocea i s-a stins. Presupun că acum ar fi cel mai bun

moment ca să fac prezentările. Știi că nu trebuia să faci asta ca să ne dovedești devotamentul tău. Suntem cu toții foarte conștienți.

— De ce anume? am întrebat.

Atunci mi-a aruncat o privire ciudată.

— N-ai auzit, așadar?

— Ce să aud?

— Vai de mine!

Michelle a ieșit repede și s-a sfătuit cu Béatrice, după care a venit înapoi la masă.

— Ann, a zis, vorbind rar. A fost o vară dificilă pentru noi aici, la The Cloisters, și a fost o vară dificilă pentru tine, personal. Am presupus că știi deja. Voi două erați atât de apropiate. Dar, de vreme ce nu știi, vreau să fiu eu cea care îți spune. Rachel e moartă. A murit. Un accident cu barca, se pare. Foarte tragic. Toți angajații noștri, întreaga familie de la The Cloisters este...

A lăsat propoziția să se stingă.

— Am stat la o prietenă în Brooklyn, am zis. N-am auzit.

— Așa. Prin urmare, nu știai. Înțeleg. Ann, uite, îmi pare tare rău.

Și așa arăta Michelle, chiar da. Avea fața încrețită și, când am coborât privirea, am observat că mă ține de mână.

— Când? am întrebat.

— Ieri. Se pare că naviga spre o insuliță de pe Long Lake. Însă n-a verificat dacă e pus dopul. Nu era, și barca s-a umplut de apă. N-avea la bord colac de salvare. A încercat să înoate spre mal, dar a venit o furtună. A fost imposibil.

— Doamne! am zis, uitându-mă acum la mâinile din poala mea, ale lui Michelle și ale mele, încolăcite laolaltă.

Nu știam dacă se așteaptă sau nu să plâng, dacă avea nevoie de un spectacol al emoției. Nu știam de ce anume am eu nevoie.

— Da, a zis Michelle. Deosebit de tragic, pentru că se pare că e același fel în care au murit părinții ei. Într-adevăr, niciunul dintre noi nu poate să înțeleagă.

Am rămas în tăcere lângă Michelle până ce ea mi-a strâns o dată mâinile și le-a dat drumul; perioada de jelire colectivă se încheiase.

— Ce-ar fi să faci o pauză, să te duci acasă, să-ți iei câteva zile libere? Totul o să fie aici când te întorci. Avem mare nevoie de tine, Ann Stilwell. Faci o treabă minunată aici.

M-am gândit cât de diferit era față de prima noastră întâlnire, vara ne schimbase pe toți, aranjase altfel țesătura realităților noastre. Ursitoarele – moirele mi-am zis, țesuseră de zor.

— Cum ați aflat?

— M-a sunat Leo, a zis Michelle după un moment de șovăială.

N-am spus nimic.

— Ești liberă să pleci. Ce-ar fi să stabilim să te întorci joi, sau săptămâna viitoare, dacă ai nevoie de timp? Zău, orice ai nevoie. După vara pe care ai avut-o aici, nu te-aș învinui dacă ai pleca de tot.

— Nu plec, am zis, am împins în spate scaunul și m-am ridicat. Aș vrea să fac o plimbare, însă după aceea mă întorc. Vreau să fiu aici; nu-mi imaginez niciun alt loc în care să trec prin asta.

Michelle s-a uitat la mine și a zâmbit.

— În ordine, a zis.

Am coborât dealul dinspre meterezele muzeului, cu silueta lor neregulată încă vizibilă printre copaci, până m-am oprit la o bancă. Sub creanga joasă, arcuită, a unui ulm mi-am scos telefonul și l-am deschis pentru prima dată de când plecasem de la Long Lake. Erau patru mesaje de la Rachel, dar n-am ascultat niciunul. Pur și simplu am căutat numele lui Leo și l-am sunat.

— Eram contactul ei pentru urgențe, a zis înainte să pot scoate un cuvânt. Ți poți închipui?

N-am zis nimic.

— Erai acolo când s-a întâmplat? a întrebat.

— Nu.

— Probabil e cel mai bine.

— Când te-au sunat?

— Aseară. Am sunat-o imediat pe Michelle.

Mi-am dat seama că stau pe marginea băncii, cu o mână încheștată pe lemn atât de puternic, încât mi se albiseră încheieturile degetelor.

— Ce au spus?

Îl auzeam cum își schimbă poziția.

— Că s-a înecat. Probabil a încercat să înoate până la mal, dar a apreciat greșit distanța.

Am păstrat tăcerea.

— Ești bine?

— Sunt, am zis în cele din urmă.

Și o parte din mine chiar gândea asta; m-am minunat că s-ar putea chiar să fie adevărat.

— Pare potrivit, a zis Leo.

— Cum adică?

— Ca soarta să intervină când n-o face nimeni altcineva.

Tăceam în continuare.

— Trebuie să închid, Leo.

— Hei, a zis și a tăcut un pic. Mi-l imaginam trecându-și mâna prin păr, cu o cană cu cafea alături. Ai vrea să cinăm sau așa ceva? Avem un spectacol la...

— Leo, i-am rostit numele prelung și blând. Nu știu.

— Bine, a zis, foindu-se stingherit. Ei bine, dacă te răzgândești...

— Trebuie să închid. Poate... nu știu.

Dacă era sortit să meargă lucrurile cu Leo, știam că vor merge, oricât de mult m-aș fi împotrivit sau ar fi insistat el.

Și cu asta am închis și mi-am descleștat mâna de pe marginea băncii, am închis-o și am deschis-o până ce sângele a început iar să circule. După o vară plină de lume la The Cloisters, acum, la sfârșitul lui august, parcul era din nou liniștit. Fără grupuri tolănite pe pături, fără cititoare care își legănau sandaua pe vârful piciorului, cu gândul în altă parte, fără copii alergând după mingi. Eram singură, având ca tovarăși doar briza dinspre Hudson și zidul solid, de piatră, al muzeului The Cloisters, în spatele meu. Am observat că iarba începea să se usuce – înaltă și cafenie, întocmai cum fusese în acea zi în Walla Walla. Tatăl meu ar fi fost bucuros să vadă tot ce realizasem aici.

M-am gândit la ziua aceea, la felul în care îmi spusese, apăsător și sigur: „Nu-i vina ta”. Înainte să ajung la The Cloisters nu-l crezusem. Nu puteam. Așa că am îngropat rușinea și pustiirea, și vinovăția cât mai adânc am putut, unde nu răzbăteau amintirile și viața mea în Walla Walla, unde nu răzbătea nici măcar durerea mea. Însă vara spărsese totul și-l adusesese la

lumină, și aici, în soarele de la sfârșitul verii, puteam în sfârșit să văd adevărul. Tata avusese dreptate tot timpul. Nu fusese vina mea. Soarta îmi fusese hotărâtă, avea să mă găsească, oricât de mult timp m-aș fi ascuns de ea.

În cele din urmă, am hotărât să nu ascult mesajele pe care mi le lăsase Rachel. Le-am șters, ca să nu fiu ispășită să mă întorc și să-i ascult vocea, acea psalmodiere cadențată. Am șters și mesajele scrise, pentru că nu puteam suporta să le văd. Însă fotografiile le-am păstrat. Le-am lăsat în telefon ca să-mi pot aminti cum a fost vara, cum am fost noi, cum am fost eu înainte.

În seara aceea, înapoi în apartamentul lui Laure, după ce iubitul ei a gătit cina și eu am șters farfuriile, mi-am scos laptopul din geantă și l-am pus pe genunchi. Apoi am deschis articolul la care am lucrat cu Rachel și am selectat numele ei. După un moment în care am privit numele ei evidențiat, cu cursorul clipind la sfârșit, am apăsat pe „Delete”. Apoi l-am trimis fără nicio clipă de șovăială. Cu mine ca autor unic.

Din geanta vârată sub canapeaua care îmi era și pat am scos cutia de piele roasă înfășurată în panglica verde și am deschis-o. Înăuntru erau cărțile de tarot, pachetul întreg. Mi-am lăsat degetul să atingă cartea

de deasupra, Îndrăgostiții, și să-i simtă istoria. Lumina a căzut pe inelul pe care mi-l cumpărase Rachel din magazinul lui Stephen, pe care îl purtasem de atunci încoace. L-am scos de pe deget și am plecat din apartamentul lui Laure spre East River. Acolo, privind silueta clădirilor din Manhattan desenată pe cer, l-am aruncat în râul cu apă sălcie.

29

Articolul a apărut în decembrie. Deja aveam biroul meu în The Cloisters – cel mai mic, dar, oricum, era al meu. Iar când prima zăpadă a ars vârfurile ierburilor din Fort Tryon Park, nimeni nu-i mai pomenea pe Rachel sau pe Patrick. Numai eu aveam să-mi amintesc fiecare amănunt din acea vară. Și în fiecare primăvară avea să vină o seară, una singură, când mergeam pe jos spre casă pe străzile luminoase, lipicioase, din New York și o adiere caldă îmi aducea înapoi totul. Chiar și când am încetat să merg pe jos spre casă primăvara, acele adieri mă găseau – prin fereastră sau în curentul stârnit de un metrou care se apropia –, nepoftite, în nemișcare.

Datoram totul verii pe care ceilalți abia așteptau s-o uite. În martie au sosit cu zecile scrisorile de acceptare la programe doctorale, și nenumărate facultăți m-au

invitat și mi-au lăudat realizările. Articolul a fost apreciat de multă lume și a primit recenzii generoase. Desigur, nimeni n-a pomenit respingerile mele anterioare. Ei – la fel ca mine – credeau că timpul petrecut la The Cloisters m-a remodelat. Într-adevăr, știu că a făcut-o. În ultimă instanță, am hotărât să merg la Yale, nu pentru că era bântuit de stafia lui Rachel, ci pentru că era acolo Aruna, iar ea devenise, oricum, ceea ce aveam cel mai apropiat în acel moment de o „familie”.

Luni în șir cărțile de tarot au stat în cutia lor nedeschisă, până ce Aruna mi-a sugerat să mă gândesc să le vând la Beinecke, într-o achiziție privată, care ar înlătura discret problema provenienței lor. Suma convenită a fost destul de mare ca să pot respira în New Haven, știind că nu trebuie să-mi iau servicii în plus sau împrumuturi pentru întreținerea pe perioada doctoratului, poate și după aceea.

În cel de-al doilea an la Yale am participat din nou la Simpozionul Morgan, de această dată având-o alături pe Aruna. Acolo l-am întâlnit pe Karl Gerber, custodele specializat în Renaștere a cărui absență m-a trimis la The Cloisters, la Rachel, la Patrick, la umbrele trecutului meu. A fost blând și amabil și mi-a pus că îi pare rău de situația în care m-a pus fără să vrea.

— Dar, a zis pe când ne sorbeam pe îndelete cafeaua

între conferințe, am crezut că ai știut. Că o să fiu plecat. Plecarea mea a fost aranjată dinainte, desigur.

Și m-a izbit gândul că poate Patrick pusese la cale gambitul. Că momentul despre care crezusem că este soarta, momentul în care bătuse la ușa lui Michelle, fusese, de fapt, aranjat. Poate că datorită numelui lui Lingraf pe cererea mea de înscriere.

— Patrick a aranjat totul? am întrebat.

— A, nu, a zis, cu vocea scăzută. Rachel a făcut-o. Ea a fost cea care m-a ajutat să obțin postul de vară la Carrozza Collection, în Bergamo. A zis că o să vii tu la The Cloisters. Era sigură de asta. Și că se vor ocupa de tine. Știi, era tare nerăbdătoare să vadă ce ai putut să înveți lucrând cu Lingraf.

Mi-a oferit o țigară. Am luat-o și am tras adânc fumul în piept.

Până la urmă, Lingraf n-a trăit destul de mult ca să vadă articolul publicat, sau măcar vântul rece de iarnă care a năvălit dinspre Munții Cascade în iarna care a urmat verii petrecute de mine la The Cloisters. A murit de un atac de cord acasă, în biroul său, la o lună după absolvirea mea. Avea optzeci și nouă de ani. Așa că n-aveam să știu niciodată dacă Rachel îl căutase, dacă el îi povestise despre mine, dacă în toate astea ea a perceput o ocazie, oricât de mică. O ocazie care avea să schimbe lumea ei și pe a mea într-un mod irevocabil.

Trecutul, acum știu asta, ne poate spune mai multe decât viitorul. A fost o lecție pe care am învățat-o încă dinainte să pun piciorul în The Cloisters. Să știu că acea zi, acea fâșie de asfalt, aveau să mă schimbe pentru totdeauna. Și, deși cărțile de tarot îmi spusesea atât de multe, tot mai erau lacune. Așa am aflat, cercetând microfișe la New York Public Library, că părinților lui Rachel le plăcea să navigheze cu bărci Laser. Ambarcațiuni înguste, puțin adânci, foarte apreciate în regate. Însă la aceste bărci apăreau uneori probleme, din cauză că aveau în cocă două dopuri pentru scurgere: unul la pupa, care, dacă nu era pus, făcea barca să se scufunde imediat, și altul în cabină, care făcea barca să se scufunde mai lent.

A reieșit că accidentele de navigație pe Long Lake erau foarte obișnuite, însă înecurile erau rare. Din această cauză investigarea morții părinților lui Rachel și a supraviețuirii ei miraculoase a ocupat poliția și jurnaliștii din Johnsburg luni în șir. Cea mai mare întrebare era: Cum se face că al doilea dop, cel care ar fi trebuit să fie în cabina bărcii, a ajuns în gunoiul restaurantului în care cinaseră în seara aceea Rachel și părinții săi?

Polițiștii, firește, au interogat toată lumea. Însă nici angajații, nici clienții nu-și aminteau să fi văzut pe cineva urcând în barca lor, amarată la pontonul de

lemn, pe care vântul și valurile o izbeau de amortizoarele de plastic – în afară de Rachel, desigur. Cu foarte puține informații în privința motivului și fără martori, în cele din urmă polițiștii au abandonat cercetarea. O hotărâre impulsionată, fără îndoială, de intervenția avocatului familiei Mondray, care a cerut într-un jargon avocațesc ferm ca poliția să-i dea timp familiei să jelească. La urma urmei, Rachel fusese și ea o victimă a bărcii scufundate. Doar că ea fusese, cum avea să spună conducătorul anchetei, extrem de norocoasă.

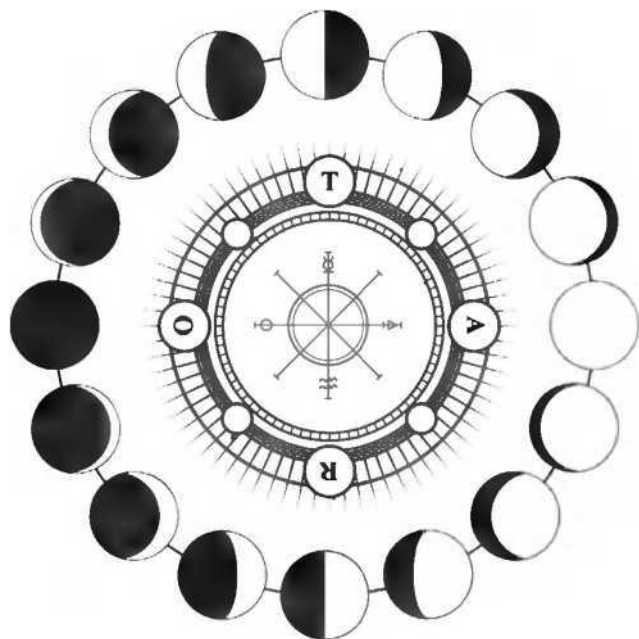
Noroc, probabil din cuvântul *Glück* din germana vorbită în Evul Mediu Clasic, înseamnă „providență” sau „întâmplare fericită”. Providență – doar un alt cuvânt pentru „soartă”. Rachel, știam, nu era dintre cei care cred în noroc. Și puteam s-o văd, în vreme ce citeam articolul, cum scoate vestele de salvare și le lasă în urmă, pe ponton. Puteam s-o văd cum urcă în barcă aproape de sfârșitul cinei ca să scoată dopul din cabină. Accidentul avea peste tot amprenteale lui Rachel. După calculele ei, o știam, încă mai erau destule șanse ca părinții săi să supraviețuiască. Însă, cu un strop de noroc, ea avea să trăiască. Iar ei, nu.

A avut dreptate, așadar, când a spus că suntem la fel. Însă eu aș fi dat orice să schimb soarta tatălui meu, a cărei autoare eram. Rachel, desigur, nu simțea o astfel

de remușcare.

Cărțile pe care le-am etalat în seara aceea la Long Lake mi-au spus cum se va sfârși povestea lui Rachel, dar, în ultimă instanță, îi lăsasem ei alegerea. În revărsatul lichid al zorilor, a doua zi dimineată, m-am dus la capătul pontonului, unde bărcile erau suspendate deasupra apei, cu catargele coborâte, cu pânzele strânse, și m-am urcat pe fiecare, având grijă să nu le fac să se clatine și să se desprindă. Am scos din cabine vestele de salvare și dopurile, discuri mici de plastic pe care le-am vârât în buzunar. Le-am dus până în apartamentul lui Laure și apoi, pe când mergeam spre casă după cină, cu vântul cald suflând dinspre East River, le-am scos din buzunar și le-am lăsat să cadă pe asfalt.

Suntem, vedeți voi, atât stăpânii sortii noastre, cât și la cheremul moirelor – cele trei parce care ne țin viitorul și îl taie. Și, chiar dacă încă mai cred că putem să controlăm lucrurile mărunte din viață, acele mici hotărâri care, puse cap la cap, dau lucrurile de fiecare zi, cred că, poate, forma generală a vieții noastre n-o hotărâm noi. Acea formă ține de soartă. The Cloisters m-a căutat și mi-a dat soarta în acea vară. Dar acum, la fel ca Rachel, prefer să nu știu cum se termină povestea.

Ghidul lui Ann Stillwell de interpretare a cărților de tarot

Arcanele majore

#	Cartea tradițională	Tarotul Ferrara (și zeul roman asociat)	Semnul din Zodiac	Planeta care guvernează	Ilustrația din Tarotul Ferrara	Sensul/interpretarea în poziția normală	Sensul/interpretarea în poziția răsturnată
0	Nebunul (Prometeu)	Nuse	Vărsător	Uranus	Un bărbat îmbrăcat în haine simple, zdrențuite. În loc să țină o torță, personajul ține un baston aprins, ca Prometeu. Constelația Vânătorul este în spatele lui pe un cer portocaliu.	Începuturi și căi noi. Poate să însemne un nou început, un nou proiect sau un act de credință. Cartea vestește schimbare și poate să indice progres, creație, chiar magnetism.	Nechibzuință sau proiecte incomplete. Incapacitatea de a se dedica muncii, familiei, relațiilor. Inconsecvență. Nesupunere sau comportament imprudent. Independență cu orice preț.
1	Magicianul	Gusma (Minerva)	Gemeni	Mercur	O femeie în veșmânt alb, așezată pe un tron de aur, ținând o sulită. Are pe cap coroană, iar de-o parte și de alta sunt două bufnițe gemene. Pe cerul de un albastru strălucitor din spate se vede constelația	Intuiție și cunoaștere. Ritual. Obiectivitate și dorință de comunicare limpede. Capacitatea de a fi translator între lumi sau oameni. Inteligență, viteză și iscusință. Cartea simbolizează ingeniozitate și căutare neabătută.	Ambiții neîmplinite sau lipsă de succes. Ești nepregătit sau stai în pragul unui nou început. Instabilitate sau neastâmpăr care poate fi considerat uneori superficialitate.

2	Marea preoteasa	Trixaccia (Diana)	Rac	Luna	Zeïta Diana ca vânătoareasă, purtând o diademă cu luna, lângă un lac din care se adapă un cerb. Pe cer, în spatele ei, este constelația Racului.	Intuiție și un nivel profund de conștiință. Empatică și benefică, această carte poate să însemne și pătrundere psihică. Poate să semnaleze capacitatea de a prevesti. De asemenea, poate să însemne tenacitate sau atașament părintesc.	Neatenție sau lipsa concentrării. Poate fi o natură dificilă sau iritabilă, blocând capacitatea de a vedea sau de a intra în legătură cu propria intuiție. Îndoială de sine și neliniște. Poate să indice lăsare în voia autocompătimirii.
3	Împărăteasa	Triximpera (Vesta)	Fecioară	Venus	Zeïta Vesta în veșmânt alb, cu părul legat la ceafă, îngrijind focul dintr-o vatră deschisă. Dincolo de vatră e un măgar (simbol tradițional al zeiței), iar constelația Fecioara este pe cerul zilei.	Se alimentează din feminitate și fertilitate. Îmbold spre comportament matern (dar nu întotdeauna progenitură). Dorința de a fi de folos. Spirit practic, modest și uneori discriminatoriu. Cartea semnifică îngăduință și optimism, capacitatea de a cultiva.	Blocat m plan creativ, personal sau fizic. Tendința de puritanism sau răz bunare. O doză sănătoasă (sau nesănătoasă) de scepticism. Atitudine critică față de sine și de alții, în special în legătură cu domeniile clasificate. În mod tradițional ca feminine: trupul, căminul, emoțiile.
4	Împăratul	Sarimpera (Apollo)	Berbec	Marte	Apollo cu arc și săgeată, țintind spre cer, direct în soare. Are pe cap cunună de lauri și alături, un șarpe care înaintea prin iarbă. Constelația Berbecul este pe cerul de la începutul serii.	Conducere și individualitate. Această carte, o figură paternă, poate să semnaleze independență și simplitate. În cel mai bun caz, poate semnala o sursă de inspirație care ne va arăta curând sau o pasiune descoperită recent.	Meschinărie și egoism. Tiranie sau aroganță. Nu vrea să vadă adevărul, preferând să fie tratat cu îngăduință excesivă, chiar și când asta necesită înșelătorie sau falsitate. Tendință de nestatornicie.

5	Marele preot	Phantaiero (Jupiter)	Săgetător	Jupiter	Bărbat cu barbă așezat pe un tron. În spate se ridică pe cer nori cumulus, iar el ține în mână un fulger. Pe stema de pe tron sunt vulturi aurii, iar pe podiumul pe care stă se vede constelația Săgetătorul.	Valori spirituale. Tradiție și cunoaștere. Profeția ca o aptitudine și un drept. O carte care poate să semnaleze și inițiere delicată sau optimism viu. De asemenea, jovialitate.	Spirit autodidact și independenți. Uneori tendință spre ceva de încredere în sine. Dorința de a se răscula împotriva structurilor sau a instituțiilor tradiționale (socială, familială și personală). Un memento ia-ți urmezi Steaua Polară.
6	Îndrăgostiții	Toresaman (Venus)	Taur	Venus	Imaginea lui Venus ca femeie cu păr lung, unduios, despuiată (Venus pudica), la malul mirii, în picioare pe o șuviță de spumă, adusă la mal de două lebede. Pe cer este constelația Taurul, ilustrată cu stele de aur.	Alegere (a unui purtata, dar și în viață). Însă și dorința de a construi, de a stabili și a susține relații Simbol al răbdării și chibzuinței. Siguranță în privința altora, încredere și certitudine.	Divizare sau spirit posesiv. De asemenea, tendință de letargie. Șovăiala de a face o alegere, care a încetinit progresul, încăpățănare.
7	Carul	Culumcar (Mercur)	Ø	Mercur	Mercur cu aripi la picior pe un car care trece printr-o zonă deschisă a deșertului egiptean. Carul este tras de cai negri înaripați.	Avânt, viteză și libertate de mișcare. Efort intens și stăruitor pentru atingerea unei ținte. Cartea simbolizează, de asemenea, nevoia de a fi conștient de calea din față. Este vorba despre conducere și făurirea căii.	Avertisment că lucrurile se mișcă prea repede. Semnal că este garantat progresul lent, chibzuit, sau chiar o răsturnare a traiectoriei. Într-o interpretare un semnal sau semn de oprire care poate fi interpretat în conjuncturi cu celelalte cărți etalate.

8	Justiția	Ttitiagiu (Iustitia)	Balanță	Uranus	O femeie în veșmânt larg, încins cu sfoară aurie, care ține o balanță. Nu este legată la ochi, ci vede totul. Greutățile de pe talere sunt perfect egale.	Corectitudine și armonie. Capacitatea de a vedea adevărul, în ciuda încercărilor de a-l ascunde. Idealism și capacitatea de a fi plin de tact și sincer. Cartea, fermă și decisivă, indica iscusința sau disponibilitatea de a negocia obiectiv și cu compasiune	Un adevăr refuzat sau tănuț Prezența unui fel de imixtiune sau fățarnicie. Deși justiția este adesea simbolizată de o femeie legată la ochi, doar în poziția răsturnată apare așa. Este un avertisment că nu totul este cum pare.
9	Eremitul	Mitaere (Chiron)	Ø	Chiron	Imaginea unui centaur (Chiron), singur, care are un baston pe umăr. În peisajul din spatele lui nu se văd decât un lanț muntos și o peșteră, semnalându-i statutul de pustnic.	Întoarcerea spre sine sau călătorie interioară. Nevoie de singurătate și contemplare. Simbol că este nevoie de cercetare mai profundă.	Izolare. Distanțare de prieteni, rude sau obligații. Refuzul de a cugete la sine sau stare în care cugetă prea mult la sine.
10	Roata destinului	Tunător (Fortuna)	Leu	Jupiter	Femeie înaripată, eu rochie albastru-închis, ținând o roata de care sunt legate patru personaje. Ea învârtte roata după bunul plac, cel mai nenorocos personaj este jos.	Cartea sorții și norocului. Semn de fericire și noroc, al alesului în dragoste, în viață sau la muncă. O carte foarte puternică, însemnând și o schimbare bruscă, neașteptată, care este inevitabilă, predestinată și deja menită.	Neșansă. Sensul cărții răsturnate este personajul din partea de jos a roții. Înseamnă nenoroc, însă nu-i totul pierdut, pentru că roata se va învârti iar, și cartea poate să semnaleze urcarea.

11	Puterea	Tudoza (Hercule)	Ø	Soarele	Hercule cu pieptul dezvelit stă lângă un leu culcat care își mișcă nervos coada. Lângă ei este o forjă a cărei căldură este vizibilă, în ciuda soarelui înălțat în crucea cerului.	Hotărâre și voință crâncenă. Tenacitate și tărie. Actul de a descoperi motivație și forță fundamentală. Cartea semnalează puterea din interior, nu din exterior. Nu trebuie să se limiteze la percepția fizică a puterii.	Vulnerabilitate. Incapacitatea de a pune în fapt schimbarea. Impresia că ești împiedicat sau restricționat în alte feluri de evenimente sau de căi din jur. Mai poate să semnaleze frustrare sau abuz de putere.
12	Spânzuratul	Endoapne (Neptun)	Pești	Neptun	Îl înfățișează pe Neptun sub apă, ținând un trident. Este încercuit de un banc de pești. În adâncurile din spatele lui se vede constelația Peștii.	Sugestiv, poetic, stare de suspensie. Cartea semnalează în mod liric un moment de respiro, cugetare și sugestibilitate. Cartea se schimbă odată cu curenții. Este pozitivă, semnalând imaginație și visare, sau faptul că ești nepregătit să fii în lume sau să fi practic.	Instabil, haotic, de pe altă lume. Împotrivirea la maree și curenți poate să provoace instabilitate sau refuzul de a se împăca cu sensurile mai profunde sau de a le înțelege. De asemenea, mai poate să semnaleze o fragilitate a minții sau voinței.
13	Moartea	Mors (Orcus)	Scorpion	Pluto	Personajul Orcus stă pe un tron. Lângă el stă o hidră cu trei capete. Peisajul este pustiu și întunecat, semnalând noaptea veșnică. Singura lumină vine de pe cer, de la constelația Scorpionul, a cărui coadă lungă mătură zarea.	Transformare și tranziție. Calitatea unui fenix care se înalță din cenușă. De asemenea, ca parte a acestei transformări, pierderea lucrurilor familiare. Scufundarea în ceea ce este nou, uneori incomod. Intensitate și pătrundere. O carte care semnalează schimbarea anotimpurilor.	Stagnare. Amărăciune sau cruzime. Refuzul schimbării sau noii creșteri. Invidios, secretos sau bănuitor. Încăpățănare împinsă până la primejdie. Răzbunare și ranchiună.

14	Cumpătarea	Tiatemper (Virtus)	Ø	Venus	După Aristotel, cumpătarea era cea mai importantă dintre toate virtuțile. Cumpătarea este înfățișată aici în fruntea virtuților, îmbrăcată în rochie albă, turnând apă dintr-un urcior într-o cupă.	Moderație și armonie. Nevoie de a vedea amândouă părțile, de a echilibra dorințele și nevoile. Și prin asta, de asemenea, amestec și alchimie. Capacitatea de a alătură două elemente disparate, făcându-le compatibile.	Exces de indulgență sau rigiditate. Dezacord, încordare sau blocaj. Incapacitatea de amesteca sau de a turna apă din urcior. Înghețarea progresului. Incapacitatea de a aduce pacea sau de a lucra cu alții.
15	Diavolul	Bolusdia (Janus)	Ø	Pluto	În acest caz, diavolul ia forma lui Janus, zeul cu două fețe. Janus își arată amândouă fețele. Pe o parte a cărții sunt lumină și bucurie, pe cealaltă sunt întuneric și tristețe. Janus stă sub o arcadă de la marginea pământului.	Tabuul. Înlănțuire, restricție, eșec. Devii cu ușurință fascinat sau obsedat de alții. Pasiune și sălbăticie. Un spațiu în afara interacțiunilor umane sau locuințelor, reale sau imaginare. Sexualitate.	Eliberare prin intermediul haosului. Șmecherie. Capacitatea de a vedea și de a recunoaște natura reală a forțelor înlănțuirii și restricției. Neliniște. Nevoia de a înfrunta forțele întunecate din viața ta.
16	Turnul	Restor (Vulcan)	Ø	Soarele	La poalele turnului vedem un bărbat cu barbă stând în picioare și lucrând la un foc. Totuși, focul a cuprins clădirea și cerul din spate e întunecat.	Schimbare neprevăzută sau bruscă. Răsturnare. Îndepărtarea de vechile feluri de a gândi, relații sau interese, sau abandonarea lor. Limpezime încrâncenată sau rebeliune. O plecare dramatică.	Semnal că a sosit vremea reconstruirii. O perioadă de reflecție și construcție. Avertizarea că există o împotrivire la schimbare, dar nu-i nevoie de ea. Întemnițare.

17	Steaua	Ellast (Aurora)	Ø	Venus	O femeie îmbrăcată în rochie albastru-închis stă pe un glob suspendat pe cerul zorilor. Întinde o mână în sus spre singura stea care a mai rămas pe cerul albastru	Speranță și înnoire. Inspirație. Iluminare personală sau divină. Împlinire la un nivel profund și puternic. Senzație de liniște. Cartea poate să semnaleze ape line în viața personală, profesională sau emoțională.	Pesimism sau scepticism. Pierderea nădejdi legate de ceilalți, de lumea din jur sau de tine însuși. Alienare sau impresia că ești incompetent și stângaci. Impresia că ești neinteresat sau neinspirat.
18	Luna	Nalu (Luna)	Ø	Luna	O femeie în veșmânt alb ține în palmă o semilună și e suspendată pe cerul nopții. Deasupra ei se vede un cerc de luni, semnalizând că sunt vizibile toate fazele.	Spaimă sau iluzie. Amăgire. Nu totul este așa cum pare, iar adevărul este ascuns. Această carte este o avertizare. O indicație că există falsitate, viclenie sau fățărnicie în sfera ta de influență. Poate fi în legătură cu cei de care te înconjoari sau intern, psihic.	Impresia că recunoști falsitatea sau viclenia. Mici greșeli, neimportante, peste care este ușor să treci. Cartea Lunii răsturnată poate să însemne că te străduiești să asimilezi ceva nou în viață sau identitatea ta. Un memento să-ți notezi visele.
19	Soarele	Los (Sol)	Ø	Soarele	Un amoraș ține soarele sus pe bolta aurie. Nu este reprezentarea tradițională a soarelui, ci un copil. Are ca singur veșmânt un norișor. Deasupra soarelui zboară un vultur alb, emblema familiei d'Este.	Pozitivitate, succes, abundentă. O revenire glorioasă. Împlinirea dorinței sau satisfacție. Cartea semnalează iminența unei schimbări pozitive, dacă nu s-a petrecut deja. Semn de reînnoire sau de dezvăluire. Împlinire profesională.	Pesimism nejustificat.. Incapacitatea de a vedea viitorul sau judecată tulbure. Un avertisment că nu trebuie să te încrezi în deciziile tale, pentru că ești în întuneric. O amânare pe drumul succesului.

20	Judecata	Ciumgudi (Ceres)	Ø	Pământul	Judecata este reprezentată de Ceres, care stă într-un lan auriu finind într-o mână un snop de grâu și în cealaltă, o seceră. Deasupra ei, pe cer, se vede Luceafărul de dimineață.	De evaluare, inventariere. Estimare. Limpezime perspicace. Poate să semnaleze iertare în urma deliberării. O eliminare a conflictelor personale, fie cu tine, fie cu alții.	Blocaj sau incapacitatea de a vedea semnele. Orbire. Un semn că te așteaptă o creștere, dar încă n-ai fost în stare s-o transpui în fapt. Refuzul de a înfrunta sau de a începe o mare schimbare.
21	Lumea	Domun (Saturn)	Capricorn	Saturn	Un bărbat cu barbă stă în picioare, ținându-și într-o mână copilul, cu gura ca o gaură neagră căscată. În spatele lui este lumea în miniatură, însă este o lume antediluviană. Lumea din momentul de după despărțirea cerului de pământ.	Desăvârșire, impresia că s-a închis cercul. Semn de perseverență și ambiție. Semnal că ai datoria să închei un capitol. Senzație de ușurare, dar și de Caracter practic, de frugalitate. Triumf și succes în planurile personal și profesional.	Nu izbutești să ajungi la desăvârșire. Lipsă de inspirație sau încetineală. Din când în când, impresia de severitate în muncă sau față de sine. Semn că este vremea să-ți regăsești concentrarea, că s-ar putea să te fi rătăcit.

Arcanele minore

Nota bene: Cărților răsturnate din arcanele minore trebuie să li se dea semnificațiile opuse celor arătate mai jos.

CARTEA	SPADE (rațiune, comunicare: aer)	BĂTE (creativitate, acțiune: foc)	CUPE (emoție, intuiție: apă)	MONEDE (caracter material, succes: pământ)
AS	Claritate.	Creație.	Intimitate.	Prosperitate.
UNU	Hotărâre. Forță. Triumf.	Început O iei de la capăt. Aventuri sau inițiativă.	Abundență. Fertilitate. Împlinire.	Perfecțiune. Prosperitate. Euforie. Mare avere.
DOI	Echilibru, însă, în cazul unei tensiuni, impas.	Călătorie. Curajul de a te aventura pe căi noi.	Parteneriat emoțional. Legături cu cineva. Uniune.	Ocupație. Semnalează mânuire iscusită a cuvintelor. Traducere și comunicare.
TREI	Dezamăgire. Respingere. Despărțire sau trădare.	Comerț. Pragmatism sau cunoștințe folositoare. Competenți specializată.	Hotărâre. Concluzie. Încheierea unui capitol. Sărbătorire.	Măiestrie. Competență artistică sau creativă. Recunoaștere sau laude.
PATRU	Odihnă. Umplerea fântânii. Retragere. Izolare.	Stabilitate. Armonie romantică. Tihnă și desfătare.	Aversiune. Dezamăgire. Incapacitatea de a depăși sau de a trece prin ceva.	Spirit posesiv. Colecționare obsesivă. Zgârcenie.
CINCI	Cucerire. Înfrângere. Egoism.	Conflict. Concurență. Rivalitate sau invidie.	Instabilitate emoțională. Pierderea prieteniei. Legătură incompletă.	Pierdere financiară sau ruină. Sărăcie. Necaz sau nesiguranță.

ȘASE	Etapă de tranziție sau călătorie.	Cucerire. Triumf. Atingerea unui scop.	Amintire. Experiențe trecute. Nostalgie, uneori copleșitoare.	Filantropie. Milă. Generozitate. Impulsul de a dărui.
ȘAPTE	Perseverență. Tărie. Capacitatea de a face față.	Succes. Victorie, în ciudă obstacolelor. Câștigarea negocierilor.	Incapacitate de a concretiza o pasiune. Așteptări nerealiste. Visare cu ochii deschiși.	Ingeniozitate. Inventivitate. Câștig. Descoperirea unei comori.
OPT	Conflict. Îngrădire. Harababură.	Activitate rapidă. Graba spre un țel.	Abandonarea efortului. Lăsare în urmă. Plecare.	Meșteșug sau abilitate. Ucenicie. Lucru de mână. Hărnicie.
NOUĂ	Disperare. Durere sufletească. Neliniște.	Speranță. Vigilență. Tărie de caracter. Conștientizare.	Abundență. Succes material sau victorie. Câștig.	Prosperitate. Împlinire. Prudență. Confort material.
ZECE	Nenoroc. Înfrângere. Pierderea energiei.	Povară. Responsabilitate. Impresia de presiune mare.	Armonie în familie. Mulțumire. Virtute.	Moștenire materială. Moștenire spirituală. Abundență.
VALETUL	Curios și iscoditor. Intuiție și discreție.	Loialitate. Semn de vești importante. Transmițător de semnale.	Surpriză. Vești bune. Ofertă de servicii sau sprijin.	Studiu. Bursă. Reflectare. Dorință de învățătură sau cunoaștere.
CAVALER	Capacitate și iscusință. Uneori, impetuozitate.	Pasiune. Poftă trupească. Este în largul său cu ce nu cunoaște.	Ocazie sau sosire. O nouă abordare sau este abordat recent.	Metodic și prevăzător. Persistent. Competent

ÎMPĂRĂ	Percepție. Spirit pătrunzător	Exuberanți și entuziasm. Farmec personal.	Devotată. Căldură. Intuiție feminină.	Prosperitate. Lux. Opulență și generozitate.
ÎMPĂRATUL	Stăpânire de sine, lucid, autoritar. Experimentat. Inteligență.	Vizionar. Maturitate. Spirit întreprinzător.	Echilibru emoțional. Sfaturi bune. Profesionalism.	Serios. De încredere. Se îngrijește de ceilalți. Rezultate profesionale

Mulțumiri

Mai întâi, mulțumiri lui Sarah King, care a citit primele capitole ale unui proiect stufos și a insistat că este ceva acolo. (Și apoi a citit cu entuziasm nenumărate variante!) Această carte n-ar fi existat fără tine.

Lui Natalie Hallak, redactorea mea, ale cărei viziune și entuziasm pentru această carte au fost neclintite. Mulțumesc! Lucrul cu tine a fost un curs de masterat despre cum să duci o poveste de la bună la grozavă, și îți rămân recunoscătoare pentru că ai insistat cu blândețe, neobosită, să merg mai departe. Agentei mele, Sarah Phair, ale cărei sfaturi înțelepte și minte limpede sunt întotdeauna un loc de refugiu: m-ai convins să-ți arăt o primă variantă a acestei cărți și de atunci încoace ai luptat neobosită pentru ea. Îți mulțumesc pentru că pui acea uriașă energie a

Fecioarei în tot ce faci!

De asemenea, mulțumiri celor două influențe de la începuturile acestei cărți (cu toate că niciunul dintre noi n-a știut asta în acea vreme) – Herb Kessler și Josh O'Driscoll. Acum mulți ani m-ați lăsat să asist la colocviul vostru medieval. Toată ciudățenia pe care am văzut-o acolo a ajuns să fie sămânța acestei cărți. Și, Josh, Instagramul tău a fost crucial.

Mulțumirile nu sunt complete fără să mă adresez celor care mi-au răbdat vitejește de-a lungul anilor numeroasele pasiuni – părinții mei. Niciodată n-ați dat vreun semn de surprindere când v-am spus ce chestie fistichie am de gând să fac. Și mi-ați întâmpinat faza de scriitoare cu același entuziasm și sprijin ca pe tot ce venise înainte. Mereu ați făcut totul să pară posibil, și acesta este un cadou minunat pentru un copil. Amândoi sunteți, pe scurt, cei mai buni. Mulțumiri, de asemenea, lui Bet și Wade pentru că mi-au insuflat iubirea pentru artă. Și lui David, Karen și Aiais, vă mulțumesc că mi-ați vorbit la nesfârșit despre cărți. Mulțumesc întregii mele familii extinse – sunt atât de norocoasă că vă am!

Însă nimeni n-a auzit mai mult de această carte decât Andrew Hays, ale cărui răbdare, dragoste, creativitate, înțelepciune, talent, bună dispoziție și blândețe sunt temelia vieții noastre. Fără tine nimic n-ar fi atât de

distractiv, strălucitor sau plin de bucurie. Ador să locuiesc cu tine în umbra muntelui care ne-a adus la un loc. Și câinelui nostru, Queso, care ne ține tovărășie în vreme ce scriem. Ești un băiat tare bun. Te iubim.